

1. LEGISLAȚIA ÎN DOMENIUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

LEGE nr. 319 din 14 iulie 2006 a securității și sănătății în munca

CAP. I Dispoziții generale

ART. 1 (1) Prezenta lege are ca scop instituirea de măsuri privind promovarea îmbunătățirii securității și sănătății în munca a lucrătorilor.

(2) Prezenta lege stabilește principii generale referitoare la prevenirea riscurilor profesionale, protecția sănătății și securitatea lucrătorilor, eliminarea factorilor de risc și accidentare, informarea, consultarea, participarea echilibrată potrivit legii, instruirea lucrătorilor și a reprezentanților lor, precum și direcțiile generale pentru implementarea acestor principii.

ART. 2 Convențiile internaționale și contractele bilaterale încheiate de persoane juridice romane cu parteneri străini, în vederea efectuării de lucrări cu personal roman pe teritoriul altor țări, vor cuprinde clauze privind securitatea și sănătatea în munca.

CAP. II Domeniu de aplicare

ART. 3 (1) Prezenta lege se aplica în toate sectoarele de activitate, atât publice, cât și private.

(2) Prevederile prezentei legi se aplica angajatorilor, lucrătorilor și reprezentanților lucrătorilor.

ART. 4 (1) Fac excepție de la prevederile art. 3 alin. (1) cazurile în care particularitățile inerente ale anumitor activități specifice din serviciile publice, cum ar fi forțele armate sau poliția, precum și cazurile de dezastre, inundații și pentru realizarea măsurilor de protecție civilă, vin în contradicție cu prezenta lege.

(2) În cazurile prevăzute la alin. (1) trebuie să se asigure securitatea și sănătatea lucrătorilor, ținându-se seama de principiile stabilite prin prezenta lege.

ART. 5 În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următorul înțeles:

a) **lucrator** - persoana angajată de către un angajator, potrivit legii, inclusiv studentii, elevii în perioada efectuării stagiului de practică, precum și ucenicii și alți participanți la procesul de muncă, cu excepția persoanelor care prestează activități casnice;

b) **angajator** - persoana fizică sau juridică ce se află în raporturi de muncă ori de serviciu cu lucrătorul respectiv și care are responsabilitatea întreprinderii și/sau unității;

c) **alți participanți la procesul de muncă** - persoane aflate în întreprindere și/sau unitate, cu permisiunea angajatorului, în perioada de verificare prealabilă a aptitudinilor profesionale în vederea angajării, persoane care prestează activități în folosul comunității sau activități în regim de voluntariat, precum și someri pe durata participării la o formă de pregătire profesională și persoane care nu au contract individual de muncă încheiat în forma scrisă și pentru care se poate face dovada prevederilor contractuale și a prestațiilor efectuate prin orice alt mijloc de probă;

d) **reprezentant al lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor** - persoana aleasă, selectată sau desemnată de lucrători, în conformitate cu prevederile legale, să îi reprezinte pe aceștia în ceea ce privește problemele referitoare la protecția securității și sănătății lucrătorilor în muncă;

e) **prevenire** - ansamblul de dispoziții sau măsuri luate ori prevăzute în toate etapele procesului de muncă, în scopul evitării sau diminuării riscurilor profesionale;

f) **eveniment** - accidentul care a antrenat decesul sau vătămări ale organismului, produs în timpul procesului de muncă ori în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, situația de persoană dată dispărută sau accidentul de traseu ori de circulație, în condițiile în care au fost implicate persoane

angajate, incidentul periculos, precum și cazul susceptibil de boala profesională sau legată de profesiune;

g) **accident de munca** - vătămarea violentă a organismului, precum și intoxicația acută profesională, care au loc în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu și care provoacă incapacitate temporară de muncă de cel puțin 3 zile calendaristice, invaliditate ori deces;

h) **boala profesională** - afecțiunea care se produce ca urmare a exercitării unei meserii sau profesii, cauzată de agenți nocivi fizici, chimici ori biologici caracteristici locului de muncă, precum și de suprasolicitarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului, în procesul de muncă;

i) **echipament de munca** - orice mașină, aparat, unelă sau instalație folosită în muncă;

j) **echipament individual de protecție** - orice echipament destinat a fi purtat sau manuit de un lucrător pentru a-l proteja împotriva unuia ori mai multor riscuri care ar putea să îi pună în pericol securitatea și sănătatea la locul de muncă, precum și orice supliment sau accesoriu proiectat pentru a îndeplini acest obiectiv;

k) **loc de muncă** - locul destinat să cuprindă posturi de lucru, situat în clădirile întreprinderii și/sau unității, inclusiv orice alt loc din aria întreprinderii și/sau unității la care lucrătorul are acces în cadrul desfășurării activității;

l) **pericol grav și iminent de accidentare** - situația concretă, reală și actuală a căreia îi lipsește doar prilejul declansator pentru a produce un accident în orice moment;

m) **stagiu de practică** - instruirea cu caracter aplicativ, specifică meseriei sau specialității în care se pregătesc elevii, studenții, ucenicii, precum și somerii în perioada de reconversie profesională;

n) **securitate și sănătate în muncă** - ansamblul de activități instituționalizate având ca scop asigurarea celor mai bune condiții în desfășurarea procesului de muncă, apărarea vieții, integrității fizice și psihice, sănătății lucrătorilor și a altor persoane participante la procesul de muncă;

o) **incident periculos** - evenimentul identificabil, cum ar fi explozia, incendiul, avaria, accidentul tehnic, emisiile majore de noxe, rezultat din disfuncționalitatea unei activități sau a unui echipament de muncă sau/și din

comportamentul neadecvat al factorului uman care nu a afectat lucrătorii, dar ar fi fost posibil să aibă asemenea urmări și/sau a cauzat ori ar fi fost posibil să producă pagube materiale;

p) **servicii externe** - persoane juridice sau fizice din afară întreprinderii/unității, abilitate să presteze servicii de protecție și prevenire în domeniul securității și sănătății în munca, conform legii;

q) **accident ușor** - eveniment care are drept consecință leziuni superficiale care necesită numai acordarea primelor îngrijiri medicale și a antrenat incapacitate de muncă cu o durată mai mică de 3 zile;

r) **boala legată de profesiune** - boala cu determinare multifactorială, la care unii factori determinanți sunt de natură profesională.

CAP. III Obligațiile angajatorilor

SECȚIUNEA 1 Obligații generale ale angajatorilor

ART. 6 (1) Angajatorul are obligația de a asigura securitatea și sănătatea lucrătorilor în toate aspectele legate de muncă.

(2) În cazul în care un angajator apelează la servicii externe, acesta nu este exonerat de responsabilitățile sale în acest domeniu.

(3) Obligațiile lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în munca nu aduc atingere principiului responsabilității angajatorului.

ART. 7 (1) În cadrul responsabilităților sale, angajatorul are obligația să ia măsurile necesare pentru:

a) asigurarea securității și protecția sănătății lucrătorilor;

b) prevenirea riscurilor profesionale;

c) informarea și instruirea lucrătorilor;

d) asigurarea cadrului organizatoric și a mijloacelor necesare securității și sănătății în munca.

(2) Angajatorul are obligația să urmărească adaptarea măsurilor prevăzute la alin. (1), ținând seama de modificarea condițiilor, și pentru îmbunătățirea situațiilor existente.

(3) Angajatorul are obligația sa implementeze măsurile prevăzute la alin. (1) și (2) pe baza următoarelor principii generale de prevenire:

- a) evitarea riscurilor;
- b) evaluarea riscurilor care nu pot fi evitate;
- c) combaterea riscurilor la sursa;
- d) adaptarea muncii la om, în special în ceea ce privește proiectarea posturilor de munca, alegerea echipamentelor de munca, a metodelor de munca și de producție, în vederea reducerii monotoniei muncii, a muncii cu ritm predeterminat și a diminuării efectelor acestora asupra sănătății;
- e) adaptarea la progresul tehnic;
- f) înlocuirea a ceea ce este periculos cu ceea ce nu este periculos sau cu ceea ce este mai puțin periculos;
- g) dezvoltarea unei politici de prevenire coerente care sa cuprindă tehnologiile, organizarea muncii, condițiile de munca, relațiile sociale și influența factorilor din mediul de munca;
- h) adoptarea, în mod prioritar, a măsurilor de protecție colectivă fata de măsurile de protecție individuală;
- i) furnizarea de instrucțiuni corespunzătoare lucrătorilor.

(4) Fără a aduce atingere altor prevederi ale prezentei legi, ținând seama de natura activităților din întreprindere și/sau unitate, angajatorul are obligația:

- a) sa evalueze riscurile pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, inclusiv la alegerea echipamentelor de munca, a substanțelor sau preparatelor chimice utilizate și la amenajarea locurilor de munca;
- b) ca, ulterior evaluării prevăzute la lit. a) și dacă este necesar, măsurile de prevenire, precum și metodele de lucru și de producție aplicate de către angajator sa asigure îmbunătățirea nivelului securității și al protecției sănătății lucrătorilor și sa fie integrate în ansamblul activităților întreprinderii și/sau unității respective și la toate nivelurile ierarhice;
- c) sa ia în considerare capacitatile lucrătorului în ceea ce privește securitatea și sănătatea în munca, atunci când îi încredințează sarcini;
- d) sa asigure ca planificarea și introducerea de noi tehnologii sa facă obiectul consultărilor cu lucrătorii și/sau reprezentanții acestora în ceea ce

privește consecințele asupra securității și sănătății lucrătorilor, determinate de alegerea echipamentelor, de condițiile și mediul de munca;

e) sa ia măsurile corespunzătoare pentru ca, în zonele cu risc ridicat și specific, accesul sa fie permis numai lucrătorilor care au primit și și-au însușit instrucțiunile adecvate.

(5) Fără a aduce atingere altor prevederi ale prezentei legi, atunci când în același loc de munca isi desfășoară activitatea lucrători din mai multe întreprinderi și/sau unități, angajatorii acestora au următoarele obligații:

a) sa coopereze în vederea implementării prevederilor privind securitatea, sănătatea și igiena în munca, luând în considerare natura activităților;

b) sa isi coordoneze acțiunile în vederea protecției lucrătorilor și prevenirii riscurilor profesionale, luând în considerare natura activităților;

c) sa se informeze reciproc despre riscurile profesionale;

d) sa informeze lucrătorii și/sau reprezentanții acestora despre riscurile profesionale.

(6) Măsurile privind securitatea, sănătatea și igiena în munca nu trebuie sa comporte în nicio situație obligații financiare pentru lucrători.

SECȚIUNEA a 2-a Servicii de prevenire și protecție

ART. 8 (1) Fără a aduce atingere obligațiilor prevăzute la art. 6 și 7, angajatorul desemnează unul sau mai mulți lucrători pentru a se ocupa de activitățile de protecție și de activitățile de prevenire a riscurilor profesionale din întreprindere și/sau unitate, denumiți în continuare lucrători desemnați.

(2) Lucrătorii desemnați nu trebuie sa fie prejudiciați ca urmare a activității lor de protecție și a celei de prevenire a riscurilor profesionale.

(3) Lucrătorii desemnați trebuie sa dispună de timpul necesar pentru a-și putea îndeplini obligațiile ce le revin prin prezenta lege.

(4) Dacă în întreprindere și/sau unitate nu se pot organiza activitățile de prevenire și cele de protecție din lipsa personalului competent, angajatorul trebuie sa recurgă la servicii externe.

(5) În cazul în care angajatorul apelează la serviciile externe prevăzute la alin. (4), acestea trebuie sa fie informate de către angajator asupra factorilor

cunoscuți ca au efecte sau sunt susceptibili de a avea efecte asupra securității și sănătății lucrătorilor și trebuie să aibă acces la informațiile prevăzute la art. 16 alin. (2).

(6) Lucrătorii desemnați trebuie să aibă, în principal, atribuții privind securitatea și sănătatea în munca și, cel mult, atribuții complementare.

ART. 9 (1) În toate cazurile, pentru a se ocupa de organizarea activităților de prevenire și a celor de protecție, ținând seama de mărimea întreprinderii și/sau unității și/sau de riscurile la care sunt expusi lucrătorii, precum și de distribuția acestora în cadrul întreprinderii și/sau unității, se impune ca:

a) lucrătorii desemnați să aibă capacitatea necesară și să dispună de mijloacele adecvate;

b) serviciile externe să aibă aptitudinile necesare și să dispună de mijloace personale și profesionale adecvate;

c) lucrătorii desemnați și serviciile externe să fie în număr suficient.

(2) Prevenirea riscurilor, precum și protecția sănătății și securitatea lucrătorilor trebuie să fie asigurate de unul sau mai mulți lucrători, de un serviciu ori de servicii distincte din interiorul sau din exteriorul întreprinderii și/sau unității.

(3) Lucrătorul/lucrătorii și/sau serviciul/serviciile prevăzute la alin. (2) trebuie să colaboreze între ei ori de câte ori este necesar.

(4) În cazul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici, în care se desfășoară activități fără riscuri deosebite, angajatorul își poate asuma atribuțiile din domeniul securității și sănătății în munca pentru realizarea măsurilor prevăzute de prezenta lege, dacă are capacitatea necesară în domeniu.

(5) Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei stabilește prin norme metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi capacitățile și aptitudinile necesare, precum și numărul considerat suficient, prevăzute la alin. (1) și (4).

SECȚIUNEA a 3-a Primul ajutor, stingerea incendiilor, evacuarea lucrătorilor, pericol grav și iminent

ART. 10 (1) Angajatorul are următoarele obligații:

a) sa ia măsurile necesare pentru acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor, adaptate naturii activităților și mărimii întreprinderii și/sau unității, ținând seama de alte persoane prezente;

b) sa stabilească legăturile necesare cu serviciile specializate, îndeosebi în ceea ce privește primul ajutor, serviciul medical de urgenta, salvare și pompieri.

(2) Pentru aplicarea prevederilor alin. (1), angajatorul trebuie sa desemneze lucrătorii care aplica măsurile de prim ajutor, de stingere a incendiilor și de evacuare a lucrătorilor.

(3) Numărul lucrătorilor mentionati la alin. (2), instruirea lor și echipamentul pus la dispoziția acestora trebuie sa fie adecvate mărimii și/sau riscurilor specifice întreprinderii și/sau unității.

ART. 11 (1) Angajatorul are următoarele obligații:

a) sa informeze, cat mai curând posibil, toți lucrătorii care sunt sau pot fi expusi unui pericol grav și iminent despre riscurile implicate de acest pericol, precum și despre măsurile luate ori care trebuie sa fie luate pentru protecția lor;

b) sa ia măsuri și sa furnize instrucțiuni pentru a da lucrătorilor posibilitatea sa oprească lucrul și/sau sa părăsească imediat locul de munca și sa se îndrepte spre o zona sigura, în caz de pericol grav și iminent;

c) sa nu impună lucrătorilor reluarea lucrului în situația în care încă exista un pericol grav și iminent, în afară cazurilor excepționale și pentru motive justificate.

(2) Lucrătorii care, în cazul unui pericol grav și iminent, părăsesc locul de munca și/sau o zona periculoasa nu trebuie sa fie prejudiciati și trebuie sa fie protejati impotriva oricăror consecințe negative și nejustificate pentru aceștia.

(3) Angajatorul trebuie sa se asigure ca, în cazul unui pericol grav și iminent pentru propria securitate sau a altor persoane, atunci când șeful ierarhic imediat superior nu poate fi contactat, toți lucrătorii sunt apți sa aplice

măsurile corespunzătoare, în conformitate cu cunoștințele lor și cu mijloacele tehnice de care dispun, pentru a evita consecințele unui astfel de pericol.

(4) Lucrătorii nu trebuie să fie prejudiciați pentru cazurile prevăzute la alin. (3), cu excepția situațiilor în care aceștia acționează imprudent sau dau dovada de neglijența gravă.

SECȚIUNEA a 4-a Alte obligații ale angajatorilor

ART. 12 (1) Angajatorul are următoarele obligații:

a) să realizeze și să fie în posesia unei evaluări a riscurilor pentru securitatea și sănătatea în muncă, inclusiv pentru acele grupuri sensibile la riscuri specifice;

b) să decidă asupra măsurilor de protecție care trebuie luate și, după caz, asupra echipamentului de protecție care trebuie utilizat;

c) să țină evidența accidentelor de muncă ce au ca urmare o incapacitate de muncă mai mare de 3 zile de lucru, a accidentelor ușoare, a bolilor profesionale, a incidentelor periculoase, precum și a accidentelor de muncă, astfel cum sunt definite la art. 5 lit. g);

d) să elaboreze pentru autoritățile competente și în conformitate cu reglementările legale rapoarte privind accidentele de muncă suferite de lucrătorii săi.

(2) Prin ordin al ministrului muncii, solidarității sociale și familiei, în funcție de natura activităților și de mărimea întreprinderilor, se vor stabili obligațiile ce revin diferitelor categorii de întreprinderi cu privire la întocmirea documentelor prevăzute la alin. (1).

ART. 13 În vederea asigurării condițiilor de securitate și sănătate în muncă și pentru prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale, angajatorii au următoarele obligații:

a) să adopte, din faza de cercetare, proiectare și execuție a construcțiilor, a echipamentelor de muncă, precum și de elaborare a tehnologiilor de fabricație, soluții conforme prevederilor legale în vigoare privind securitatea și sănătatea în muncă, prin a căror aplicare să fie eliminate sau diminuate riscurile de accidentare și de îmbolnavire profesională a lucrătorilor;

b) sa întocmească un plan de prevenire și protecție compus din măsuri tehnice, sanitare, organizatorice și de alta natura, bazat pe evaluarea riscurilor, pe care sa îl aplice corespunzător condițiilor de munca specifice unității;

c) sa obțină autorizația de funcționare din punctul de vedere al securității și sănătății în munca, înainte de începerea oricărei activități, conform prevederilor legale;

d) sa stabilească pentru lucrători, prin fișa postului, atribuțiile și răspunderile ce le revin în domeniul securității și sănătății în munca, corespunzător funcțiilor exercitate;

e) sa elaboreze instrucțiuni proprii, în spiritul prezentei legi, pentru completarea și/sau aplicarea reglementărilor de securitate și sănătate în munca, ținând seama de particularitățile activităților și ale locurilor de munca aflate în responsabilitatea lor;

f) sa asigure și sa controleze cunoașterea și aplicarea de către toți lucrătorii a măsurilor prevăzute în planul de prevenire și de protecție stabilit, precum și a prevederilor legale în domeniul securității și sănătății în munca, prin lucrătorii desemnați, prin propria competența sau prin servicii externe;

g) sa ia măsuri pentru asigurarea de materiale necesare informării și instruirii lucrătorilor, cum ar fi afișe, pliante, filme și diafilme cu privire la securitatea și sănătatea în munca;

h) sa asigure informarea fiecărei persoane, anterior angajării în munca, asupra riscurilor la care aceasta este expusă la locul de munca, precum și asupra măsurilor de prevenire și de protecție necesare;

i) sa ia măsuri pentru autorizarea exercitării meseriilor și a profesiilor prevăzute de legislația specifică;

j) sa angajeze numai persoane care, în urma examenului medical și, după caz, a testării psihologice a aptitudinilor, corespund sarcinii de munca pe care urmează sa o execute și sa asigure controlul medical periodic și, după caz, controlul psihologic periodic, ulterior angajării;

k) sa țină evidenta zonelor cu risc ridicat și specific prevăzute la art. 7 alin. (4) lit. e);

l) sa asigure funcționarea permanenta și corecta a sistemelor și dispozitivelor de protecție, a aparaturii de măsura și control, precum și a instalațiilor de captare, reținere și neutralizare a substanțelor nocive degajate în desfășurarea proceselor tehnologice;

m) sa prezinte documentele și sa dea relațiile solicitate de inspectorii de munca în timpul controlului sau al efectuării cercetării evenimentelor;

n) sa asigure realizarea măsurilor dispuse de inspectorii de munca cu prilejul vizitelor de control și al cercetării evenimentelor;

o) sa desemneze, la solicitarea inspectorului de munca, lucrătorii care sa participe la efectuarea controlului sau la cercetarea evenimentelor;

p) sa nu modifice starea de fapt rezultată din producerea unui accident mortal sau colectiv, în afară de cazurile în care menținerea acestei stări ar genera alte accidente ori ar periclita viata accidentatilor și a altor persoane;

q) sa asigure echipamente de munca fără pericol pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor;

r) sa asigure echipamente individuale de protecție;

s) sa acorde obligatoriu echipament individual de protecție nou, în cazul degradării sau al pierderii calităților de protecție.

ART. 14 Alimentația de protecție se acorda în mod obligatoriu și gratuit de către angajatori persoanelor care lucrează în condiții de munca ce impun acest lucru și se stabilește prin contractul colectiv de munca și/sau contractul individual de munca.

ART. 15 (1) Materialele igienico-sanitare se acorda în mod obligatoriu și gratuit de către angajatori.

(2) Categoriile de materiale igienico-sanitare, precum și locurile de munca ce impun acordarea acestora se stabilesc prin contractul colectiv de munca și/sau contractul individual de munca.

SECȚIUNEA a 5-a Informarea lucrătorilor

ART. 16 (1) Ținând seama de mărimea întreprinderii și/sau a unității, angajatorul trebuie sa ia măsuri corespunzătoare, astfel încât lucrătorii și/sau

reprezentanții acestora sa primească, în conformitate cu prevederile legale, toate informațiile necesare privind:

a) riscurile pentru securitate și sănătate în munca, precum și măsurile și activitățile de prevenire și protecție atât la nivelul întreprinderii și/sau unității, în general, cât și la nivelul fiecărui post de lucru și/sau fiecărei funcții;

b) măsurile luate în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (2) și (3).

(2) Angajatorul trebuie să ia măsuri corespunzătoare astfel încât angajatorii lucrătorilor din orice întreprindere și/sau unitate exterioară, care desfășoară activități în întreprinderea și/sau în unitatea sa, să primească informații adecvate privind aspectele la care s-a făcut referire la alin. (1), care privesc acești lucrători.

ART. 17 Angajatorul trebuie să ia măsuri corespunzătoare pentru ca lucrătorii desemnați sau reprezentanții lucrătorilor, cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor, în vederea îndeplinirii atribuțiilor și în conformitate cu prevederile prezentei legi, să aibă acces la:

a) evaluarea riscurilor și măsurile de protecție, prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. a) și b);

b) evidența și rapoartele prevăzute la art. 12 alin. (1) lit. c) și d);

c) informații privind măsurile din domeniul securității și sănătății în munca, precum și informații provenind de la instituțiile de control și autoritățile competente în domeniu.

SECȚIUNEA a 6-a Consultarea și participarea lucrătorilor

ART. 18 (1) Angajatorii consulta lucrătorii și/sau reprezentanții lor și permit participarea acestora la discutarea tuturor problemelor referitoare la securitatea și sănătatea în munca.

(2) Aplicarea prevederilor alin. (1) implica:

a) consultarea lucrătorilor;

b) dreptul lucrătorilor și/sau reprezentanților lor să facă propuneri;

c) participarea echilibrată.

(3) Lucrătorii și/sau reprezentanții lucrătorilor definiți la art. 5 lit. d) iau parte în mod echilibrat sau sunt consultați în prealabil și în timp util de către angajator cu privire la:

a) orice măsură care ar afecta semnificativ securitatea și sănătatea în munca;

b) desemnarea lucrătorilor la care s-a făcut referire la art. 8 alin. (1) și la art. 10 alin. (2), precum și cu privire la activitățile la care s-a făcut referire la art. 8 alin. (1);

c) informațiile la care s-a făcut referire în art. 12 alin. (1), art. 16 și 17;

d) recurgerea, după caz, la servicii externe, conform art. 8 alin. (4);

e) organizarea și planificarea instruirii prevăzute la art. 20 și 21.

(4) Reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor au dreptul să solicite angajatorului să ia măsuri corespunzătoare și să prezinte propuneri în acest sens, în scopul diminuării riscurilor pentru lucrători și/sau al eliminării surselor de pericol.

(5) Reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor sau lucrătorii nu pot fi prejudiciați din cauza activităților la care s-a făcut referire în alin. (1)-(3).

(6) Angajatorul trebuie să acorde reprezentanților lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor un timp adecvat, fără diminuarea drepturilor salariale, și să le furnizeze mijloacele necesare pentru a-și putea exercita drepturile și atribuțiile care decurg din prezenta lege.

(7) Reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor și/sau lucrătorii au dreptul să apeleze la autoritățile competente, în cazul în care consideră că măsurile adoptate și mijloacele utilizate de către angajator nu sunt suficiente pentru asigurarea securității și sănătății în munca.

(8) Reprezentanților lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății lucrătorilor trebuie să li se acorde posibilitatea de a-și prezenta observațiile inspectorilor de munca și inspectorilor sanitari, în timpul vizitelor de control.

ART. 19 În vederea realizării prevederilor art. 16, 17 și ale art. 18 alin. (1), la nivelul angajatorului se înființează, se organizează și funcționează comitete de securitate și sănătate în munca.

SECȚIUNEA a 7-a Instruirea lucrătorilor

ART. 20 (1) Angajatorul trebuie să asigure condiții pentru ca fiecare lucrător să primească o instruire suficientă și adecvată în domeniul securității și sănătății în munca, în special sub forma de informații și instrucțiuni de lucru, specifice locului de muncă și postului său:

- a) la angajare;
- b) la schimbarea locului de muncă sau la transfer;
- c) la introducerea unui nou echipament de muncă sau a unor modificări ale echipamentului existent;
- d) la introducerea oricărei noi tehnologii sau proceduri de lucru;
- e) la executarea unor lucrări speciale.

(2) Instruirea prevăzută la alin. (1) trebuie să fie:

- a) adaptată evoluției riscurilor sau apariției unor noi riscuri;
- b) periodică și ori de câte ori este necesar.

(3) Angajatorul se va asigura că lucrătorii din întreprinderi și/sau unități din exterior, care desfășoară activități în întreprinderea și/sau unitatea proprie, au primit instrucțiuni adecvate referitoare la riscurile legate de securitate și sănătate în munca, pe durata desfășurării activităților.

(4) Reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în munca au dreptul la instruire corespunzătoare.

ART. 21(1) Instruirea prevăzută la art. 20 alin. (1), (2) și (4) nu poate fi realizată pe cheltuielile lucrătorilor și/sau a reprezentanților acestora.

(2) Instruirea prevăzută la art. 20 alin. (1) și (2) trebuie să se realizeze în timpul programului de lucru.

(3) Instruirea prevăzută la art. 20 alin. (4) trebuie să se efectueze în timpul programului de lucru, fie în interiorul, fie în afară întreprinderii și/sau unității.

CAP. IV Obligațiile lucrătorilor

ART. 22 Fiecare lucrator trebuie sa isi desfășoare activitatea, în conformitate cu pregătirea și instruirea sa, precum și cu instrucțiunile primite din partea angajatorului, astfel încât sa nu expuna la pericol de accidentare sau imbolnavire profesională atât propria persoana, cat și alte persoane care pot fi afectate de acțiunile sau omisiunile sale în timpul procesului de munca.

ART. 23 (1) În mod deosebit, în scopul realizării obiectivelor prevăzute la art. 22, lucrătorii au următoarele obligații:

a) sa utilizeze corect mașinile, aparatura, uneltele, substantele periculoase, echipamentele de transport și alte mijloace de producție;

b) sa utilizeze corect echipamentul individual de protecție acordat și, după utilizare, sa îl înapoieze sau sa îl pună la locul destinat pentru păstrare;

c) sa nu procedeze la scoaterea din funcțiune, la modificarea, schimbarea sau înlăturarea arbitrară a dispozitivelor de securitate proprii, în special ale mașinilor, aparaturii, uneltelor, instalațiilor tehnice și clădirilor, și sa utilizeze corect aceste dispozitive;

d) sa comunice imediat angajatorului și/sau lucrătorilor desemnați orice situație de munca despre care au motive întemeiate sa o considere un pericol pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor, precum și orice deficiența a sistemelor de protecție;

e) sa aducă la cunostinta conducatorului locului de munca și/sau angajatorului accidente suferite de propria persoana;

f) sa coopereze cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, atât timp cat este necesar, pentru a face posibila realizarea oricăror măsuri sau cerințe dispuse de către inspectorii de munca și inspectorii sanitari, pentru protecția sănătății și securității lucrătorilor;

g) sa coopereze, atât timp cat este necesar, cu angajatorul și/sau cu lucrătorii desemnați, pentru a permite angajatorului sa se asigure ca mediul de munca și condițiile de lucru sunt sigure și fără riscuri pentru securitate și sănătate, în domeniul sau de activitate;

h) sa isi însușească și sa respecte prevederile legislației din domeniul securității și sănătății în munca și măsurile de aplicare a acestora;

i) sa dea relațiile solicitate de către inspectorii de munca și inspectorii sanitari.

(2) Obligațiile prevăzute la alin. (1) se aplica, după caz, și celorlalți participanți la procesul de munca, potrivit activităților pe care aceștia le desfășoară.

CAP. V Supravegherea sănătății

ART. 24 Măsurile prin care se asigura supravegherea corespunzătoare a sănătății lucrătorilor în funcție de riscurile privind securitatea și sănătatea în munca se stabilesc potrivit reglementărilor legale.

ART. 25 (1) Măsurile prevăzute la art. 24 vor fi stabilite astfel încât fiecare lucrator sa poată beneficia de supravegherea sănătății la intervale regulate.

(2) Supravegherea sănătății lucrătorilor este asigurata prin medicii de medicina a muncii.

CAP. VI Comunicarea, cercetarea, înregistrarea și raportarea evenimentelor

SECȚIUNEA 1 Evenimente

ART. 26. Orice eveniment, asa cum este definit la art. 5 lit. f), va fi comunicat de îndată angajatorului, de către conducătorul locului de munca sau de orice alta persoana care are cunostinta despre producerea acestuia.

ART. 27. (1) Angajatorul are obligația sa comunice evenimentele, de îndată, după cum urmează:

a) inspectoratelor teritoriale de munca, toate eveni-mentele asa cum sunt definite la art. 5 lit. f);

b) asiguratorului, potrivit <LLNK 12002 346 10 201 0 18>Legii nr. 346/2002 privind asigurarea pentru accidente de munca și boli profesionale, cu modificările și completările ulterioare, evenimentele urmate de incapacitate temporară de munca, invaliditate sau deces, la confirmarea acestora;

c) organelor de urmărire penală, după caz.

(2) Orice medic, inclusiv medicul de medicina a muncii aflat într-o relație contractuală cu angajatorul, conform prevederilor legale, va semnala obligatoriu suspiciunea de boala profesională sau legată de profesiune, depistată cu prilejul prestațiilor medicale.

(3) Semnalarea prevăzută la alin. (2) se efectuează către autoritatea de sănătate publică teritorială sau a municipiului București, de îndată, la constatarea cazului.

ART. 28 În cazul accidentelor de circulație produse pe drumurile publice, în care printre victime sunt și persoane aflate în îndeplinirea unor sarcini de serviciu, organele de poliție rutiera competente vor trimite instituțiilor și/sau persoanelor fizice/juridice prevăzute la art. 29 alin. (1) lit. a) și b), în termen de 5 zile de la data solicitării, un exemplar al procesului-verbal de cercetare la fata locului.

ART. 29 (1) Cercetarea evenimentelor este obligatorie și se efectuează după cum urmează:

a) de către angajator, în cazul evenimentelor care au produs incapacitate temporară de munca;

b) de către inspectoratele teritoriale de munca, în cazul evenimentelor care au produs invaliditate evidentă sau confirmată, deces, accidente colective, incidente periculoase, în cazul evenimentelor care au produs incapacitate temporară de munca lucrătorilor la angajatorii persoane fizice, precum și în situațiile cu persoane date dispărute;

c) de către Inspekția Muncii, în cazul accidentelor colective, generate de unele evenimente deosebite, precum avariile sau exploziile;

d) de către autoritățile de sănătate publică teritoriale, respectiv a municipiului București, în cazul suspiciunilor de boala profesională și a bolilor legate de profesiune.

(2) Rezultatul cercetării evenimentului se va consemna într-un pv.

(3) În caz de deces al persoanei accidentate ca urmare a unui eveniment, instituția medico-legală competentă este obligată să înainteze inspectoratului teritorial de munca, în termen de 7 zile de la data decesului, o copie a raportului de constatare medico-legală.

SECȚIUNEA a 2-a Accidente de munca

ART. 30 (1) În sensul prevederilor art. 5 lit. g), este, de asemenea, accident de munca:

a) accidentul suferit de persoane aflate în vizita în întreprindere și/sau unitate, cu permisiunea angajatorului;

b) accidentul suferit de persoanele care îndeplinesc sarcini de stat sau de interes public, inclusiv în cadrul unor activități culturale, sportive, în țara sau în afară granițelor țării, în timpul și din cauza îndeplinirii acestor sarcini;

c) accidentul survenit în cadrul activităților cultural-sportive organizate, în timpul și din cauza îndeplinirii acestor activități;

d) accidentul suferit de orice persoana, ca urmare a unei acțiuni întreprinse din proprie inițiativă pentru salvarea de vieți omenești;

e) accidentul suferit de orice persoana, ca urmare a unei acțiuni întreprinse din proprie inițiativă pentru prevenirea ori înlăturarea unui pericol care amenința avutul public și privat;

f) accidentul cauzat de activități care nu au legătura cu procesul muncii, dacă se produce la sediul persoanei juridice sau la adresa persoanei fizice, în calitate de angajator, ori în alt loc de munca organizat de aceștia, în timpul programului de munca, și nu se datorează culpei exclusive a accidentatului;

g) accidentul de traseu, dacă deplasarea s-a făcut în timpul și pe traseul normal de la domiciliul lucrătorului la locul de munca organizat de angajator și invers;

h) accidentul suferit în timpul deplasării de la sediul persoanei juridice sau de la adresa persoanei fizice la locul de munca sau de la un loc de munca la altul, pentru îndeplinirea unei sarcini de munca;

i) accidentul suferit în timpul deplasării de la sediul persoanei juridice sau de la adresa persoanei fizice la care este încadrată victima, ori de la orice alt loc de munca organizat de acestea, la o altă persoană juridică sau fizică, pentru îndeplinirea sarcinilor de munca, pe durata normală de deplasare;

j) accidentul suferit înainte sau după încetarea lucrului, dacă victima prelua sau preda uneltele de lucru, locul de munca, utilajul ori materialele, dacă schimba îmbrăcămintea personală, echipamentul individual de protecție sau

orice alt echipament pus la dispoziție de angajator, dacă se afla în baie ori în spalator sau dacă se deplasa de la locul de munca la ieșirea din întreprindere sau unitate și invers;

k) accidentul suferit în timpul pauzelor regulamentare, dacă acesta a avut loc în locuri organizate de angajator, precum și în timpul și pe traseul normal spre și de la aceste locuri;

l) accidentul suferit de lucrători ai angajatorilor romani sau de persoane fizice romane, delegați pentru îndeplinirea îndatoririlor de serviciu în afară granițelor țării, pe durata și traseul prevăzute în documentul de deplasare;

m) accidentul suferit de personalul roman care efectuează lucrări și servicii pe teritoriul altor țări, în baza unor contracte, convenții sau în alte condiții prevăzute de lege, încheiate de persoane juridice romane cu parteneri străini, în timpul și din cauza îndeplinirii îndatoririlor de serviciu;

n) accidentul suferit de cei care urmează cursuri de calificare, recalificare sau perfecționare a pregătirii profesionale, în timpul și din cauza efectuării activităților aferente stagiului de practică;

o) accidentul determinat de fenomene sau calamități naturale, cum ar fi furtuna, viscol, cutremur, inundație, alunecări de teren, trasnet (electrocutare), dacă victima se afla în timpul procesului de munca sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu;

p) dispariția unei persoane, în condițiile unui accident de munca și în împrejurări care îndreptătesc presupunerea decesului acesteia;

q) accidentul suferit de o persoană aflată în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, ca urmare a unei agresiuni.

(2) În situațiile menționate la alin. (1) lit. g), h), i) și l), deplasarea trebuie să se facă fără abateri nejustificate de la traseul normal și, de asemenea, transportul să se facă în condițiile prevăzute de reglementările de securitate și sănătate în munca sau de circulație în vigoare.

ART. 31 Accidentele de munca se clasifică, în raport cu urmările produse și cu numărul persoanelor accidentate, în:

a) accidente care produc incapacitate temporară de munca de cel puțin 3 zile calendaristice;

b) accidente care produc invaliditate;

c) accidente mortale;

d) accidente colective, când sunt accidentate cel puțin 3 persoane în același timp și din aceeași cauza.

ART. 32 (1) Înregistrarea accidentului de munca se face pe baza procesului-verbal de cercetare.

(2) Accidentul de munca înregistrat de angajator se raportează de către acesta la inspectoratul teritorial de munca, precum și la asigurator, potrivit legii.

SECȚIUNEA a 3-a Bolile profesionale

ART. 33 În sensul prevederilor art. 5 lit. h), afecțiunile suferite de elevi și studenți în timpul efectuării instruirii practice sunt, de asemenea, boli profesionale.

ART. 34 (1) Declararea bolilor profesionale este obligatorie și se face de către medicii din cadrul autorităților de sănătate publică teritoriale și a municipiului București.

(2) Cercetarea cauzelor îmbolnăvirilor profesionale, în vederea confirmării sau infirmării lor, precum și stabilirea de măsuri pentru prevenirea altor îmbolnăviri se fac de către specialiștii autorităților de sănătate publică teritoriale, în colaborare cu inspectorii din inspectoratele teritoriale de munca.

(3) Declararea bolilor profesionale se face pe baza procesului-verbal de cercetare.

(4) Bolile profesionale nou-declarate se raportează lunar de către autoritatea de sănătate publică teritorială și a municipiului București la Centrul național de coordonare metodologică și informare privind bolile profesionale din cadrul Institutului de Sănătate Publică București, la Centrul de Calcul și Statistică Sanitară București, precum și la structurile teritoriale ale asiguratorului stabilit conform legii.

(5) Intoxicația acută profesională se declară, se cercetează și se înregistrează atât ca boala profesională, cât și ca accident de munca.

CAP. VII Grupuri sensibile la riscuri

ART. 35 Grupurile sensibile la riscuri specifice, cum ar fi: femeile gravide, lehuzele sau femeile care alăptează, ținerii, precum și persoanele cu dizabilitati, trebuie protejate împotriva pericolelor care le afectează în mod specific.

ART. 36 Angajatorii au obligația sa amenajeze locurile de munca ținând seama de prezenta grupurilor sensibile la riscuri specifice.

CAP. VIII Infrațiuni

ART. 37 (1) Neluarea vreuneia dintre măsurile legale de securitate și sănătate în munca de către persoana care avea îndatorirea de a lua aceste măsuri, dacă se creează un pericol grav și iminent de producere a unui accident de munca sau de imbolnavire profesională, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 2 ani sau cu amenda.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a produs consecințe deosebite, pedeapsa este închisoarea de la un an la 3 ani sau amenda.

(3) Fapta prevăzută la alin. (1) săvârșită din culpa se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amenda, iar fapta prevăzută la alin. (2) săvârșită din culpa se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amenda.

ART. 38 (1) Nerespectarea de către orice persoana a obligațiilor și a măsurilor stabilite cu privire la securitatea și sănătatea în munca, dacă prin aceasta se creează un pericol grav și iminent de producere a unui accident de munca sau de imbolnavire profesională, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la un an la 2 ani sau cu amenda.

(2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) a produs consecințe deosebite, pedeapsa este închisoarea de la un an la 3 ani sau amenda.

(3) Dacă nerespectarea consta în repunerea în funcțiune a instalațiilor, mașinilor și utilajelor, anterior eliminării tuturor deficiențelor pentru care s-a luat măsura opririi lor, pedeapsa este închisoarea de la un an la 2 ani sau amenda.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1) și (3) săvârșite din culpa se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amenda, iar fapta prevăzută la alin. (2) săvârșită din culpa se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amenda.

CAP. IX Contravenții

ART. 39 (1) Constituie contravenții faptele săvârșite de angajatorii aflați în una dintre situațiile prevăzute de prezenta lege.

(2) Constituie contravenție și se sancționează cu amenda de la 5.000 lei la 10.000 lei încălcarea dispozițiilor art. 13 lit. b), c), p) și r).

(3) Constituie contravenție și se sancționează cu amenda de la 3.000 lei la 10.000 lei încălcarea dispozițiilor art. 13 lit. n).

(4) Constituie contravenție și se sancționează cu amenda de la 4.000 lei la 8.000 lei încălcarea dispozițiilor art. 12 alin. (1) lit. a) și b), art. 13 lit. a), d)-f), h)-m) și o), art. 20, art. 29 alin. (1) lit. a) și ale art. 32 alin. (2).

(5) Constituie contravenție și se sancționează cu amenda de la 3.500 lei la 7.000 lei încălcarea dispozițiilor art. 7 alin. (4)-(6), art. 8, art. 11 alin. (1) și (3), art. 13 lit. q) și s) și ale art. 27 alin. (1) lit. a) și b).

(6) Constituie contravenții și se sancționează cu amenda de la 3.000 lei la 6.000 lei următoarele fapte:

a) încălcarea dispozițiilor art. 9 alin. (1), ale art. 10 și 16;

b) încălcarea dispozițiilor art. 14, 15 și ale art. 34 alin. (1).

(7) Constituie contravenție și se sancționează cu amenda de la 2.500 lei la 5.000 lei încălcarea dispozițiilor art. 11 alin. (2) și (4), ale art. 17, 19 și 21.

(8) Constituie contravenții și se sancționează cu amenda de la 2.000 lei la 4.000 lei următoarele fapte:

a) încălcarea dispozițiilor art. 12 alin. (1) lit. c) și d), art. 13 lit. g), art. 18 alin. (5) și (6) și ale art. 36;

b) încălcarea dispozițiilor art. 34 alin. (5).

(9) Constituie contravenție și se sancționează cu amenda de la 5.000 lei la 10.000 lei nerespectarea reglementărilor de securitate și sănătate în munca privind:

- a) fabricarea, transportul, depozitarea, manipularea sau utilizarea substanțelor ori preparatelor chimice periculoase și a deșeurilor rezultate;
- b) prevenirea prezentei peste limitele maxime admise a agenților chimici, fizici sau biologici, precum și suprasolicitarea diferitelor organe sau sisteme ale organismului uman;
- c) darea în exploatare sau repunerea în funcțiune, parțială ori totală, a construcțiilor, echipamentelor de munca noi sau reparate, precum și pentru aplicarea proceselor tehnologice;
- d) întocmirea și respectarea documentațiilor tehnice pentru executarea lucrărilor care necesită măsuri speciale de siguranță;
- e) folosirea surselor de foc deschis și fumatul la locurile de munca unde acestea sunt interzise;
- f) prevenirea accidentelor prin electrocutare la executarea, exploatarea, întreținerea și repararea instalațiilor și a echipamentelor electrice, precum și pentru prevenirea efectelor electricității statice și ale descărcărilor atmosferice;
- g) asigurarea și folosirea instalațiilor electrice de construcție adecvate la locurile de munca unde există pericole de incendiu sau de explozie;
- h) asigurarea celei de-a doua surse de alimentare cu energie electrică a echipamentelor de munca;
- i) transportul, manipularea și depozitarea echipamentelor de munca, materialelor și produselor;
- j) delimitarea, îngrădirea și semnalizarea zonelor periculoase;
- k) semnalizarea de securitate și/sau de sănătate la locul de munca;
- l) asigurarea exploatării fără pericole a recipientelor-butelii cu gaze comprimate sau lichefiate, a instalațiilor mecanice sub presiune și a celor de ridicat, a conductelor prin care circulă fluide sub presiune și a altor asemenea echipamente de munca;
- m) utilizarea, întreținerea, revizia și repararea periodică a echipamentelor de munca;
- n) asigurarea, marcarea și întreținerea căilor de acces și de circulație;
- o) asigurarea iluminatului de siguranță;

p) organizarea activității de păstrare, întreținere și denocivizare a echipamentului individual de protecție;

q) întocmirea documentelor de urmărire a parametrilor funcționali ai echipamentelor de munca și a rapoartelor de serviciu pentru instalațiile cu regim special de exploatare;

r) aplicarea metodelor de exploatare miniera, execuția, exploatarea și întreținerea lucrărilor miniere, realizarea și funcționarea sistemului de aeraj, corespunzător clasificării minelor din punctul de vedere al emanațiilor de gaze;

s) amenajarea locurilor de munca pentru lucrul la înălțime, în spații închise și în condiții de izolare.

ART. 40. Constituie contravenție și se sancționează cu amenda de la 5.000 lei la 10.000 lei neprezentarea de către serviciile externe a raportului semestrial de activitate.

ART. 41. Sancțiunile contravenționale prevăzute la art. 39 alin. (2)-(9) și la art. 40 se aplica angajatorilor.

ART. 42 (1) Constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor prevăzute la art. 39 alin. (2)-(9) și la art. 40 se fac de către inspectorii de munca.

(2) Constatarea contravențiilor și aplicarea amenzilor prevăzute la art. 39 alin. (6) lit. b) și alin. (8) lit. b) se fac și de către inspectorii sanitari din cadrul Ministerului Sănătății Publice și al unităților subordonate.

(3) În caz de constatare a unei situații care se încadrează în prevederile art. 37 și 38, inspectorii prevăzuți la alin. (1) și (2) vor sesiza de îndată organele de urmărire penală competente, potrivit legii.

ART. 43 (1) Prevederile art. 39 alin. (2)-(9) și ale <LLNK 12001 2130 302 40 71>art. 40 se completează cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin <LLNK 12002 180 10 201 0 18>Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Contravenientul poate achita pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia jumătate din minimul amenzii prevăzute de lege,

corespunzător faptei pentru care a fost sancționat, inspectorul de munca făcând mențiune despre aceasta posibilitate în procesul-verbal.

ART. 44 Angajatorii răspund patrimonial, potrivit legii civile, pentru prejudiciile cauzate victimelor accidentelor de munca sau bolilor profesionale, în măsura în care daunele nu sunt acoperite integral prin prestațiile asigurărilor sociale de stat.

CAP. X Autorități competente și instituții cu atribuții în domeniu

ART. 45 (1) Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei este autoritatea competenta în domeniul securității și sănătății în munca.

(2) Principalele atribuții ale Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei în acest domeniu sunt următoarele:

a) elaborează politica și strategia națională în domeniul securității și sănătății în munca, în colaborare cu Ministerul Sănătății Publice și prin consultarea cu alte instituții cu atribuții în domeniu;

b) elaborează proiecte de acte normative în vederea implementării unitare a strategiei naționale și a acquis-ului comunitar din domeniu;

c) avizează reglementările cu implicații în domeniu inițiate de alte instituții, potrivit legii, și participa, după caz, la elaborarea unor astfel de reglementări;

d) monitorizează aplicarea legislației pe baza datelor, a informațiilor și a propunerilor transmise de instituțiile aflate în subordine sau coordonare, precum și ale celor cu care colaborează în desfășurarea activității;

e) abilitază persoane juridice și fizice pentru a presta servicii de protecție și prevenire în domeniul securității și sănătății în munca, denumite în prezenta lege servicii externe, la care se face referire la art. 8 alin. (4);

f) recunoaște, desemnează, notifica și supraveghează laboratoare de încercări, precum și organisme din domeniul sau de competența, în condițiile legii;

g) coordonează, în colaborare cu Ministerul Educației și Cercetării, elaborarea programelor de cercetare de interes național în domeniul securității și sănătății în munca;

h) organizează, împreună cu Ministerul Educației și Cercetării, activitatea de pregătire generală și/sau de specialitate în domeniul securității și sănătății în munca pentru instituțiile de învățământ;

i) desfășoară activități de informare-documentare, potrivit legii;

j) avizează materiale de informare și instruire, cum ar fi suporturi de curs, broșuri, pliante, afișe elaborate de alte persoane juridice sau fizice, în sensul asigurării concordanței mesajelor pe care acestea le conțin cu prevederile legislației în vigoare;

k) reprezintă statul în relațiile internaționale din domeniul sau de competența.

ART. 46 (1) Ministerul Sănătății Publice, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, este autoritatea centrală în domeniul asistenței de sănătate publică.

(2) Ministerul Sănătății Publice îndeplinește, în principal, următoarele atribuții în domeniul sănătății lucrătorilor la locul de muncă:

a) coordonează activitatea de medicină a muncii la nivel național;

b) elaborează sau avizează reglementări pentru protecția sănătății în relație cu mediul de muncă, pentru promovarea sănătății la locul de muncă, precum și pentru medicina muncii;

c) supraveghează starea de sănătate a lucrătorilor;

d) asigură formarea și perfecționarea profesională în domeniul medicinei muncii;

e) coordonează activitatea de cercetare, declarare, înregistrare și evidența a bolilor profesionale și a celor legate de profesiune;

f) autorizează/avizează și controlează calitatea serviciilor medicale acordate lucrătorilor la locul de muncă;

g) colaborează cu alte instituții implicate în activități cu impact asupra sănătății lucrătorilor;

h) îndeplinește și alte atribuții, conform competențelor sale în domeniu, reglementate prin legi speciale.

ART. 47. (1) Inspekția Muncii reprezintă autoritatea competentă în ceea ce privește controlul aplicării legislației referitoare la securitatea și sănătatea în munca.

(2) Instituția prevăzută la alin. (1) controlează modul în care se aplica legislația națională din domeniul securității și sănătății în munca la toate persoanele fizice și juridice din sectoarele prevăzute la art. 3 alin. (1), cu excepția celor prevăzute la art. 50 alin. (1) și (2), și are, în principal, următoarele atribuții:

a) controlează realizarea programelor de prevenire a riscurilor profesionale;

b) solicita măsurători și determinări, examinează probe de produse și de materiale în unități și în afară acestora, pentru clarificarea unor evenimente sau situații de pericol;

c) dispune sistarea activității sau scoaterea din funcțiune a echipamentelor de munca, în cazul în care constata o stare de pericol grav și iminent de accidentare sau de îmbolnavire profesională și sesizează, după caz, organele de urmărire penală;

d) cercetează evenimentele conform competențelor, avizează cercetarea, stabilește sau confirmă caracterul accidentelor;

e) coordonează, în colaborare cu Institutul Național de Statistică și cu celelalte instituții implicate, după caz, sistemul de raportare și evidența a accidentelor de munca și a incidentelor, iar, în colaborare cu Ministerul Sănătății Publice, sistemul de raportare a bolilor profesionale sau legate de profesie;

f) analizează activitatea serviciilor externe prevăzute la art. 8 alin. (4) și propune retragerea abilitării, după caz;

g) raportează Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei situațiile deosebite care necesită îmbunătățirea reglementărilor din domeniul securității și sănătății în munca;

h) furnizează informații celor interesați despre cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației din domeniul securității și sănătății în munca.

ART. 48. (1) Asiguratorul, stabilit de lege, reprezintă autoritatea competentă în domeniul asigurării pentru accidente de munca și boli profesionale.

(2) Instituția prevăzută la alin. (1) are atribuții pentru:

a) sprijinirea activității de prevenire în domeniul securității și sănătății în munca a angajatorilor;

b) reabilitarea medicală și, după caz, psihologică, precum și compensarea victimelor accidentelor de munca și ale bolilor profesionale;

c) raportarea către Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei a situațiilor deosebite care necesită îmbunătățirea reglementărilor din domeniul securității și sănătății în munca.

ART. 49 Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Protecția Muncii fundamentează științific măsurile de îmbunătățire a activității de securitate și sănătate în munca și promovează politica stabilită pentru acest domeniu.

ART. 50 (1) Ministerul Apărării Naționale, structurile militare și structurile în care își desfășoară activitatea funcționari publici cu statut special din cadrul Ministerului Administrației și Internelor, Direcția Generală a Penitenciarelor din cadrul Ministerului Justiției, Serviciul Roman de Informații, Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Protecție și Paza, Serviciul de Telecomunicații Speciale, precum și Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare organizează, coordonează și controlează activitatea de securitate și sănătate în munca din unitățile lor, prin serviciile de prevenire și protecție create sau desemnate de către aceste instituții, în scopul aplicării prevederilor prezentei legi.

(2) Cercetarea, înregistrarea și evidența accidentelor de munca și a bolilor profesionale produse în unitățile din subordinea instituțiilor prevăzute la alin. (1) se efectuează de organele proprii ale acestora.

(3) Instituțiile prevăzute la alin. (1) pot elabora reglementări proprii pentru aplicarea prezentei legi, în completarea celor existente la nivel național.

CAP. XI Dispoziții finale

ART. 51 (1) Se aproba prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei, următoarele acte normative:

a) normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi;

b) transpunerea directivelor specifice referitoare la securitatea și sănătatea în munca.

(2) În aplicarea prevederilor prezentei legi, Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei va elabora proiecte de acte normative necesare implementării și/sau adaptării situațiilor existente la cerințele prezentei legi.

ART. 52 (1) Activitățile de interes național în domeniul securității și sănătății în munca și sursele de acoperire a cheltuielilor necesare în vederea realizării acestora se aproba prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

(2) Activitățile de interes național privind cercetarea științifică în domeniul securității și sănătății în munca se finanțează din fondurile prevăzute pentru acestea, potrivit legii.

ART. 53 (1) Prezenta lege intra în vigoare la data de 1 octombrie 2006.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abroga <LLNK 11996 90 11 201 0 35>Legea protecției muncii nr. 90/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 47 din 29 ianuarie 2001, cu modificările și completările ulterioare, <LLNK 11981 400 30 801 0 41>Decretul Consiliului de Stat nr. 400/1981 pentru instituirea unor reguli privind exploatarea și întreținerea instalațiilor, utilajelor și mașinilor, întărirea ordinii și disciplinei în munca în unitățile cu foc continuu sau care au instalații cu grad ridicat de pericol în exploatare, republicat în Buletinul Oficial, Partea I, nr. 5 din 11 ianuarie 1982, precum și orice alte dispoziții contrare.

Prezenta lege transpune Directiva Consiliului nr. 89/391/CEE privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de munca, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 183/1989.

Aceasta lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

2. ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR DE PREVENIRE ȘI PROTECȚIE LA NIVELUL ANGAJATORULUI

Principii și criterii de organizare:

- a) - obligația de a asigura securitatea și sănătatea lucrătorilor, în toate aspectele referitoare la muncă, revine angajatorului;
- b) - obligațiile lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă nu vor afecta principiul responsabilității angajatorului;
- c) - în contextul responsabilității sale, angajatorul va lua măsurile necesare pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor, respectiv prevenirea riscurilor de accidentare, informarea și instruirea, precum și realizarea cadrului organizatoric.

2.1. Modalități de organizare a activităților de prevenire și protecție

În îndeplinirea obligațiilor sale, angajatorul poate organiza activitățile de prevenire și protecție, în următoarele moduri:

- a) prin asumarea de către angajator a atribuțiilor pentru realizarea măsurilor SSM;
 - *în cazul întreprinderilor cu cel mult 50 lucrători și cu activități fără riscuri deosebite;*
- b) prin desemnarea unuia sau mai multor lucrători pentru a se ocupa de activitățile de prevenire și protecție;
 - *în cazul întreprinderilor cu 50-149 de lucrători, și cu activități fără riscuri deosebite;*
- c) prin înființarea unui serviciu intern de prevenire și protecție;
 - *în cazul întreprinderilor care au peste 150 de lucrători;*
 - și dacă în întreprindere nu se pot organiza activitățile de prevenire și protecție din lipsa personalului competent, angajatorul trebuie să organizeze activitățile de prevenire și protecție:
- d) prin apelarea la servicii externe,
 - acest lucru neabsolvindu-l de responsabilitate.

2.1.1. Activitățile de prevenire și protecție

Activitățile de prevenire și protecție desfășurate prin modalitățile consemnate la pct.2.1. în cadrul întreprinderii, și prevăzute de NM-LSSM, sunt următoarele:

1. identificarea pericolelor și evaluarea riscurilor pentru fiecare componentă a sistemului de muncă (E-S-M-Me);

2. elaborarea și actualizarea planului de prevenire și protecție;

3. elaborarea de instrucțiuni proprii (IPSSM);

4. propunerea de atribuții și răspunderi ce revin lucrătorilor, și care se consemnează în fișa postului;

5. elaborarea tematicii pentru toate fazele de instruire, a periodicității, asigurarea informării și instruirii lucrătorilor în domeniul SSM;

6. elaborarea programului de instruire- testare la nivelul întreprinderii, care trebuie să cuprindă:

➤ programul de desfășurare a instruirii introductiv-generale;

➤ periodicitatea instruirilor periodice;

➤ programul de exerciții privind acordarea primului ajutor în caz de accident;

7. asigurarea întocmirii planului de acțiune în caz de pericol grav și iminent, care trebuie să cuprindă:

➤ desemnarea lucrătorilor care trebuie să oprească EM;

➤ planul de evacuare a lucrătorilor, afișat la loc vizibil;

➤ desemnarea lucrătorilor care trebuie să contacteze serviciile specializate și asigurarea mijloacelor de comunicare necesare;

➤ stabilirea modului operativ de anunțare la nivel ierarhic superior;

➤ desemnarea lucrătorilor care au capacitatea necesară să elimine starea de pericol grav și iminent, și dotarea lor cu mijloace tehnice necesare intervenției;

➤ stabilirea serviciilor specializate care pot interveni.

8. evidența zonelor cu risc ridicat și specific;

9. stabilirea zonelor care necesită semnalizarea de securitate și sănătate în muncă;

10. autorizarea exercitării meseriilor prevăzute de legislația specifică;

11. monitorizarea funcționării sistemelor și dispozitivelor de protecție;
12. informarea angajatorului, în scris, asupra deficiențelor constatate în timpul controalelor efectuate la locul de muncă și propunerea de măsuri de prevenire și protecție;
13. întocmirea necesarului de dotare a lucrătorilor cu EIP;
14. participarea la cercetarea evenimentelor;
15. întocmirea evidențelor necesare; elaborarea rapoartelor privind AM suferite de lucrătorii din întreprindere;
16. urmărirea realizării măsurilor dispuse de inspectorii de muncă;
17. colaborarea cu lucrătorii și/sau reprezentanții lucrătorilor, medicul de medicina muncii, și lucrătorii desemnați/serviciile interne/ externe în cazul mai multor angajatori în același loc de muncă;
18. propunerea de sancțiuni și stimulente pentru lucrători, la îndeplinirea atribuțiilor SSM;
19. propunerea de clauze privind SSM la încheierea contractelor de prestări de servicii cu alți angajatori;
20. întocmirea unui necesar de mijloace materiale pentru desfășurarea activităților de prevenire și protecție.

2.2. Servicii de prevenire și protecție

2.2.1. Lucrători desemnați

Angajatorul desemnează nominal prin decizie scrisă lucrătorul (ii) care se ocupă de activitățile de prevenire și protecție, activități consemnate în fișa postului. Lucrătorul desemnat trebuie să îndeplinească cerințele minime de pregătire în domeniul SSM corespunzătoare cel puțin nivelului mediu (studii: învățământ postliceal în profil tehnic și curs în domeniul SSM).

2.2.2. Servicii interne de prevenire și protecție

Serviciul intern de prevenire și protecție se organizează în subordinea directă a angajatorului, ca o structură distinctă, în funcție de mărimea întreprinderii și pentru care se asigură mijloacele adecvate de desfășurare a activităților specifice.

Lucrătorii din cadrul serviciului trebuie să îndeplinească cerințele minime de pregătire corespunzătoare nivelului mediu, iar conducătorul serviciului, cerințele minime corespunzătoare nivelului superior (studii superioare tehnice, curs în domeniul SSM și curs postuniversitar de evaluare a riscurilor). Serviciul intern de prevenire și protecție poate să asigure și supravegherea medicală, dacă dispune de personal cu capacitate profesională și de mijloace materiale adecvate.

2.2.3. Servicii externe de prevenire și protecție

Serviciul extern de prevenire și protecție asigură, **pe bază de contract**, activitățile de prevenire și protecție în domeniu.

Angajatorul apelează la serviciile externe în cazul în care în întreprindere nu este personal competent pentru organizarea activităților de prevenire și protecție.

Serviciul extern de prevenire și protecție trebuie:

- a) să dispună de personal cu capacitate profesională adecvată și de mijloace materiale necesare pentru a-și desfășura activitatea;
- b) să fie abilitat de Comisia de abilitare a serviciilor externe de prevenire și protecție și de avizare a documentațiilor cu caracter tehnic de informare și instruire în domeniul SSM.

Lucrătorii din cadrul serviciului trebuie să îndeplinească cerințele minime de pregătire în domeniu corespunzător **nivelului mediu** (studii în învățământul postliceal în profil tehnic și curs în domeniul SSM), iar **conducătorul serviciului**, cerințele corespunzător **nivelului superior** (studii superioare tehnice, curs în domeniul SSM și curs postuniversitar de evaluare a riscurilor). În cazul în care **serviciul extern este format dintr-o singură persoană**, aceasta trebuie să îndeplinească cerințele minime de pregătire corespunzător **nivelului superior**.

Contractul încheiat între angajator și serviciul extern trebuie să cuprindă cel puțin următoarele:

- activitățile de prevenire și protecție care vor fi desfășurate de către serviciu extern;
- modul de colaborare cu lucrători desemnați/ serviciu intern și/sau cu

alte servicii externe;

- clauze privind soluționarea litigiilor apărute între părți.

Serviciul extern are obligația să transmită inspectoratului teritorial de muncă pe raza căruia își are sediul, domiciliul sau reședința o copie de pe **certificatul de abilitare**, în termen de 10 zile de la data primirii acestuia, precum și, **raportul de activitate semestrial** (conf. model din anexa nr.10 la NM-LSSM), în două exemplare.

Inspectoratul va analiza raportul de activitate (în două exemplare) și va restitui un exemplar, iar un exemplar îl va arhiva.

2.2.4. Reprezentanții lucrătorilor cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă.

Sunt persoane alese, selectate sau desemnate de către și dintre lucrătorii din întreprindere, în conformitate cu prevederile legale, să îi reprezinte pe aceștia în ceea ce privește problemele referitoare la protecția securității și sănătății lucrătorilor în muncă.

Modalitatea de desemnare a reprezentanților lucrătorilor în CSSM se va stabili prin contractul colectiv de muncă, iar numărul și numele acestora se va comunica în scris angajatorului.

Reprezentanții lucrătorilor, cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă trebuie să îndeplinească cerințele minime de pregătire în domeniul securității și sănătății în muncă, corespunzătoare cel puțin nivelului de bază (studii medii, curs în domeniul securității și sănătății în muncă) și pot desfășura următoarele activități:

a) colaborează cu angajatorul pentru îmbunătățirea condițiilor de securitate și sănătate în muncă;

b) însoțesc echipa/persoana care efectuează evaluarea riscurilor;

c) conștientizează lucrătorii asupra necesității aplicării măsurilor de securitate și sănătate în muncă;

d) aduce la cunoștința angajatorului sau CSSM propunerile lucrătorilor privind îmbunătățirea condițiilor de muncă;

e) verifică modul de realizare a măsurilor din planul de prevenire și protecție;

f) informează autoritățile competente asupra nerespectării prevederilor legale în domeniul securității și sănătății în muncă;

g) însoțesc inspectorii de muncă, la cererea acestora, în timpul vizitelor de control în întreprindere;

2.3. Comitetul de securitate și sănătate în muncă

În vederea participării și consultării periodice în domeniul securității și sănătății în muncă a lucrătorilor, la nivelul angajatorului, se constituie **organul paritar**, Comitetul de securitate și sănătate în muncă (CSSM), în conformitate cu art.18 alin.(1)-(3) și art.19 din Legea securității și sănătății în muncă nr.319/2006. Organizarea și funcționarea CSSM este reglementată prin Normele metodologice de aplicare a prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr. 319/2006.

2.3.1. Organizarea Comitetului de securitate și sănătate în muncă

Comitetul de securitate și sănătate în muncă se constituie în unități cu un număr de cel puțin 50 de lucrători, inclusiv cu capital străin, care desfășoară activități pe teritoriul României. Inspectorul de muncă poate impune constituirea CSSM în unitățile cu un număr mai mic de 50 de lucrători în funcție de natura activității și de riscurile identificate.

În cazul în care activitatea se desfășoară în unități dispersate teritorial, se pot înființa mai multe CSSM; numărul acestora se stabilește prin contractul colectiv de muncă. În cazul activităților temporare, cu o durată mai mare de 3 luni, se constituie CSSM.

CSSM este constituit din:

- reprezentanții lucrătorilor, cu răspunderi specifice în domeniul securității și sănătății în muncă, și
- angajator sau reprezentantul său legal, reprezentanții angajatorului (în număr egal cu reprezentanții lucrătorilor) și medicul de medicina muncii.

Angajatorul sau reprezentantul său legal este **președintele** CSSM.

Lucrătorul desemnat sau reprezentantul serviciului intern de prevenire și protecție este **secretarul** CSSM.

Reprezentanții lucrătorilor, reprezentanții angajatorului și medicul de medicina muncii sunt **membrii CSSM**, numiți prin decizie scrisă de către președintele CSSM. Reprezentanții lucrătorilor în CSSM sunt aleși pe o perioadă de 2 ani. În cazul retragerii unui/unor reprezentant(i) din CSSM, acesta/aceștia vor fi înlocuiți imediat prin alți reprezentanți aleși.

Reprezentanții lucrătorilor în CSSM vor fi desemnați după cum urmează:

- de la 50 la 100 lucrători , 2 reprezentanți;
- de la 101 la 500 lucrători, 3 reprezentanți;
- de la 501 la 1000 lucrători, 4 reprezentanți, etc.

Angajatorul are obligația să acorde fiecărui reprezentant al lucrătorilor în CSSM timpul necesar exercitării atribuțiilor specifice, considerat timp de muncă și care va fi de cel puțin:

- 2 ore pe lună, în unități cu până la 99 lucrători;
- 5 ore pe lună, în unități cu 100-299 lucrători;
- 10 ore pe lună, în unități cu 300-499 lucrători, etc.

Membrii CSSM se nominalizează prin decizie scrisă a președintelui CSSM, iar componența comitetului va fi adusă la cunoștința tuturor lucrătorilor.

La întrunirile CSSM vor fi convocați lucrătorii desemnați, reprezentanții serviciului intern de prevenire și protecție și reprezentanții serviciului extern de prevenire și protecție, după caz.

La întrunirile comitetului pot fi invitați să participe inspectori de muncă.

2.3.2. Funcționarea comitetului de securitate și sănătate în muncă

CSSM funcționează în baza regulamentului de funcționare propriu, angajatorul având obligația să asigure întrunirea, cel puțin o dată pe trimestru și ori de câte ori este necesar. Ordinea de zi a fiecărei întruniri este stabilită de președinte și secretar și este transmisă membrilor CSSM, inspectoratului teritorial de muncă și, serviciului extern de prevenire și protecție, după caz, cu cel puțin 5 zile înaintea întrunirii. Membrii CSSM sunt convocați în scris, de către secretarul CSSM, cu cel puțin 5 zile înainte de data întrunirii. La fiecare întrunire secretarul încheie un proces-verbal care va fi semnat de toți

membrii comitetului; o copie a acestuia va fi transmisă inspectoratului teritorial de muncă, în termen de 10 zile de la data întrunirii.

2.3.3. Atribuțiile comitetului de securitate și sănătate în muncă

Comitetul de securitate și sănătate în muncă are următoarele atribuții:

- face propuneri și avizează politica SSM și planul de prevenire și protecție;
- urmărește realizarea planului de prevenire și protecție;
- avizează introducerea de noi tehnologii;
- avizează alegerea, cumpărarea, întreținerea și utilizarea echipamentelor de muncă, a echipamentelor de protecție colectivă și individuală;
- analizează modul de îndeplinire a atribuțiilor ce revin serviciului extern de prevenire și protecție și avizează menținerea sau, înlocuirea acestuia;
- avizează măsurile de amenajare a locurilor de muncă;
- propune sancțiuni și stimulente pentru buna desfășurare a activităților de prevenire și protecție;
- analizează plângerile formulate de către lucrători privind condițiile de muncă;
- urmărește modul în care se aplică și se respectă reglementările legale, măsurile dispuse de inspectorul de muncă și inspectorul sanitar;
- analizează propunerile lucrătorilor privind prevenirea accidentelor de muncă și introducerea acestora în planul de prevenire și protecție;
- analizează accidentele de muncă, îmbolnăvirile profesionale;
- efectuează inspecții proprii și face un raport scris privind constatările făcute;
- dezbate și avizează raportul scris, prezentat CSSM de către conducătorul unității cel puțin o dată pe an, cu privire la situația SSM, acțiunile întreprinse și eficiența acestora în anul încheiat, precum și propunerile pentru planul pe anul următor.

2.3.4. Obligațiile angajatorului referitoare la comitetul de securitate și sănătate în muncă.

Angajatorul trebuie să:

- a) furnizeze CSSM toate informațiile necesare, pentru ca membrii acestuia să-și poată da avizul în cunoștință de cauză;
- b) prezinte, cel puțin o dată pe an, CSSM un raport scris care va cuprinde situația securității și sănătății în muncă, acțiunile care au fost întreprinse și eficiența acestora în anul încheiat, precum și propunerile pentru planul din anul următor. O copie a raportului, avizat de membrii CSSM, se va transmite, în termen de 10 zile, inspectoratului teritorial de muncă.
- c) informeze CSSM cu privire la evaluarea riscurilor pentru securitate și sănătate, măsurile de prevenire și protecție, la nivel de unitate, loc de muncă, măsurile de prim-ajutor, de prevenire și stingere a incendiilor și evacuare a lucrătorilor;

Angajatorul comunică CSSM punctul său de vedere sau, dacă este cazul, al medicului de medicina muncii, serviciului intern sau extern, asupra plângerilor lucrătorilor privind condițiile de muncă și modul în care serviciile de prevenire și protecție își îndeplinesc atribuțiile.

În cazul în care angajatorul nu s-a conformat unui aviz al CSSM, conform atribuțiilor CSSM, trebuie să motiveze decizia sa în fața comitetului; motivația va fi consemnată în procesul verbal.

3. MĂSURI DE PREVENIRE A ACCIDENTELOR DE MUNCĂ ȘI BOLILOR PROFESIONALE

3.1. Accidentul de muncă

Noțiunea de accident de muncă

În limbajul curent, prin termenul de “accident” se desemnează un eveniment aleator, neașteptat, brusc, care perturbă mersul normal al lucrurilor și are consecințe negative.

Noțiunea de “**accident de muncă**” trebuie circumscrisă unui proces de muncă și implică în mod obligatoriu prezența omului, în calitate de executant.

Concret, accidentul de muncă constă în lezarea violentă și bruscă a integrității componente biologice a factorului uman, având drept urmare pierderea sau micșorarea capacității de muncă.

În țara noastră, accidentul de muncă este definit ca fiind: **“vătămarea violentă a organismului, precum și intoxicația acută profesională, care au loc în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu și care provoacă incapacitate temporară de muncă -“itm”- de cel puțin trei zile calendaristice, invaliditate sau deces” – art. 5, lit.g) din Legea nr. 319/2006.**

Accidentul, pentru a putea fi încadrat ca accident de muncă, trebuie să se producă într-un moment și într-un loc în care activitatea persoanei angajate în muncă să se înscrie printre raporturile ce se stabilesc în exercitarea atribuțiilor prevăzute în contractul de muncă. Cu alte cuvinte, este esențial ca persoana în cauză să execute o sarcină de muncă. Aceasta poate consta în îndeplinirea obligației principale care decurge din contractul de muncă sau a unora secundare (echiparea pentru lucru, pregătirea uneltelor de lucru, deplasarea în incinta unității de la un loc de muncă la altul, curățirea mașinilor și a locului de muncă etc.).

De asemenea, se consideră accidente de muncă cele produse în următoarele situații, prevăzute de art. 30 din Legea nr. 319/2006:

a) accidentul suferit de persoane aflate în vizită în întreprindere și/sau unitate, cu permisiunea angajatorului;

b) accidentul suferit de persoanele care îndeplinesc sarcini de stat sau de interes public, inclusiv în cadrul activităților culturale, sportive, în țară sau în afara granițelor țării, în timpul și din cauza îndeplinirii acestor sarcini;

c) accidentul suferit în cadrul activităților cultural-sportive organizate, în timpul și din cauza îndeplinirii acestor activități;

d) accidentul suferit de orice persoană, ca urmare a unei acțiuni întreprinse din proprie inițiativă, pentru salvarea de vieți omenești;

e) accidentul suferit de orice persoană, ca urmare a unei acțiuni întreprinse din proprie inițiativă, pentru prevenirea ori înlăturarea unui pericol care amenință avutul public și privat;

f) accidentul cauzat de activități care nu au legătură cu procesul muncii, dacă are loc la sediul persoanei juridice sau la adresa persoanei fizice, în calitate de angajator, ori în orice alt loc de muncă organizat de acestea, în timpul programului de muncă, și nu se datorează culpei exclusive a accidentatului;

g) accidentul de traseu, dacă deplasarea s-a făcut în timpul și pe traseul normal de la domiciliul lucrătorului la locul de muncă organizat de angajator și invers;

h) accidentul suferit în timpul deplasării de la sediul persoanei juridice sau fizice la locul de muncă sau de la un loc de muncă la altul, pentru îndeplinirea unei sarcini de muncă;

i) accidentul suferit în timpul deplasării de la sediul persoanei juridice sau adresa persoanei fizice la care este încadrată victima, sau orice alt loc de muncă organizat de acestea, la o altă persoană juridică/fizică, pentru îndeplinirea îndatoririlor de muncă, pe durata normală de deplasare;

j) accidentul suferit înainte sau după încetarea lucrului, dacă victima prelua sau preda uneltele de lucru, locul de muncă, utilajul sau materialele, dacă schimba îmbrăcămintea personală, echipamentul individual de protecție sau orice alt echipament pus la dispoziție de angajator, dacă se afla în baie sau spălător, sau se deplasa de la locul de muncă la ieșirea din întreprindere/unitate și invers;

k) accidentul suferit în timpul pauzelor regulamentare, dacă acesta a avut loc în locuri organizate de angajator, precum și în timpul și pe traseul normal spre și de la aceste locuri;

l) accidentul suferit de lucrători ai angajatorilor români sau de persoane fizice române, delegați pentru îndeplinirea îndatoririlor de serviciu în afara granițelor țării, pe durata și traseul prevăzute în documentul de deplasare;

m) accidentul suferit de personalul român care efectuează lucrări și servicii pe teritoriul altor țări, în baza unor contracte, convenții sau în alte condiții prevăzute de lege, încheiate de persoane juridice române cu parteneri străini, în timpul și din cauza îndeplinirii îndatoririlor de serviciu;

n) accidentul suferit de cei care urmează cursuri de calificare, recalificare sau perfecționarea pregătirii profesionale, în timpul și din cauza efectuării activităților aferente stagiului de practică;

o) accidentul determinat de fenomene sau calamități naturale cum ar fi: furtună, viscol, cutremur, inundație, alunecări de teren, trăsnet (electrocutare) etc., dacă victima se afla în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu;

p) dispariția unei persoane, în condițiile unui accident de muncă și în împrejurări care îndreptățesc presupunerea decesului acesteia;

q) accidentul suferit de o persoană, aflată în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, ca urmare a unei agresiuni.

Elementele accidentului de muncă

Pentru ca un accident să poată fi calificat accident de muncă, trebuie să fie întrunite mai multe condiții, referitoare la:

- **vătămarea violentă a organismului,**
- **timpul în care se produce accidentul,**
- **locul producerii accidentului,**
- **calitatea celui accidentat.**

În cadrul **vătămării violente a organismului**, violența presupune acțiunea rapidă, bruscă a factorului extern asupra organismului. Evenimentul se produce neașteptat, surprinzând victima care, tocmai datorită timpului scurt în care se petrece, nu poate lua măsuri de evitare. Acest aspect al violenței vătămării organismului constituie criteriul care a condus la desemnarea intoxicației acute ca accident de muncă și ca boală profesională. Vătămarea violentă a organismului trebuie să aibă loc independent de voința victimei; orice autovătămare, efectuată în mod deliberat (automutilare, sinucidere etc.), indiferent de locul și timpul în care a avut loc, nu se consideră accident de muncă.

Timpul în care se produce este al doilea element caracteristic accidentului de muncă. Din acest punct de vedere, se încadrează ca accident de muncă vătămarea care are loc:

- în timpul procesului de muncă;

- în timpul îndeplinirii îndatoririlor de serviciu;
- înainte de începerea sau după încetarea lucrului;
- în timpul pauzelor ce au loc în desfășurarea procesului de muncă;
- în timpul deplasării de la serviciu la domiciliu și invers;
- în timpul programului oficial de lucru, pentru activități ce nu au legătură cu procesul muncii, dacă evenimentul s-a produs la un loc de muncă;
- în timpul îndeplinirii stagiului de practică pentru studenți, elevi și ucenici sau a vizitelor în întreprindere/unitate cu permisiunea angajatorului.

Locul în care se produce este al treilea element determinant al accidentului de muncă. Acesta trebuie să se producă la locul de muncă. Sub raport juridic, prin loc de muncă se înțelege incinta unității respective și punctele de lucru care aparțin aceleiași unități, dar sunt dispersate în alte locuri din aceeași localitate sau în alte localități.

Pentru conducătorii mijloacelor de transport, locul de muncă este nu numai incinta unității la care sunt angajați, ci și mijlocul de transport pe care lucrează. Prin extensie, legea acceptă ca accident de muncă și evenimentele produse pe traseul normal de deplasare de la locul de muncă la domiciliu și invers, dacă se încadrează în timpul considerat suficient parcurgerii acestuia.

Calitatea victimei constituie cel de-al patrulea element caracteristic accidentului de muncă. Se consideră accident de muncă, acea situație în care victima a fost vătămată prin participarea la procesul de muncă.

Prevederile legale privind calitatea victimei se referă la:

- persoane angajate cu contract de muncă sau orice altă formă legală;
- membri cooperatori;
- elevi, studenți și ucenici în timpul stagiului de practică sau vizitelor în întreprindere, cu permisiunea angajatorului;

În raport cu urmările produse și cu numărul persoanelor accidentate, accidentul de muncă se clasifică în:

- a) accident care produce incapacitate temporară de muncă de cel puțin 3 zile calendaristice;
- b) accident care produce invaliditate;
- c) accident mortal;

d) accident colectiv, când sunt accidentate cel puțin trei persoane în același timp și din aceeași cauză.

Efectele accidentului de muncă asupra victimei

Accidentul de muncă poate provoca victimei incapacitate temporară de muncă, invaliditate sau deces. Acestea pot surveni imediat după eveniment sau la un anumit interval de timp.

Incapacitatea temporară de muncă. Consecința cea mai puțin gravă a unui accident de muncă o constituie imposibilitatea temporară a victimei de a-și desfășura activitatea ca urmare a tulburării unei stări funcționale (de cel puțin trei zile calendaristice).

Aprecierea incapacității o face medicul și trebuie atestată printr-un certificat medical. Incapacitatea are caracter reversibil; prin aplicarea unui tratament adecvat ea dispare.

Invaliditate. Prin accident cu urmări de invaliditate se înțelege accidentul care are ca urmare pierderea unui simț, a unui organ sau o infirmitate permanentă, fizică sau psihică, dacă acestea au dus la pierderea totală sau parțială a capacității de muncă (confirmată prin decizie de încadrare temporară sau permanentă într-un grad de invaliditate emisă de organele medicale în drept).

Decesul. Spre deosebire de primele două situații, în cazul decesului este afectată nu numai integritatea și capacitatea de muncă, ci însăși viața.

Prin accident mortal se înțelege accidentul care cauzează decesul imediat sau după un interval de timp, dacă acesta a fost confirmat în baza unui act medico-legal.

Consecințele accidentelor de muncă

Accidentele de muncă afectează negativ toate elementele sistemului de muncă – **executant, sarcina de muncă, mijloacele de muncă și mediul de muncă.**

Consecințe asupra executantului. În contextul procesului de muncă, omul poate fi considerat în două ipostaze: de ființă umană și

de executant al unei sarcini de muncă. Fiecăruia îi sunt asociate o serie de valori și caracteristici specifice, cum ar fi: viața, sănătatea, capacitatea creativă, respectiv capacitatea de muncă, aptitudinile și cunoștințele.

Accidentele de muncă au repercusiuni asupra ambelor categorii de valori: psiho-fiziologice, economice, financiare etc.

Consecințe asupra sarcinii de muncă. Consecința directă o constituie neîndeplinirea sarcinii de muncă sau neîndeplinirea la timp.

Consecințe asupra mijloacelor de muncă . În urma accidentelor de muncă, în mod deosebit, se pot produce deteriorări sau distrugeri, atât ale mijloacelor propriu-zise de muncă, dar și ale obiectelor muncii (cazul exploziilor, incendiilor etc.).

Consecințe asupra mediului de muncă. Ambele categorii de mediu, fizic și social, pot fi afectate de producerea accidentelor de muncă. Mediul fizic prezintă repercusiuni sub forma elementelor materiale degradate, iar mediul social sub forma stressului suportat de cei aflați la locurile de muncă apropiate de cel al victimei, cu toate manifestările specifice.

Un alt criteriu de clasificare – **nivelul la care se produc** – împarte consecințele accidentelor de muncă, în:

a). consecințe la nivelul individului, respectiv:

a.1. **al victimei** – suferință fizică datorată agresiunii suportate, a incapacității temporare sau permanente de muncă, a pierderii încrederii în capacitatea de a reacționa corespunzător la sarcinile de muncă, diminuarea veniturilor etc.

a.2. **al celor apropiați victimei** – durere, suferință, stress psihic, diminuarea veniturilor familiale etc.

b). consecințe la nivelul angajatorului (microeconomic):

b.1. pierderi de producție , pierderi de capacități de producție potențiale, deteriorări și distrugeri de mijloace fixe, cheltuieli de reinvestire în forța de muncă, utilaje, deteriorarea mediului social de muncă etc.

c). consecințe la nivelul societății (macroeconomic):

c.1. cheltuieli de asigurări sociale, de asistență medicală, diminuarea potențialului creator.

3. MĂSURI DE PREVENIRE A ACCIDENTELOR DE MUNCĂ ȘI BOLILOR PROFESIONALE

3.1. Măsurile organizatorice de prevenire

Măsurile organizatorice, în cadrul sistemului de muncă, vizează executantul și sarcina de muncă, și se referă în principal la:

- examenul medical;
- examenul psihologic;
- instruirea lucrătorilor;
- propaganda în domeniul securității și sănătății în muncă;
- organizarea activității și a locului de muncă.

Instruirea lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă

Instruirea lucrătorilor în domeniul SSM care are ca scop însușirea cunoștințelor și formarea deprinderilor de muncă subordonate cerințelor de securitate și sănătate în muncă, și se efectuează în timpul programului de lucru.

Instruirea lucrătorilor în domeniul SSM cuprinde trei faze:

- instruirea introductiv- generală;
- instruirea la locul de muncă;
- instruirea periodică.

Rezultatul instruirii lucrătorilor în domeniul SSM se consemnează obligatoriu în **fișa de instruire individuală**, (model conform anexei 11 din NM-LSSM), cu indicarea materialului predat, a duratei și datei instruirii. Completarea fișei de instruire individuală se va face cu pastă sau cerneală, imediat după verificarea instruirii. După efectuarea **instruirii**, fișa de instruire individuală se semnează de lucrătorul instruit și de către persoanele care au efectuat și au verificat instruirea. **Fișa de instruire individuală** va fi păstrată de conducătorul locului de muncă și va fi însoțită de o copie a fișei de aptitudine, emisă de medical de medicina muncii, în urma examenului medical ala angajare.

Instruirea introductiv-generală

Instruirea introductiv- generală se face:

- noilor încadrați în muncă;
- lucrătorilor detașați/delegați de la o întreprindere și/sau unitate la alta;
- lucrătorilor puși la dispoziție de către un agent de muncă temporară.

Scop: informarea despre activitățile specifice, riscurile și măsurile SSM și activitățile de prevenire și protecție la nivelul întreprinderii.

Desfășurare: în cadrul cabinetului SSM sau în alt spațiu amenajat, de către : angajatorul care și-a asumat atribuțiile SSM, sau lucrătorul desemnat, sau un lucrător din serviciul intern de prevenire și protecție, sau serviciul extern de prevenire și protecție.

Durata: stabilită prin instrucțiuni proprii și nu va fi mai mică de 8 ore.

Conținut: material întocmit de către persoanele cu atribuții în domeniu și aprobat de angajator, și care trebuie să cuprindă următoarele probleme:

- legislația de securitate și sănătate în muncă;
- consecințele posibile ale necunoașterii și nerespectării legislației de securitate și sănătate în muncă;
- riscurile de accidentare și îmbolnăvire profesională specifice unității;
- măsuri la nivelul întreprinderii privind acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor;

Instruirea introductiv-generală se va finaliza cu verificarea cunoștințelor pe bază de teste. Rezultatul verificării va fi consemnat în fișa de instruire.

Instruirea introductiv-generală este eficientă să se desfășoare după următorul program (tabel nr. 3.1)

Tabel nr.3.1.

Se aprobă,

Angajator

Program de desfășurare a instruirii introductiv-generale

Nr. crt.	Denumirea acțiunii	Loc desfășurare	Timp (ore)	Obs
0	1	2	3	4
1	Vizitarea unității sau prezentarea acesteia prin intermediul mijloacelor audio-vizuale.	Incinta unității sau cabinetul SSM	1	Vizitarea unității, numai împreună cu lucrătorul cu atribuții SSM.
2	Prezentarea succintă a materialului de instruire.	Cabinetul SSM	30 min.	Lucrătorul desemnat
3	Documentarea și însușirea cunoștințelor SSM prezentate în material.	Cabinetul SSM	5	Lucrătorul care se instruieste
4	Preevaluarea privind însușirea cunoștințelor SSM.	Cabinet SSM	30 min.	Lucrătorul desemnat
5	Testarea SSM.	Cabinet SSM	1	Lucrătorul desemnat
Total			8	

Întocmit,

Lucrător desemnat / serviciu intern / serviciu extern de prevenire și protecție.

Instruirea la locul de muncă.

Instruirea la locul de muncă se face după instruirea introductiv - generală, tuturor lucrătorilor instruiți la faza respectivă, inclusiv la schimbarea locului de muncă în cadrul aceleiași unități.

Scop: prezentarea riscurilor și măsurilor de prevenire specifice locului de muncă unde a fost repartizată persoana respectivă.

Desfășurare: la locul de muncă, efectuat de către conducătorul direct al locului de muncă respectiv.

Durata: cel puțin 8 ore și se stabilește prin instrucțiuni proprii de către șeful locului de muncă respectiv, împreună cu : angajatorul care și-a asumat atribuțiile SSM, sau lucrătorul desemnat, sau un lucrător al serviciului intern, sau serviciul extern de prevenire și protecție.

Conținut: material scris care trebuie să cuprindă informații privind:

- riscurile de accidentare și îmbolnăvire profesională specifice locului de muncă;
- prevederile instrucțiunilor proprii de securitate și sănătate în muncă elaborate pentru locul de muncă;
- prevederile reglementărilor de securitate și sănătate în muncă privind activitățile specifice ale locului de muncă;
- măsuri la nivelul locului de muncă privind acordarea primului ajutor, stingerea incendiilor și evacuarea lucrătorilor.

Instruirea la locul de muncă va cuprinde obligatoriu demonstrații practice privind activitatea pe care persoana respectivă o va desfășura.

Admiterea efectivă la lucru a persoanei instruite se va face numai după ce șeful ierarhic superior celui care a făcut instruirea la locul de muncă a verificat că persoana în cauză și-a însușit cunoștințele de securitate și sănătatea în muncă.

Instruirea periodică

- Instruirea periodică se face tuturor lucrătorilor care au parcurs fazele anterioare de instruire.

Scop: reîmprospătarea și actualizarea cunoștințelor SSM.

Desfășurare: la locul de muncă, efectuată de către conducătorul locului de muncă respectiv.

Periodicitate: intervalul dintre două instruirii periodice va fi stabilit prin instrucțiuni proprii în funcție de condițiile locului de muncă, și nu va fi mai mare de 6 luni. Pentru personalul tehnico-administrativ intervalul va fi de cel mult 12 luni.

Durata: nu este stabilită o durată minimă.

Conținut: conform **tematicii** care trebuie să cuprindă problemele de discutat, pe meserii și activități, și prevederi din IPSSM, HG etc. care se prelucrează și care vor fi consemnate în fișa de instruire individuală, la rubrica „material predat” (conf. model). Tematica este aprobată de angajator și păstrată la persoana care efectuează instruirea.

Verificarea instruirii periodice se face de către șeful ierarhic al celui care efectuează instruirea și prin sondaj de către angajator/ lucrătorul desemnat/ serviciu intern /serviciu extern de prevenire și protecție, care vor semna fișele de instruire ale lucrătorilor, confirmând astfel că instruirea a fost făcută corespunzător.

Instruirea periodică suplimentară

Instruirea periodică se face suplimentar celei programate în următoarele cazuri:

- când un lucrător a lipsit peste 30 de zile lucrătoare;
- la reluarea activității după accident de muncă;
- la executarea unor lucrări speciale ;
- când au apărut modificări ale prevederilor SSM;
- la introducerea unui echipament de muncă sau noi tehnologii etc.

Desfășurare: la locul de muncă, efectuată de conducătorul locului de muncă respectiv.

Durata: cel puțin 8 ore, și se stabilește prin instrucțiuni proprii de către conducătorul locului de muncă respectiv, împreună cu: angajatorul care și-a asumat atribuțiile SSM, sau lucrătorul desemnat, sau serviciu intern, sau serviciu extern.

Conținut: conform tematicii întocmite de persoana cu atribuții SSM, aprobată de angajator și păstrată la persoana care efectuează instruirea.

Instruirea colectivă privind securitatea și sănătatea în muncă

Pentru persoanele aflate în întreprindere cu permisiunea angajatorului și pentru lucrătorii din întreprinderi din exterior, care desfășoară activități pe bază de contract de prestări de servicii în întreprinderea unui alt angajator, angajatorul beneficiar al serviciilor va asigura instruirea lucrătorilor privind activitățile specifice, riscurile și măsurile de protecție, în general.

Instruirea se consemnează în fișa de instruire colectivă, conf. model anexa nr.12 din NM-LSSM.

Întreprinderea/unitatea.....

FIȘĂ DE INSTRUIRE COLECTIVĂ

privind securitatea și sănătatea în muncă
întocmită azi.....

Subsemnatulavând
funcția deam procedat la instruirea unui număr
de.....persoane de la
.....
conform tabelului nominal de pe verso, în domeniul securității și sănătății în
muncă, pentru vizita/prezența în întreprindere/unitate în
zilele.....

În cadrul instruirii s-au prelucrat următoarele materiale:

.....
.....

Prezenta fișă de instructaj se va păstra la

Verificat,
.....

Semnătura celui care
a efectuat instruirea

verso – Fișa de instruire colectivă

TABEL NOMINAL

cu persoanele participante la instruire

Subsemații am fost instruiți și am luat cunoștință de materialele prelucrate și consemnate în fișa de instruire colectivă privind securitatea și sănătatea în muncă și ne obligăm să le respectăm întocmai.

Nr. crt.	Numele și prenumele	Act identitate Grupa sanguină	Semnătura

Numele și prenumele persoanei care a primit un exemplar.....

Semnătura.....

Fișa de instruire colectivă se completează în 2 exemplare, dintre care unul se dă conducătorului grupului de vizitatori sau angajatorului lucrătorilor instruiți, iar celălalt rămâne la angajator/ lucrător desemnat/ serviciu intern de prevenire și protecție care a efectuat instruirea.

3.3. Măsuri tehnice de prevenire

Măsurile tehnice, în cadrul sistemului de muncă, vizează mijloacele de muncă și mediul de muncă, și pot fi grupate în:

- măsuri de protecție intrinsecă;
- măsuri de protecție colectivă;
- măsuri de protecție individuală.

Protecția intrinsecă

Protecția intrinsecă reprezintă modalitatea de prevenire a accidentelor de muncă și bolilor profesionale prin principiul de funcționare, forma sau modul de dipunere a componentelor mașinilor, fără a se adăuga elemente concepute special pentru realizarea securității muncii.

Protecția intrinsecă se realizează din faza de concepere a sistemelor tehnice, astfel încât fiecare element component este proiectat pentru a asigura, în același timp, funcția de producție și cea de securitate. Protecția intrinsecă este dependentă de dezvoltarea științei și de progresul etnic.

Protecția colectivă

Protecția colectivă reprezintă ansamblul metodelor și mijloacelor tehnice prin care se previne sau diminuează acțiunea factorilor de risc asupra a doi sau mai mulți executanți. În practică, protecția colectivă se materializează, în principal, prin dotarea instalațiilor, mașinilor etc., cu dispozitive și aparate concepute cu scopul unic de a proteja lucrătorii în timpul desfășurării procesului de muncă.

În funcție de riscurile pe care le previn, distingem:

- metode și mijloace de combatere a noxelor chimice și de îmbunătățire a microclimatului (ventilare industrială);
 - metode și mijloace de prevenire a electrocutării (electrosecuritate);
 - metode și mijloace de combatere a electricității statice;
 - metode și mijloace de prevenire a iradierii (radioprotecție);
 - metode și mijloace de combatere a zgomotului și vibrațiilor;
 - metode și mijloace de combatere a riscurilor mecanice;
 - metode și mijloace de îmbunătățire a iluminatului etc.

Metode și mijloace de combatere a noxelor chimice și de îmbunătățire a microclimatului (ventilare industrială).

Aerul din halele industriale se viciază prin gaze, vapori, căldură și praful care se degajă, odată cu desfășurarea procesului tehnologic.

Modificările survenite în compoziția și starea aerului ca urmare a acestor degajări au influență vătămătoare asupra sănătății oamenilor, motiv pentru care prezența lor în aer este admisă numai în cantități foarte mici și concentrații inofensive.

Aceste concentrații, denumite admisibile, se pot realiza și menține printr-o ventilare permanentă a încăperilor, ventilație care nu trebuie să producă senzația de inconfort termic, ca rezultat al vitezei de deplasare a aerului.

Temperatura, umiditatea și viteza aerului din încăperea, necesare confortului termic, sunt asigurate prin instalațiile de ventilare.

Ventilarea încăperilor se poate face ținând seama de mai multe criterii:

- după modul de asigurare a energiei necesare vehiculării aerului, există: **ventilare naturală** (când deplasarea aerului este datorită diferenței dintre densitatea aerului exterior și a celui interior) și **ventilare mecanică** (când deplasarea aerului se face în mod forțat cu ajutorul ventilatoarelor);
- după modul de acțiune a instalației de ventilare în zona de lucru, deosebim: **ventilare generală** (când circulația aerului se face în tot spațiul zonei de lucru), **ventilare locală** (când se captează nocivitățile la locul de muncă) și **ventilare mixtă** (se combină captările locale cu introducerea de aer proaspăt în tot spațiul zonei de lucru);
- după regimul de presiuni, există: **ventilare în depresiune** (când debitul de aer introdus este mai mic decât cel evacuat), **ventilare în suprapresiune** (când debitul de aer introdus este mai mare decât cel evacuat) și **ventilare în echilibru** (când debitul de aer introdus este egal cu debitul de aer evacuat);

Eficacitatea igienico-sanitară a instalației se stabilește prin compararea măsurătorilor de noxe efectuate cu instalația în funcționare normală și cu instalația oprită.

Metode și mijloace de prevenire a electrocutării.

Metodele și mijloacele de prevenire diferă în funcție de modul în care se produce electrocutarea, respectiv prin **atingere directă** a elementelor aflate normal sub tensiune ale unei instalații electrice, sau prin **atingere indirectă** a elementelor care în mod normal nu sunt sub tensiune și care au ajuns accidental sub tensiune datorită unui defect.

Pentru **protecția împotriva electrocutării prin atingere directă** sunt prevăzute **măsuri tehnice și măsuri organizatorice**.

Dintre **măsurile tehnice** prevăzute de norme, proiectantul sau orice electrician autorizat care proiectează o instalație electrică, trebuie să adopte una sau mai multe din următoarele soluții:

- acoperiri cu materiale electroizolante a părților active ale instalațiilor și echipamentelor electrice;
- închideri în carcase sau acoperiri cu învelișuri exterioare;
- îngrădiri fixe;
- îngrădiri mobile;

- protecția prin amplasare (asigurarea unor distanțe minime de protecție);
- scoaterea de sub tensiune a instalației sau a echipamentului electric la care urmează să se efectueze lucrări și verificarea lipsei de tensiune;
- legări la pământ și în scurtcircuit;
- folosirea mijloacelor de protecție electroizolante;
- alimentarea la tensiune redusă de protecție;
- egalizarea potențialelor și izolarea față de pământ a platformei de lucru.

Măsurile organizatorice aplicate pentru prevenirea electrocutărilor prin atingere directă sunt următoarele:

- admiterea la lucru a personalului calificat în meseria de electrician, autorizat și instruit;
- executarea intervențiilor numai în baza documentelor de acces în instalații;
- delimitarea materială a locurilor de muncă;
- eșalonarea operațiilor de intervenție în instalațiile electrice;
- elaborarea instrucțiunilor de lucru pentru întreținerea și exploatarea instalațiilor electrice;
- executarea verificărilor periodice ale măsurilor tehnice;

Pentru **protecția împotriva electrocutării prin atingere indirectă**, normele prevăd numai aplicarea de **măsuri tehnice**.

Dintre măsurile tehnice prevăzute de norme, proiectantul sau orice electrician autorizat care proiectează o instalație electrică trebuie să adopte una sau mai multe din următoarele soluții:

- alimentarea la tensiune redusă (tensiune foarte joasă);
- legarea la pământ;
- legarea la nul;
- dirijarea distribuției potențialelor;
- izolarea suplimentară de protecție aplicată echipamentului electric;
- izolarea zonei de manipulare a omului;
- protecția prin separare;
- protecția automată împotriva tensiunilor de defect (PATD);
- protecția automată împotriva curenților de defect (PACD);

- folosirea mijloacelor de protecție electroizolante;
- controlul permanent al rezistenței de izolație.

Pentru evitarea electrocutării prin atingere indirectă, normele prevăd aplicarea a două măsuri de protecție: o măsură de **protecție principală** care să asigure protecția în orice condiții și o măsură de **protecție suplimentară** care să asigure protecția în cazul deteriorării protecției principale.

În cazul rețelelor de joasă tensiune, cu neutrul legat la pământ, măsura principală de protecție utilizată frecvent este protecția prin legare la nul, suplimentată cu o instalație de legare la pământ de protecție, dimensionată astfel încât rezistența de dispersie față de pământ, măsurată din orice punct al rețelei de nul, să fie de cel mult 4 ohmi.

În locurile de muncă puțin periculoase din punctul de vedere al pericolului de electrocutare este suficientă aplicarea numai a unei singure măsuri, considerată principală. La personalul de exploatare a instalațiilor și echipamentelor electrice trebuie să existe următoarele documente:

- a) instrucțiuni de exploatare;
- b) instrucțiuni de protecție împotriva pericolului de electrocutare;
- c) instrucțiuni de intervenție și acordare a primului ajutor în caz de electrocutare;
- d) programul de verificări periodice ale echipamentelor electrice și ale instalațiilor și mijloacelor de protecție împotriva pericolului de electrocutare.

Metode și mijloace de combatere a electricității statice.

Aprecierea riscului de inițiere de incendii sau explozii din cauze electrostatice este posibilă în situația în care cunoaștem potențialul electrostatic și intensitatea câmpului electric, mărimi importante care pot da informații cu privire la încărcarea electrostatică și frecvent folosite în măsurări. În apariția descărcărilor electrice disruptive (scântei electrice) potențialul este direct implicat.

Combaterea electricității statice se poate realiza în două moduri, și anume:

- prin preîntâmpinarea formării sarcinilor electrostatice;
- prin **facilitarea scurgerii rapide de pe corpul în cauză.**

Marea majoritate a metodelor de eliminare sau reducere a nivelurilor de încărcare electrostatică se bazează pe **facilitarea scurgerii în timp util a sarcinilor**, astfel încât să se evite acumularea lor și creșterea potențialului până la valori periculoase. În vederea reducerii sau eliminării **electricității statice de pe corpurile solide**, metoda cea mai simplă este **legarea acestora la priza de pământ** cu ajutorul unui conductor electric. Legarea la pământ trebuie să fie sigură; se recomandă îmbinări prin sudură sau prezoane. Metodele de eliminare ce folosesc antistatizanți au cea mai largă aplicabilitate și o foarte bună eficiență atât la solide, cât și la lichide.

În cazul reducerii sau eliminării **electricității statice la lichide**, cu referire, în special la produsele petroliere (care prin încărcare electrostatică creează pericol de incendiu sau explozie), o primă metodă de îndepărtare a încărcărilor electrostatice, care este întotdeauna necesară și suficientă, este **legarea la pământ a echipamentelor** metalice aferente circulației și stocării lichidelor (rezervoare, recipiente, tubulatură, tronsoane de conducte, bazine, pompe, vane, flanșe și în general orice instalație adiacentă).

Cea mai **modernă** și totodată cea mai **eficientă metodă de evitare și eliminare a încărcărilor electrostatice ale lichidelor este tratarea cu aditivi antistatici**, în special pentru antistatizarea produselor petroliere.

Metode și mijloace de prevenire a iradierii (radioprotecție)

- **Protecția împotriva radiațiilor ionizante.**

Pentru stabilirea măsurilor de protecție trebuie să cunoaștem nivelul expunerii persoanelor de la locurile de muncă – controlul dozimetric, precum și a nivelului de iradiere sau de contaminare a încăperilor de lucru, utilajului, echipamentului, zonei etc. – controlul radiometric. Controlul dozimetric se face cu o gamă largă de materiale și dispozitive, începând cu filmele fotografice sub forma așa-numitelor fodozimetre individuale, continuând cu substanțele termoluminiscente sau radiofotoluminiscente și terminând cu mici camere de ionizare– stilodozimetre cu citire directă sau indirectă, care indică doza integrală, pe baza cumulării unui efect fizic sau chimic al radiațiilor, cumulare care poate să dureze o perioadă de mai mulți ani. Controlul radiometric este necesar pentru a se descoperi cât mai rapid defectele de

ecranare, ce duc la scăpări de radiații, scurgerile sau dispersările de substanțe radioactive, și se face cu indicatoare avertizoare de radiații, radiometre, radiodebitmetre, rontgenmetre etc. Protecția colectivă împotriva radiațiilor ionizante implică o serie de măsuri, organizatorice și tehnice, respectiv:

- mărirea distanței de lucru față de sursa radioactivă (nivelul dozei scăzând cu pătratul distanței);
- ecranarea surselor de iradiere;
- dotarea încăperilor cu instalații de ventilare și filtrare a aerului;
- reglementarea circuitului apelor (de alimentare și uzate), a fluxului de materiale etc.

- **Protecția împotriva radiațiilor electromagnetice de radiofrecvență**

Principalele metode de protecție sunt:

- atenuarea radiațiilor direct la sursă (se aplică numai în cazul undelor de foarte înaltă frecvență și a microundelor);
- ecranarea surselor de radiații (prin ecrane de reflexie confecționate din metale, plase metalice sau țesături cu inserție de fire metalice și ecrane de absorbție folosite pentru a ecrana energia electromagnetică de microunde, confecționate din sticlă transparentă acoperită cu un semiconductor-bioxid de staniu) ;
- ecranarea locului de muncă (se realizează cu dispozitive: ecrane închise –camere de lucru fixe și ecrane deschise-camere de lucru transportabile).

- **Protecția împotriva radiațiilor laser**

Măsurile tehnice de protecție colectivă se referă la:

- amplasarea instalației laser (în cazul laserilor industriali și cei utilizați în cercetare, într-o încăpere separată) ;
- dotarea instalației cu mijloace de protecție colectivă (ecrane de protecție, sisteme de blocare și avertizare, covoare de contact, paravane, pereți despărțitori, împrejmuirea zonei periculoase) ;
- exploatarea instalației laser (personalul de deservire nu trebuie să poarte obiecte care pot reflecta radiația directă : ceasuri, inele, brățări,

nasturi de metal, catarama etc. Îmbrăcămintea personalului trebuie să fie de culoare închisă, mată. Pupitrul de comandă și control trebuie să fie plasat în afara zonei periculoase laser.).

Metode și mijloace de combatere a zgomotului și vibrațiilor

Combaterea zgomotului este o problemă de sistem, prin sistem înțelegându-se ansamblul format din sursa (sursele) de zgomot, mediul (căile) de propagare a energiei acustice și receptorul (analizatorul auditiv al omului). Rezultă că, și metodele de combatere a zgomotului trebuie să fie încorporate acestui sistem, ele fiind împărțite în trei categorii:

- metode de combatere a zgomotului la sursă (prin atenuatoare de zgomot);
- metode de combatere a zgomotului pe căile de propagare (prin carcase fonoizolante, care închid complet sursa de zgomot; prin ecrane fonoizolante, care sunt adevărate bariere acustice între sursa de zgomot și receptor);
- metode de combatere a zgomotului la receptor (prin cabine fonoizolante, care protejează receptorul în interiorul acesteia; utilizarea echipamentelor individuale de protecție – antifoane interne sau externe).

Aplicarea unor soluții tehnice pentru combaterea acțiunii zgomotului este strict dependentă de stabilirea corectă a nivelului și caracteristicilor fizice ale zgomotului (nivelul de presiune acustică în dB și nivelul echivalent continuu în dB(A), măsurate cu sonometru și respectiv dozimetru).

Măsurile tehnice trebuie completate cu măsuri organizatorice: instruirea personalului privind riscul expunerii la zgomot și modul de utilizare a EIP; examinarea stării auzului; program de lucru pe posturi de muncă în funcție de durata expunerii la zgomot.

Combaterea acțiunii vibrațiilor se face prin izolarea și/sau amortizarea vibrațiilor. De o deosebită importanță în studiul izolării și amortizării vibrațiilor este noțiunea de transmisibilitate. Aceasta permite să se stabilească care este forța dinamică generată de sursa de vibrații și transmisă elementelor înconjurătoare. Din analiza transmisibilității se poate stabili care este montajul ce trebuie ales pentru ca forța transmisă să fie cât mai mică.

Pentru realizarea izolării antivibratorii sunt necesare două elemente constructive:

- vibroizolatori (elementele elastice de sub mașini – plăci din plută, pâslă, cauciuc etc. și elemente discrete, făcute din arcuri de oțel, materiale sintetice, stâlpi din oțel sau beton armat);
- amortizori de vibrații (amortizoare hidraulice etc.)

Metode și mijloace de combatere a riscurilor mecanice

Măsurile de protecție colectivă împotriva riscurilor mecanice se bazează pe suprimarea mișcărilor periculoase ale elementelor mobile ale mijloacelor de muncă sau pe micșorarea cantității de energie a acestora prin utilizarea de mijloace tehnice de protecție.

Sunt cunoscute patru metode de protecție colectivă împotriva riscurilor mecanice:

- izolarea permanentă a zonei de risc mecanic;
- izolarea temporară a zonei de risc mecanic;
- eliminarea temporară a riscului mecanic;
- condiționarea existenței riscului mecanic.

Izolarea permanentă a zonei de risc mecanic constă în interpunerea de obstacole imobile (protectori fiși - carcase de protecție, apărători, ecrane, îngrădiri etc.), care nu permit pătrunderea omului în zona de risc, împiedicând contactul om-element periculos.

Izolarea temporară a zonei de risc mecanic constă în interpunerea de protectori mobili numai pe durata existenței mișcării periculoase.

Eliminarea temporară a riscului mecanic constă în eliminarea mișcărilor periculoase numai în perioadele de timp în care pătrunderea omului în zona de pericol mecanic este detectată sau este posibilă (aparate de protecție cu detector de prezență cu câmp de detecție sau sisteme tehnice de protecție cu interblocare).

Condiționarea existenței riscului mecanic constă în condiționarea operației și existenței mișcării periculoase de situare a operatorului la o distanță de securitate față de zona de risc mecanic. Mijlocul tehnic de protecție utilizat este dispozitivul de comandă bimanuală.

Metode și mijloace de îmbunătățire a iluminatului

Stabilirea soluțiilor de iluminat pentru oricare din activitățile ce se încadrează ca dificultate vizuală între lucrări de mare finețe și lucrări de scurtă durată, trebuie să aibă în vedere:

- asigurarea condițiilor de iluminat pentru maximum de securitate a persoanelor și echipamentelor în timpul desfășurării activității;
- asigurarea nivelului de iluminare pentru efectuarea lucrărilor fără efort vizual;
- asigurarea ambianței luminoase astfel încât lucrările să se desfășoare în limitele standardelor de viteză și precizie cerute.

Iluminarea suprafețelor și distribuția luminii în câmpul vizual se asigură prin instalații de iluminat artificial, iluminat natural sau combinații ale acestora. Indiferent de sursa de iluminat folosită (naturală, artificială, mixtă) condițiile de iluminat pentru desfășurarea unei anumite activități sunt la fel. Diferă doar soluțiile de realizare a acestora.

Iluminatul natural se realizează ținând cont de raportul dintre iluminarea interioară și iluminarea exterioară, cunoscut sub denumirea de "factor al luminii naturale", și care depinde de soluția de vitrare stabilită pentru o anumită construcție. Dacă soluția de vitrare optimă nu asigură nivelul de iluminare necesar desfășurării activității, iluminatul natural se completează cu iluminat artificial permanent sau temporar pe parcursul zilei.

Pentru pătrunderea luminii naturale, construcțiile se prevăd cu ferestre, luminatoare, ședuri sau cupole.

Iluminatul artificial se realizează, de regulă, cu surse de lumină alimentate din rețeaua de energie electrică de joasă tensiune. Ca surse de lumină, pentru iluminatul spațiilor de lucru se pot folosi lămpi cu incandescență sau lămpi cu descărcări. Corpurile de iluminat se realizează astfel încât securitatea, performanța și aspectul lor să nu se modifice în mod semnificativ pe durata de exploatare și în condițiile de mediu pentru care sunt destinate.

Corpurile de iluminat se clasifică în funcție de următorii factori:

- caracteristicile luminoase;
- posibilitățile de montaj;

- protecția împotriva electrocutării;
- protecția împotriva pătrunderii prafului și umezelii;
- protecția asigurată în cazul folosirii în medii cu pericol de explozie.

Iluminatul se realizează prin unul din următoarele sisteme:

- iluminat general uniform (natural, artificial sau mixt);
- iluminat general localizat (artificial sau mixt);
- iluminat combinat.

Iluminatul de siguranță. Pentru evitarea rămânerii în întuneric la întreruperea accidentală a alimentării cu energie electrică a instalației de iluminat normal, spațiile de lucru se prevăd cu iluminat de siguranță, alimentat din bateria centrală de acumulatori sau baterii individuale.

Măsurarea iluminării se va face cu luxmetre obiective, verificate metrologic, conform standardelor în vigoare.

Protecția individuală.

În cadrul măsurilor tehnice de prevenire a accidentelor de muncă, un loc important îl ocupă protecția individuală, respectiv dotarea personalului cu mijloace individuale de protecție. Totalitatea mijloacelor individuale de protecție cu care este dotat angajatul în timpul lucrului constituie echipamentul său de protecție individuală.

Protecția individuală este o măsură complementară măsurilor de protecție intrinsecă și colectivă. Prin protecția individuală nu se înlătură noxele existente; mijloacele individuale de protecție se interpun între noxă și organism, diminuând sau eliminând complet acțiunea cauzelor potențiale accidentogene.

Necesitatea protecției individuale este determinată de :

- deficiențele tehnologiilor sub aspectul protecției muncii (lipsa protecției intrinseci)
- deficiențele sau imposibilitatea aplicării protecției colective;
- uzura fizică a utilajelor în timpul procesului de producție.

Pentru a nu fi factor perturbant în procesul de producție, mijloacele de protecție individuală trebuie să îndeplinească două condiții majore:

- să asigure o protecție eficientă;
- să asigure confort purtătorului.

În funcție de partea organismului pe care o protejează, mijloacele individuale de protecție se pot împărți schematic, astfel:

- a) protecția capului – căști, glugi, cagule, capișoane, bonete;
- b) protecția ochilor și feței – ochelari, viziere;
- c) protecția urechii - antifoane;
- d) protecția căilor respiratorii - măști;
- e) protecția corpului - costume, combinezoane, mantale, pelerine, șorțuri, veste
- f) protecția mâinilor - mănuși, palmare, cotiere, degetare;
- g) protecția picioarelor - bocanci, cizme, galoși, jambiere, genunchiere;
- h) protecția pielii - creme și unguente;
- i) protecția întregului organism- costume etanșe, centuri de siguranță, centuri de salvare etc.

3. MĂSURI DE PREVENIRE A ACCIDENTELOR DE MUNCĂ ȘI BOLILOR PROFESIONALE

3.1. Accidentul de muncă – eveniment circumscris unui proces de muncă

Noțiunea de accident de muncă

În limbajul curent, prin termenul de “accident” se desemnează un eveniment aleator, neașteptat, brusc, care perturbă mersul normal al lucrurilor și are consecințe negative.

Noțiunea de “accident de muncă” trebuie circumscrisă unui proces de muncă și implică în mod obligatoriu prezența omului , în calitate de executant.

Concret, accidentul de muncă constă în lezarea violentă și bruscă a integrității componentei biologice a factorului uman, având drept urmare pierderea sau micșorarea capacității de muncă.

În țara noastră, accidentul de muncă este definit ca fiind: **“vătămarea violentă a organismului, precum și intoxicația acută profesională, care au loc în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu și care provoacă incapacitate temporară de muncă -“itm”- de cel puțin trei zile calendaristice, invaliditate sau deces” – art. 5, lit.g) din Legea nr. 319/2006.**

Accidentul, pentru a putea fi încadrat ca accident de muncă, trebuie să se producă într-un moment și într-un loc în care activitatea persoanei angajate în muncă să se înscrie printre raporturile ce se stabilesc în exercitarea atribuțiilor prevăzute în contractul de muncă. Cu alte cuvinte, este esențial ca persoana în cauză să execute o sarcină de muncă. Aceasta poate consta în îndeplinirea obligației principale care decurge din contractul de muncă sau a unora secundare (echiparea pentru lucru, pregătirea uneltelor de lucru, deplasarea în incinta unității de la un loc de muncă la altul, curățirea mașinilor și a locului de muncă etc.).

De asemenea, se consideră accidente de muncă cele produse în următoarele situații, prevăzute de art. 30 din Legea nr. 319/2006:

a) accidentul suferit de persoane aflate în vizită în întreprindere și/sau unitate, cu permisiunea angajatorului;

b) accidentul suferit de persoanele care îndeplinesc sarcini de stat sau de interes public, inclusiv în cadrul activităților culturale, sportive, în țară sau în afara granițelor țării, în timpul și din cauza îndeplinirii acestor sarcini;

c) accidentul suferit în cadrul activităților cultural-sportive organizate, în timpul și din cauza îndeplinirii acestor activități;

d) accidentul suferit de orice persoană, ca urmare a unei acțiuni întreprinse din proprie inițiativă, pentru salvarea de vieți omenești;

e) accidentul suferit de orice persoană, ca urmare a unei acțiuni întreprinse din proprie inițiativă, pentru prevenirea ori înlăturarea unui pericol care amenință avutul public și privat;

f) accidentul cauzat de activități care nu au legătură cu procesul muncii, dacă are loc la sediul persoanei juridice sau la adresa persoanei fizice, în calitate de angajator, ori în orice alt loc de muncă organizat de acestea, în timpul programului de muncă, și nu se datorează culpei exclusive a accidentatului;

g) accidentul de traseu, dacă deplasarea s-a făcut în timpul și pe traseul normal de la domiciliul lucrătorului la locul de muncă organizat de angajator și invers;

h) accidentul suferit în timpul deplasării de la sediul persoanei juridice sau fizice la locul de muncă sau de la un loc de muncă la altul, pentru îndeplinirea unei sarcini de muncă;

i) accidentul suferit în timpul deplasării de la sediul persoanei juridice sau adresa persoanei fizice la care este încadrată victima, sau orice alt loc de muncă organizat de acestea, la o altă persoană juridică/fizică, pentru îndeplinirea îndatoririlor de muncă, pe durata normală de deplasare;

j) accidentul suferit înainte sau după încetarea lucrului, dacă victima prelua sau preda uneltele de lucru, locul de muncă, utilajul sau materialele, dacă schimba îmbrăcămintea personală, echipamentul individual de protecție sau orice alt echipament pus la dispoziție de angajator, dacă se afla în baie sau spălător, sau se deplasa de la locul de muncă la ieșirea din întreprindere/unitate și invers;

k) accidentul suferit în timpul pauzelor regulamentare, dacă acesta a avut loc în locuri organizate de angajator, precum și în timpul și pe traseul normal spre și de la aceste locuri;

l) accidentul suferit de lucrători ai angajatorilor români sau de persoane fizice române, delegați pentru îndeplinirea îndatoririlor de serviciu în afara granițelor țării, pe durata și traseul prevăzute în documentul de deplasare;

m) accidentul suferit de personalul român care efectuează lucrări și servicii pe teritoriul altor țări, în baza unor contracte, convenții sau în alte condiții prevăzute de lege, încheiate de persoane juridice române cu parteneri străini, în timpul și din cauza îndeplinirii îndatoririlor de serviciu;

n) accidentul suferit de cei care urmează cursuri de calificare, recalificare sau perfecționarea pregătirii profesionale, în timpul și din cauza efectuării activităților aferente stagiului de practică;

o) accidentul determinat de fenomene sau calamități naturale cum ar fi: furtună, viscol, cutremur, inundație, alunecări de teren, trăsnet

(electrocutare) etc., dacă victima se afla în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu;

p) dispariția unei persoane, în condițiile unui accident de muncă și în împrejurări care îndreptățesc presupunerea decesului acesteia;

q) accidentul suferit de o persoană, aflată în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, ca urmare a unei agresiuni.

Efectele accidentului de muncă asupra victimei

Accidentul de muncă poate provoca victimei incapacitate temporară de muncă, invaliditate sau deces. Acestea pot surveni imediat după eveniment sau la un anumit interval de timp.

Incapacitatea temporară de muncă. Consecința cea mai puțin gravă a unui accident de muncă o constituie imposibilitatea temporară a victimei de a-și desfășura activitatea ca urmare a tulburării unei stări funcționale (de cel puțin trei zile calendaristice).

Aprecierea incapacității o face medicul și trebuie atestată printr-un certificat medical. Incapacitatea are caracter reversibil; prin aplicarea unui tratament adecvat ea dispare.

Invaliditate. Prin accident cu urmări de invaliditate se înțelege accidentul care are ca urmare pierderea unui simț, a unui organ sau o infirmitate permanentă, fizică sau psihică, dacă acestea au dus la pierderea totală sau parțială a capacității de muncă (confirmată prin decizie de încadrare temporară sau permanentă într-un grad de invaliditate emisă de organele medicale în drept).

Decesul. Spre deosebire de primele două situații, în cazul decesului este afectată nu numai integritatea și capacitatea de muncă, ci însăși viața.

Prin accident mortal se înțelege accidentul care cauzează decesul imediat sau după un interval de timp, dacă acesta a fost confirmat în baza unui act medico-legal.

Consecințele accidentelor de muncă

Accidentele de muncă afectează negativ toate elementele sistemului de muncă – **executant, sarcina de muncă, mijloacele de muncă și mediul de muncă.**

Consecințe asupra executantului. În contextul procesului de muncă, omul poate fi considerat în două ipostaze: de ființă umană și de executant al unei sarcini de muncă. Fiecăruia îi sunt asociate o serie de valori și caracteristici specifice, cum ar fi: viața, sănătatea, capacitatea creativă, respectiv capacitatea de muncă, aptitudinile și cunoștințele.

Accidentele de muncă au repercusiuni asupra ambelor categorii de valori: psiho-fiziologice, economice, financiare etc.

Consecințe asupra sarcinii de muncă. Consecința directă o constituie neîndeplinirea sarcinii de muncă sau neîndeplinirea la timp.

Consecințe asupra mijloacelor de muncă . În urma accidentelor de muncă, în mod deosebit, se pot produce deteriorări sau distrugeri, atât ale mijloacelor propriu-zise de muncă, dar și ale obiectelor muncii (cazul exploziilor, incendiilor etc.).

Consecințe asupra mediului de muncă. Ambele categorii de mediu, fizic și social, pot fi afectate de producerea accidentelor de muncă. Mediul fizic prezintă repercusiuni sub forma elementelor materiale degradate, iar mediul social sub forma stressului suportat de cei aflați la locurile de muncă apropiate de cel al victimei, cu toate manifestările specifice.

Un alt criteriu de clasificare – **nivelul la care se produc** – împarte consecințele accidentelor de muncă, în:

a). *consecințe la nivelul individului*, respectiv:

a.1. *al victimei* – suferință fizică datorată agresiunii suportate, a incapacității temporare sau permanente de muncă, a pierderii încrederii în capacitatea de a reacționa corespunzător la sarcinile de muncă, diminuarea veniturilor etc.

a.2. *al celor apropiați victimei* – durere, suferință, stress psihic, diminuarea veniturilor familiale etc.

b). *consecințe la nivelul angajatorului* (microeconomic):

b.1. pierderi de producție , pierderi de capacități de producție potențiale, deteriorări și distrugerii de mijloace fixe, cheltuieli de reinvestire în forța de muncă, utilaje, deteriorarea mediului social de muncă etc.

c). *consecințe la nivelul societății* (macroeconomic):

c.1. cheltuieli de asigurări sociale, de asistență medicală, diminuarea potențialului creator.

5. PROTECȚIA LUCRĂTORILOR PRIN SERVICII MEDICALE

5.1. Supravegherea stării de sănătate a lucrătorilor

5.1.1. Formele de supraveghere a stării de sănătate a lucrătorilor

Angajatorii din sectoarele public, privat și cooperatist, inclusiv cu capital străin, sunt obligați să asigure **supravegherea stării de sănătate a tuturor lucrătorilor prin servicii medicale profilactice de medicina muncii**.

Angajatorii sunt obligați să asigure fondurile și condițiile efectuării tuturor serviciilor medicale necesare pentru supravegherea sănătății lucrătorilor – **examenul medical la angajarea în muncă, de adaptare, periodic și la reluarea activității** - aceștia nefiind implicați în nici un fel în costurile aferente supravegherii medicale specifice riscurilor profesionale, în costurile îmbolnăvirilor profesionale, ale accidentelor de muncă și ale reabilitării după boală profesională sau accident de muncă.

Examenul medical la angajarea în muncă

Se efectuează obligatoriu pentru:

- lucrătorii care urmează a fi angajați cu contract pe perioadă determinată sau nedeterminată;
- lucrătorii care reintră în activitate după o întrerupere de minimum 90 zile pentru motive medicale sau de 6 luni pentru orice alte motive;
- lucrătorii care sunt transferați sau detașați în alte locuri de muncă sau activități;
- lucrătorii care își schimbă meseria sau profesia.

Examenul medical la angajare se face la solicitarea angajatorului care va completa **fișa de solicitare a examenului medical la angajare** (anexa nr.2 din HG.....) și **fișa de expunere la riscuri profesionale** (anexa nr.3 din HG.....).

În situația transferului, lucrătorul este obligat să prezinte copia dosarului medical de la serviciul medical de medicina muncii de la locul său de muncă anterior.

Rezultatele examenului clinic și ale celorlalte examene medicale se înregistrează în **dosarul medical** (anexa nr.4 din HG....).

Medicul de medicina muncii, în baza:

- fișei de solicitare (anexa nr.2),
 - fișei de expunere la riscuri profesionale (anexa nr.3),
 - dosarului medical (anexa nr.4), și a
 - examenelor medicale complementare indicate în anexa nr.1 (din HG),
- completează **fișa de aptitudine** (anexa nr.5 din HG), cu concluzia examenului medical la angajare: **apt, apt condiționat, inapt temporar sau inapt pentru locul de muncă respectiv.**

Fișa de aptitudine se completează numai de către **medicul de medicina muncii**, în două exemplare, unul pentru **angajator** (la dosarul de personal) și celălalt pentru **lucrător**.

Controlul medical de adaptare în muncă

Controlul medical de adaptare în muncă se efectuează la indicația medicului de medicina muncii.

Controlul medical periodic

Controlul medical periodic se efectuează obligatoriu tuturor lucrătorilor, indiferent de tipul contractului de muncă.

Periodicitatea examinării periodice este stabilită în fișele din anexa nr.1 și ea poate fi modificată numai la propunerea medicului de medicina muncii, cu informarea angajatorului.

Pentru lucrătorii care nu se regăsesc în fișele din anexa nr.1, controlul medical periodic se face anual.

Rezultatele controlului medical periodic se înregistrează în dosarul medical.

Concluzia se finalizează prin completarea fișei de aptitudine (anexa nr.5) numai de către medicul de medicina muncii, în două exemplare, unul pentru angajator și celălalt pentru lucrător.

Examenul medical la reluarea activității

Se face după o întrerupere a activității de minimum 90 zile pentru motive medicale sau de 6 luni pentru orice alte motive, în termen de 7 zile de la reluarea activității.

Medicul de medicina muncii poate efectua acest examen ori de câte ori îl consideră necesar, în funcție de natura bolii sau a accidentului pentru care lucrătorul a absentat.

Contestația la concluzia medicului de medicina muncii

Persoana examinată poate contesta decizia medicului de medicina muncii, privind aptitudinea de muncă.

Contestația se adresează autorității de sănătate publică județene, în termen de 7 zile lucrătoare de la data primirii deciziei.

Autoritatea de sănătate publică județeană desemnează o comisie de trei medici specialiști de medicina muncii și convoacă părțile implicate în termen de 21 zile lucrătoare de la data primirii contestației. Decizia comisiei este consemnată într-un proces verbal și este comunicată în scris. Concluzia procesului verbal este consemnată în fișa de aptitudine care constituie obiectul contestației.

Promovarea sănătății la locul de muncă

Promovarea sănătății la locul de muncă reprezintă supravegherea activă a sănătății lucrătorilor în raport cu caracteristicile locului de muncă și cu factorii de risc profesional.

Medicii specialiști efectuează activități specifice de promovare a sănătății la locul de muncă, participând la realizarea și implementarea programelor de informare, educare și formare profesională cu privire la sănătatea și securitatea în muncă pentru lucrătorii la care s-a efectuat supravegherea sănătății prin examene medicale.

Dosarul medical și fișa de expunere la riscuri profesionale se păstrează la cabinetul de medicina muncii unde s-au efectuat examenul medical la angajare și controlul medical periodic.

În cazul schimbării cabinetului de medicina muncii, înregistrările medicale se predau noului cabinet de medicina muncii agreeat de angajator.

La transferul în altă unitate, lucrătorului i se vor înmâna copii ale dosarului său medical și ale fișei de expunere la riscuri profesionale, pentru a fi predate la structura de medicina muncii a unității respective.

La întreruperea temporară (șomaj) sau definitivă (pensionare) a activității lucrătorului, cabinetul de medicina muncii va preda dosarul medical al acestuia medicului său de familie.

Medicul de medicina muncii și medicul de familie al lucrătorului se vor informa reciproc și operativ la apariția unor modificări în starea de sănătate a lucrătorului.

Dosarul medical este protejat de prevederile legislației în vigoare privind secretul medical și este **necomunicabil angajatorului**.

Lucrătorii au acces la toate informațiile referitoare la starea lor de sănătate.

5.2. Măsuri de prim-ajutor

5.2.1. Măsurile de prim-ajutor în cazul unui accident prin electrocutare – preluate din Primul ajutor la locul accidentului – INCDPM - 1999.

Șansa de a-l ajuta pe cel accidentat, de a-l menține în viață și de a-l reda familiei este, în primul rând, de partea omului care se află în imediata apropiere și care poate să-i acorde primul ajutor. Dacă el acționează corect și înainte de toate rapid, succesul este aproape sigur. Orice întârziere în luarea măsurilor de reanimare face să dispară șansele de a putea menține accidentatul în viață. Primele minute sunt hotărâtoare, ele sunt de nerecuperat.

Fazele primului ajutor în caz de electrocutare:

- scoaterea accidentatului de sub acțiunea curentului electric;
- reanimarea accidentatului.

Scoaterea accidentatului de sub acțiunea curentului electric

Scoaterea accidentatului de sub acțiunea curentului electric trebuie efectuată rapid, însă cu prudență, pentru a nu ajunge, și cel care acordă primul ajutor, în situația de a necesita și el un prim ajutor.

Este sarcina celui care dă primul ajutor de a întrerupe acțiunea curentului electric asupra accidentatului prin deconectarea instalației, scoaterea fișelor din prize etc.

Deoarece accidentatul, în majoritatea cazurilor, își pierde cunoștința, în situația când se găsește pe un stâlp, pe o scară sau pe o schelă, trebuie luate măsuri să nu cadă de la înălțime la întreruperea curentului electric, evitându-se astfel fracturile, luxațiile etc.

Dacă instalația nu poate fi deconectată sau circuitul nu poate fi întrerupt (cazul instalației electrice care servește direct pentru menținerea vieții sau sănătății unor oameni), se folosesc dispozitive și scule corespunzătoare.

Măsurile de reanimare.

După ce accidentatul a fost scos de sub acțiunea curentului respectiv, trebuie să se constate dacă și-a pierdut sau nu cunoștința.

În cazul în care accidentatul nu și-a pierdut cunoștința, nu sunt necesare măsuri speciale. Dacă se plânge de o stare depresivă, de o senzație de strângere sau de dureri în regiunea inimii, se va chema un medic sau se va transporta la spital. Se va avea grijă să aibă aer proaspăt și liniște. Până la sosirea medicului, accidentatul nu trebuie lăsat singur. Pulsul și respirația trebuie supravegheate în permanență, iar eventualele răni trebuie îngrijite.

În cazul în care accidentatul și-a pierdut cunoștința, există în toate cazurile un pericol de moarte chiar dacă respirația și circulația sângelui mai sunt prezente. Pericolul constă în acest caz în oprirea respirației, prin închiderea căilor respiratorii superioare. În consecință, la un accidentat care și-a pierdut cunoștința, trebuie eliberate imediat căile respiratorii și desfăcute obiectele de îmbrăcăminte care strâng.

Trebuie acordată o atenție deosebită faptului ca maxilarul inferior cu limba fixată de el să nu cadă înapoi, închizând astfel căile respiratorii. Pentru deblocarea căilor respiratorii, capul accidentatului se va îndoi cât mai mult înspre ceafă, trăgând maxilarul inferior înainte.

Imediat după eliberarea căilor respiratorii, trebuie începută respirația artificială, chiar la locul accidentului. Hotărâtor în această acțiune este începerea ei neîntârziată, deoarece în caz contrar, din cauza întreruperii momentane a alimentării organismului cu oxigen, după 3-5 min., intervine o vătămare ireversibilă a creierului, moartea fiind o consecință imediată.

În privința elaborării metodelor de respirație artificială, astăzi nu mai există nici o îndoială că metoda de respirație cea mai eficientă, cu menajarea maximă a accidentatului și totodată cerând cele mai puține eforturi, este metoda de *respirație artificială prin insuflare*, cunoscută deja de la începutul secolului trecut. Este metoda care nu necesită dispozitive speciale, poate fi continuată timp îndelungat fără o obosire mai însemnată, necesitând un singur salvator; totodată, la această metodă, o opturare a căilor respiratorii niciodată nu poate să rămână neobservată.

Metoda de respirație artificială prin insuflare.

Principiul acestei metode este cât se poate de simplu. Salvatorul stă în genunchi lângă accidentat, inspiră adânc și insuflă aerul său de expirație, care totuși mai conține 16-17% oxigen, ușor, în gura pe jumătate deschisă sau în nasul accidentatului.

Această operație trebuie repetată, în ritmul cât mai apropiat de respirația normală, 12-15 respirații pe minut, adică **o respirație întreagă la fiecare 4-5 secunde** și trebuie continuată până ce accidentatul începe să respire de la sine sau până se trece la respirația artificială cu ajutorul unui aparat sau până la hotărârea medicului. Transportarea accidentatului poate fi făcută numai la dispoziția medicului, iar în timpul respirației artificiale, capul accidentatului să rămână aplecat spre spate.

Dacă există rețineri de natură estetică sau igienică contra aplicării metodei gură-gură sau gură-nas, se poate aplica pe gură, respectiv pe nas, o batistă uscată sau tifon; respirația artificială nu suferă prin aceasta. De altfel, astăzi există deja mijloace ajutătoare ca tubul Safard, masca de gură, masca pentru respirație artificială, precum și aparate auxiliare de respirație care se intercalează între accidentatul fără cunoștință și salvator.

Masajul cardiac extern

Adeseori, se înregistrează, ca o consecință a unui accident prin electrocutare, oprirea circulației sângelui, care produce, la fel ca și oprirea respirației, moartea în câteva minute, dacă nu este tratată la timp. Cauza opririi circulației poate să fie oprirea funcționării inimii (stop cardiac) sau fibrilația cardiacă (300-400 bătăi/minut), care conduce la transportul unei cantități insuficiente de sânge la creier și celelalte organe ale corpului.

Oprirea circulației sângelui și funcționarea inimii se observă prin oprirea respirației, puls și bătăi ale inimii neperceptibile.

Se mai pot observa, pupile mari fără nici o reacție și o culoare palidă, albăstruie a feței.

Pierderea profundă a cunoștinței și încetarea completă a pulsului și a respirației, prezintă pericol mortal foarte mare. Este necesară intervenția rapidă a salvatorului, în scopul punerii în funcțiune a circulației sângelui și astfel, alimentarea cu oxigen a creierului și celorlalte organe ale corpului.

Un mijloc eficient în acest sens îl constituie *masajul cardiac extern* (*pe toracele închis*).

Cel care face reanimarea stă în genunchi lângă cel accidentat, care va fi culcat pe un obiect dur și cu fața în sus, și așează palma mâinii sale deschisă, cu perna de la rădăcina policelui (degetul mare), pe treimea inferioară a sternului, iar a doua mână o așează peste prima. Folosind greutatea corpului său, salvatorul apasă sternul de circa 60-80 ori pe minut, deplasându-l cca 3-5 cm în direcția șirei spinării, fapt care conduce la strângerea inimii între peretele toracelui (stern) și șira spinării.

Comprimarea ritmică a inimii are drept urmare refularea în artere a sângelui, și crearea, astfel, a unei tensiuni arteriale, apropiate de tensiunea arterială normală. După încetarea fiecărei comprimări, sângele este evacuat din sistemul venelor înapoi spre inimă.

Deoarece **masajul cardiac** nu produce și o ventilare a plămânilor, acesta **trebuie combinat cu respirația artificială prin insuflare**. Pentru masajul cardiac extern și aplicarea concomitentă a respirației artificiale sunt deci necesari **doi salvatori**.

Ritmul în care se recomandă să se lucreze cei doi salvatori este de 5:1, adică **după 5 compresii ale inimii urmează o insuflare**, ciclul se repetă fără întrerupere până la observarea reînțeleperii funcționării inimii și respirației proprii sau până ce medicul a constatat definitiv moartea. În nici un caz, încercările de reanimare nu trebuie oprite înaintea apariției unor semne sigure de moarte, ca rigiditate cadaverică sau pete cadaverice.

Dacă la locul accidentului se găsește numai **un singur salvator**, acesta în mod forțat trebuie să efectueze atât respirația artificială cât și masajul cardiac.

Ritmul în care se recomandă să lucreze salvatorul este de 15:2, adică după 15 compresii ale inimii urmează 2 insuflări, ciclul se repetă fără întrerupere până la observarea reînțeleperii funcționării inimii și respirației proprii sau până ce medicul a constatat definitiv moartea.

Reînțeleperia funcționării inimii se poate constata ascultând zgomotul cardiac, respectiv percepând pulsul arterei carotide sau direct.

În ce privește respirația, succesul acțiunii de salvare se observă prin mișcări de respirație ale toracelui și abdomenului superior. Pupilele accidentatului încep să reacționeze la incidența luminii, iar culoarea pielii capătă nuanța roz.

5.2.2. Măsuri de prim-ajutor în caz de fracturi

(preluate din Primul ajutor la locul accidentului – INCDPM, 1999)

Primul ajutor se acordă la locul accidentului și are rolul de a preveni complicațiile și leziunile ulterioare și de a diminua durerea și umflarea zonei.

În acest scop nu trebuie să se acționeze brutal sau să i se impună accidentatului mișcări inutile (ridicare în picioare sau transportare înainte de imobilizare).

În mod normal, accidentatul trebuie așezat în cel mai apropiat loc sigur, unde rănilor sale să poată fi temporar asistate și stabilizate.

În caz de fractură deschisă, mai întâi trebuie oprită hemoragia și pansată rana. Orice os în exterior trebuie protejat cu feși de jur împrejur, însă nu trebuie forțat să intre înapoi în rană.

În scopul diminuării durerii este necesară administrarea unui calmant (algocalmin etc.)

Imobilizarea fracturii se realizează cu ajutorul **atelelor** confecționate special sau improvizate (bucăți de scândură etc.), operațiune în care trebuie respectată regula de bază: **orice imobilizare trebuie să cuprindă două articulații** – cea de deasupra și cea de dedesubtul focarului de fractură.

Atelele se învelesc în vată pentru a nu leza pielea, a nu stânjeni circulația sau a nu mări durerea. În jurul atelelor și membrului fracturat se trage apoi o fașă, la început circulară, apoi șerpuitoare, obținând astfel o imobilizare provizorie.

După imobilizare urmează transportarea accidentatului la spital, avându-se în vedere supravegherea permanentă.

5.2.3. Măsuri de prim-ajutor în caz de arsuri

(preluate din Primul ajutor la locul accidentului –INCDPM, 1999)

Agenți termici, chimici, electrici sau de radiații sunt cei care produc arsuri ale pielii.

În funcție de agentul provocator, se disting patru tipuri de arsuri:

- **termice**, produse de foc, contactul cu obiecte fierbinți sau aburi;
- **corozive**, produse de substanțe chimice, precum acizi și baze;
- **electrice**, produse de curentul electric;
- **prin radiație**, determinate de expunerea excesivă la soare, raze X sau materiale radioactive.

Scopul primului ajutor în arsuri este de a preveni și a combate, pe cât posibil, apariția complicațiilor (șocul, infecția, probleme respiratorii sau inflamarea).

Primul ajutor în arsurile termice

În arsurile superficiale: imersia părții arse în apă rece sau în alcool pentru a ușura durerea; acoperirea arsurii cu un pansament curat, steril.

Nu aplicați loțiuni, alifii; nu spargeți bășicile; nu pipăiți zona arsă; nu îndepărtați îmbrăcămintea lipită de zona arsă.

În arsuri mai serioase: controlați respirația victimei; puneți peste zona arsă un pansament curat; asigurați transportul victimei la spital.

Primul ajutor în arsurile chimice

Deoarece substanțele chimice continuă „să ardă” cât timp rămân pe piele, pentru a diminua efectele lor corosive, acestea trebuie îndepărtate imediat.

Se inundă zona arsă cu apă rece din abundență, chiar și în timpul îndepărtării îmbrăcămintei, până la spălarea completă a substanțelor chimice.

După îndepărtarea prin spălare a substanțelor chimice, continuați primul ajutor ca pentru arsura termică. Acoperiți arsura cu un pansament curat și solicitați ajutorul medicului.

Primul ajutor în arsurile electrice

Prima manevră: scoterea accidentatului de sub acțiunea curentului electric.

Apoi: se controlează respirația și se aplică respirația artificială, dacă este necesar.

Se controlează circulația sângelui și se aplică masajul cardiac, dacă este necesar.

Dacă respirația și circulația sunt reluate:

- se acorda primul ajutor pentru arsuri, acoperind zona cu un pansament curat și uscat;
- se imobilizează fracturile și luxațiile, dacă este cazul;
- se solicită ajutorul medicului.

Primul ajutor în arsurile cauzate de radiații

Arsurile produse de raze X sau materiale radioactive se pot trata ca și arsurile produse de razele solare.

În acest scop, se acoperă zona arsă cu un prosop umed, utilizând o soluție de 10g de sare la un litru de apă. Aceasta liniștește și răcește pielea. Pot fi utilizate unguentele și cremele comerciale pentru arsuri solare.

6. COMUNICAREA, CERCETAREA ȘI EVIDENȚA ACCIDENTELOR DE MUNCĂ

6.1. Comunicarea evenimentelor

Comunicarea evenimentelor este reglementată de prevederile art. 26 și art.27 al.1 din Legea nr. 319/2006 și art. 108-113 din HG nr. 1425/2006, care prevăd că orice eveniment (accidentul care a antrenat decesul sau vătămări ale organismului.....), va fi comunicat de îndată angajatorului, de către conducătorul locului de muncă sau orice altă persoană care are cunoștință de producerea acestuia, iar angajatorul are obligația să-l comunice, de îndată:

- a) inspectoratului teritorial de muncă;**
- b) asiguratorului,** potrivit Legii nr.346/2002 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale, evenimentele urmate de

incapacitate temporară de muncă, invaliditate sau deces, la confirmarea acestora;

c) **organelor de urmărire penală.**

Comunicarea evenimentului (Fișa de comunicare operativă)

= va cuprinde următoarele informații =

- a) *denumirea / numele angajatorului la care s-a produs accidentul și, dacă este cazul, denumirea/numele angajatorului la care este / a fost angajat accidentatul;*
- b) *sediul / adresa și numărul de telefon ale angajatorului;*
- c) *locul unde s-a produs evenimentul;*
- d) *data și ora la care s-a produs evenimentul / data și ora la care a decedat accidentatul;*
- e) *numele și prenumele victimei;*
- f) *datele personale ale victimei: vârsta, starea civilă, copii în întreținere, alte persoane în întreținere, ocupația, vechimea în ocupație și la locul de muncă;*
- g) *împrejurările care se cunosc și cauzele prezumtive;*
- h) *consecințele accidentului;*
- i) *unitatea sanitară cu paturi la care a fost internat accidentatul;*
- j) *numele și funcția persoanei care comunică evenimentul;*
- k) *data comunicării.*

În cazul accidentelor de circulație produse pe drumurile publice, soldate cu decesul victimelor, în care printre victime sunt și persoane aflate în interes de serviciu, serviciile poliției rutiere vor comunica evenimentul la ITM-ul din județul pe raza căruia s-a produs.

Angajatorul va lua măsurile necesare pentru **a nu se modifica starea de fapt** rezultată din producerea evenimentului, până la primirea acordului organelor de cercetare, cu excepția cazurilor în care s-ar genera alte evenimente sau ar agrava starea accidentaților. În situația în care este **necesar să se modifice starea de fapt**, angajatorul va consemna într-un **proces verbal** toate modificările efectuate după producerea evenimentului.

Unitatea sanitară care acordă asistență medicală de urgență, se va pronunța, în scris, cu privire la **diagnosticul provizoriu**, în termen de max. 3 zile lucrătoare de la solicitarea organelor care efectuează cercetarea evenimentului, și, de asemenea, va lua măsuri pentru **recoltarea probelor de laborator**, în vederea determinării consumului de **alcool sau droguri**, precum și alte probe solicitate de ITM, urmând să comunice rezultatul determinărilor specifice în termen de 5 zile lucrătoare de la obținerea acestora.

6.2. Cercetarea evenimentelor

Cercetarea evenimentelor este reglementată de prevederile art.29 din Legea nr. 319/2006 și art. 114-134 din HG nr.1425/2006 și are ca scop, stabilirea împrejurărilor și a cauzelor care au condus la producerea acestora, a reglementărilor legale încălcate, a răspunderilor și măsurilor ce se impun a fi luate pentru prevenirea producerii altor cazuri similare și, respectiv, pentru determinarea caracterului accidentului.

Cercetarea oricărui eveniment este **obligatorie**, imediat după comunicare, indiferent că întrunește sau nu condițiile unui accident de muncă, și se efectuează după cum urmează:

a) **de către angajator**, în cazul evenimentelor care au produs **incapacitate temporară de muncă**. Angajatorul la care s-a produs evenimentul are obligația să numească de îndată, prin decizie scrisă, comisia de cercetare, compusă din cel puțin 3 persoane, dintre care una trebuie să fie lucrător desemnat/ reprezentant al serviciului intern sau extern, cu pregătire de nivel superior. Persoanele numite în comisie trebuie să nu fie implicate în organizarea și conducerea locului de muncă și fără responsabilitate în producerea evenimentului. Angajatorul care și-a asumat atribuțiile SSM nu poate face parte din comisie, în acest caz urmând să apeleze la servicii externe. În situația de victime de la angajatori diferiți, în comisie vor fi nominalizate și persoane de la ceilalți angajatori. Angajatorul care a organizat transportul răspunde de cercetarea accidentului de circulație produs pe drumuri publice.

Cercetarea evenimentului urmat de i.t.m. **se va încheia în cel mult 5 zile lucrătoare** de la data producerii. Fac excepție situațiile în care este necesar

prelevarea de probe ori efectuarea de expertize, pentru care se poate solicita în scris, la ITM-ul pe raza căruia s-a produs evenimentul, prelungirea termenului de cercetare.

Angajatorul care nu dispune de personal competent sau nu are personal suficient trebuie să asigure cercetarea apelând la servicii externe.

b) **de către inspectoratele teritoriale de muncă**, în cazul evenimentelor care au produs **invaliditate evidentă** sau **confirmată, deces**, accidente colective, incidente periculoase, în cazul evenimentelor care au produs i.t.m. la angajatorii persoane fizice, precum și în situațiile cu persoane date dispărute;

c) **de către Inspekția Muncii**, în cazul accidentelor colective, generate de unele evenimente deosebite, precum avariile sau exploziile,

d) **de către autoritățile de sănătate publică teritoriale**, în cazul suspiciunilor de boală profesională și a bolilor legate de profesie.

Cercetarea accidentului suferit de orice persoană, ca urmare a unei acțiuni întreprinse din proprie inițiativă, pentru salvarea de vieți omenești sau pentru prevenirea ori înlăturarea unui pericol ce amenință avutul public și privat, și dacă acesta a avut loc în afara întreprinderii angajatorului și nu a avut nicio legătură cu aceasta, se efectuează în condițiile legii.

În cazul **accidentelor de circulație pe drumurile publice** în care sunt implicate persoane aflate în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, serviciile poliției rutiere vor transmite organelor împuternicite să efectueze cercetarea, la cererea acestora, în termen de 5 zile lucrătoare de la solicitare, un exemplar din **procesul verbal de cercetare la fața locului** și orice alte documente necesare cercetării. În baza acestor acte și a altor documente din care să rezulte că victima se afla în îndeplinirea unor îndatoriri de serviciu, organele împuternicite vor efectua cercetarea evenimentului.

Persoanele împuternicite să efectueze cercetarea evenimentelor au dreptul să ia declarații, să preleveze probe, să solicite experți, să solicite orice documente, iar angajatorul este obligat să le pună la dispoziție, cheltuielile necesare fiind suportate de angajatorul la care a avut loc evenimentul. În situația solicitării de experți, cheltuielile necesare se suportă de angajatorul la

care a avut loc evenimentul sau care se face răspunzător de organizarea activității în urma căreia s-a produs evenimentul.

Dosarul de cercetare a evenimentului care a produs incapacitate temporară de muncă

Cercetarea evenimentului se va finaliza cu întocmirea unui **dosar, care va cuprinde:**

- a) opisul actelor aflate în dosar;
- b) procesul verbal de cercetare;
- c) nota de constatare la fața locului, încheiată imediat după producerea evenimentului de către lucrătorul desemnat/serviciile de prevenire și protecție, semnată de angajator și care va cuprinde precizări, cum ar fi: poziția victimei, existența sau inexistența EIP, starea EM, modul în care funcționau dispozitivele de protecție, închiderea fișei de instruire individuală prin barare și semnătură, ridicarea de documente sau prelevarea de probe;
- d) schițe și fotografii referitoare la eveniment;
- e) declarațiile accidentaților;
- f) declarațiile martorilor și ale oricăror persoane care pot contribui la elucidarea împrejurărilor și a cauzelor reale ale evenimentului;
- g) copii ale actelor și documentelor necesare pentru elucidarea împrejurărilor și a cauzelor reale ale evenimentului;
- h) copii ale certificatului constatator sau oricăror alte autorizații în baza cărora angajatorul își desfășoară activitatea;
- i) copii ale fișei de expunere la riscuri profesionale și ale fișei de aptitudine;
- j) copii ale contractelor individuale de muncă ale victimelor;
- k) copii ale fișelor de instruire individuală în domeniul SSM ale victimelor;
- n) copie a certificatelor de concediu medical;
- p) actul emis de unitatea sanitară care a acordat asistență medicală de urgență, din care să rezulte data, ora când accidentul s-a prezentat pentru consultație și diagnosticul, în cazul accidentelor de traseu;
- q) copie a procesului verbal de cercetare la fața locului, încheiat de serviciile poliției rutiere, în cazul accidentelor de circulație pe drumurile publice;

Dosarul va mai cuprinde, după caz, orice alte acte și documente necesare pentru a determina caracterul accidentului, cum ar fi:

a) copie a autorizației, în cazul în care victima desfășura o activitate care necesita autorizare;

b) copie a diplomei, adeverinței sau certificatului de calificare a victimei;

c) acte de expertiză tehnică întocmite cu ocazia cercetării evenimentului;

d) acte doveditoare, emise de organe autorizate, din care să se poată stabili locul, data și ora producerii evenimentului sau, să se poată justifica prezența victimei la locul, ora și data producerii evenimentului;

e) documente din care să rezulte că accidentatul îndeplinea îndatoriri de serviciu;

f) corespondența cu alte instituții/unități în vederea obținerii actelor solicitate;

g) adresele de prelungire a termenelor de cercetare;

h) actul medical emis de unitatea sanitară care a acordat asistență medicală de urgență, din care să rezulte diagnosticul la internare și/sau externare;

i) procesul verbal încheiat după producerea evenimentului, privind modificarea stării de fapt;

j) formularul pentru înregistrarea accidentului de muncă (FIAM) - *care se anexează la dosar numai după verificarea și avizarea acestuia de către ITM.*

Dosarul de cercetare a evenimentului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) filele dosarului să fie numerotate, semnate de membrii comisiei de cercetare, numită de angajator, ștampilate cu ștampila angajatorului;

b) numărul total de file conținut de dosarul de cercetare și numărul de file pentru fiecare document anexat la dosar să fie menționate în opis;

c) fiecare document, cu excepția procesului verbal de cercetare, să fie identificat în dosarul de cercetare ca anexă;

d) paginile și spațiile albe să fie barate;

e) schițele referitoare la eveniment, anexate la dosar, să fie însoțite de explicații;

f) fotografiile referitoare la eveniment să fie clare și însoțite de explicații;

g) formularul pentru declarație să fie conform modelului prevăzut în anexa nr.14 la NM-LSSSM;

h) declarațiile aflate la dosar să fie tehnoredactate, pentru a se evita eventualele confuzii datorate scrisului ilizibil, certificate ca fiind conforme cu originalul și semnate de către unul din membrii comisiei de cercetare.

Dosarul de cercetare a evenimentului care a produs „i.t.m.” se va întocmi astfel:

a) **într-un exemplar**, pentru evenimentul care a produs **incapacitate temporară de muncă**; dosarul se păstrează în arhiva **angajatorului care înregistrează accidentul**;

d) **în două exemplare**, pentru evenimentele care au antrenat **invaliditate evidentă**; **originalul** se păstrează la **ITM-ul care a efectuat cercetarea** și un exemplar se transmite **angajatorului care înregistrează accidentul**;

f) **în mai multe exemplare**, pentru evenimentele care au produs i.t.m. pentru victime cu angajatori diferiți; **originalul** se păstrează în arhiva **angajatorului care înregistrează accidentul** și celelalte exemplare se păstrează de ceilalți angajatori;

*În cazul evenimentelor care au generat accidente urmate de i.t.m. în care faptele comise pot fi considerate **infrațiuni**, potrivit legii, dosarul de cercetare se încheie în două exemplare, originalul fiind înaintat **organelor de urmărire penală**.*

Dosarul de cercetare, întocmit de comisia numită de angajator, se înaintează pentru verificare și avizare la ITM-ul pe raza căruia s-a produs evenimentul, în termen de 5 zile lucrătoare de la finalizarea cercetării.

ITM-ul va analiza dosarul, va aviza și va restitui dosarul în cel mult 7 zile lucrătoare de la data primirii. Dosarul va fi însoțit de avizul ITM-ului.

În cazul în care ITM-ul constată că cercetarea nu a fost efectuată corespunzător, poate dispune completarea dosarului și/sau refacerea procesului verbal de cercetare, după caz.

Comisia de cercetare va completa dosarul și va întocmi procesul verbal de cercetare în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii dosarului.

Dacă evenimentul urmat de i.t.m. s-a produs în condițiile în care faptele comise sunt considerate infracțiuni, ITM-ul va înainta originalul dosarului de cercetare la organul de urmărire penală, imediat după avizare.

Procesul verbal de cercetare a evenimentului care a produs incapacitate temporară de muncă

Procesul verbal de cercetare a evenimentului care a produs „i.t.m.”, întocmit de comisia numită de angajator, trebuie să conțină următoarele capitole:

- a) data încheierii procesului verbal;
- b) numele persoanelor și în ce calitate efectuează cercetarea evenimentului;
- se vor indica, de asemenea, prevederile legale potrivit cărora persoanele sunt îndreptățite să efectueze cercetarea, precum și numele angajatorului și ale persoanelor care au participat din partea organelor competente la primele cercetări.
- c) perioada de timp și locul în care s-a efectuat cercetarea;
- se vor indica, de asemenea, motivele pentru care s-a solicitat prelungirea termenului de cercetare.
- d) obiectul cercetării;
- e) data și ora producerii evenimentului;
- se vor indica, de asemenea, data decesului, în cazul în care s-a produs un eveniment și ulterior a survenit decesul victimei/victimelor implicate în acest eveniment.
- f) locul producerii evenimentului;
- g) datele de identificare a angajatorului la care s-a produs evenimentul, numele reprezentantului său legal;
- se vor indica, de asemenea, datele de identificare a angajatorului la care sunt/au fost angajate victimele, numele reprezentanților legali ai angajatorilor, numărul documentului prin care s-a certificat autorizarea de funcționare dpdv al SSM, adresa punctului de lucru;
- h) datele de identificare a accidentatului/accidentaților;
- se vor indica, de asemenea, următoarele: numele, prenumele, CNP, cetățenia, vârsta, starea civilă, numărul de copii minori, domiciliul, locul de

muncă la care este/sunt încadrat/încadrați, profesia de bază, ocupația în momentul accidentării, vechimea în muncă, în funcție sau în meserie și la locul de muncă, data efectuării ultimei instruiți în domeniul SSM, iar pentru persoanele care, în momentul accidentării, desfășurau o activitate pentru care este necesară o autorizare, se va face referire și la aceasta;

i) descrierea detaliată a locului, a echipamentului de muncă, a împrejurărilor și modului în care s-a produs evenimentul;

- *va conține următoarele subcapitole:*

a) descrierea detaliată a locului producerii evenimentului;

b) descrierea detaliată a echipamentului de muncă;

c) descrierea detaliată a împrejurărilor;

d) descrierea detaliată a modului în care s-a produs evenimentul.

j) urmările evenimentului și/sau urmările suferite de persoanele accidentate;

k) cauza producerii evenimentului;

- *se va face trimitere la reglementările legale în vigoare încălcate, cu redarea integrală a textului acestora.*

l) alte cauze care au concurat la producerea evenimentului;

- *se va face trimitere la reglementările legale în vigoare încălcate, cu redarea integrală a textului acestora.*

m) alte constatări făcute cu ocazia cercetării evenimentului;

- *se va face trimitere la reglementările legale în vigoare încălcate, cu redarea integrală a textului acestora.*

n) persoanele răspunzătoare de încălcarea reglementărilor legale, din capitolele de la lit. k), i) și m);

o) propuneri pentru sancțiuni administrative și disciplinare;

p) propuneri pentru cercetare penală;

q) caracterul accidentului;

r) angajatorul care înregistrează accidentul de muncă;

s) măsurile dispuse pentru prevenirea altor evenimente similare, și persoanele responsabile de realizarea acestora;

t) termenul de raportare la ITM privind realizarea măsurilor prevăzute la lit. s);

u) numărul de exemplare în care s-a încheiat procesul verbal de cercetare și repartizarea acestora,

- v) numele și semnătura persoanelor care au efectuat cercetarea;
- w) viza angajatorului.

În situațiile în care din cercetare rezultă că **accidentul nu întrunește condițiile** pentru a fi încadrat ca **accident de muncă**, se va face această mențiune la capitolele din procesul verbal de cercetare prevăzute la **lit. q) și r)** și se vor dispune măsuri care trebuie luate de angajator pentru prevenirea unor cazuri asemănătoare.

Comisia de cercetare a unui eveniment numită de angajator poate face propuneri de sancțiuni disciplinare și/sau administrative, pe care le va menționa în procesul verbal de cercetare.

Procesul verbal de cercetare a evenimentului care a produs "i.t.m.", se întocmește în:

- a) 3 exemplare: pentru angajatorul care înregistrează accidentul, ITM-ul care a avizat dosarul și asigurător;
- b) mai multe exemplare, în cazul cu angajatori diferiți: pentru fiecare angajator, ITM-ul care a avizat dosarul și asigurător;
- c) într-un număr mai mare de exemplare, după caz.

În cazul în care AM s-a produs la un angajator, altul decât cel care îl înregistrează, un exemplar din procesul verbal de cercetare va fi trimis și acestuia.

În cazul în care angajatorul la care se înregistrează AM își are sediul, domiciliul sau reședința pe teritoriul altui județ decât cel pe raza căruia s-a produs accidentul, se va trimite un exemplar din procesul verbal de cercetare ITM-ului pe raza căruia are sediul, domiciliul sau reședința angajatorul.

*Referitor la **modul de întocmire a procesului verbal de cercetare a unui eveniment – accident/ accident de traseu/accident de circulație cu incapacitate temporară de muncă sau accident ușor, a se vedea anexa nr.2.***

Foarte important!

În cazul evenimentelor care nu au fost comunicate și cercetate, dar persoana vătămată prezintă un certificat medical cu cod “accident de muncă”, angajatorul care și-a asumat atribuțiile în domeniul SSM/ lucrătorul desemnat/ serviciu intern/ serviciu extern de prevenire și protecție va solicita acesteia o declarație scrisă privind modul și împrejurările în care s-a produs evenimentul.

Dosarele și procesele verbale de cercetare a accidentelor de muncă, precum și registrele de evidență, **se păstrează în arhivă** timp de 30 ani de la data producerii evenimentului.

Sesizările și reclamațiile cu privire la accidente, **se rezolvă de către ITM**, care au obligația să păstreze confidențialitatea în legătură cu acestea și să comunice răspunsul în termen de 30 zile de la data primirii sesizării.

6.3. Înregistrarea și evidența accidentelor de muncă și a incidentelor periculoase.

Considerații generale

Problema importantă, în legătură cu evidența accidentelor de muncă este aceea cu referire la stabilirea angajatorului care trebuie să înregistreze accidentul de muncă.

Criteriul principal utilizat pentru aceasta îl constituie raportul de muncă sau relația socială între victimă și angajator, aspect relevat de procesul verbal de cercetare.

Înregistrarea accidentelor de muncă și a incidentelor periculoase se face în baza procesului verbal de cercetare, de către angajatorul la care s-a produs evenimentul, unitate care avea obligația să-i asigure instruirea în domeniul SSM, supravegherea stării de sănătate și protecția împotriva riscurilor profesionale ale activității prestate.

La nivelul angajatorului, înregistrarea se extinde și asupra accidentului ușor și se face în baza procesului verbal de cercetare.

Înregistrarea accidentului de muncă se face, în următoarele cazuri, după cum urmează:

- În cazul în care un lucrător se accidentează într-o altă unitate, unde a fost trimis pentru prestarea de servicii pe bază de contract, comandă sau alte forme legale, accidentul de muncă se înregistrează potrivit clauzelor prevăzute în acest sens în documentele încheiate.
- Dacă documentul încheiat nu prevede clauze, sau clauzele nu sunt suficient de acoperitoare pentru toate situațiile, sau sunt contrare prevederilor NM-LSSM, înregistrarea accidentului de muncă se face de către angajatorul răspunzător de conducerea și/sau de organizarea activității care a avut ca urmare producerea accidentului.
- Accidentul de muncă produs în timpul prestării unor servicii, pe bază de comandă, la domiciliul clientului, se înregistrează de către angajatorul la care este/ a fost angajată victima.
- Accidentul de muncă suferit de o persoană aflată în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu în întreprinderea altui angajator se înregistrează de către angajatorul răspunzător de conducerea și/sau de organizarea activității care a avut ca urmare producerea accidentului.
- Accidentele suferite în timpul stagiului de practică profesională de către elevi, studenți, ucenici și șomeri în perioada de reconversie profesională se înregistrează de către angajatorul la care se efectuează practica/reconversia profesională.
- Accidentul suferit de persoanele care îndeplinesc sarcini de stat sau de interes public, pe teritoriul altor țări, se înregistrează de către persoana juridică română la care este angajat accidentatul.
- Accidentul de muncă suferit de o persoană în cadrul activităților cultural-sportive, în timpul și din cauza îndeplinirii acestor activități, se înregistrează de către instituția sau angajatorul care a organizat acțiunea respectivă.
- Accidentul de muncă produs ca urmare a unei acțiuni întreprinse de o persoană, din proprie inițiativă, pentru salvarea de vieți omenești sau pentru prevenirea ori înlăturarea unui pericol grav și iminent care amenință avutul public sau privat din întreprinderea unui angajator, , se înregistrează de către angajatorul la care s-a produs evenimentul.

- În cazul accidentului de aceeași natură, produs în afara întreprinderii unui angajator și care nu are nici o legătură cu acesta, înregistrarea se face conform legii.
- Accidentul de muncă de traseu sau accidentul de muncă de circulație se înregistrează de către angajatorul la care este angajată victima sau, după caz, de angajatorul răspunzător de conducerea și/sau de organizarea activității care a avut ca urmare producerea accidentului, conform concluziilor cercetării.
- Accidentul produs în afara întreprinderii, ca urmare a neluării unor măsuri de securitate (locuri periculoase nesemnalizate – ex. gropi, canale – drumuri neîntreținute, conductori electrici neizolați etc.) de către un alt angajator, se înregistrează de către angajatorul din vina căruia s-a produs accidentul.
- Accidentul de muncă suferit de însoțitorii de încărcături, personalul de poștă de la vagoanele CFR, angajați ai unor angajatori care, potrivit legii, sunt obligați să delege însoțitori pentru astfel de încărcături, pe mijloace de transport ce nu le aparțin, se va înregistra de către angajatorul răspunzător de organizarea activității care a avut ca urmare producerea accidentului sau, după caz, în condițiile clauzelor prevăzute în documentele încheiate.

- Pentru unele situații neprevăzute în reglementări, cu privire la înregistrarea accidentelor de muncă, Inspectoratul Teritorial de Muncă sau Inspekția Muncii va stabili modul de înregistrarea a accidentului în cauză – art. 137 din NM-LSSM.

Cazul dispariției unei persoane în condițiile unui accident de muncă și în împrejurări care îndreptățesc presupunerea decesului acesteia se înregistrează ca accident mortal, după rămânerea definitivă și irevocabilă a hotărârii judecătorești prin care este declarat decesul.

Angajatorul la care a fost angajată persoana dispărută va comunica, imediat, numărul și data hotărârii judecătorești (care este și data producerii accidentului de muncă mortal) la ITM.

Documentul de declarare oficială a accidentului de muncă

În baza procesului verbal de cercetare întocmit de persoanele împuternicite prin lege, angajatorul la care se înregistrează accidentul de muncă va completa Formularul pentru înregistrarea accidentului de muncă - FIAM.

Formularul pentru înregistrarea accidentului de muncă – FIAM este un document tipizat, cu utilizare națională, destinat îndeplinirii prevederilor Legii SSM cu privire la înregistrarea și raportarea accidentelor de muncă și culegerea informațiilor necesare analizei statistice a accidentelor de muncă. FIAM se completează pentru fiecare persoană accidentată, în câte 4 exemplare, care se înaintează spre avizare, după cum urmează:

a) ITM-ului care a avizat dosarul de cercetare întocmit de comisia angajatorului, în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea avizului;

b) ITM-ului care a efectuat cercetarea, în termen de 3 zile lucrătoare de la primirea procesului verbal de cercetare.

Verificarea și avizarea FIAM de către ITM se fac în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea formularului.

Angajatorul la care se înregistrează accidentul anexează un exemplar de FIAM la dosarul de cercetare întocmit de comisia angajatorului sau la procesul verbal de cercetare întocmit de ITM și distribuie celelalte exemplare la:

- persoana accidentată;
- ITM-ul și asigurătorul pe raza căruia își are sediul, domiciliul sau reședința.

În cazul în care victima unui accident de muncă a fost propusă pentru pensionare, se va completa un exemplar FIAM care se va anexa la dosarul de pensionare ce va fi înaintat unității de expertiză medicală și recuperare a capacității de muncă - art. 140, alin.5 din NM-LSSM.

Completarea FIAM se face în exclusivitate pe baza datelor din procesul verbal de cercetare a evenimentului, în așa fel încât datele înscrise în formular să reflecte cât mai fidel realitatea relevată de cercetarea evenimentului.

La toate criteriile la care informațiile se înscriu și codificat vor fi respectate cu strictețe codurile prevăzute de :

- - instrucțiunile de completare FIAM elaborate de MMPS– anexa ;

- - nomenclatorul CAEN - pentru câmpurile ... și
- - nomenclatorul COR - pentru câmpul

Angajatorul va ține evidența evenimentelor în:

- a) Registrul unic de evidență a accidentațiilor în muncă, conform modelului prevăzut în anexa nr.15 din NM-LSSM;
- b) Registrul unic de evidență a incidentelor periculoase, conform modelului prevăzut în anexa nr.16 din NM-LSSM;
- c) Registrul unic de evidență a accidentelor ușoare, conform modelului prevăzut în anexa nr. 17 din NM-LSSM;
- d) Registrul unic de evidență a accidentațiilor în muncă ce au ca urmare incapacitate de muncă mai mare de 3 zile de lucru (*perioada de „i.t.m.” să fie de minimum 4 zile de lucru, fără a lua în calcul ziua producerii accidentului*), conform modelului prevăzut în anexa nr. 18 din NM-LSSM.

și va raporta semestrial la ITM situația din care să rezulte că și-au încheiat perioada de incapacitate temporară de muncă – art. 12, alin.1, lit.c) și art. din Ord. nr..... /.....al MMSSF.

Comunicarea, cercetarea și înregistrarea evenimentelor produse în afara granițelor României în care sunt implicați lucrători ai unor angajatori români, aflați în îndeplinirea îndatoririlor de stat, de interes public sau a îndatoririlor de serviciu.

Comunicarea evenimentelor se face după aceeași procedură ca și în țară, cu precizarea că angajatorul are obligația de a comunica evenimentul și misiunii diplomatice sau oficiului consular român din țara respectivă.

Angajatorul are obligația să includă în cuprinsul convențiilor internaționale și contractelor bilaterale încheiate cu parteneri străini clauze cu privire la comunicarea evenimentelor.

Cercetarea evenimentelor se face după aceeași procedură utilizată în România. La cercetarea evenimentelor poate participa și un delegat din partea misiunii diplomatice sau oficiului consular român din țara respectivă.

În cazul evenimentelor care au produs invaliditate confirmată prin decizie, deces, accidente colective, inclusiv în cazul persoanelor dispărute și în cazul incidentului periculos, Inspekția Muncii poate delega reprezentanți care să efectueze cercetarea la fața locului. În asemenea situații, cercetarea se va finaliza de Inspekția Muncii sau, după caz, de ITM-ul pe raza căruia își are sediul, domiciliul sau reședința angajatorul.

De întocmirea dosarului de cercetare a evenimentului răspunde angajatorul care a încheiat contractul cu partenerul străin, în cazul efectuării de lucrări cu personal român.

Dosarul de cercetare va cuprinde actele prevăzute în procedura din România și se va completa cu:

- copii de pe originalele documentelor de cercetare, emise de organele competente din țara pe teritoriul căreia s-a produs evenimentul, precum și traducerea acestora în limba română;

- copie de pe contractul încheiat cu partenerul străin, din care să rezulte cine a încheiat contractul, obiectul contractului, ce fel de lucrări se execută, pe ce durată, locul unde se execută lucrările respective, clauzele privind securitatea și sănătatea în muncă, modul în care se fac comunicarea și cercetarea evenimentelor și înregistrarea accidentelor de muncă.

Dosarul de cercetare a evenimentelor se va întocmi într-un număr de exemplare conform procedurii din România, după care va fi supus verificării și avizării de către organele competente din România.

Înregistrarea și evidența accidentelor de muncă și a incidentelor periculoase se fac de către angajatorul român, conform procedurii din România.

Comunicarea și cercetarea evenimentelor produse pe teritoriul României în care sunt implicați cetățeni străini aflați în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Orice eveniment produs pe teritoriul României, în care sunt implicați cetățeni străini aflați în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu, va fi **comunicat imediat la**

ITM-ul pe raza căruia a avut loc, de către angajator sau de către orice altă persoană care are cunoștință despre eveniment.

ITM-ul care a primit comunicarea va înștiința misiunea diplomatică sau consulatul țării din care provine persoana accidentată, prin intermediul Inspecției Muncii.

Cercetarea se face de către **ITM-ul pe raza căruia a avut loc evenimentul**, împreună cu celelalte organe competente, precum și cu reprezentanți ai angajatorului străin implicat în eveniment, sau de către **Inspecția Muncii, în cazul accidentelor colective**, generate de unele evenimente deosebite, precum avariile sau exploziile.

La cercetare poate participa un reprezentant al misiunii diplomatice sau al consulatului țării respective.

Termenul de cercetare este de cel mult 10 zile lucrătoare de la data producerii, cu posibilitate de a solicita în scris, de către ITM, prelungirea termenului.

Dosarul de cercetare va cuprinde actele și se va întocmi într-un număr de exemplare, prevăzute de procedura din România; o copie a dosarului original se va transmite misiunii diplomatice sau consulatului țării de unde provine accidentatul, de către ITM-ul care a efectuat cercetarea.

7. CERTIFICAREA DE SECURITATE A PRODUSELOR

7.1. Definiții

Cadrul legislativ care definește certificarea de securitate a produselor este Legea privind evaluarea conformității produselor , nr. 608/2001 cu modificări.

Prezenta lege stabilește cadrul legal unitar pentru elaborarea reglementărilor tehnice, evaluarea conformității și supravegherea pieței pentru produsele introduse pe piață și/sau puse în funcțiune în România.

Legea sus amintită definește conceptele de certificare de securitate, supraveghere piață, cerințele esențiale , documentele cu care se operează pentru efectuarea certificării de securitate, autoritățile împuternicite de statul

roman pentru a efectua și asigura ca produsele puse pe piață să fie în conformitate cu cerințele esențiale de securitate.

Pentru ca principiile enunțate în cuprinsul Legii nr.608/2001 modificate, să fie aplicate a fost necesar să fie emise acte normative separate pentru fiecare domeniu reglementat. În felul acesta s-a realizat specificitatea aplicării prevederilor în domeniul reglementat.

Pentru a se realiza o uniformitate privind impunerea și aplicarea cerințelor esențiale de securitate pe domenii reglementate, Directivele europene care au fost emise pe domenii reglementate, au la bază standarde europene de securitate. Statele membre și statele care doresc să pună produse pe piața europeană au obligația să cunoască și să respecte standardele de securitate. Produsele fabricate și puse pe piață trebuie să fie în conformitate cu Directivele din domeniile reglementate și implicit și cu standardele europene de securitate.

Statele membre au obligația de a adopta Directivele din domeniile reglementate prin acte normative proprii iar standardele europene prin standarde naționale. Astfel, Directivele europene din domeniile reglementate au fost preluate prin Legea nr.608/2001 și prin Hotărâri de Guvern pe fiecare domeniu reglementat. Standardele europene de securitate au fost transpuse în sistemul românesc de standarde prin indicativul SR EN și aprobate prin Hotărâri de guvern.

Supravegherea pieței reprezintă ansamblul măsurilor, resurselor și structurilor instituționalizate adecvate, prin care autoritățile competente asigură și garantează, în mod imparțial, că sunt îndeplinite reglementările tehnice aplicabile, indiferent de originea produselor introduse pe piață și cu respectarea principiului liberei concurențe.

Cerința esențială este o impunere care are în vedere, în special, protecția sănătății, securitatea utilizatorilor, protecția proprietății precum și protecția mediului.

Certificatul de conformitate este documentul emis de către un organism de certificare, pe baza regulilor unui sistem de certificare și care indică existența încrederii adecvate că un produs, identificat corespunzător, este conform cu un standard sau cu un alt document normativ recunoscut.

Declarația de conformitate este documentul prin care un producător sau un reprezentant autorizat al acestuia dă o asigurare scrisă că un produs este conform condițiilor specificate. Acest document cu valoare juridică, atestă faptul că producătorul declară pe propria răspundere că produsul identificat este conform cu cerințele esențiale descrise de Directiva din domeniul reglementat și că respectă standarde de securitate specificate. Emiterea declarației de conformitate se poate face numai în urma parcurgerii procedurilor de certificare a securității.

Elementele obligatorii din declarația de conformitate :

- numele și adresa completă ;
- descrierea produsului : marca, tipul, nr. serie, etc.
- titlul și/sau numărul reglementării tehnice aplicabile,
- standardul armonizat care a fost aplicat
- numele organismului certificat și numărul certificatului de conformitate, dacă este cazul
- procedura de control utilizată, dacă este cazul
- numele și funcția semnatarului investit cu puterea de a semna

Introducerea pe piață a unui produs este acțiunea de a face disponibil, pentru prima dată, contra cost sau gratuit, un produs din domeniul reglementat, în vederea distribuirii și/sau utilizării.

Marcajul de conformitate este un simbol care se aplică de către producător sau de către reprezentantul autorizat al acestuia, înainte de introducerea pe piață și/sau de utilizare, pe un produs, pe ambalajul acestuia și/sau pe documentele însoțitoare și are semnificația conformității produsului cu toate cerințele aplicabile,

prevăzute în reglementările tehnice. Aplicarea marcajului de securitate este permisă numai pentru produsele care au efectuată procedura de certificare de securitate.

Simbolul prin care se asigură că produsul este conform cu cerințele esențiale de securitate este :

CE – marcaj european de conformitate

Acest simbol trebuie să fie aplicat în așa fel încât să nu producă confuzii și să fie vizibil. Dimensiunile sale sunt bine definite , iar componentele C și E ale marcajului de conformitate CE trebuie să aibă aceeași dimensiune pe verticală, dar aceasta nu trebuie să fie mai mică de 5 mm.

Standardul european armonizat este un standard european adoptat sub incidența unui mandat al Comisiei Europene și care transformă cerințele esențiale de securitate în specificații tehnice pentru produsele din domeniul reglementat.

7.2 Domeniile reglementate pentru Inspekția Muncii

Directivele europene transpuse în legislația română privind certificarea de securitate, prevăd declararea tuturor domeniilor reglementate. Acest lucru se realizează în legea conformității produselor, nr. 608/2001. Domeniile reglementate care revin spre verificare Inspekției Muncii , sunt :

- echipamente de joasă tensiune ;
- echipamente tehnice (mașini) ;
- echipamente individuale de protecție ;
- limitarea nivelului emisiilor de zgomot în mediu produs de echipamente destinate utilizării în exteriorul clădirilor
- explozibili de uz civil ;
- echipamente tehnice care lucrează în medii potențial explozive ;

ECHIPAMENTE DE JOASĂ TENSIUNE

Directiva europeană : 73/23 CEE

Legislație română : HG 457/2004 și HG 1514/2003

Domeniu reglementat : Echipament electric proiectat să fie utilizat la o tensiune nominală cuprinsă între: [50, 1000] V în curent alternativ; [75, 1500] V în curent continuu.

Procedura de evaluare a conformității :

ECHIPAMNETE TEHNICE

Directiva europeană : 98/37 CE

Legislația română : HG 119/2004

Domeniu reglementat : echipamente tehnice

Proceduri de evaluare a conformității :

- a) elaborare dosar tehnic , dacă produsul nu se găsește în anexa nr. IV din HG 119/2004
- b) examinare EC de tip, dacă produsul se găsește în anexa nr. IV din HG 119/2004

ECHIPAMENTE INDIVIDUALE DE PROTECȚIE

Directiva europeană 89/686/CEE

Legislația română : HG 115/2004

Domeniu reglementat : echipamente individuale de protecție

Proceduri de evaluare a conformității :

- a) echipamente de protecție de concepție simplă : dosar de produs
- b) echipamente de protecție de concepție complexă : examinare EC de tip

LIMITAREA NIVELULUI EMISIILOR DE ZGOMOT ÎN MEDIU PRODUS DE ECHIPAMENTE DESTINATE UTILIZĂRII ÎN EXTERIORUL CLĂDIRILOR

Directiva europeană : 2000/14/EC

Legislația română : HG 539/2004

Domeniu reglementat : nivelul de zgomot produs de echipamente tehnice înafara clădirilor

Proceduri de evaluare a conformității :

- a) controlul intern al producției, completat cu evaluarea documentației tehnice și verificarea periodică sau
- b) verificarea unității de produs, sau
- c) asigurarea totală a calității, ;

EXPLOZIBILI DE UZ CIVIL

Directiva europeană : 93/15/EEC

Legislația română : HG 207/2005

Domeniu reglementat : stabilirea cerințelor esențiale de securitate ale explozivilor de uz civil și a condițiilor pentru introducerea lor pe piață

Proceduri de evaluare a conformității :

1. examinarea EC de tip, la care se adaugă, la alegerea producătorului, una dintre următoarele:

- a) conformitatea cu tipul ;
 - b) procedura referitoare la asigurarea calității producției ;
 - c) procedura referitoare la asigurarea calității produsului ;
 - d) procedura referitoare la verificarea produsului ;
2. verificarea unității de produs ;

ECHIPAMENTE TEHNICE CARE LUCREAZĂ ÎN MEDII POTENȚIAL EXPLOZIVE

Directiva europeană : 93/15/EEC

Legislația română : HG 752/2004

Domeniu reglementat : stabilirea condițiilor pentru introducerea pe piață a echipamentelor și sistemelor protectoare destinate utilizării în atmosfere potențial explozive.

Proceduri de evaluare a conformității : examinare EC de tip, împreună cu:

- a) procedura referitoare la asigurarea calității producției;
- b) procedura referitoare la verificarea produsului;
- c) procedura referitoare la conformitatea cu tipul.

8. MANAGEMENTUL SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

8.1 Necesitatea implementării unui sistem de management al securității și sănătății în muncă.

Activitatea umană care este prezentă în procesul de muncă este efectuată prin consumul de energie proprie sau al unor sisteme externe, care induc o gamă variată de riscuri specifice. Aceste riscuri, prezente pe parcursul

activității, pot conduce la stări de pericol iminent și uneori la producerea de accidente cu consecințe neprevăzute. Totodată, nu trebuie uitat că procesul muncii, conduce la o uzură fizică și psihică a lucrătorului. Această uzură influențează direct și specific starea generală de sănătate omului.

Dezvoltarea continuă a societății umane a influențat condițiile tehnice de lucru și mediul de muncă. Astăzi, se constată că s-a amplificat potențialul de risc de accidentare și îmbolnăvire în muncă, prin introducerea unor noi tehnologii, prin aplicarea unor procese bazate pe noile cuceriri ale științei, creșterea preciziei în muncă, necesitatea măririi eficienței economice, etc.

Sistemul legislativ care reglementează activitatea în domeniul securității și sănătății în muncă, are geneza în prevederile art.22 și 41 din Constituția României, și este reprezentat de:

- Legea securității și sănătății în muncă nr.319/2006;
- Codul muncii ;
- Normele metodologice de aplicare a prevederilor legii;
- Hotărârile de Guvern privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă;
- Standardele de securitate în muncă etc.

Relația dintre angajator și angajat este reglementată prin prevederi juridice, care impun și obligativitatea asigurării securității și sănătății în muncă pentru toți lucrătorii. Legislația prevede obligații privind securitatea și sănătatea în muncă atât pentru angajator cât și pentru lucrători.

Abordarea unui sistem de securitate și sănătate în muncă nu se poate face fără cunoașterea și analiza sistemică a elementelor sistemului de muncă.

Sarcina de muncă : totalitatea acțiunilor efectuate de executant prin intermediul mijloacelor de muncă și în anumite condiții de mediul de muncă, pentru realizarea scopului sistemului de muncă.

Executant : omul implicat în executarea unei sarcini de muncă.

Mijloc de muncă : totalitatea mijloacelor (clădiri, instalații, mașini, unelte, mijloace de transport, etc.) utilizate în procesul de muncă.

Mediu de muncă : ansamblul condițiilor fizice, chimice, biologice și psiho-sociale în care executantul (executanții) își realizează sarcina de muncă.

Abordarea complexă a sistemului de muncă, a obligațiilor juridice ale angajatorului și lucrătorilor, a gestionării eficiente a tuturor resurselor utilizate precum și a eficienței generale a activității cu scopul obținerii de profit, constituie o modalitate de realizare și implementare a unui management general , în cadrul căruia managementul securității și sănătății muncii constituie un capitol distinct și cu impact social.

NORME DE PROTECȚIE A MUNCII PENTRU CULTURA MARE, VITICULTURĂ, POMICULTURĂ, LEGUMICULTURA, PLANTE TEHNICE ȘI UTILIZAREA PRODUSELOR DE UZ FITOSANITAR ÎN ACTIVITĂȚILE DIN AGRICULTURĂ

Normele specifice de protecție a muncii sunt reglementări cu aplicabilitate națională, care cuprind prevederi minimal obligatorii pentru desfășurarea principalelor activități din economia națională, în condiții de protecție a muncii.

Respectarea conținutului acestor prevederi nu absolvă agenții economici de răspundere pentru prevederea și asigurarea oricăror altor măsuri de protecție a muncii adecvate condițiilor concrete de desfășurare a activităților respective.

Normele specifice de protecție a muncii fac parte dintr-un sistem unitar de reglementări privind asigurarea sănătății și securității în muncă, sistem compus din:

- norme generale de protecție a muncii care cuprind prevederile de protecție a muncii și de igienă a muncii cu aplicabilitate pentru orice activitate;
- norme specifice de protecție a muncii care cuprind prevederile de protecție a muncii, specifice unor anumite activități sau grupe de activități, detaliind prin aceasta prevederile normelor generale de protecție a muncii.

Prevederile tuturor acestor Norme specifice de protecție a muncii se aplică cumulativ și au aplicabilitate națională, indiferent de forma de organizare, de proprietate asupra capitalului social, modul de finanțare în care se desfășoară activitatea pe care o reglementează.

Structura sistemului național de norme specifice de protecție a muncii urmărește corelarea prevederilor normative cu pericolele specifice uneia sau mai multor activități și reglementarea unitară a măsurilor de protecție a muncii pentru activități caracterizate prin pericole comune.

Structura fiecărei norme specifice de protecție a muncii are la bază abordarea sistemică a aspectelor de protecție a muncii, practică în cadrul normelor generale de protecție a muncii.

Procesul de muncă este tratat ca un sistem complex structurat, compus din următoarele elemente care interacționează:

EXECUTANTUL: omul implicat nemijlocit în executarea unei sarcini de muncă;

SARCINA DE MUNCĂ: totalitatea acțiunilor ce trebuie efectuate prin intermediul mijloacelor de producție și în anumite condiții de mediu, pentru realizarea scopului procesului de muncă;

MIJLOACE DE PRODUCȚIE: totalitatea mijloacelor de muncă (instalații, utilaje, mașini, aparate, dispozitive, unelte etc.) și a obiectelor muncii (materii prime, materiale etc.) care se utilizează în procesul de muncă;

MEDIUL DE MUNCĂ: ansamblul condițiilor fizice, chimice, biologice și psiho în care unul sau mai mulți executanți își realizează sarcina de muncă.

Reglementarea măsurilor de protecție a muncii în cadrul normelor specifice de protecție a muncii, vizând global desfășurarea uneia sau mai

multor activități în condiții de securitate, se realizează prin tratarea tuturor aspectelor de protecție a muncii la nivelul fiecărui element al sistemului - executant - sarcină de muncă - mijloace de producție - mediu de muncă propriu proceselor de muncă din cadrul activității care face obiect de reglementare.

Prevederile sistemului național de norme specifice de protecție a muncii constituie, alături de celelalte reglementări referitoare la securitate și sănătate, baza pentru:

- activitatea de concepție a echipamentelor de muncă și a tehnologiilor;
- autorizarea funcționării unităților;
- cercetarea accidentelor de muncă, stabilirea cauzelor și a responsabilităților;
- instruirea cu privire la protecția muncii;
- controlul măsurilor de protecție a muncii;
- fundamentarea programului de protecție a muncii.

În contextul celor prezentate mai sus, Normele specifice de protecție a muncii pentru lucrările din cultura mare, viticultură, pomicultură, legumicultura, plante tehnice și utilizarea substanțelor toxice în activitatea din agricultură au fost elaborate ținând cont de reglementările existente pentru această activitate, precum și de analiza și studiul proceselor de muncă, în funcție de pericolele specifice, astfel încât pentru fiecare pericol să existe cel puțin o măsură adecvată la nivelul fiecărui element component al procesului de muncă. Structura acestor norme este elaborată pe tipuri de activități, pentru fiecare tip de lucrare prevederile urmărind o succesiune logică, corespunzătoare modului de acțiune a executantului în procesul de lucru. Pe lângă prevederile specifice de protecție a muncii, normele mai cuprind un capitol cu prevederi privind proiectarea mijloacelor de producție, prevederi care rămân valabile până la acoperirea problematicii tratate prin standarde în domeniu. În elaborarea normelor s-a utilizat terminologia de specialitate prevăzută prin standardele în vigoare. În același timp, pentru terminologia specifică domeniului protecției muncii, normele mai cuprind o anexă în

care sunt explicați o serie de termeni uzuali. Pentru ca normele specifice să răspundă cerințelor actuale, nu numai în ceea ce privește conținutul, dar și ca formă de prezentare, s-a procedat la utilizarea unor subtitluri care precizează conținutul articolelor care se referă la această problemă, facilitând astfel, pentru utilizatori, înțelegerea și găsirea rapidă a textelor necesare.

PREVEDERI GENERALE

Art. 1. Normele specifice de protecție a muncii pentru cultura mare, viticultură, pomicultură, legumicultura, plante tehnice și utilizarea produselor de uz fitosanitar în activitățile din agricultură cuprind măsuri de protecție a muncii pentru prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale specifice acestor activități.

1.2. Scop

Art. 2. Scopul prezentelor norme este eliminarea sau diminuarea pericolelor de accidentare existente în cadrul acestor activități, proprii celor patru componente ale sistemului de muncă (executant - sarcină de muncă mijloace de producție - mediu de muncă).

1.3. Domeniu de aplicare

Art. 3. Prezentele norme se aplică persoanelor juridice, precum și persoanelor fizice care desfășoară activități în .cultura mare, viticultură, pomicultură, legumicultura, plante tehnice și utilizează produse de uz fitosanitar, indiferent de forma de proprietate asupra capitalului social și de modul de organizare a acestora.

1.4. Conexiunea cu alte acte normative

Art. 4. (1) Prevederile prezentelor norme se aplică cumulativ cu normele generale de protecție a muncii.

(2) Pentru activitățile nespecifice sau auxiliare lucrărilor din cultura mare, viticultură, pomicultură, legumicultura, plante tehnice și utilizării produselor de uz fitosanitar se vor aplica prevederile normelor specifice de protecție a muncii prezentate în anexa 1.

Art. 5. La executarea lucrărilor din cultura mare, viticultură, pomicultură, legumicultura, plante tehnice și utilizarea produselor de uz fitosanitar, se vor respecta toate standardele în vigoare referitoare la calitatea și tehnologia de execuție, precum și standardele de protecție a muncii conexe.

1.5. Revizuirea normelor

Art. 6. Prezentele norme se vor revizui periodic și vor fi modificate ori de câte ori este necesar, ca urmare a schimbărilor de natură legislativă, tehnică etc., survenite la nivel național, ale unităților sau proceselor de muncă.

2. PREVEDERI COMUNE

2.1. Selecția personalului în vederea încadrării și repartizării pe locuri de muncă

Art. 7. Lucrările, conform art. 3, pot fi executate numai de persoane având vârsta de peste 18 ani, care au calificarea necesară, cunosc procedeele de lucru, aparatura și instalațiile aferente meseriei pe care o practică și au fost instruite din punct de vedere al securității și igienei muncii.

Art. 8. Persoanele care nu sunt calificate pentru meseria respectivă sau nu au împlinit 18 ani, pot fi admise la lucru, în condiții normale, ca ajutor, numai sub supravegherea directă a cadrelor calificate în aceste lucrări și numai după însușirea instructajului de protecție și protecție a muncii.

Art. 9. Nu se pot angaja persoane sub 18 ani, persoane cu afecțiuni pulmonare cronice, afecțiuni nervoase sau accese epileptiforme, invalidități care nu permit eforturi fizice, afecțiuni cardiace cronice sau acute, ori cu alergii la contactul cu materii organice sau mirosuri de disconfort.

Art. 10. Repartizarea personalului la locurile de muncă se efectuează în funcție de calificarea pe care o are pentru lucrările ce i se încredințează; modul cum și-a însușit noțiunile corespunzătoare acestor lucrări, aptitudinile, experiența, capacitatea fizică și neuropsihică.

2.2. Controlul medical la angajare și periodic

Art. 11. Personalul, indiferent de vârstă și sex, poate fi încadrat numai după efectuarea examenului medical care să ateste că este apt pentru munca respectivă.

Art. 12. Personalul va face un control medical periodic în funcție de specificul activității și condițiile în care aceasta se desfășoară.

2.3. Instruirea personalului

Art. 13. Organizarea și desfășurarea activității de instruire a lucrătorilor în domeniul securității muncii se vor realiza potrivit prevederilor normelor generale de protecție a muncii în vigoare.

2.4. Dotarea personalului cu echipament individual de protecție

Art. 14. Agenții economici au obligația să acorde gratuit echipamentul individual de protecție conform **NORMATIVULUI CADRU** aprobat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale prin legea nr. 319/2006.

Art. 15. Stabilirea mijloacelor individuale de protecție (sortimente și tipuri) se face pe baza analizei și cumulării factorilor de risc la care este expus lucrătorul în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă, de către comisia mixtă, compusă din personal de specialitate aparținând agentului economic și un reprezentant al organizației sindicale (sau un reprezentant al salariaților când nu există organizație sindicală) și se aprobă de consiliul de administrație.

2.5. Protecția împotriva electrocutării

Art. 16. (1) La lucrările din producția vegetală, atunci când se folosesc instalații și utilaje electrice, se vor respecta strict regulile cuprinse în **NORMELE SPECIFICE DE PROTECȚIE A MUNCII PENTRU UTILIZAREA ENERGIEI ELECTRICE** (anexa I pct. 1) **ȘI NORMELE SPECIFICE DE PROTECȚIE A MUNCII PENTRU TRANSPORTUL ȘI DISTRIBUȚIA ENERGIEI ELECTRICE** (anexa I pct. 2) aprobate de Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

(2) În scopul prevenirii pericolului de electrocutare se vor executa zilnic, înainte de punerea sub tensiune, verificările impuse. În cazul în care operatorul constată o defecțiune, scoate instalația din funcțiune și anunță electricianul de întreținere pentru remedierea acesteia.

REGULI GENERALE LA ACTIVITĂȚILE DE EXPLOATARE A TRACTOARELOR, MAȘINILOR ȘI UTILAJELOR AGRICOLE

3.1. Prescripții generale

Art. 17. (1) Se interzice cumpărarea de tractoare, mașini agricole, utilaje și instalații la care nu sunt realizate de către constructor măsurile tehnice de protecție a muncii (dispozitive de siguranță, supraveghere, semnalizare și control, apărători și carcase de protecție etc.).

Societățile comerciale agricole, asociațiile agricole mici și mijlocii și, în general, agenții economici vor cumpăra numai tractoare care răspund cerințelor de protecție a muncii. Pentru prevenirea apariției factorilor de risc de accidentare sau îmbolnăvire profesională este permisă procurarea numai a echipamentelor tehnice certificate din punct de vedere al calității de protecție a muncii de către **LABORATORUL DE TEHNICĂ A SECURITĂȚII MUNCII** al institutului abilitat în acest scop de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, care vor avea aplicate marcasele CE.

(4) Se interzice punerea în funcțiune și exploatarea tractoarelor care nu sunt echipate cu arc de securitate, cadru de rezistență sau cabină de

protecție. Tractoarele vor fi echipate, din construcție, cu arc de securitate, cadru sau cabină de protecție.

(5) Este interzis a se lucra cu cadre de rezistență sau cabine de protecție care au suferit avarii în urma răsturnării tractoarelor. Acestea vor fi înlocuite cu cabine noi, construite de uzinele autorizate. Se interzice procurarea acestora dacă nu sunt marcate cu plăcuță cu datele de recunoaștere ale fabricantului. Cadrele și cabinele de protecție nu trebuie să împiedice fixarea sau remorcarea de tractor a mașinilor, utilajelor și remorcilor. Cabina de protecție trebuie să fie destul de spațioasă, pentru a nu jena conducătorul în mișcările sale. Un spațiu suficient trebuie să fie lăsat de fiecare parte a volanului.

Cabina trebuie să fie dotată cu geamuri în așa fel încât conducătorul să aibă o bună vizibilitate, iar sticla trebuie să fie securizată. Portierele, parbrizul, lunetele și geamurile care se deschid, ca și celelalte părți mobile, trebuie să aibă o construcție solidă (fig. 1).

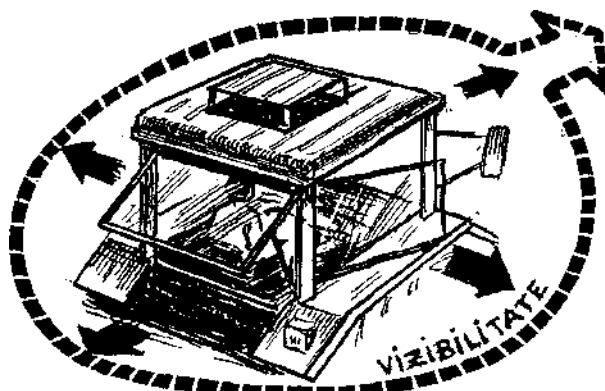

Fig. 1. Cabina tractor

Arcul de securitate, cadrul și cabina de protecție trebuie:

- să asigure securitatea în caz de răsturnare;
- să limiteze răsturnarea la 90°;
- să ofere posibilitatea unei ieșiri ușoare din cabină, în caz de răsturnare și blocare a ușii principale de acces;
- să evite suprasolicitarea psihofiziologică a conducătorului;
- să fie suficient de etanșă pentru a asigura condiționarea temperaturii cabinei, ventilarea și purificarea aerului în cazul lucrărilor cu produse de uz fitosanitar;
- să asigure spațiul optim pentru scaun, comenzi, distanța de

securitate deasupra capului, față de pereții laterali și parbriz, să nu amplifice nivelul de zgomot;

- să asigure accesul ușor în cabină.

(9) Pentru prevenirea îmbolnăvirilor profesionale, în cartea tehnică, se va menționa nivelul zgomotului care nu trebuie să depășească valorile de mai jos:

- zgomot emis în mediul înconjurător:
- în timpul lucrului 80 dB(A);
- zgomot emis la nivelul urechilor conducătorului:
- în timpul lucrului 87 dB(A);

(10) Pentru diminuarea vibrațiilor transmise conducătorului, cabinele de protecție trebuie fixate de tractor prin intermediul a patru dispozitive amortizoare (silent-blocs).

(11) Scaunul conducătorului de tractor trebuie să asigure confort și să îndeplinească următoarele cerințe:

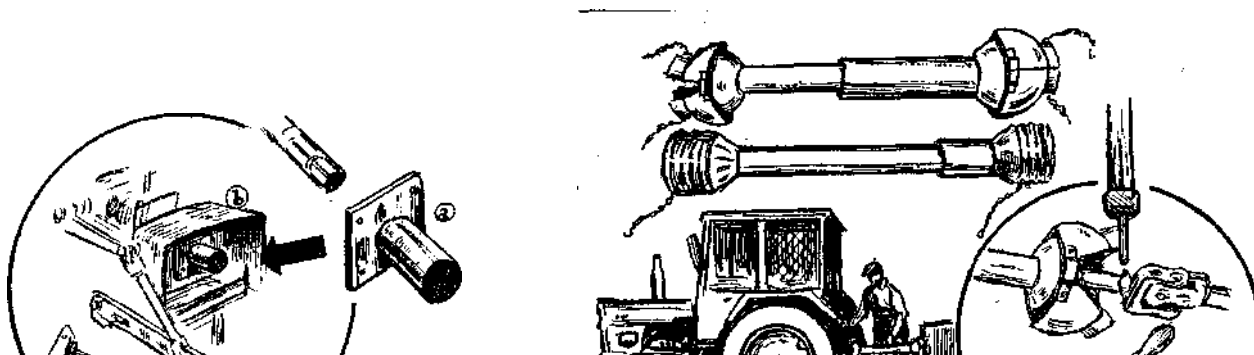
- lățimea șezutului scaunului 450 mm;
- înălțimea spătarului 260 mm;
- cursa longitudinală 150 mm;
- cursa verticală 60 mm;
- cursa suspensiei scaunului max. 120 mm.

(12) Pentru asigurarea conducătorului care participă la traficul rutier, tractorul trebuie să fie echipat cu un sistem de iluminat și semnalizare luminoasă (fig. 4).

Pentru prevenirea accidentelor în timpul lucrului pe timp de noapte, tractoarele vor fi echipate cu câte 2 proiectoare, față și spate.

Priza de forță a tractorului trebuie să fie protejată cu o apărătoare permanentă (b) și o apărătoare de protecție tip manșon, demontabilă (a) (fig. 5).

Apărătoarea de protecție a prizei de forță și a arborilor de transmisie trebuie să fie o construcție rezistentă, nerotitoare, solid menținută în loc și întreținută în bună stare (fig2.)

Pentru asigurarea unei stări tehnice corespunzătoare și menținerea în funcțiune, apărătorile de protecție vor fi depozitate pe stelaje.

Tractoarele trebuie să fie echipate cu trusă de prim ajutor și cu un stingător portabil cu pulbere și bioxid de carbon, bine fixat și așezat la îndemâna mâinii.

Se interzice cumpărarea de tractoare, utilaje, mașini și instalații care nu sunt echipate cu apărători și dispozitive de siguranță de către constructor.

Art. 18. La contractarea echipamentelor tehnice (tractoare, mașini, utilaje, instalații etc.) din import va fi prevăzută în contract obligativitatea furnizorului de a le livra cu toate dispozitivele de protecție a muncii, apărătorile și instrucțiunile în limba română, care să cuprindă prevederile de protecție a muncii și să fie supuse certificării calității de protecție a muncii de către laboratorul de specialitate al institutului autorizat în acest scop.

Art. 19. (1) Demontarea sau montarea apărătorilor și dispozitivelor de protecție se poate face după oprirea din funcțiune a mașinii. Regula generală de protecție a muncii **NU INTERVENIȚI LA MAȘINA ÎN FUNCȚIUNE**, trebuie strict respectată.

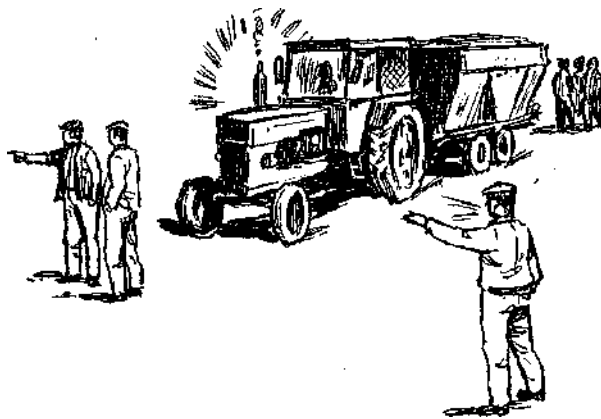
(2) Imediat după terminarea reglării sau reparației, apărătoarea sau dispozitivul de protecție a muncii trebuie montate la locul lor. Trebuie să fie imposibil de demontat o apărătoare sau dispozitiv de securitate fără folosirea sculelor.

Art. 20. (1) Toate defecțiunile mașinii sau ale dispozitivelor de protecție trebuie să fie semnalate fără întârziere conducătorului locului de muncă.

(2) Mașina defectă trebuie oprită și decuplată, iar comenzile închise. Imediat se va pune la vedere o tăbliță pe care să fie scrisă cu litere negre pe fond galben, interdicția: **NU PUNEȚI ÎN FUNCȚIUNE! MAȘINA ESTE ÎN REPARAȚIE.**

Art. 21. (1) Fiecare mașină trebuie, atunci când este necesar, echipată cu dispozitive de pornire și oprire proprii.

(2) Atunci când pornirea unei mașini poate prezenta riscuri, un semnal acustic convenit, clar și auzibil, trebuie dat înainte de punerea sa în funcțiune. Butonul de punere în funcțiune trebuie să fie înecat și suficient protejat.

Pentru a împiedica persoanele necalificate sau copiii să pună mașinile în funcțiune, acestea trebuie prevăzute cu un dispozitiv de demarare ce poate fi blocat.

Nici o mașină nu trebuie lăsată în funcțiune când conducătorul ei a plecat, deoarece alte persoane și, în mod deosebit, copiii pot intra în contact cu ea.

Art. 22. (1) Mașinile trebuie prevăzute cu un dispozitiv care să permită conducătorului oprirea rapidă de la locul său de muncă.

(2) Butonul de oprire trebuie să fie de culoare roșie, iar această culoare nu trebuie folosită pentru nici un dispozitiv de pornire. Butonul de oprire va fi de tip apăsare.

Art. 23. Tractoarele, motocultoarele, combinele autopropulsate etc., vor fi conduse, exploatate, întreținute și reparate numai de personal calificat, cu experiență și cunoscător al normelor specifice de protecție a muncii.

Art. 24. (1) Pentru prevenirea accidentelor, tractoarele, mașinile, utilajele și instalațiile agricole vor fi întreținute corespunzător și verificate periodic.

(2) Deșeurile, praful, scurgerile de carburanți și lubrifianți vor fi îndepărtate imediat, în caz de început de incendiu se va folosi stingătorul portabil din dotare.

Art. 25. (1) Pentru prevenirea accidentelor provocate de haine prea largi, deșirate sau de cravate antrenate de organele în mișcare ale mașinii, acestea trebuie să fie bine ajustate și să nu aibă nici o parte liberă.

(2) Se va interzice conducătorului tractorului, salariaților purtarea halatului. Aceștia vor purta combinezon sau pantaloni cu pieptar, ori salopetă de protecție, bonetă sau șapcă pe cap. Echipamentul individual de protecție se va purta strâns pe corp, bine ajustat și fără poale lungi

Art. 26. (1) Atunci când mașinile și utilajele agricole sunt transportate de la un loc de muncă la altul sau de la locul de muncă, la sediul exploatației agricole, trebuie luate măsurile necesare pentru evitarea accidentelor. Semnalizarea cu triunghiuri reflectorizante speciale a mașinilor agabaritice participante la traficul rutier, evită accidentele.

(2) Aparatele de tăiere, cuțitele, dinții, vârfulurile sau lamele vor fi protejate iar ridicătoarele hidraulice vor fi asigurate pentru a nu cobora mașina în mod accidental.

3.2. Exploatarea tractoarelor

Art. 27. Conducerea și deservirea tractoarelor și mașinilor agricole se fac numai de către persoane care posedă calificarea necesară și care cunosc regulile de tehnică a securității muncii.

Art. 28. Se interzice conducerea tractoarelor, mașinilor agricole și a altor utilaje agricole de către persoane aflate în stare de oboseală sau sub influența alcoolului.

Art. 29. (1) Elevii și tinerii sub vârsta de 18 ani pot fi încadrați la executarea lucrărilor agricole mecanizate, numai în timpul zilei și cu respectarea prevederilor din codul muncii.

(2) Este interzis elevilor și tinerilor sub 18 ani de a conduce utilaje agricole (tractoare, combine autopropulsate etc).

Art. 30. La executarea lucrărilor agricole mecanizate de către conducătorii de tractoare și mașini agricole cu vechimea în muncă sub un an, se va avea în vedere ca aceștia să execute lucrările mai ușoare, ferite de pericol, pe terenuri plane și sub supravegherea permanentă a unui salariat cu experiență în domeniu.

Art 31. Persoanele juridice și fizice sunt obligate să elaboreze instrucțiuni proprii de aplicare a normelor de protecție a muncii, în funcție de particularitățile proceselor de muncă, destinate conducătorilor de tractoare și celor care deservesc mașinile agricole, să le prelucreze cu aceștia, să le afișeze în locuri bine alese și să le dea câte un exemplar fiecăruia, cu scopul de a le învăța și respecta.

Art. 32. Înainte de punerea motorului în funcțiune, mai ales cu ajutorul manivelei, se asigură ca schimbătorul de viteze să fie la punctul mort.

Art. 33. Pentru remorcare se vor folosi bare rigide din țeava. La remorcile pe două roți, ochiul de remorcare va fi plasat pe cât de jos posibil, sub puntea din spate, pentru evitarea cabrării.

Art. 34. Atunci când tractorul trage o sarcină grea sau se află înaintea urcării unei pante, ambreierea se va face cu precauție, fără șocuri, pentru prevenirea cabrării.

Art. 35. Conducătorul tractorului va conduce cu atenție, pentru a evita pericolele ce se pot ivi în drumul de parcurs, cum ar fi: gropi, pante sau rampe, margini instabile de drum, pereți de tranșee, șleauri și toate obstacolele care pot determina tractorul să se răstoarne.

Art. 36. Pentru evitarea accidentelor, conducătorul tractorului se va deplasa cu viteza corespunzătoare stării drumului și a terenului în care execută lucrarea agricolă.

Această regulă se impune în special în cazul terenului accidentat sau în apropierea șanțurilor.

Art. 37. Înainte de a vira sau a frâna, totdeauna se va reduce viteza de înaintare.

Art. 38. În timpul executării lucrărilor agricole, se vor executa întoarceri suficient de largi și niciodată mai mici de 8 m pentru agregate cu mașini purtate și 10 m pentru cele tractate.

Art. 39. Este obligatorie folosirea vitezei I înainte de a începe coborârea sau urcarea unei pante ori a unui taluz foarte înclinat, mai ales dacă tractorul trage o sarcină grea (fig. 9).

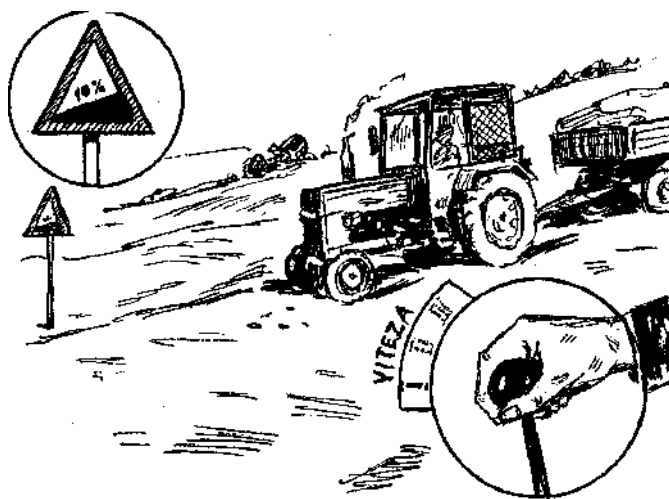

Fig. 9

Art. 40. Este obligatoriu să se folosească calea de rulare cea mai largă cu putință, mai ales când condițiile sunt periculoase, cum este cazul pantelor accidentate, al declivităților pronunțate sau atunci când tractorul este mult prea încărcat.

Art. 41. Este interzisă plasarea de scânduri sau materiale similare în fața roților din spate, pentru a degaja tractorul împotmolit.

Art. 42. Înainte de a se începe lucrul se verifică frânele pentru ca acestea să fie bine reglate.

Art. 43. Nu este permisă urcarea pe bara sau triunghiul de remorcare, ori pe utilajul tractat atunci când tractorul se deplasează.

Art. 44. Se interzice urcarea pe tractor a persoanelor în vederea transportării lor, indiferent de distanță. Aceasta se va permite în situațiile când tractorul are locuri amenajate special din construcție.

Art. 45. Nu puneți tractorul în funcțiune și nu lucrați dacă priza de putere și transmisia cardanică nu sunt în întregime protejate cu apărători de protecție atestate de un institut de specialitate.

Art. 46. Se interzice coborârea sau urcarea pe tractorul în mers.

Art. 47. Nu intrați între tractor și mașina agricolă decât după oprirea motorului și decuplarea prizei de putere.

Art. 48. Nu se va îndepărta bușonul radiatorului atunci când motorul termic este fierbinte. Așteptați ca motorul să se răcească, slăbiți bușonul lent la prima creștătură pentru a permite evacuarea presiunii și numai după aceea scoateți bușonul.

Art. 49. Zilnic se va executa întreținerea tehnică a tractorului. Se vor executa, de asemenea, întreținerile tehnice periodice. Se vor verifica funcționarea normală a motorului, a aparaturii de bord și a instalației electrice, comenzile și etanșeitatea sistemelor de alimentare, răcire, ungere și instalația hidraulică.

Art. 50. Nu faceți plinul lângă clădiri sau în timp ce motorul este în funcțiune sau încă este cald. Evitați vărsarea carburantului pe tractor, iar dacă aceasta s-a produs totuși, ștergeți carburantul și așteptați să se evapore înainte de a porni motorul.

Art. 51. Utilizarea dispozitivului (omologai) de captare a scânteilor la țeava de eșapament este obligatorie; acesta trebuie să fie sigur, iar starea lui tehnică se va controla la intervale regulate.

Art. 52. Nu lăsați copiii să se apropie de tractor.

Art. 53. Împotriva particulelor de praf, noroi, pietre ce pot să sară în timpul deplasării, tractoarele pe roți vor fi prevăzute cu apărători la roțile din față și apărători suplimentare la roțile din spate.

Art. 54. În scopul evitării accidentelor datorate desprinderii în timpul mersului a mașinilor agricole tractate sau purtate și a remorcilor, se vor asigura următoarele măsuri de siguranță:

- întinzătorii laterali vor fi montați pe tiranții laterali;
- rigidizarea sistemului de cuplare în timpul transportului mașinilor agricole (împiedicarea pendulării laterale a mașinilor în timpul transportului);

- protecție împotriva desprinderii sau căderii pe sol a mașinilor agricole cuplate la tractor (mecanism de suspendare în trei puncte);
- bară de remorcare și cuplă de remorcare;
- bolțuri autoblocante și valvă de siguranță a instalației hidraulice pentru pierderi de presiune hidraulică în instalație;
- echiparea tractorului cu priză electrică și priză hidraulică pentru posibilitatea frânării remorcilor cuplate la tractor.

Art. 55. Ridicarea și coborârea mașinii agricole suspendate se fac după ce s-a verificat că nu există nici un pericol ca cineva să fie lovit.

Art. 56. Înainte de începerea lucrului cu mașini suspendate, trebuie verificat ca tirantul central al mecanismului de suspendare să nu fie deteriorat (să nu aibă crăpături, încovoieri etc.). Ruperea tirantului central în timpul lucrului poate provoca aruncarea mașinii agricole peste conducătorul tractorului.

Art. 57. Toate operațiile legate de întreținerile tehnice, de înlăturare a deranjamentelor, curățarea de noroi a motorului și a tractorului, precum și pregătirea tractorului pentru lucrul cu priza de putere, se execută numai cu motorul oprit.

Art. 58. Se interzice intrarea sub tractor pentru examinarea lui înainte de a opri motorul și de a bloca frânele la poziția frânat.

Art. 59. Înainte de a coborî de pe tractor, conducătorul va opri motorul, va frâna și va introduce pârghia schimbătorului de viteze într-o treaptă inferioară de viteză sau mers înapoi. Dacă tractorul urmează să fie oprit timp mai îndelungat, mașina agricolă nu trebuie lăsată în poziție suspendată. Se interzice urcarea pe mașina remorcată dacă aceasta nu este prevăzută cu un loc special construit pentru lucrătorul de deservire.

Art. 60. Dacă se fac deplasări la distanță, indiferent dacă mașina agricolă suspendată are sau nu scaun pentru lucrătorul de deservire, urcarea lui pe mașină este interzisă.

Art. 61. Înainte de efectuarea manevrei de întoarcere a tractorului, trebuie verificat ca nimeni să nu se afle în raza de acțiune a mașinii agricole suspendate.

Art. 62. La suspendarea mașinii agricole de tractor se interzice intrarea în spațiul dintre tiranții laterali ai mecanismului de suspendare.

Art. 63. Cuplarea și introducerea bolțurilor de cuplare și a bolțurilor autoblocante se vor face numai prin părțile laterale.

Art. 64. Se interzice intrarea sub utilajele agricole în timpul reglării mecanismului de suspendare și al curățirii organelor de lucru.

Art. 65. Pentru a nu distruge apărătoarea de protecție a transmisiei cardanice, înainte de efectuarea virajelor cu rază mică, decuplați priza de putere în mod obligatoriu.

Art. 66. Nu folosiți curele uzate; ele se pot rupe în timpul lucrului și pot provoca accidente.

Art. 67. Fixați bine cricul hidraulic (se va pune lemn uscat între cric și tractor) în punctul de suspendare, pentru a se preveni alunecarea și provocarea unor accidente grave; după ridicarea tractorului introduceți suportți metalici rezistenți (fig. 10).

Art. 68. La tractorul articulată este interzis accesul între cele două cadre articulate ale sașiuului, în timp ce motorul funcționează. Având în vedere dimensiunile și greutatea mare, circa 10 tone, se va stabili itinerariul de deplasare pe rute care permit accesul acestui tip de tractor.

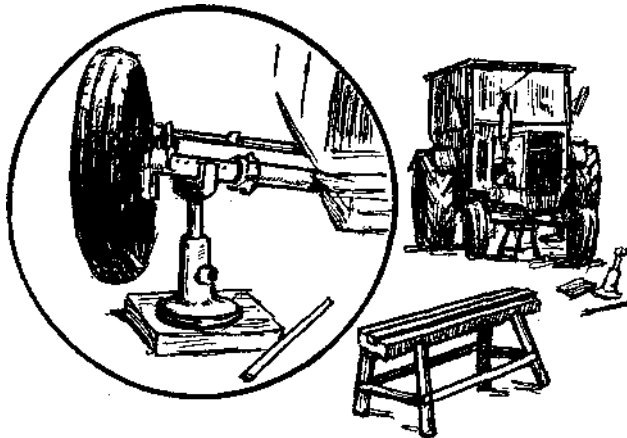

Fig. 10

Art. 69. La lucrările cu tractorul pe terenurile în pantă nu au voie să lucreze decât conducători cu experiență și vechime în muncă.

Art. 70. Lucrările agricole mecanizate pe terenurile în pantă se vor efectua numai ziua și numai după ce s-a făcut identificarea tarlalei și s-au marcat locurile periculoase. Înainte de începerea lucrului se va verifica starea tehnică a tractorului și mașinii agricole pentru ca aceasta să fie

corespunzătoare. Se interzice la lucrările pe pantă folosirea separată a pedalelor de frână care trebuie să fie permanent cuplate.

Art. 71. Urcarea pe tractoarele echipate cu cadre de rezistență și cabine se va face cu atenție, pentru a preîntâmpina accidentările prin alunecarea piciorului. Urcarea și coborârea se vor face cu atenție și numai pe partea laterală.

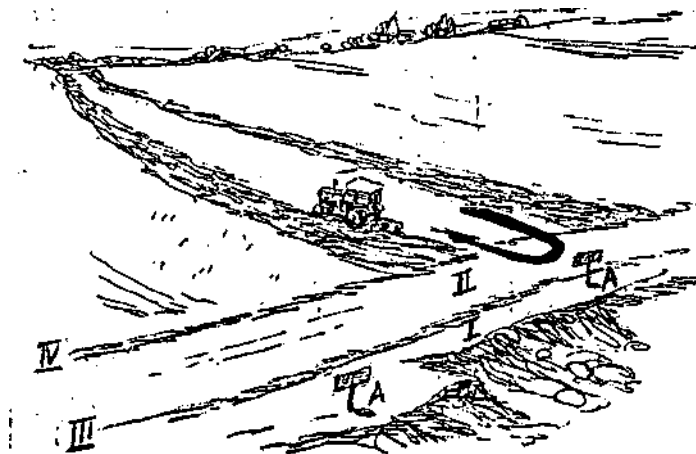
Art. 72. Dacă, în timpul lucrului, apare pericolul de răsturnare a tractorului, este interzis a se sări afară din cabină, cadrul de rezistență sau arcul rabatabil, în această situație, conducătorul tractorului trebuie să se țină puternic de volan, să se sprijine bine în scaun și în picioare, iar însoțitorii se vor ține de mâner. Respectarea cu strictețe a acestor reguli evită accidentele.

Art. 73. La coborârea pe pantă, este interzisă scoaterea tractorului din viteză, întrucât în acest caz tractorul capătă o viteză mare și nu mai poate fi folosită frâna de motor.

Art. 74. De regulă, coborârea pantelor trebuie să se facă cu aceeași viteză cu care se urcă panta.

Art. 75. La lucrările cu mașini purtate pe tractor se va da o atenție deosebită tiranților laterali, care se vor fixa pentru a nu permite deplasările laterale ale acestora.

Art. 76. Pentru executarea lucrărilor pe tarlalele situate în terenuri cu pantă, se lasă între marginea locului care prezintă pericol de accidentare, în zona necesară întoarcerii agregatului, o porțiune denumită zonă de protecție (I), pe care nu se va lucra. Aceasta va fi marcată cu plăci de avertizare (A) vizibile de la distanță- **ATENȚIE! PERICOL DE RĂSTURNARE**. Zona de întoarcere (II) este delimitată prin brazda de avertizare (III) și brazda de control (IV).

Lățimea zonei de întoarcere se va alege în funcție de raza de întoarcere a agregatului (fig. Art. 77. La executarea întoarcerilor, la capetele tarlalei, pe terenurile cu pantă mai mare de 10° , este interzisă întoarcerea cu buclă a tractorului pe roți; în aceste situații, întoarcerea tractorului se va face în mod obligatoriu din trei manevre, astfel (fig. 12):

- prima manevră (1): la ieșirea din brazdă se manevrează tractorul cu fața spre vale pe mijlocul zonei de întoarcere;
- a doua manevră (2): se urcă panta, cu spatele, pe mijlocul zonei de întoarcere, manevrând tractorul până când ajunge în poziția din care poate intra în brazdă;
- a treia manevră (3): se virează tractorul pentru a intra în brazdă.

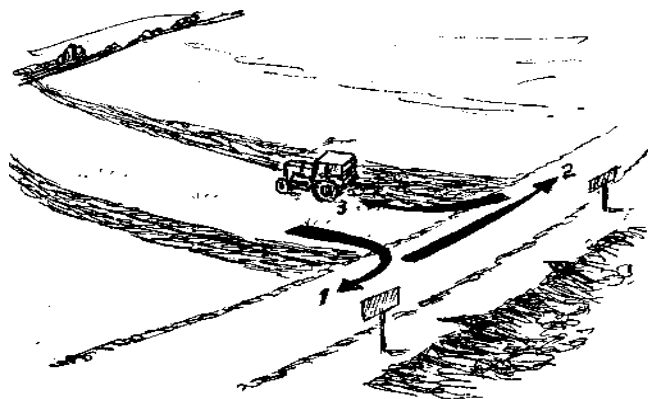

Fig. 12

Art. 78. Pe terenurile în pantă nu se vor cupla roțile prin blocarea diferențialului, întrucât la întoarcerile de la capete virajul nu se poate face și, în acest caz, accidentul este inevitabil.

Art. 79. Conducerea tractorului pe drumuri în pantă se va face cu multă prudență și cu viteza adaptată în cazurile când drumul este înmuiat după ploaie, pe îngheț sau polei, pe porțiunile cu iarbă umedă, pe timp cu

vizibilitate redusă etc., când pericolul de derapare și răsturnare este cel mai mare.

4. ACTIVITĂȚI DE PRELUCRARE A SOLULUI

4.1. Generalități

Art. 80. Agenții economici vor asigura instruirea temeinică a conducătorilor de tractoare și, în aceeași măsură, a salariaților permanenți și sezonieri care deservesc mașinile agricole sau execută muncile manuale legate de lucrările din cultura mare.

Art. 81. Înainte de începerea lucrului cu mașinile agricole, conducătorul tractorului este obligat:

- să verifice dacă mașina este completă și în stare de funcționare, iar în cazul constatării unor defecțiuni, să le remedieze;
- să controleze dacă mașina are montate toate apărătorile și dispozitivele de protecție, dacă acestea sunt corespunzătoare și asigură protejarea integrală a organelor în mișcare
- să controleze dacă pe mașină sunt aplicate și se pot citi clar inscripțiunile de protecție a muncii.

Art. 82. Se va controla dacă legătura dintre tractor și mașina agricolă este corect făcută și dacă bolțul de împerechere și tiranții ridicătorului hidraulic sunt asigurați împotriva ieșirii de pe bolțuri cu știfturi autoblocante (fig. 13).

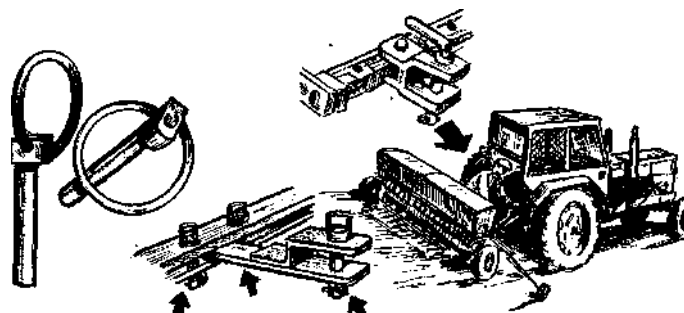

Fig. 13

Art. 83. Se va verifica dacă sistemul hidraulic funcționează normal și asigură manevrarea corectă a mașinii agricole.

Art. 84. Se vor verifica scaunele, platformele, mânerurile, barele de sprijin etc., dacă acestea asigură securitatea mânăuitorilor de mașini.

Art. 85. Conducătorul tractorului, împreună cu cei ce deserveșc agregatul, vor stabili semnalele convenționale de avertizare în timpul lucrului.

Art. 86. Se va controla modul cum sunt echipați mânăitorii, pentru a se preveni accidentele prin prinderea îmbrăcăminte necorespunzătoare sau a părului, de către organele în mișcare ale mașinilor.

Art. 87. La cuplarea mașinilor agricole la transmisia cardanică, priza de putere a tractorului va fi decuplată.

Art. 88. La pornirea agregatului tractor - mașină agricolă de pe loc pentru începerea lucrării, pornirea se va face lin, fără șocuri, pentru a se evita căderea mânăitorilor care deserveșc mașina. De asemenea, în timpul lucrului se vor evita scăderile și creșterile bruște de viteză, pentru a se evita accidentarea mânăitorilor.

Art. 89. În timpul lucrului se interzice apropierea persoanelor străine de agregatul tractor-mașină agricolă, precum și folosirea acestora la remedieri sau reglări ale mașinilor.

Art. 90. Este interzisă coborârea sau urcarea mânăitorilor pe mașinile agricole în timpul deplasării acestora sau în timpul lucrului, acestea fiind permise numai când agregatul sau mașina agricolă acționată sunt oprite.

Art. 91. Intrarea în interiorul mașinilor pentru a se efectua diverse remedieri sau reglaje, se va face numai după ce motorul tractorului este oprit și priza de putere decuplată, în acest caz, cel care execută manevrarea îi va anunța pe cei din jur pentru a se preîntâmpina pornirea mașinii sau punerea în mișcare a unor organe care ar putea provoca accidente.

Art. 92. Repararea și reglarea mașinilor agricole se vor face numai de către persoane calificate, bine instruite și dotate cu scule și dispozitive corespunzătoare și în bună stare de funcționare.

Art. 93. Intrarea sub mașina agricolă pentru diferite reglaje sau remedieri se va face numai după ce aceasta a fost suspendată hidraulic, asigurându-se stabilitatea cu suportți rigizi și rezistenți, care să preîntâmpine eventualele căderi.

Art. 94. În timpul rodajului și al probelor funcționale se va avea grijă ca toate organele în mișcare să nu fie blocate de diferite corpuri străine și se va sta cât mai departe de organele în mișcare, pentru a preîntâmpina accidentele

ce ar putea surveni din montarea incorectă a unor organe, șuruburi slabe, reglaje necorespunzătoare etc.

Art. 95. În timpul transportului mașinilor agricole este interzisă transportarea persoanelor pe acestea. Se interzice, de asemenea, transportarea sacilor și materialelor pe triunghiul de tracțiune, pe tiranții tractorului, pe cadrul mașinilor agricole, al secțiilor de lucru, pe lăzile de sămânță, precum și în bena mașinilor agricole.

Obligațiile salariaților

Art. 96. Salariații permanenți, în afară de prevederile stabilite în legea protecției muncii și normele generale de protecție a muncii, sunt obligați:

- să verifice locurile de muncă, instalațiile, uneltele și sculele înainte de a începe lucrul și să semnalizeze persoanei competente toate defecțiunile constatate ce pot prezenta pericol de accidentare și să verifice marcarea vizibilă a locurilor periculoase;

- atunci când defecțiunile constatate prezintă pericol de accidentare, să interzică accesul la locul de muncă sau folosirea mașinilor, uneltelor și sculelor pe toată durata remedierii defecțiunilor;

- să interzică înlăturarea, modificarea sau mutarea oricărui tip de dispozitiv de securitate, apărătoare sau orice alt echipament destinat să asigure protecția salariaților sezonieri;

- să controleze ca salariații sezonieri să se abțină de la practici și acte de neglijență sau imprudențe ce riscă să creeze condiții favorabile producerii de accidente;

- să interzică intervențiile și improvizațiile la instalațiile electrice;

să nu primească la lucru salariații bolnavi, obosiți sau în stare de ebrietate;

- la deplasarea pe jos a salariaților, să fie luate măsuri pentru ca distanța dintre aceștia să fie de 2-3m, pentru a se evita accidentarea prin lovirea involuntară cu uneltele de muncă;

- atunci când se parcurg trasee cu drumuri noroioase, alunecoase sau cu poteci înguste, pentru ca uneltele de muncă să nu provoace accidente, distanța în mers dintre salariați să fie de 3-4 m;

- să interzică transportul persoanelor peste încărcăturile din camioane, remorci, căruțe;

(10) să interzică oricărei persoane să urce sau să coboare din mijloacele auto, remorci, căruțe atunci când acestea se află în mișcare;

(11) - să interzică folosirea pentru iluminat substanțelor, materialelor și produselor care pun pericol sănătatea și securitatea salariaților.

Art. 97. Agenții economici au obligația să efectueze instruirea temeinică a salariaților pentru respectarea regulilor de protecție a muncii pe timp nefavorabil și cu descărcări electrice din atmosferă, și anume:

- în câmp nu se rămâne decât dacă este absolută nevoie;

- nu se va alerger pe câmp deschis spre cel mai apropiat adăpost după ce a început furtuna; se va alege poziția ghemuit cu mâinile între genunchii lipiți și degetele îndreptate în jos ;

- nu se aleg copaci izolați în câmp pentru adăpostire;

- nu se aleg căpițe de paie, stoguri de fân, coame de deal;

- nu se aleg stâlpii de înaltă tensiune, mai ales cei pe care sunt montate transformatoare, garduri metalice și nici construcții aflate în locuri expuse;

- se alege, dacă există posibilitatea, pădurea deasă sau un șanț, gropi, văi, poalele unui deal;

(7)- în interiorul clădirilor:

-nu se părăsește încăperea;

-toată lumea se îndepărtează de sobe, coșuri, mase metalice (fig. 14);

(8)dacă există posibilitatea alegerii între clădiri, adăpostirea se va face:

în case cu paratrăznet;

în clădiri mari cu armături metalice;

în clădiri cu etaj și alte clădiri.

4.3. Lucrări de prelucrare a solului

4.3.1. Lucrări cu plugul purtat

Art. 98. Pentru efectuarea acestor lucrări în siguranță deplină se vor astupa eventualele șanțuri rămase de la scurgerea apelor, se va curăța terenul de coceni, buruieni etc.

Se vor marca cu jaloane și plăci avertizoare șanțurile, gropile, râpele sau alte locuri periculoase (fig. 15).

Fig. 15

Art. 99. Cuplarea și decuplarea plugului cu tractorul se execută de conducătorul tractorului. Nu se admite transportul sau lucrul cu plugul la care hoiturile sunt neasigurate cu știfturi autoblocante împotriva ieșirii accidentale.

Art. 100. În timpul lucrului se interzic urcarea pe cadrul plugului, strângerea piulițelor și șuruburilor, precum și curățirea suprafețelor active ale trupițelor. Desfundarea plugului de coceni, buruieni sau de pământ, se va face numai cu tractorul oprit și cu plugul lăsat pe sol. Periodic, organele active ale plugului se curăță de pământ folosind o unealtă de lucru.

Art. 101. Pentru evitarea accidentelor se interzice urcarea pe tractor și pe plug. În acest sens, pe cadrul plugului se va aplica interdicția scrisă cu negru pe fond galben: **NU TRANSPORTAȚI PERSOANE SAU MATERIALE PE PLUG.**

Art. 102. În timpul lucrărilor de reparații în câmp sau la înlocuirea de brăzdare, cormane, trupițe, antetrupițe, cuțit-disc etc., se interzice intrarea sub plug; pentru a se evita producerea accidentelor, plugul se va suspenda pe suporturi rezistenți.

4.3.2. Lucrări cu plugul reversibil

Art. 103. În afara regulilor indicate la plugul purtat, conducătorul tractorului trebuie să cunoască bine plugul, și în special, modul de inversare a trupițelor și particularitățile mecanismului de revcrsare.

Art. 104. Înainte de inversarea trupușelor, conducătorul tractorului trebuie să se asigure că nu există nici o persoană în jurul plugului, care să riște să fie accidentată și nici un obstacol de care s-ar putea lovi plugul.

Art. 105. Inversarea plugului se va face numai atunci când tractorul este oprit și plugul este în poziția ridicat. Coborârea plugului în brazdă se va face numai după terminarea inversării și rezăvorârea lui. După inversare, se va aduce maneta distribuitorului în poziția neutră.

Art. 106. În timpul staționării, plugul trebuie coborât pe sol pentru a se evita căderea lui și producerea accidentelor.

Art. 107. Pentru a se evita deteriorarea plugului și producerea accidentelor prin șocurile puternice ce se produc în momentul reversării, aceasta se va face cu motorul la turația redusă.

Art. 108. În cazul ruperii bolțurilor de siguranță originale, este interzisă înlocuirea acestora cu bolțuri executate din materiale necorespunzătoare, deoarece în cazul reapariției defecțiunilor în sistemul hidraulic de inversare, este posibilă deteriorarea plugului și producerea de accidente.

Art. 109. Pentru lucrul cu plugurile reversibile care se întrebuințează în special pe terenurile în pantă, ecartamentul tractorului se va regla la maximum, pentru a se asigura stabilitatea cât mai mare a agregatului.

Art. 110. Pentru a se evita producerea accidentelor prin răsturnarea tractorului, pe terenurile în pantă de până la 9°, arătura cu plugurile reversibile se va face cu răsturnarea brazdei spre vale. Peste această limită nu se mai poate lucra, deoarece se produc deraparea și dezechilibrarea plugului înspre vale.

Art. 111. Pentru a mări stabilitatea agregatului, pe terenurile în pantă de peste 9° și nu mai mult de 14°, cu tractoarele pe roți, arătura se va executa numai cu răsturnarea brazdei înspre deal. Cu tractoarele pe șenile se poate executa lucrarea de arătură cu răsturnarea brazdei înspre deal pe terenurile în pantă de până la 27°.

Art. 112. Este interzis cu desăvârșire ca întoarcerile la capete să se facă cu tractorul scos din viteză și lucrând numai cu frânele.

Art. 113. În timpul transportului, pentru a preîntâmpina accidente, plugul trebuie să fie reversat, astfel ca trupușele stânga să se găsească în sus.

Bolțurile de cuplare a plugului la mecanismul de prindere și ridicare a tractorului vor fi asigurate cu știfturi autoblocante.

4.3.3. Lucrări cu plugul balansier pentru desfundat

Art. 114. În timpul repausului, plugul balansier remorcat se va sprijini pe una din trupițe și pe trenul de roți.

Art. 115. În timpul transportului, plugul balansier se va sprijini pe roți și, prin bara de tracțiune, pe tractorul de care este remorcat. Nu se admite nici o improvizație, întrucât plugul fiind foarte greu, se pot produce accidente cu urmări grave, datorită căderii plugului pe pământ în timpul mersului.

Art. 116. Pentru a se evita agățarea plugului de diferite obstacole sau denivelări, în timpul transportului, vârful dălților se va retrage în interior și se vor atașa stegulețele roșii de avertizare la capetele cormanelor.

Art. 117. În timpul lucrului este interzis a se face demontări pentru remedieri sau reparații. Orice înlocuiri de piese sau subansambluri importante se execută numai la atelierul mecanic.

Art. 118. La repararea plugului balansier se reazemă plugul pe trenul de roți și pe trupița la care se lucrează, în această situație, se asigură plugul împotriva balansării în jurul trenului de roți.

În cazul în care se lucrează la trenul de roți sau la reductor, plugul se așează pe capre rezistente și se asigură împotriva răsturnării laterale.

Art. 119. Este interzisă coborârea sau urcarea pe plug în timpul deplasării. Pentru aceasta, pe cadrul plugului se va aplica interdicția, pe fond galben cu litere negre:

„URCAREA SAU COBORÂREA IN TIMPUL MERSULUI STRICT INTERZISA”.

Art. 120. Se interzice cu desăvârșire să se lucreze cu plugul balansier fără cabluri de siguranță sau cu cablurile deteriorate și care nu mai prezintă garanție în exploatare. Pe cadru se va inscripționa vizibil: **INTERZIS SĂ SE LUCREZE FĂRĂ CABLU DE SIGURANȚĂ.**

Art. 121. În timpul lucrului este interzisă urcarea oricărei persoane pe scaunul de pe trupița opusă celei aflate în brazdă. Pe plug se va afla numai

manipulatorul, care trebuie să se așeze numai pe scaunul de pe trupița aflată în brazdă.

Art. 122. Bascularea plugului se va face numai după ce manipulantul s-a așezat în scaunul de pe trupița din brazdă.

Art. 123. Periodic, conducătorul tractorului va verifica starea scaunelor și a prinderii lor de plug, pentru a preveni eventualele accidente provocate prin desprinderea scaunului. Pe timp rece nu se va lucra cu plugul fără folosirea pernelor prevăzute pentru scaune.

Art. 124. În momentul balansării și la plecarea de pe loc, conducătorul tractorului este obligat să-1 anunțe prin semnale acustice pe manipulant sau pe persoanele din jur, pentru a se evita accidentarea acestora. Este interzis să lucreze cu plugul manipulanții care nu au fost instruiți temeinic cu privire la funcționarea lui și asupra regulilor de protecție a muncii.

Art. 125. Pentru evitarea deteriorării plugului și producerii de accidente în timpul șocurilor ce intervin la întâlnirea unor obstacole, este interzis a se lucra pe terenuri cu buturugi sau rădăcini de pomi care nu au fost în prealabil îndepărtate, în acest scop, plugul se va exploata numai prin remorcare cu ajutorul bolțurilor de siguranță crestate, prevăzute cu cabluri de siguranță de ≥ 6 mm. În solurile ușoare se vor utiliza bolțurile de siguranță pentru 6 000 - 8 000 kgf, iar în cele mijlocii, cele de peste 8 000 kgf, în funcție de rezistența solului.

4.3.4. Lucrări cu subsolierul

Art. 126. Înainte de începerea lucrului, conducătorul tractorului este obligat să verifice amănunțit echiparea completă și sigură a subsolierului.

Art 127. Cuplarea și decuplarea subsolierului la tractor se vor face de către conducătorul tractorului, fără forțări și bătăi puternice cu ciocanul, pentru a se evita răsturnarea acestuia. Sculele folosite în acest scop vor fi în bună stare, bine fixate în mâner, fără muchii crăpate. Se vor purta ochelari de protecție. Introducerea celor doi tiranți laterali ai tractorului în bolțurile de cuplare va fi asigurată cu ajutorul bolțurilor autoblocante.

După cuplare se va verifica dacă operația este efectuată corect prin ridicări și coborâri repetate, având grijă ca în apropierea subsolierului să nu se afle nici o persoană.

Art. 128. După oprirea motorului se poate executa repararea și curățirea subsolierului, dar numai după ce acesta a fost scos din brazdă și așezat pe sol.

Art. 129. În timpul lucrului sau al transportului se interzice cu desăvârșire așezarea pe cadrul subsolierului a oricărei persoane sau a unor materiale.

În timpul repausului, subsolierul se scoate din sol și se așază sprijinit pe talpa sa, pe un loc plan.

Lucrări cu grapele, sapele rotative și tăvălugii

Art. 130. La grapele cu colți, înainte de începerea lucrului, se verifică și se asigură lungimea dispozitivelor de remorcare și strângerea clemelor de fixare a cablului.

Art. 131. La cuplarea grapelor la pluguri, cultivatoare sau discuitoare, lungimea lanțului sau cablului de legătură va fi astfel aleasă încât, la întoarcerea agregatului, grapa să nu intre în contact cu roțile posterioare.

Art. 132. La manipularea grapelor cu discuri și a tăvălugilor, dat fiind greutatea lor mare, încărcarea și descărcarea, în și din mijloacele de transport, se vor face numai cu mijloace mecanizate de ridicat, prevăzute cu lanțuri sau cabluri de prindere ce se vor fixa numai în locurile marcate cu însemnul cârlig cu 4 zale cu lanț. Prinderea lanțului pentru încărcare sau descărcare se va face de către personal autorizat, încărcarea și descărcarea mașinilor se vor face sub supravegherea unei persoane calificate.

Art. 133. Este interzis tuturor salariaților ca în timpul deplasării mașinilor în lucru să se execute lucrări de reparații, reglaje, defundări etc. Aceste operații se vor executa numai cu motorul oprit și mașina decuplată de la tractor.

Art. 134. Curățirea organelor active ale grapelor cu discuri, desfundarea acestora, se vor face cu unelte metalice suficient de lungi, pentru a se preîntâmpina rănirea celui care desfundă discul.

Art. 135. Este interzisă întoarcerea agregatului cu grapa cu discuri în poziție de lucru; întoarcerea se va face după ce se ridică grapa cu ajutorul cilindrului de forță.

Art. 136. În timpul lucrului, nu se va admite intrarea persoanelor între tractor și grapa cu discuri sau trecerea peste mașină.

Se va evita căderea în fața grapei cu discuri, deoarece se riscă rănirea gravă.

Art. 137. Atunci când este necesar să se lesteze grapa, se vor folosi numai greutăți și, în nici un caz, nu trebuie cerut unei persoane să se urce pe grapă.

Art. 138. Pe terenurile în pantă, se va evita coborârea tractorului în agregat cu grapa cu discuri, iar utilizarea acestui agregat se va face numai pe terenurile cu panta stabilită în cartea tehnică.

Art. 139. Este interzis accesul conducătorului tractorului sau al altor persoane între bateriile cu discuri, atunci când instalația hidraulică este racordată la tractor și când motorul tractorului funcționează.

Art. 140. Când se execută manevre de închidere și deschidere a bateriilor de discuri, se interzice prezența oricărei persoane în zona de acționare a acestora.

Art. 141. La executarea operațiilor de trecere a discurilor în poziție de lucru, se interzice prezența oricărei persoane în zona trenului de transport. Scoaterea sau introducerea bolțurilor de blocare a poziției roților de la trenul de transport se va face numai de pe partea exterioară a grapei.

Art. 142. Stocarea grapelor cu discuri se va face pe suporturi suficient de înalți, pentru a se ridica anvelopele de pe sol și cu bază mare de susținere, pentru a nu se răsturna.

Art. 143. Stocarea grapelor cu colți reglabili se va face cu colții către înăuntru și în stive rezemate sigur, pentru a nu se răsturna și provoca accidente. În pauzele de lucru sau în timpul altor opriri, grapele cu colți reglabili se vor așeza numai cu colții în jos și în locuri unde nu se circulă.

Art. 144. Pentru transport, grapa cu discuri se blochează în poziția ridicat cu ajutorul bolțului cu mâner și al manetei de reglare a trenului de rulare (roțile de transport). Când grapele sunt transportate pe drum, trebuie luate toate măsurile de evitare a accidentelor și rănirea participanților la trafic. Se interzice transportul pe grape sau pe tăvălugi al persoanelor, sacilor sau al altor materiale.

Art. 145. Pentru circulația pe drumurile publice a agregatului tractor-grapă cu discuri, grapa va fi marcată la colțurile conturului maxim poligonal, cu dungi oblice alb-roșu.

Pe timpul nopții, pe latura din spate, se va monta triunghiul reflectorizant special (447x 390 mm).

4.5. Lucrări cu combinatoarele, cultivatoarele, frezele și mașinile de modelat solul

Art. 146. La manipularea mașinilor, la încărcare, descărcare sau montare, operațiile se vor face supravegheat, pentru a se preîntâmpina pericolul accidentării salariaților datorită greutății mașinilor, existenței organelor active ascuțite și a multiplelor articulații care le alcătuiesc.

Art. 147. La combinatoarele la care cuplarea la tractor se face prin cuple hidrostatice rapide și care nu necesită efort și nu prezintă pericol de pierdere de lichid hidraulic sub presiune, aceasta se poate face de către conducătorul tractorului, deoarece proșapul se poate regla în înălțime pentru cuplare prin simpla acționare asupra șurubului de reglaj proșap.

Art. 148. Pentru prevenirea accidentelor se vor lua următoarele măsuri:

- pentru așezarea pe sol cu organele active, se va acționa din cabina tractorului cilindrul principal de ridicare, nefiind necesare manevre deosebite;
- pentru coborârea cadrelor laterale din poziția de transport în poziția de lucru se va trage de cablul de acționare asupra zăvoarelor cadrelor laterale. Același lucru îl poate face conducătorul tractorului prin acționarea asupra robinetului de comandă;

(3) cadrele laterale ale combinatorului, ridicate în poziție de transport, vor avea asigurate zăvoarele cu hoiturile de siguranță. Verificați starea hoiturilor pentru a se evita producerea de accidente datorate dezăvorării nedorite;

(4)- înainte de a ieși pe drumurile publice, în suportul special al combinatorului de pe traversa posterioară, va fi montat triunghiul reflectorizant special din dotarea utilajului.

Art. 149. În timpul montării, cuplării și reglării combinatorului, cultivatorului sau frezei și la acționarea ridicătorului hidraulic, conducătorul tractorului este obligat să anunțe persoanele din jur.

Art. 150. Pentru verificările tehnice și remedierea oricărei defecțiuni, se va opri motorul, priza de putere va fi decuplată, iar organele active vor fi, în mod obligatoriu, sprijinite pe sol.

Art. 151. Înainte de începerea lucrului cu freza se va controla strângerea șuruburilor de fixare a organelor active, montarea și asigurarea cardanului, montarea corectă a apărătorilor de protecție de la cardan și cea din spatele frezei.

Art. 152. Este interzisă trecerea printre tractor și freză sau urcarea pe mașină în timpul mersului.

4.6. Lucrări de semănat, plantat și întreținere a culturilor

4.6.1. Lucrări cu mașinile de semănat

Art. 153. Datorită particularităților proprii de construcție a fiecărui tip de semănătoare în parte, agenții economici sunt obligați să ia măsuri pentru ca personalul să cunoască temeinic instrucțiunile de protecție a muncii.

Art. 154. Înainte de începerea lucrului, se verifică starea tehnică a semănătorii, acordându-se atenție deosebită triunghiului de tracțiune, îmbinărilor, suporturilor de fixare a platformelor, mânerelor de susținere, cablului pentru acționarea dispozitivului de cuplare a tiranților laterali, mecanismului de acționare cu lanț a axului distribuitorului de semințe și combinatorului rotativ pentru mărunțirea și tasarea ușoară a solului.

Art. 155. La efectuarea de probe pentru determinarea cantității de sămânță la hectar, se vor respecta următoarele reguli de securitate:

-la tipurile de semănătoare la care este necesar să se învâртеască roata motrică, mașina se va suspenda pe suporturi metalici sau din lemn și se va

asigura pentru a se preveni căderea cu brăzdarele sau cu roțile peste persoanele care execută lucrarea;

- la tipurile de sămănători prevăzute cu manivelă pentru rotirea axului distribuitorilor, mașina se lasă pe sol.

Art. 156. În timpul lucrului se interzic urcarea, staționarea și coborârea de pe semănătoare.

Art. 157. Pentru prevenirea intoxicațiilor, la manipularea semințelor tratate și la umplerea rezervorului cu lichid insecticid, deservanții semănătorilor vor purta echipamentul de protecție corespunzător, în pauzele de masă și la terminarea lucrului, aceștia vor dezbrăca echipamentul de protecție și se vor spăla bine cu apă și săpun.

Art. 158. Este interzis a se manevra robinetele pompei de către persoane cu halate largi și mâneci nestrânse în jurul brațului, deoarece robinetele se găsesc în apropierea roții de curea de pe arborele pompei de pe semănătoare.

Art. 159. Se interzic orice intervenții la organele în mișcare, desfundarea tuburilor semănătorii în mers sau introducerea mâinii în cutiile de semințe, deoarece există pericolul de accidentare. Toate remedierile se fac după oprirea motorului tractorului.

Art. 160. Se interzice staționarea sub marcatoarele semănătorii.

Art. 161. Se interzice apropierea de exhaustor sau transmisia cardanică în timpul când acestea funcționează.

Art. 162. Pentru prevenirea accidentelor și, în special, la ochi, este interzis cu desăvârșire a se sta în apropierea exhaustorului în timpul funcționării, întrucât acesta poate refula cu viteză mare în exterior boabe care au dimensiunea mai - mică decât orificiile discului distribuitor și care trec prin ele fiind antrenate de curentul de aer.

Art. 163. La coborârea de pe tractor se va evita sprijinirea mâinii pe exhaustorul semănătorii, deoarece paletele ventilatorului în funcțiune pot provoca accidente grave. **Art. 164.** Alimentarea cu semințe a cutiei semănătorii se va face numai cu mașina în poziție de lucru.

Art. 165. După cuplare, se vor depărta persoanele străine și se va verifica dacă legătura între tractor și mașină este corect făcută și dacă tiranții

ridicătorului hidraulic sunt asigurați împotriva ieșirii de pe bolțurile mașinii cu știfturi autoblocante.

Art. 166. La mașinile acționate de la priza de putere a tractorului se vor verifica modul de fixare a cardanului, asigurarea contra desfacerii acestuia și existența apărătorilor de protecție care trebuie să fie în bună stare, bine fixate și să nu permită introducerea mâinilor sau a degetelor în zona periculoasă.

Art. 167. Pentru a se preveni căderea bruscă a mașinii și producerea accidentelor, schimbarea poziției piciorului de sprijin al mașinii se va face numai după ce s-a blocat ridicătorul hidraulic al tractorului în poziția „ridicat”.

Art. 168. Înaintea transportului sau începerii lucrului, se va verifica dacă tractorul nu cabrează. Pentru înlăturarea cabrării, în mod obligatoriu se vor monta la tractor greutate suplimentare la roțile din față.

Art. 169. Pentru prevenirea accidentelor se va controla zilnic, în mod amănunțit, starea tehnică a ridicătorului hidraulic, care trebuie să lucreze fără să producă șocuri în timpul operațiilor de ridicare sau coborâre.

Art. 170. În timpul transportului, pentru prevenirea accidentelor, marcatoarele vor fi puse în poziție de transport, așezate vertical și obligatoriu asigurate.

Art. 171. Semănătorile care, atunci când sunt suspendate, obturează instalația de iluminat și semnalizare a tractorului, vor fi echipate cu triunghiul reflectorizant special de 447 x 390 mm.

Art. 172. În timpul lucrului este interzis a se merge între tractor și mașină, a sta pe bara suport, pe platformă sau pe cadrul secțiilor de semănat, ori pe lada de semințe.

Art. 173. În timpul funcționării mașinii este interzis a se executa ungerea, reglarea sau remedierea oricăror defecțiuni, acestea făcându-se numai cu motorul oprit și cu priza de putere decuplată.

Art. 174. La întoarcerile de la capete se va acorda o atenție deosebită mânăuirii marcatoarelor, avându-se grijă ca la schimbarea poziției acestora să nu fie nici o persoană în apropiere.

Art. 175. Tractorul și motorul vor fi oprite înainte de a se intra la semănătoare pentru acționarea cu manivela a axului filetat cu cap pătrat și de a se regla adâncimea de lucru a brăzdarelor.

Art. 176. Umplerea cutiilor sau a lăzilor de semințe se va face la capetele parcelei, pentru a se evita transportul sacilor pe distanțe mari. Alimentarea se va face după ce tractorul a fost oprit, priza de putere decuplată și mașina lăsată pe sol.

Art. 177. Este interzis transportul pe mașină al sacilor cu semințe, al persoanelor etc.

4.6.2. Lucrări cu mașinile de plantat

Art. 178. Înainte de începerea lucrului se va verifica starea tehnică a mașinii, dacă toate organele sunt bine asamblate, funcționează normal și toate apărătorile sunt în perfectă stare și bine montate. Se interzice lucrul după înlăturarea apărătorilor roților dințate și ale lanțurilor de antrenare.

Art. 179. Se verifică cuplarea mașinii la tractor și dacă bolțurile de legătură sunt asigurate corespunzător în locașurile lor cu știfturi autoblocante.

Art. 180. Pentru prevenirea accidentelor se vor respecta următoarele măsuri:

- personalul care deservește fiecare secție de plantat va fi îmbrăcat cu salopete bine închise pe corp, la picioare și la mâneci;
- se interzice efectuarea curățirii de buruieni sau de pământ și gresarea mașinii în timpul funcționării;
- se interzice atingerea cu mâna a organelor în mișcare;
- se interzice transportul persoanelor cu mașina;
- la întoarcerile la capete, deservanții vor cobora de pe mașina oprită în acest scop.

Art. 181. Pe mașinile de plantat răsaduri vor lucra persoanele care deserveșc secțiile sau benzile cu cupe ale mașinii și care au fost instruite. Se va face verificarea modului de fixare a scaunelor sau a banchetei și se vor remedia pe loc defecțiunile constatate. Pernele vor fi confecționate din materiale care să poată fi curățate și spălate.

Art. 182. La mașina de plantat cartofi se vor respecta următoarele reguli de protecție a muncii:

a) se interzice lucrul cu mașina la care lipsesc apărătorile de protecție. Nu se va gresa și curăța de buruieni și pământ decât atunci când mașina este oprită;

remedierea defecțiunilor ivite în timpul lucrului se va executa numai cu motorul oprit și cu mașina așezată pe sol;

mașina de plantat cartofi va lucra pe terenuri cu panta maximă indicată în cartea tehnică, cu viteza cea mai mică și cu fixarea cât mai strânsă a tiranților laterali, pentru a se limita deplasările laterale ale mașinii ce pot provoca răsturnarea tractorului;

este interzis ca în timpul lucrului să se transporte persoane pe mașină;

e) alimentarea cu cartofi se face când tractorul este oprit, scos din viteză și mașina așezată pe sol;

este interzis ca pe buncărele încărcate să se transporte saci sau coșuri cu cartofi;

nu se va apăsa discul cu piciorul pentru a mări înclinarea, ci se va opri mașina și se va regla înclinarea discurilor.

Art. 183. În timpul transportului, paralelogramele brăzdarelor de acoperire cu pământ, posterioare, se ridică și se asigură, iar punctele de cuplare la tractor vor avea știfturi autoblocante. Marcatoarele vor fi atent asigurate împotriva căderii.

Pe mașină va exista priza electrică pentru alimentarea instalației proprii de iluminat și semnalizare, deoarece instalația tractorului este total obturată de mașina ridicată pentru transport.

Art. 184. Repararea mașinii de plantat se face numai când aceasta este așezată pe sol sau pe o platformă și bine sprijinită, pentru a nu se răsturna.

4.6.3. Lucrări de întreținere a culturilor

Art. 185. La executarea mecanizată a lucrărilor de întreținere cu grape, sape rotative și cultivatoare, se interzice urcarea și coborârea în timpul lucrului a conducătorului de pe agregat.

Art. 186. Efectuarea intervențiilor pentru remedieri sau schimbarea anumitor organe active deteriorate se vor face numai cu agregatul și motorul tractorului oprite și mașina agricolă coborâtă pe sol.

Art. 187. Este interzis transportul de persoane pe mașinile aflate în lucru. Nu se admit persoane în raza de lucru a agregatului tractor-mașină agricolă.

Art. 188. Cozile diferitelor unelte cu care se efectuează muncile în câmp vor avea lungimi potrivite taliei persoanelor.

Art. 189. Prășitul manual se va face cu sapele bine ascuțite, cozile acestora fiind de o grosime corespunzătoare și netezite cu grijă, pentru a nu produce zgârieturi sau bătăture la mâini.

Art. 190. Pentru a se crea o distanță de protecție a muncii între persoane și a se evita accidentarea la prășitul manual, atunci când se lucrează în formație, fiecare va primi câte două rânduri de plante, unul pentru dus și altul pentru întors (fig. 16).

Fig. 16

Art. 191. În timpul pauzelor pentru masă, sapele vor fi așezate într-un singur loc, cu lamele în pământ.

Art. 192. În loturile de hibridare, la lucrările de castrare, când este arșiță, lucrul se va organiza astfel încât personalul să fie ferit de insolații, preferându-se orele dimineții și după amiezii.

ACTIVITĂȚI ÎN VITICULTURĂ, POMICULTURĂ ȘI LEGUMICULTURĂ

5.1. Reguli generale

Art. 193. La lucrările ce se vor executa cu tractoarele și mașinile agricole, se vor respecta normele specifice de protecție a muncii indicate la cap. 3 și 4 din prezenta normă.

Art. 194. La sediul unității se va afișa o hartă pe care se vor prezenta poziția precisă a fiecărui loc periculos, denumirea locală a acestuia și alte observații utile. Conducătorii de tractoare și conducătorii de atelaje vor fi instruiți în acest sens.

Art. 195. Șpalierii ruptți sau fisurați vor fi înlocuiți înainte de începerea lucrărilor mecanizate de primăvară și ori de câte ori este nevoie pe parcursul perioadei de vegetație, pentru a se evita astfel pericolul de accidentare prin căderea lor pe neașteptate.

Art. 196. Marcarea locurilor periculoase se face cu stâlpi din beton sau șpalieri vopsiți în alb-roșu pe care se prind plăci de avertizare cu inscripționări sau simple indicatoare; inscripționările se vor scrie pe fond galben cu litere negre.

Art. 197. La operațiunile de ascuțire manuală a pichetilor, aracilor, țărășilor și tutorilor se va avea grijă ca aceștia să fie astfel susținuți încât mâna să nu fie lovită.

Art. 198. La lucrările de desfundat pe pante, trebuie respectate măsurile de protecție a muncii specifice tractoarelor, acordându-se cea mai mare atenție întoarcerilor.

Art. 199. La plugul balansier, care lucrează în agregat cu tractorul, pe lângă măsurile de protecție a muncii indicate la plugurile obișnuite, se va ține seama de specificul acestuia, deoarece se cuplează în alt mod și se basculează la capătul parcelei.

Art. 200. La săparea mecanizată a gropilor se vor respecta următoarele:

a - înainte de începerea săpării se va frâna tractorul și se vor cupla podurile de ghidare;

b - se vor verifica furtunurile și se vor înlocui cele defecte;

c - este interzis să se scoată săpătoarele de la dispozitivul de acționare, să se scoată siguranțele sapei sau să se lucreze cu cuțitele slăbite;

d - este interzis lucrul cu apărătoarea de protecție de la transmisia cardanică lipsă sau defectă;

e - după terminarea lucrului se vor decupla manetele de acționare a dispozitivului de săpat.

Art. 201. Lucrările de întreținere a plantațiilor se vor executa cu multă atenție din partea conducătorului tractorului, spre a se evita lovirea ramurilor pomilor pe sub care se lucrează.

Art. 202. Lucrările cu tractoare de mică putere și ecartament îngust se vor executa cu atenție, întoarcerea tractorului la capete se va face astfel încât

conducătorul să fie permanent cu fața înspre vale. În acest caz lucrul se va executa pe curbele de nivel, începându-se din partea de sus a liniei de cea mai mare pantă.

Art. 203. La exploatarea tractoarelor care lucrează în sectorul viticol sau pomicol, se vor respecta pantele indicate în cartea tehnică a acestora.

În mod deosebit se va acorda atenție lucrărilor executate cu mașinile purtate și înalte, care schimbă centrul de greutate.

Art. 204. Poate să participe la lucrările de stropit sau prăfuit personalul sezonier care are viză medicală și a fost instruit cu privire la prevederile de securitate a muncii înainte de începerea lucrului.

Art. 205. În timpul funcționării mașinilor de stropit și prăfuit nu se vor executa lucrări de reparații sau întreținere; aceste operații se vor face numai după oprirea mașinilor și după ce s-a evacuat presiunea din interiorul rezervorului.

Art. 206. Este interzis să se intervină la organele de transmisie ale mașinilor în timp ce acestea funcționează.

Art. 207. Nu se va lucra cu mașinile ale căror apărători sau capote sunt deschise.

Art. 208. Deșurubarea duzelor sau desfacerea colierelor se va face numai dacă toate robinetele sunt închise și numai după decuplarea prizei de putere a tractorului.

Art. 209. Este interzis să se demonteze piese din circuitul de refulare al instalației, atunci când manometrul indică presiune în aceasta.

Art. 210. Se interzice folosirea mașinilor de stropit și prăfuit la presiuni mai mari decât cele indicate de uzina constructoare, precum și a celor care au manometrele și supapele de siguranță defecte.

Art. 211. Nu este permisă demontarea reguletoarelor de presiune atunci când ansamblul conductelor se află sub presiune.

Art. 212. Angrenarea cuplajelor ventilatoarelor la mașinile de combatere se va face numai cu mașinile în repaus.

Art. 213. Manometrele aparatelor și mașinilor trebuie să fie prezentate periodic pentru verificări metrologice, în cazul în care se constată că un manometru este defect, trebuie înlocuit imediat cu altul nou sau verificat și sigilat.

Art. 214. Personalul care deservește aparatele și mașinile trebuie să cunoască efectele substanțelor de uz fitosanitar cu care lucrează și modul în care trebuie să acționeze în caz de accidentare.

Art. 215. După terminarea lucrului sau în pauzele pentru fumat sau pentru masă, muncitorii trebuie să-și spele bine cu apă și săpun mâinile și fața, să-și clătească gura cu apă. Este interzis să se mănânce sau să se fumeze în timpul lucrului.

Art. 216. Pentru condițiile deosebite ce apar în funcție de locul de amplasare și specificul muncii, agenții economici vor întocmi instrucțiuni proprii de protecție a muncii privind măsurile de sortare a legumelor și fructelor.

Art. 217. La folosirea motocultoarelor, multicarelor, electrocarelor etc., și a mașinilor purtate sau remorcate de acestea, se vor respecta prevederile indicate la cap. 3, 4 și 9, precum și normele specifice de protecție a muncii pentru transport intern (anexa I pct. 3).

Art. 218. Motocultoarele vor circula pe șosea numai cu diferențialul liber, pentru a fi conduse mai ușor.

Art. 219. Pe drumurile alunecoase cu patinare mare, pe drumurile proaste, motocultoarele vor circula cu diferențialul blocat.

Art. 220. La coborârea în pantă cu motocultorul se va bloca diferențialul.

Art. 221. Se interzice folosirea motocultoarelor, multicarelor etc., cu mecanismul de frânare și sistemul de lumini, defecte.

Art. 222. Remorcile care sunt tractate de acestea vor fi prevăzute cu frâne în bună stare de funcționare, iar acolo unde este cazul, frânele vor fi acționate de pe scaunul conducătorului de tractor.

Art. 223. La coborârea în pantă cu remorca încărcată, agregatul se oprește înainte de a intra în pantă și se trece în viteza I. În acest caz este interzis să se coboare în pantă cu viteze mari sau să se schimbe viteza.

Art. 224. La coborârea în pantă nu este voie să se decupleze ambreiajul sau să se pună maneta de viteze la poziția zero.

Art. 225. Când încărcarea remorcilor se face mecanizat (cu excavatorul, draglina, greiferul sau cu banda transportoare) este interzisă prezența muncitorilor pe platforma acestora. De asemenea, este interzisă staționarea muncitorilor sub cupa sau brațul utilajului, ori în raza de lucru a acestuia.

Art. 226. În timpul descărcării remorcii, muncitorii nu vor staționa pe porțiunea de teren care intră în zona de basculare a benei. Este interzisă descărcarea materialului cu lopata, prin urcarea muncitorilor în benă.

Art. 227. Deplasarea remorcilor basculante nu trebuie făcută atunci când bena este defectă.

Art. 228. Se interzice transportul persoanelor în bena remorcilor basculante.

Art. 229. Se interzice conducătorilor auto să execute orice fel de manevrare a agregatului în timpul încărcării - descărcării, până nu se conving că toate persoanele s-au depărtat de acesta.

Art. 230. Este interzis mersul înapoi când încărcătura împiedică vizibilitatea, în acest caz, mersul înapoi este permis numai atunci când conducătorul agregatului este dirijat de către altă persoană. De asemenea, în cazul auto-distribuitoarelor, conducătorul va fi dirijat de către altă persoană atunci când încărcătura de pe brațele din față împiedică vizibilitatea.

Lucrări în viticultură

Art. 231. Agenții economici vor lua măsuri ca la efectuarea diferitelor lucrări să se folosească personal cu experiență și care și-a însușit regulile de protecție a muncii specifice lucrărilor din viticultură.

Art. 232. Înaintea începerii lucrărilor mecanizate în vii se vor face recunoașteri în teren în ceea ce privește marcarea și asigurarea locurilor periculoase (maluri abrupte, gropi cu apă sau bazine pentru pompe, râpe, terenuri cu eroziune profundă).

Art. 233. Se va acorda o atenție deosebită la instalarea stâlpilor de piramidă în plantațiile de portaltoi și la recoltarea coardelor, pentru a nu se crea pericol de accidentare prin răsturnarea piramidelor.

Art. 234. În scopul ușurării muncii personalului și asigurării securității muncii acestuia, uneltele și sculele folosite la tăierile manuale (ferăstrăul, foarfecele de vie, foarfecele de tăiat cioturi etc.) vor fi ascuțite și fixate în mânere executate din lemn, fără muchii sau așchii ce pot provoca bătăături sau răniri.

Art. 235. Înainte de începerea lucrărilor manuale de săpat și prășit, uneltele folosite trebuie să fie bine ascuțite, să aibă cozi drepte, rotunde și netede, corect fixate în locașurile de prindere și asigurate contra ieșirii.

Hârlețele vor fi prevăzute cu călcătoare prelungite, pentru a se ușura efortul fizic în timpul săpatului. Plantatorul trebuie să aibă vârful bine ascuțit, iar mânerul să fie neted și fără crăpături, pentru a nu produce bătăături.

Art. 236. La sfârșitul lucrărilor, uneltele se vor păstra în magazie, camere și lăzi spre a se evita rănirile din neatenție.

Art. 237. Transportul uneltelor și ustensilelor pentru săpat, tăiat și prășit se face în mijloace de transport separate sau în compartimente special amenajate. Suportul pe care se ascut acestea trebuie să fie stabil și potrivit de înalt, pentru a nu obosi lucrătorul prin aplecare continuă și pentru protecție împotriva lovirii accidentale.

Art. 238. Lădițele pentru transportat struguri trebuie să fie confecționate conform STAS, fără cuie și așchii ce pot provoca răniri.

Art. 239. La lucrările de recoltat, se va ține seama de capacitatea găleților și a coșurilor folosite la transport manual.

Art. 240. Se interzice agenților economici folosirea la lucrările de recoltare, a unor persoane care prezintă infirmități la mâini și picioare. Acestea pot executa repararea provizorie a lădițelor, coșurilor etc.

Art. 241. Pentru evitarea accidentelor la altoirea viței de vie, personalul va purta obligatoriu o apărătoare din talpă bovină în dreptul pieptului, ca măsură de prevenire a unei eventuale scăpări, din neatenție sau oboseală, a briceagului de altoit în direcția pieptului.

Art. 242. În procesul de altoire și forțare a viței de vie se vor lua măsuri pentru prevenirea accidentelor prin opărire cu parafină, echiparea cu salopete, șorț și mănuși de protecție a salariaților fiind obligatorie.

Art. 243. Pentru prevenirea accidentelor în cazul folosirii mașinilor de altoit, acestea vor fi exploatate de personal calificat, instruit și supravegheat de conducătorul locului de muncă.

Art. 244. Se interzice salariaților staționarea sau apropierea de mașinile de împrăștiat îngrășăminte, de balotat coarde de viță de vie, de echipamentul

pentru cârnit lăstari, de tocătorul de coarde de viță de vie, de mașina de stropit și prăfuit etc., atunci când acestea se află în funcțiune.

Art. 245. Indiferent de natura și tipul utilajelor și mașinilor agricole folosite la lucrările ce se execută cu mijloace mecanizate, este interzisă urcarea și coborârea din mers de pe acestea.

Art. 246. În activitatea de vinificație se vor respecta Normele specifice de protecție a muncii pentru vinificație, fabricarea alcoolului, băuturilor alcoolice, berii, drojdiei, amidonului, glucozei și apei minerale (anexa I pct. 4).

5.3. Lucrări în pomicultură

Art. 247. Agenții economici vor lua măsuri ca bazinele sau gropile de alimentare cu apă pentru pompe, malurile înalte ce prezintă pericol de prăbușire, râpele și pantele afectate profund de fenomenul de eroziune să fie consolidate și protejate cu balustrade sau împrejmuite cu garduri solide.

Art. 248. Conducătorii formațiilor de lucru vor controla zilnic ca uneltele și sculele manuale ce se folosesc pentru tăiere în plantații să fie bine ascuțite și bine fixate în mânere corespunzătoare, în felul acesta, efortul lucrătorilor este ușurat, fără ca ei să resimtă vreo jenă în timpul lucrului.

Art. 249. La lucrările de săpat, prășit, cosit iarba, ce se execută în livezi, se vor asigura cazmale, lopeți, coase și alte unelte bine ascuțite, cu cozi drepte, rotunde și netede, pentru a ușura munca și a nu provoca bătăături în palme.

Art. 250. Pentru ca efortul lucrătorilor în timpul săpăturilor să fie ușurat, hârlețele vor avea călcătoare prelungite.

Art. 251. Șefii formațiilor de lucru vor controla ca foarfecele de tuns iarba să fie bine ascuțite, mânerele lor să fie flexibile, iar porțiunea de care se prinde mâna trebuie să fie rotundă și șlefuită, pentru a nu produce răni.

Art. 252. Lucrările agricole sub LEA sunt strict interzise atunci când pomii sunt plantați în zona apropiată de LEA (zona cuprinsă pe porțiunea de 50 m, măsurată față de proiecția pe orizontală a conductoarelor fazelor extreme, de o parte și de alta, de-a lungul liniei electrice), fiind necesare lucrări de îndepărtare a cuiburilor de omizi. Se folosesc numai foarfece prevăzute cu prăjină. Acționarea acestui tip de foarfece se face obligatoriu cu o sfoară.

Pentru evitarea pericolului de electrocutare se interzice folosirea de sârme sau cabluri metalice. Este obligatoriu ca, în aceste cazuri, lucrătorii care execută lucrarea să poarte cizme și mănuși electroizolante (fig. 17).

Art. 253. Toate uneltele și sculele de tăiat, săpat, prășit se vor curăța obligatoriu după executarea lucrărilor și se vor păstra în magazie, în anumite camere sau lăzi, pentru prevenirea rănirii din neatenție.

Art. 254. Transportul tuturor uneltelor și ustensilelor de săpat, tăiat și prășit se face în mijloace de transport separate de cele ale salariaților.

Art. 255. În livezile în care se folosesc pluguri și prășitori cu tracțiune animală, pentru efectuarea lucrărilor se vor desemna persoane care cunosc animalele și știu să le

conducă. Se interzice folosirea animalelor retive la acest fel de munci.

Art. 256. În anumite situații și condiții, transportul pământului și al altor materiale se va face cu târgi ale căror dimensiuni nu trebuie să fie mai mari de 80 x 60 cm, pentru a nu se depăși efortul maxim stabilit de norme pentru bărbați: 50 kg (21-45 ani); 30 kg (45-55 ani); 20 kg (peste 55 ani). Brațele târgii trebuie să fie de o lungime și o grosime convenabilă, iar porțiunile de prins să fie rotunde și netede, pentru a nu produce răni sau bătăături.

Art. 257. Dacă la efectuarea unor anumite lucrări este necesar să se folosească stropitori de mână, acestea trebuie să aibă capacități diferite, de la 3 la 12 litri, pentru a ușura munca lucrătorilor.

Art. 258. Pentru prevenirea oricărui pericol de accidentare, persoana care execută tăierea nu va sta sub pom, ci lateral. Aceasta va verifica să nu existe nimeni în direcția de cădere a ramurilor, începând tăierea abia după ce se asigură de acest lucru.

Art. 259. Atunci când în apropierea liniilor electrice aeriene se găsesc pomi ce urmează a fi scoși, formațiile de lucru vor fi dotate cu corzi sau frânghii pentru a dirija căderea arborilor. Conducătorul formației de lucru va lua măsuri de îndepărtare a persoanelor care execută alte munci în zonă.

Art. 260. Dacă, totuși, prin căderea ramurilor liniile de curent electric sunt rupte, se vor opri toate lucrările în zona de tăieri și se vor lua imediat măsuri de pază și supraveghere, pentru a se evita atingerea din neatenție a

conductorilor. Se anunță imediat, obligatoriu, electricienii răspunzători de rețeaua respectivă, pentru a remedia defecțiunea.

Art. 261. Înainte de a începe tăierile în livezi, persoanele neexperimentate vor fi instruite în ceea ce privește rezistența la greutate a ramurilor. Pe cât posibil, se vor folosi salariați cu greutate corporală mică, mai ales tineret, avându-se grijă să se respecte reglementările în vigoare, referitoare la vârstă și la timpul de lucru zilnic, prevăzut de acestea. Se interzice folosirea femeilor gravide la aceste munci, ca și a persoanelor ce prezintă infirmități la mâini sau la picioare.

Art. 262. Aceeași instruire, specificată la articolul anterior, se va aplica și în cazul recoltărilor de flori, frunze și fructe.

Art. 263. La lucrările de întreținere și la recoltare se vor folosi scări duble construite din materiale rezistente, prevăzute cu armături la ambele extremități și limitatoare de deschidere.

Art. 264. Personalul care va folosi scări este obligat să verifice mai întâi așezarea și stabilitatea. Atunci când poartă cu sine unelte sau scule ascuțite se vor lua măsuri suplimentare de protecție.

În cazul unei căderi accidentale, înainte ca dezechilibrarea completă să se fi produs, lucrătorul este obligat să arunce la distanță sculele tăioase cu care lucrează.

Art. 265. Pe terenurile în pantă vor fi nominalizate persoanele care să susțină scările în timp ce ceilalți efectuează operațiunile respective.

Art. 266. Pentru ca personalul să nu fie expus la eforturi mari în timp ce transportă fructele și le încarcă în remorci, coșurile de recoltat vor avea o mărime proporțională cu puterea acestuia.

Art. 267. Orice platformă folosită la recoltatul fructelor va fi prevăzută cu balustrade. Platformele vor fi așezate pe suprafețe care nu prezintă pericol de răsturnare.

Art. 268. În cazul lucrărilor la înălțime, salariații vor folosi centuri de siguranță și căști de protecție.

Art. 269. Se interzice accesul personalului în imediata apropiere a scuturătorului vibrator, atunci când se execută lucrări de recoltare a fructelor cu acest utilaj.

Art. 270. În scopul evitării accidentelor, se interzice orice intervenție la agregatul în funcțiune.

Art. 271. Nu se vor recolta fructe în livezi pe timp nefavorabil, existând pericolul electrocutării datorate descărcărilor electrice din atmosferă (trăsnete). Adăpostirea în livezi pe timp nefavorabil se face prin îndepărtarea uneltelor de metal din jur, cu scopul evitării electrocutării.

Art. 272. Agenții economici vor asigura în perioada recoltatului remorci cu înălțimea la oblon de 1,20 m, pentru ca încărcatul cu fructe al acestora să se facă ușor, fără efort fizic deosebit și fără să fie nevoie de un lucrător care să preia coșurile, expunându-se în orice moment dezechilibrării în cazul pornirii neașteptate a tractorului.

Art. 273. Se interzice personalului staționarea în remorcă în timpul deplasării de la un loc de încărcat la altul.

Art. 274. Se interzice cu desăvârșire circulația persoanelor pe proțapul remorcilor, pe obloane, pe încărcătura din remorcă, pe aripa tractorului și pe scara acestuia.

Art. 275. Atunci când lucrătorii întâlnesc pe drumurile de acces de pe teritoriul plantației agregatul format din tractorul U-445 + remorca monoax, trebuie să fie atenți și să se deplaseze mult lateral sau să meargă în spatele remorcii, pentru ca eventualul balans lateral al acesteia să nu provoace accidente.

Art. 276. În scopul prevenirii accidentelor cauzate de prinderea hainelor de organele în mișcare neprotejate ale mașinilor de stropit, se interzice punerea acestora în funcțiune fără apărători și dispozitive de protecție montate la locurile respective.

Art. 277. Agenții economici vor organiza formații de lucru conduse de salariați permanenți, competenți, care să aprindă grămezile de gunoi în așa fel încât să obțină numai fumul necesar combaterii brumei. Se va acorda o atenție deosebită pentru a nu avea loc incendii. Formațiile de lucru vor fi echipate cu lopeți, pentru a se putea arunca pământ peste grămezile ce ard cu flacăra.

Art. 278. Salariații care dau foc la grămezi nu vor lucra direct cu materialul inflamabil. Ei se vor folosi de torțe speciale. Se iau măsuri pentru ca înainte

de a se începe aprinderea grămezilor să fie anunțată formația civilă de pompieri și pregătit pichetul de incendiu. Toată operațiunea va fi sub controlul salariatului desemnat în acest scop de conducerea unității.

5.4. Lucrări în legumicultura

Art. 279. Agentul economic este obligat ca, la transportul personalului la și, respectiv de la locul de muncă, să respecte Normele specifice de protecție a muncii pentru transporturi rutiere (anexa I pct. 5). Se interzice transportul personalului cu mijloace basculante (bene, remorci) sau autocamioane neamenajate conform normelor în vigoare.

Art. 280. Dacă se aduc uneltele de muncă necesare j (sape, coase, seceri etc.), acestea vor fi strânse și depuse într-un mijloc de transport separat sau în compartimente l separate protejate, pentru a se asigura circulația în j condiții de securitate deplină.

Art. 281. Se interzice circulația oricărei persoane peste încărcătura din remorci, autocamioane și căruțe.

Art. 282. Se interzice urcarea sau coborârea din remorci, autocamioane și căruțe, în timp ce acestea sunt j în mișcare.

Art. 283. Se interzice executarea de intervenții la mașinile și instalațiile în funcțiune. O atenție deosebită și va acorda mașinilor acționate prin transmisie cardanică,! sursă de permanent pericol atunci când nu are apărătoare de protecție corespunzătoare.

Art. 284. Agenții economici sunt obligați să asigure apa de băut potabilă.

Atunci când asigură și hrana, alimentele vor fi verificate pentru a se evita îmbolnăvirile prin intoxicare.

Art. 285. Sapele, săpăligile, cazmalele, lopețile coasele și alte unelte folosite curent în legumicultura,! înainte de a fi preluate de la magazie, trebuie să fie controlate și bine ascuțite. Cozile lor trebuie să fie netezite cu grijă, bine prinse în locașurile lor, să nu prezinte fisuri sau muchii, să fie rotunde, pentru a ușura munca și a nu provoca bătăături în palme. Hârlețele vor fi prevăzute în timpul săpatului cu călcătoare prelungite.

Art. 286. Atunci când în grădini și în câmpul legumicol se folosesc pluguri și prășitori cu tracțiune animală, pentru efectuarea lucrărilor se vor desemna persoane care cunosc animalele și știu să le conducă. Se interzice folosirea animalelor retive la astfel de munci.

Art. 287. În anumite situații și condiții, transportul pământului și al altor materiale se va face cu târgi ale căror dimensiuni nu trebuie să fie mai mari de 80 x 60 cm, pentru ca efortul depus de lucrători să nu depășească prevederile normelor în vigoare.

Brațele târgii trebuie să fie de o lungime și o grosime convenabile, iar porțiunile de prins să fie rotunde și netede, pentru a nu produce răni sau bătăături în palme.

Art. 288. Pentru a se ușura munca se vor folosi stropitori de mână de capacități diferite, de la 3 la 12 litri.

Art. 289. Pentru evitarea eforturilor mari la transportul legumelor și încărcarea în remorci, coșurile de recoltat vor avea o mărime proporțională cu puterea de transport și ridicat a lucrătorilor.

Art. 290. Pentru prevenirea accidentelor se interzic salariaților:

să se urce în remorcă în timpul deplasării de la un loc de încărcat la altul;

să circule pe proțapul remorcilor, pe obloane, pe încărcătura din remorcă, pe aripa sau pe scara tractorului;

să se deplaseze spre alte sectoare de activitate, să atingă, să intervină sau să se urce pe alte utilaje în timpul funcționării acestora.

Art. 291. Mașinile de plantat răsaduri, cartofi etc. vor fi deservite numai de personalul care a fost instruit și și-a însușit regulile de protecție a muncii.

Conducătorul locului de muncă va supraveghea atent alimentarea cu răsaduri și cu cartofi a acestor mașini, operațiunea făcându-se numai cu agregatul oprit.

Art. 292. La capetele parcelelor, atunci când se lucrează cu mașina de plantat răsaduri sau ghivece nutritive, întoarcerile agregatului se vor face numai după ce deservanții mașinii au coborât de pe scaunele sale.

Art. 293. La lucrările de modelat solul, se interzice urcarea pe mașinile de modelat, deservirea agregatului fiind efectuată numai de către conducătorul tractorului.

Art. 294. La administrarea îngrășămintelor organice, dacă se folosesc mijloace de transport cu tracțiune animală, salariații, producătorii individuali și asociați, nu vor înhăma animale retive.

Art. 295. Obligatoriu, animalele vor fi conduse de la un punct de descărcare la altul, de către o persoană ajutătoare care se deplasează pe jos, totdeauna pe partea stângă față de direcția de mers. Chiar dacă animalul este cunoscut bine de către cel care îl conduce, el va fi ținut strâns de dârlogi.

Art. 296. Înaintea fiecărei porniri din loc, se alenționează obligatoriu persoana din căruță, care se va asigura împotriva căderii. Vehiculul trebuie să fie pus în mișcare fără șocuri, iar furcile vor fi înfipite adânc în masa gunoiului de grajd.

Art. 297. Se interzic:

așezarea conducătorului de atelaj pe marginile laterale ale căruței sau ca acesta să sară în timpul mersului;

aruncarea furcilor din căruță atunci când acestea sunt preluate de o altă persoană;• lovirea bruscă, pe neașteptate, a animalelor de către persoane aflate în spatele acestora, în timp ce sunt conduse de dârlogi.

Art. 298. În timpul aplicării îngrășămintelor chimice se va lucra cu spatele la vânt și se vor purta ochelari de protecție, pentru a împiedica particulele de substanță chimică să irite și să îmbolnăvească ochii.

6. ACTIVITĂȚI ÎN SERE, SOLARII ȘI CIUPERCĂRII

6.1. Lucrări în sere și solarii

Art. 299. La folosirea tractoarelor și mașinilor agricole în sere se vor respecta:

a) efectuarea lucrărilor mecanizate se va face numai de către personal calificat să conducă agregatele;

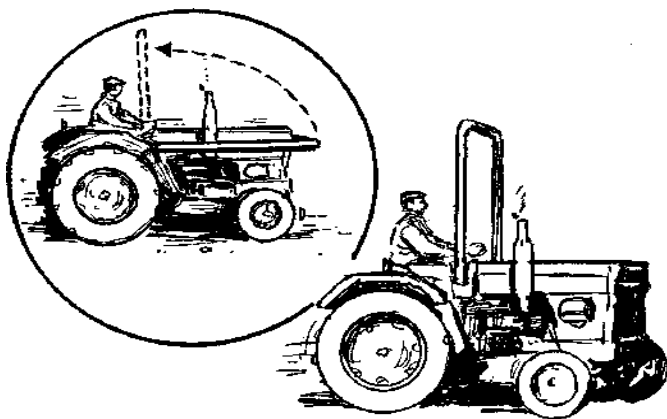

Fig. 181

b) tractoarele vor fi echipate cu arc de securitate rabatabil. La ieșirea din seră arcul de securitate va fi ridicat pentru protecția conducătorului în caz de răsturnare sau cabrare a tractorului (fig. 18);

c) tractoarele și motocultoarele, cu sau fără remorci, nu trebuie să transporte persoane, iar viteza de deplasare va fi de maximum 5 km/h (fig. 19);

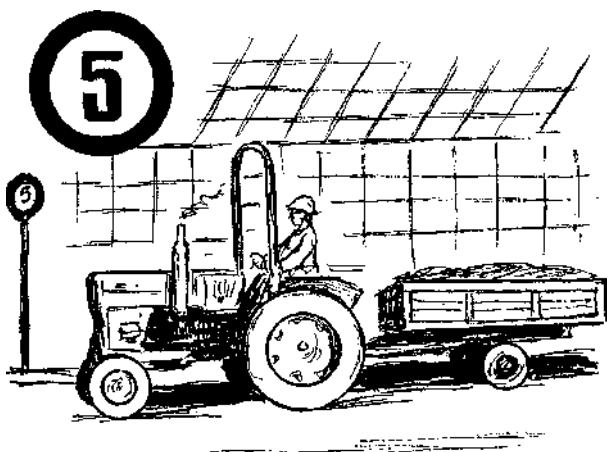

Fig. 19

d) interzicerea conducerii tractoarelor și motocultoarelor de către alte persoane decât cele desemnate pentru aceasta;

montarea și demontarea organelor active și a pieselor defecte la tractoare și mașini de spălat solul, la freze sau motoprășitori se va face cu motorul de acționare oprit și cu organele active în poziția coborât pe sol sau asigurarea acestora pe suport;

la curățirea de pământ se vor folosi numai bucăți de lemn;

g) interzicerea folosirii mașinilor și agregatelor cu bolțurile de cuplare neasigurate cu știfturi autoblocante și fără apărători de protecție la organele exterioare în mișcare;

h) alimentarea cu combustibil se va face numai la depozite sau puncte de alimentare special amenajate, unde sunt asigurate măsurile de prevenire și de stingere a incendiilor.

Art. 300. La exploatarea în seră a utilajelor alimentate cu energie electrică se vor respecta Normele specifice de securitate a muncii pentru utilizarea energiei electrice (anexa I pct. 1):

a) înainte de începerea lucrărilor cu utilaje acționate electric se va verifica protecția prin legare la nul și suplimentar legarea la centura de împământare, folosindu-se în acest scop la motoarele electrice trifazice priză și stecher cu carcasă din material electroizolant și cablu electric flexibil cu 5 conductori (fig. 20);

b) cablul de alimentare va fi suspendat pe cârlige îmbrăcate în cauciuc, pentru a se evita deteriorarea izolației;

Fig. 20

mănerile de transport ale utilajelor vor fi manșonate cu tuburi din cauciuc; la deplasarea utilajului de la un loc de muncă la altul, un salariat va avea grijă de strângerea și întinderea cablului flexibil, astfel încât acesta să nu se târască pe pământ sau să se tensioneze cu forțe mari; în caz de defecțiuni

utilajul se va scoate din priză și se va chema electricianul de serviciu pentru remediere;

la umplerea rezervoarelor utilajelor de stropit, acționate cu motor electric, se va avea în permanență grijă ca pe carcasa și pe cutia de borne să nu se scurgă lichide toxice sau inflamabile;

este interzisă funcționarea utilajelor cu ștechere defecte sau improvizate care nu au legătură la masă;

montarea și demontarea lor se fac după închiderea ventilelor de presiune.

Art. 301. Pentru a se ajunge la utilaje care se află la înălțime, se vor folosi scări duble, cu stabilitate mare sau cărucioare cu platforme hidraulice, prevăzute cu balustrade înalte de cel puțin 1 m, și scândura de margine cu înălțimea de cel puțin 10 cm.

Art. 302. Se va procura numărul necesar de căști de protecție care vor fi distribuite salariaților, pentru a fi purtate pe cap atunci când vântul suflă tare și poate provoca spargerea geamurilor.

Art. 303. La lucrările în sere și solarii, se interzic:

a - consumul de băuturi alcoolice; salariații care se prezintă la lucru sub influența alcoolului nu vor fi admiși în incintă;

b - fumatul în sere sau solarii;

c - păstrarea încălțămintei și a îmbrăcămintei salariaților în seră; acestea se păstrează în camere speciale cu vestiare;

d - servitul mesei în sere; acesta se va face în camere special amenajate în afara serelor;

e - lăsarea pe travee a uneltelor manuale în timpul pauzelor și după terminarea lucrului.

Art. 304. La locurile de muncă unde temperatura aerului depășește constant 30°C, agentul economic va lua < măsuri de asigurare a cantității de 2-4 litri/persoană-1 schimb de apă carbogazoasă salină cu o concentrație de 1 g NaCl/litru, distribuită la temperatura de 16-18°C.

Art. 305. Se interzice ca mâinile să se spele cu clorură de var sau superfosfat. Spălarea mâinilor se va face numai cu apă și săpun.

Art. 306. Tăierea sforilor de susținere a plantelor se va face cu cuțit cu mâner lung, bine fixat. La deplasarea de la un loc de muncă la altul sau în pauzele dintre lucrări, cuțitele vor fi păstrate în teci.

Art. 307. Salariații care efectuează lucrări de dezinfecție termică sau chimică vor fi supuși în prealabil controlului medicului care va atesta, pe carnetul de sănătate, că persoana respectivă poate lucra la tratamente de dezinfecție. Se interzice folosirea la aceste lucrări a femeilor gravide, a celor care alăptează, a salariaților cu diferite afecțiuni, a alcoolizilor, a celor cu răni deschise.

Art. 308. Efectuarea tratamentului cu produse de uz fitosanitar în sere, de către fitosanitari, se face prin mersul înapoi, pentru a se evita contactul cu suprafața respectivă, de regulă dimineața sau pe timp noros, sub supravegherea strictă a conducătorului locului de muncă.

Art. 309. La efectuarea operațiunii de sterilizare se vor respecta următoarele:

a) în timpul nopții se va asigura pe alei un iluminat corespunzător;

b) la sterilizări cu abur, se interzice accesul oricărei persoane în seră, cu excepția salariaților destinați acestui scop;

la intrarea în seră se vor aplica plăci de avertizare: **ATENȚIE! SE DEZINFECTEAZĂ CU ABUR. INTRAREA OPRITĂ!**;

ventilele cu abur din seră sau din afara serei vor fi acționate numai de salariați special instruiți;

pentru evitarea accidentelor prin opărire, datorate desfacerii legăturilor, se vor asigura toate cuplajele rapide de pe coloana de abur;

f) etanșarea prelatelor se va face înainte de a se da drumul la abur, în așa fel încât după introducerea acestuia să nu existe scăpări pe sub prelate.

Ridicarea și mutarea prelatelor se va face numai după răcirea acestora;

g) se interzice accesul printre prelatele sub presiune, pentru control sau remediere a defecțiunilor. Acesta se va face numai când s-a închis aburul și s-a constatat că nu mai există presiune sub prelate.

Art. 310. Transportul săculeților, prelatelor, furtunurilor etc., se va face cu atenție, în vederea prevenirii căzăturilor prin împiedicare. Se interzice a se circula desculț.

Art. 311. După aplicarea tratamentului cu produse de uz fitosanitar, sera se va închide, interzicându-se accesul în interior. Se vor aplica plăci cu **interdicția: „NU INTRAȚI! PERICOL DE INTOXICARE”**.

Art. 312. Încărcătoarele cu greifer, cu post de conducere pivotant, se vor monta numai pe tractoare prevăzute cu cabină de rezistență.

Art. 313. Împrăștierea gunoiului în travee se va face numai cu geamurile deschise. Salariații care efectuează operațiunea vor ieși periodic în afara serelor, pentru reîmprospătarea respirației.

Art. 314. Pentru depozitarea urinei se vor utiliza spații special amenajate (bazine din ciment), prevăzute cu balustrade înalte de 1 m.

Art. 315. Serele care folosesc bazine sau rezervoare pentru depozitarea urinei, vor avea în dotare 3 truse cu măști de protecție, centuri de siguranță cu bretele, frânghii de 16-20 mm grosime și 15 m lungime, cizme din cauciuc, targa specială și aparat manual pentru respirație artificială.

Art. 316. Orice intervenție la organele active ale mașinilor agricole se va face după ce s-a oprit motorul tractorului și s-a decuplat priza de putere, iar mașina agricolă a fost asigurată cu suportți metalici.

Art. 317. Toate organele exterioare în mișcare ale mașinilor agricole (cardane, cuplaje, curele, roți dințate, lanțuri etc.) vor fi protejate cu apărători de protecție (protectori) sau dispozitive de protecție construite robust. Pe mașini și utilaje se vor aplica inscripțiunile de avertizare scrise cu litere negre pe fond galben.

Art. 318. Pentru prevenirea accidentelor cauzate de căderea geamurilor sparte, mașinile agricole acționate de tractor, care efectuează lucrări în travee, vor fi prevăzute, în părțile laterale, cu câte o tijă de control elastică, de cea 6 cm, pentru a se evita în timpul lucrului atingerea de către mașina agricolă a registrelor din seră sau a stâlpilor. Tija va fi vopsită în culoare galbenă, vizibilă de pe scaunul conducătorului tractorului. **Art. 319.** Înainte de începerea lucrului în travee, se va verifica dacă sforile de susținere a plantelor au fost ridicate la înălțime sau înlăturate.

Art. 320. Conducătorul tractorului este obligat să fie atent la ridicarea plugului sau a altor utilaje purtate, atunci când efectuează întoarceri la

capetele porțiunii de teren lucrate, pentru a nu lovi geamurile, ale căror fragmente tăioase pot produce accidente.

Art. 321. În timpul lucrărilor mecanizate efectuate noaptea se va asigura un iluminat corespunzător, iar tractoarele folosite vor avea sistemul de iluminat în perfectă stare de funcționare, pentru ca activitatea să se desfășoare în condiții de securitate deplină.

Art. 322. Înainte de începerea lucrărilor de plantare se va controla acoperișul traveelor, luându-se măsuri pentru completarea sau schimbarea geamurilor sparte. Se vor înlătura cioburile de geam de pe suprafața ce urmează a fi plantată.

Art. 323. Cozile uneltelor de mână, mânerele cuțitelor de tăiat sforile de susținere a plantelor și alte ustensile cu mânere din lemn, trebuie să fie netede, fără așchii și bine fixate.

Art. 324. Se interzice folosirea plantatoarelor ale căror mânere prezintă asperități ce ar putea provoca leziuni în timpul lucrului. Mânerile se vor proteja cu bandaj de cauciuc cu guler. Acoperirea cu pământ a răsadurilor se va face numai cu plantatorul, pentru a se evita rănirea mâinilor cu cioburi, sârme etc.

Art. 325. Se interzice scuturarea de pământ a uneltelor prin lovirea lor de stâlpi sau de conductele de presiune.

Art. 326. Răsadurile din ghivece se vor dezinfecta chimic, prin îmbăiere cu substanțe fungicide în vase speciale. Operațiunea va fi executată de către salariați bine pregătiți să lucreze cu substanțele chimice în condiții de totală securitate a muncii, fiind dotați cu echipamentul individual de protecție.

Art. 327. Se interzice urcarea salariaților pe registre sau pe suporturi improvizate, în vederea legării plantelor cu sfoară.

Art. 328. Salariații care participă la lucrările de polenizare cu albinele, vor purta obligatoriu echipamentul individual de protecție împotriva albinelor, stabilit de Normativul cadru din 1995.

Art. 329. La acoperirea geamurilor de pe acoperiș cu amestec de clorură de var și apă, lucrătorii vor sta numai pe jgheaburi. Ușile de la intrarea în seră vor purta plăci avertizoare cu interdicția de a nu se circula pe traveele la care se stropește cu soluție.

Art. 330. Curățirea șlamului de pe geamuri se va face de către lucrători bine pregătiți, echipați corespunzător și cu furtunuri cu jeturi de apă sub presiune.

Art. 331. Pornirea și oprirea pompelor pentru aspersiune se vor face numai de către mecanicul de întreținere al instalației.

Art. 332. Se interzice deschiderea și închiderea robinetilor (ventilelor) prin urcarea pe registre sau prin alte mijloace improvizate; se vor folosi scule cu prelungitor pentru efectuarea intervențiilor la ventile și robineti situați la înălțime.

Art. 333. Orice intervenție la instalația de udare sau la agregatul de pompare se va face numai după oprirea acestora.

Art. 334. Înainte de a începe operațiile de întreținere și remediere a defecțiunilor la instalația de climatizare, pe tabloul de comandă (al microclimatului) se va monta o tăbliță de avertizare: **ATENȚIE! SE LUCREAZĂ LA INSTALAȚIE. PORNIREA INTERZISĂ!**

Punctele de distribuție ale tensiunii (tablouri electrice principale, secundare) în sere vor avea ușile închise, ferite de umezeală, cu siguranțe calibrate, iar cofretele vor fi inscripționate la interior cu circuitele electrice pentru fiecare consumator în parte. De asemenea, vor fi prevăzute cu platforme electroizolante. Pentru intervenție se va anunța electricianul care va remedia defecțiunea respectivă.

Art. 335. În cazul când instalația de udare a fost utilizată și la aplicarea de tratamente (de ex.: formalină), după terminarea lucrului se va goli instalația, prin cuplarea unui furtun la capătul instalației pentru scurgerea restului de soluție, după care se va spăla cu apă, întreaga instalație.

Art. 336. Se interzice ca din instalațiile de aspersiune să se ia apă pentru băut și pentru spălat. Se vor lua măsuri ca, la locuri vizibile, să fie puse avertizări scrise în acest sens.

Art. 337. Agenții economici au obligația asigurării următoarelor măsuri de prevenire a accidentelor la tratamentul prin fumigare:

tratamentul se va efectua numai de către conducătorul tractorului, care va fi echipat corespunzător cu echipamentul individual de protecție;

utilajele necesare efectuării tratamentului și care vor lucra în agregat cu tractorul, trebuie să fie în bună stare de funcționare;

pe toată durata tratamentului, conducătorul tractorului va fi asistat de un alt salariat, corespunzător pregătit, care să poată interveni în caz de pericol; în perioada funcționării utilajelor ce efectuează tratamente prin fumigare, se interzice accesul în seră.

Art. 338. Se interzice utilizarea motostivuitoarelor, electrostivuitoarelor etc., neechipate cu cadru cu acoperiș din plasă de protecție; deservirea acestor mașini se va face numai de către personal calificat, echipat cu cască de protecție.

Art. 339. Se interzice transportul de persoane în remorci, pe încărcătura din remorcă, pe proțapul remorcilor, pe motostivuitoare, electrostivuitoare, electrocare etc. (fig. 22).

Art. 340. La lucrarea de formare a șirelor de compost se interzic:

- a) staționarea lângă mașini la o distanță mai mică de 1 m;
- b) pornirea și manevrarea mașinilor de către persoane neautorizate;
- c) staționarea sau urcarea pe platforma utilajului.

Art. 341. La încărcarea, descărcarea și transportul compostului în camerele de producție, sunt interzise:

- a) circulația și staționarea în zona de acționare a greiferelor folosite la încărcarea buncărului;
 - b) pornirea și manipularea benzilor transportoare de către persoane neautorizate sau fără participarea electricianului de serviciu;
- staționarea pe benzi sau trecerea peste acestea în timpul funcționării;
montarea benzilor de la o cameră la alta, fără participarea electricianului de serviciu.

Art. 342. În timpul introducerii compostului în camerele de producție, ușile vor fi menținute în poziția deschis.

Art. 343. Accesul personalului pe pasarelele de trecere dintre paturile de cultură se va face numai după ce au fost făcute verificările privind montarea corectă a acestora.

Art. 344. La lucrarea de sterilizare cu abur a camerelor se vor aplica următoarele măsuri:

- a) se va verifica etanșeitarea camerelor;

Înainte de închiderea ușilor în vederea introducerii aburului se va verifica dacă în cameră nu există persoane;

pe ușile camerelor se vor aplica plăci avertizoare cu inscripția: **NU DESCHIDEȚI, SE DEZINFECTEAZĂ CU ABUR SUB PRESIUNE.PERICOL DE OPĂRIRE.**

Art. 345. La lucrările de dezinfecție chimică, precum și la tratamentele la cultura de ciuperci cu produse de uz fitosanitar se vor respecta normele specifice de securitate a muncii de la cap. 10.

7. ACTIVITĂȚI ÎN CULTURII* DE PLANTE TEHNICE

7.1. Cultura tutunului

Art. 346. Folosirea produselor de uz fitosanitar se va face cu respectarea prevederilor înscrise la cap. 10 din prezentele norme.

Art. 347. Se vor respecta instrucțiunile de securitate a muncii privind întrebuințarea substanțelor toxice pentru tratarea semințelor, răsadurilor și a culturilor în câmp. De asemenea, se interzic:

a) amestecul manual al semințelor de tutun cu substanțele toxice folosite în tratamentele contra atacului de ciuperci; operațiunea trebuie executată în butoaie speciale;

b) amestecarea cu mâna a soluțiilor de combatere a dăunătorilor și bolilor.

Art. 348. Substanțele toxice se vor păstra închise și sub cheie, până în momentul folosirii; aceste produse se vor depozita în clădiri separate, luând toate măsurile de păstrare în condiții de securitate deplină.

Art. 349. Aplicarea îngrășămintelor se va face folosind ochelari de protecție, pentru a se evita contactul dintre particulele fine de substanțe chimice și ochi.

7.2. Cultura inului și cânepii

Art. 350. Pentru evitarea accidentelor și desfășurarea activității de prelucrare a solului, semănat, fertilizat, recoltat, transport și depozitare în condiții de securitate deplină se vor respecta normele indicate la cap. 3, 4, 8, 9 și 10, precum și Normele specifice de securitate a muncii pentru prelucrarea plantelor tehnice (in, cânepă și bumbac) (anexa I

8. ACTIVITĂȚI DE FERTILIZARE A SOLULUI

8.1. Lucrări cu îngrășăminte chimice și amendamente

Art. 351. Pentru prevenirea îmbolnăvirilor cu substanțele chimice folosite la fertilizarea solului, personalul trebuie să fie instruit pentru a respecta următoarele măsuri specifice:

- la manipularea îngrășămintelor și amendamentelor vor fi dotați cu mască de protecție contraprafului și cu ochelari de protecție;
- să lucreze întotdeauna cu spatele în bătaia vântului;
- să poarte ochelari și mască de protecție la lucrarea de mărunțire a îngrășămintelor;
- să se mențină curățenie perfectă în spațiile de păstrare a îngrășămintelor chimice;
- la manipularea azotatului de amoniu, livrat în saci, să se evite ruperea sau spargerea acestora.

Art. 352. Sacii ruși din care curge azotatul de amoniu trebuie considerați periculoși, deoarece favorizează apariția procesului de descompunere și aprindere.

Art. 353. Se vor lua obligatoriu măsuri pentru izolarea sacilor ruși în care se află azotat de amoniu, depozitându-i în adăposturi corespunzătoare.

Art. 354. Se "interzic fumatul, folosirea lămpilor deschise, sudarea la locurile unde se păstrează și se pregătește azotatul de amoniu.

Art. 355. Azotatul de amoniu fiind o substanță care în anumite condiții se poate descompune dând naștere la explozii violente, pregătirea sa pentru încorporare se va face fără șocuri care pot declanșa asemenea reacții. Art.

Art. 356. Se interzice ca azotatul de amoniu să vină în contact cu substanțe organice, uleiuri, cărbuni, pirită, sulf, acizi, pulberi metalice și alte substanțe care pot provoca descompunerea și explozia.

Art. 357. Pentru prevenirea exploziei, piesele și zona respectivă de la mașinile care distribuie azotat de amoniu, înainte de sudare, trebuie bine curățate.

Art. 358. Atunci când se folosesc îngrășăminte lichide cu azot (apă amoniacală și amoniac anhidru), se vor lua măsuri de respectare întocmai a instrucțiunilor prevăzute în cartea tehnică a mașinii, a transportului în condiții de securitate, a depozitării și încorporării.

Art. 359. Înainte de începerea lucrului se va verifica starea tehnică, urmărindu-se echiparea cu apărătorile de protecție la transmisiile cardanice și la angrenaje, fiind interzisă punerea în funcțiune lară apărători de protecție.

Art. 360. Personalul care manipulează azotatul de amoniu va purta mănuși de protecție, salopete bine închise și strânse pe corp și capul acoperit.

Art. 361. În timpul lucrului se interzic reglarea, ungerea sau repararea mașinilor pentru administrat îngrășăminte. Acestea se vor executa numai cu motorul oprit și cu priza de putere decuplată de la tractor. Cuplarea la tractor va fi asigurată cu știfturi autoblocante pentru împiedicarea decuplării.

Art. 362. Pentru prevenirea accidentelor datorate aruncării materialului administrat, este interzisă staționarea persoanelor în raza de acțiune a organelor de distribuție, care vor fi reglate astfel încât să nu împrăștie materialul către tractor. La îmbinarea demontabilă dintre buncăr și coșul de conducere a îngrășămintelor trebuie să existe garnitura de etanșare.

Art. 363. În timpul lucrului și în transport este interzis a se transporta persoane pe încărcătură. De asemenea, se interzice transportul de persoane pe remorcile cisternă.

Art. 364. La mașinile de împrăștiat gunoi de grajd, care în anumite situații sunt încărcate de la platformele fermelor zootehnice, se interzice apropierea copiilor sau a altor persoane de aceste mașini.

Art. 365. Defecțiunile la transmisiile mașinii se remediază cu motorul oprit și apoi se verifică montarea apărătorilor de protecție, neadmițându-se introducerea lor în lucru decât cu apărătorile montate corespunzător.

Art. 366. După terminarea lucrului toți muncitorii care au lucrat cu mașinile de împrăștiat îngrășăminte și au venit în contact cu acestea, trebuie să se spele cu apă și săpun pe mâini și față.

8 2. Lucrări de irigații

Art. 367. Exploatarea instalațiilor de irigații și executarea lucrărilor fără pericol de accidentare se fac cu respectarea normelor specifice de securitate a muncii pentru îmbunătățiri funciare și irigații (anexa I pct. 10) și a următoarelor măsuri:

a) pentru a se evita accidentele prin înec, pe taluzul canalelor de irigații se vor monta scări cu mână curentă. Scările vor coborî în canal până la nivelul minim al apei;

b) cuplarea și decuplarea instalației de udare de la hidrant se vor face atunci când nu mai este presiune pe conducte;

c) orice defecțiune se remediază după ce nu mai este presiune pe conducte;

d) în raza de deplasare a instalației se interzice staționarea altor persoane decât a celor care execută lucrarea;

conductele se vor purta pe șold, pe aceeași parte și nu vor fi ridicate în poziție verticală;

se interzice băutul apei din conducte, mai ales atunci când se știe că s-au introdus îngrășăminte chimice în apa de irigare;

hidranții vor fi marcați vizibil și se vor monta plăci avertizoare pentru evitarea accidentelor.

h) tarlalele peste care trec liniile electrice aeriene se marchează vizibil cu plăci de avertizare: **ATENȚIE! LINIE ELECTRICĂ AERIANĂ.**) se vor

respecta instrucțiunile de securitate a muncii la lucrul cu instalațiile de udare prin aspersiune, pe terenurile unde sunt instalate liniile electrice aeriene.

Art. 368. În terenurile cu amenajări pentru irigații prin aspersiune, în zona de apropiere a LEA se vor lua următoarele măsuri:

- nu se vor amplasa aspersoare sub LEA;
- distanțele minime de amplasare între cel mai apropiat aspersor și elementele LEA,

Art. 369. Se interzice apropierea cu tronsoanele de conductă în poziție orizontală la mai puțin de 12 m de linia stâlpilor LEA.

Art. 370. Deservanții instalațiilor de udare vor fi instruiți asupra pericolului de apropiere la o distanță mai mică de 20 m față de un conductor al LEA căzut la pământ, din cauza tensiunilor de pas periculoase ce apar în astfel de situații.

Art. 371. În culoarul format de conductorii extremi ai LEA cu tensiunea mai mare de 1 kV, plus 10 m de o parte și de alta, se interzice ridicarea de la sol a conductelor, tronsoanelor sau aspersoarelor, la o înălțime mai mare de un metru sau încărcarea acestora în mijloace de transport. Manipularea conductelor, tronsoanelor sau a aspersoarelor se va face menținând în mod obligatoriu contactul acestora cu solul în cel puțin un punct (prin târâre).

Art. 372. În cazul LEA cu tensiunea 400 kV se interzice manipularea conductelor, aspersoarelor sau tronsoanelor în interiorul unui culoar format din conductorii extremi ai LEA, plus 5 m de o parte și de alta a liniei.

Art. 373. Agentul economic va lua măsuri ca lucrătorii care deservește instalațiile de irigare să cunoască zona apropiată de LEA (zonă cuprinsă în porțiunea de 50 m, măsurată față de proiecția pe orizontală a conductorilor fazelor extreme de o parte și de alta, de-a lungul liniei electrice).

Art. 374. Nu se vor lua măsuri speciale în zonele amenajate pentru irigații prin scurgere la suprafață (brazde, fâșii sau submersiune) pentru cazul traversărilor sau apropierilor de LEA cu tensiunea mai mare de 1 kV, cu excepția amenajărilor cu conducte de udare din aluminiu. Se interzice ridicarea pe verticală a conductelor. În acest caz, sunt interzise încrucișările

LEA cu tensiunea mai mare de 1 kV cu conducte de udare sau cu instalații de udare mobile, cu gabarite față de sol de până la 3 m.

Art. 375. Se interzice utilizarea sub LEA cu tensiunea mai mare de 1 kV a instalațiilor de udare mobile cu gabarite față de sol mai mari de 3 m.

Art. 376. Agenții economici sunt obligați să aplice următoarele măsuri:

a) în cazul amenajărilor pentru irigații prin aspersiune în zona din apropierea LEA, se interzice amplasarea aspersoarelor sub LEA;

b) personalul special instruit poate să manipuleze și să manevreze conductele de udare, tronsoane sau aspersoare la operațiile de montare-demontare în zona apropiată de LEA.

Art. 377. La efectuarea acestor operațiuni se vor respecta în mod obligatoriu următoarele reguli:

înainte de începerea lucrului, lucrătorii se vor asigura că toate conductoarele LEA din zona în care se va lucra, se află în poziție suspendată normală;

în cazul când un conductor este căzut la pământ sau are săgeți evident mărite, se interzic intrarea în zona de apropiere cu LEA, precum și executarea oricăror lucrări; se anunță imediat agentul economic care exploatează LEA; numai după remedierea defecțiunilor menționate vor fi reluate manipulările sau manevrele cu instalațiile de irigație din zona apropiată de LEA.

8.3. Lucrări pentru protecția plantelor

Art. 378. În timpul executării lucrărilor de protecție a plantelor se vor aplica regulile specifice de securitate a muncii la folosirea produselor de uz filosanitar de la cap. 10.

Art. 379. Manipularea mașinilor și aparatelor de stropit și prăfuit cu substanțe toxice este permisă numai persoanelor care au fost examinate medical, au fost instruite, fac parte din echipele organizate pentru stropit și prăfuit și sunt dotate cu echipamentul de protecție prevăzut în Normativul cadru de acordare și utilizare a echipamentului individual de protecție aprobat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale cu Ordinul nr. 225 din 21 iulie 1995.

Art. 380. Rezervoarele trebuie să fie executate din materiale rezistente la acțiunea chimică a substanțelor pentru care sunt destinate sau sunt acoperite cu un strat de protecție corespunzător.

Rezervoarele de presiune, conductele, armăturile, suflantele și ventilatoarele trebuie să corespundă cerințelor din STAS, prescripțiilor tehnice și următoarelor reguli:

- exploatarea, întreținerea și repararea se vor face astfel încât procesele de muncă să se desfășoare în condiții de securitate;
- orificiile de alimentare ale rezervoarelor de presiune trebuie să se deschidă numai după egalizarea presiunii, cu ajutorul unui dispozitiv corespunzător;
- poziția orificiilor de evacuare ale supapelor de siguranță trebuie să asigure eliminarea presiunii excedentare, fără pericol pentru personalul de deservire;
- pentru supravegherea nivelului conținutului de lichid din rezervor, acesta trebuie să fie dotat cu un indicator de nivel;

e) instalațiile, armăturile, elementele de filtrare și conductele vor fi executate din materiale rezistente la acțiunea chimică a substanțelor de uz fitosanitar; filtrele vor fi precedate de robinete de închidere pe circuitul de intrare, pentru a putea fi demontate și curățate fără pericol de accidentare, atunci când în conducte se găsește soluție sub presiune;

la loc vizibil se vor aplica indicatoare privind direcția de rotație și turația suflantelor și ventilatoarelor;

h) în timpul alimentării mecanizate sau automatizate, nu trebuie să se producă impurificarea aerului, și respectiv, depășirea concentrației admisibile de substanțe toxice în atmosfera zonei de muncă, conform normelor generale de protecție a muncii;

i) piesele componente ale dispozitivelor și accesoriilor care vin în contact cu substanțele toxice trebuie să se demonteze ușor și să se curețe fără pericol pentru conducătorul agregatului și deservanți.

Art. 381. Înainte de începerea lucrului cu mașinile de stropit și prăfuit se va verifica dacă:

- suprafața mașinii este curată;

- scurgerile sau supurările de lichid sau praf au fost remediate; mașinile funcționează normal și au fost verificate temeinic;
- mașinile cu presiune de până la 2 MPa au fost prevăzute cu ventile de siguranță, iar cele cu presiune de max. 6,3 MPa, cu manometru de presiune în bună stare de funcționare.

Art. 382. în timpul funcționării mașinilor pentru probe sunt interzise conducătorului tractorului și deservanților:

- a) să mănânce, să bea sau să fumeze;
- b) să demonteze piesele din circuitul de refulare a lichidului, atunci când momentul indică existența presiunii în instalație;
- c) să deșurubeze duze sau să desfacă coliere dacă robinetii nu sunt închiși;
- d) să desfunde lăncile și duzele pulverizatoare prin suflarea aerului cu gura.

Art. 383. în timpul lucrului, în afară de regulile indicate la articolul anterior se vor respecta următoarele:

nu se folosesc mașini și aparate fără manometru sau cu furtunuri și tije defecte, sparte sau cu fisuri care pot împrășca soluția de stropit;

nu se admite dereglarea regulatorului de presiune pentru a se crea suprapresiuni, deoarece dereglarea regulatorului poate provoca explozii;

la agregatul tractor-mașină este obligatorie decuplarea prizei de putere a tractorului în timpul întoarcerilor de la capetele parcelei;

nu se transportă mai multe persoane decât numărul de scaune fixate pe mașină.

Art. 384. Mașinile de stropit și prăfuit vor fi conduse în așa fel încât soluția sau praful să fie îndreptate în direcția vântului, iar deservenții să aibă vântul în spate. Când pe aceeași suprafață lucrează mai multe mașini, acestea se vor repartiza pe diagonala terenului de lucru, pentru ca substanțele pulverizate să nu pătrundă în zona vecină. Pe mașini se va aplica, la loc vizibil, interdicția scrisă pe fond galben cu litere negre: **PERSOANELE STRĂINE NU VOR STAȚIONA MAI APROAPE DE 30 M DE MAȘINĂ.**

Art. 385. La combaterea dăunătorilor și bolilor cu avionul, se interzice circulația persoanelor sau zborul prin norul de insecticide; pilotul de zbor nu va fi folosit la încărcarea substanțelor toxice.

Art. 386. În timpul repausului sau după terminarea lucrului se vor respecta următoarele reguli:

a) mașinile cu rezervoarele încărcate nu se vor lăsa în soare, pentru a se evita exploziile prin dilatarea lichidului;

b) mașinile, aparatele, recipientele și ustensilele se vor curăța și spăla, se vor depozita și parca cu grijă sub supraveghere, în locuri bine stabilite, ferite de contactul cu oameni și animale, iar hainele de protecție vor fi denocvizate și predate la magazie.

Art. 387. După terminarea lucrului, vasele folosite pentru prepararea și manipularea substanțelor vor fi bine spălate și păstrate, pentru a nu fi folosite în alte scopuri, iar în mod obligatoriu deservanții își vor spăla cu apă și săpun mâinile, fața și gâtul, iar gura va fi clătită cu apă.

Art. 388. Repararea mașinilor și aparatelor de stropit și prăfuit se va executa numai după ce s-a redus presiunea la zero, s-a executat golirea și curățirea lor. Este interzisă folosirea focului deschis la repararea mașinilor, până nu s-a efectuat degresarea și curățarea corectă a pieselor și în special a recipientilor.

Art. 389. Pentru prevenirea accidentelor, în timpul circulației agregatului pe drumurile publice, lăncile vor fi asigurate prin blocare în suportii prevăzuți în acest scop pe cadrul mașinii.

9. ACTIVITĂȚI DE RECOLTARE, TRANSPORT ȘI DEPOZITARE. TRANSPORTUL DE PERSOANE

9.1. Prevederi comune

Art. 390. Traversarea liniei curențe CFR cu tractoarele și mașinile agricole se va face numai prin trecerile de nivel, marcate prin placarde și indicatoare prevăzute de lege.

Art. 391. Se interzice apropierea oamenilor cu corpul sau prin intermediul mașinilor și al altor obiecte, la distanță mai mică de 2,5 m față de elementele liniei de contact aflate sub tensiunea de 27 000 V (fig. 29).

Art. 392. Se interzice urcarea persoanelor pe mașini sau pe utilaje aflate în vagoane care staționează sau care se deplasează pe căi ferate electrificate.

Art. 393. Este interzisă atingerea sau apropierea la o distanță mai mică de 10 m de conductorii liniei de contact rupți sau de obiectele străine ce se găsesc pe aceasta, indiferent dacă ele ating sau nu pământul sau construcțiile puse la pământ.

Art. 394. La trecerea mașinilor agricole înalte (agabaritice) peste căile ferate electrificate, precum și la executarea lucrărilor din apropierea zonei CFR, distanța de la punctele cele mai înalte ale mașinii până la elementele liniei de contact sub tensiune nu trebuie să fie mai mică de 2,5 m (fig. 31).

Art. 395. La recoltarea cu mașinile, persoanele care au legătură cu această lucrare (aprovizionare cu combustibil, cu masa, cu apa etc.), trebuie să se ferească de agregatele respective, să nu intervină sub nici o formă la mașinile de recoltat sau să staționeze în fata acestora.

Art. 396. Înainte de începerea lucrului cu mașinile de recoltat, date fiind condițiile speciale de lucru, se va face recunoașterea terenului, marcându-se cu plăci avertizoare locurile și obiectele periculoase (buturuși, pietre mari, gropi, șanțuri etc.) care ar provoca deteriorarea mașinii și accidente.

Art. 397. Este interzisă urcarea pe mașini, în timpul lucrului, a oricărei persoane.

Art. 398. Pentru preîntâmpinarea accidentelor datorită neatenției, conducătorul mașinii va purta la lucrările de recoltare, combinezon sau salopetă strânsă pe corp și bine încheiată. Nu se vor purta halate.

Art. 399. Înainte de începerea lucrului se va verifica dacă:

mașina este în bună stare de funcționare, bine montată pe tractor și cuplată corect; combina este în stare bună și reglată potrivit culturii care se recoltează și condițiilor specifice din lan;

apărătorile de protecție și carcusele sunt în bună stare, montate corect pe mașină și sunt bine fixate, în mod deosebit se va controla și, la nevoie se vor remedia eventualele defecțiuni la apărătoarea de protecție de la transmisia cardanică, montarea corectă a grilei de la șnecul de uniformizare din buncărul de boabe și grila de la șnecul de descărcare a buncărului;

c) dispozitivele de siguranță sunt bine reglate

și dacă funcționează corect.

nu verificați niciodată scurgerile sau pierderile de lichid hidraulic, folosind mâinile, întrebuințați o piesă mică confecționată din carton, pentru a descoperi și verifica posibilele locuri ale scurgerilor sau scăpărilor.

Art. 400. Înainte de punerea în funcțiune, persoanele din jurul mașinii vor fi depărtate și prevenite asupra pericolului de accidentare.

Art. 401. În timpul funcționării mașinii se interzice oricăror persoane să meargă prin fața pic-up-ului și să atingă cu mâna organele în mișcare.

Art. 402. La mașinile de recoltat mazăre, fasole și ceapă se vor admite numai persoane care au cunoștințele necesare și experiență în deservirea și întreținerea mașinilor și care au fost instruite cu regulile de tehnică a securității muncii.

Nu se va permite staționarea persoanelor în raza de acțiune a aparatului de tăiere, atunci când se execută ridicarea sau coborârea acestuia.

Art. 403. Se interzice culcatul, dormitul persoanelor în oricare punct al tarlalei pe care s-a început recoltatul.

De asemenea, se interzice culcatul și dormitul persoanelor sub hederul combinei, pentru a nu fi strivite datorită căderii acestuia prin spargerea furtunurilor sistemului hidraulic.

Art. 404. Pe timp de ploaie, când în atmosferă se produc descărcări electrice, se interzice adăpostirea lucrătorilor lângă combine sau sub acestea.

Art. 405. Personalul care exploatează, întreține și repară combine autopropulsate, trebuie să fie calificat corespunzător, să cunoască bine aceste mașini și să participe la instructajele de cunoaștere temeinică a măsurilor de tehnică a securității muncii.

Art. 406. Se va asigura pornirea automată a combinei, pentru a se putea opri și porni ori de câte ori este nevoie.

Art. 407. Combinele vor fi echipate cu cabine de protecție climatizare, iar dimensiunile postului de conducere trebuie să corespundă prevederilor din prezentele norme.

Art. 408. Microclimatul cabinei care echipează combinele trebuie să răspundă următoarelor cerințe:

parbrizul să aibă un unghi negativ de 12-15°;

temperatura în cabină să fie de 20° C;

sistemul de ventilație să fie eficient și să aibă filtru pentru purificarea aerului introdus din exterior;

concentrația admisibilă de pulberi în atmosfera zonei de muncă nu va depăși valoarea stabilită de normele generale de protecție a muncii.

Art. 409. Cuplarea motorului și a mecanismelor în funcționare ale combinei se face după ce s-a asigurat că nimeni nu se află în zona de acțiune a organelor în mișcare și după avertizarea sonoră cu clacsonul.

Art. 410. Este interzis să se curețe, regleze sau repare combina cu motorul în funcțiune.

Niciodată să nu desfundați, să nu ungeți sau să executați orice alte lucrări în timpul funcționării mecanismelor. Ca atare opriți funcționarea motorului termic, scoateți cheia de contact, coborâți hederul pe sol și acționați frâna de mână înainte de a începe remedierile, indiferent din ce motive.

Art. 411. Sunci interzise urcarea și coborârea de pe mașină în timpul mersului, chiar și pe scara de serviciu.

Art. 412. Este interzisă intrarea în interiorul combinei sau în buncărul acesteia când motorul este în funcțiune.

Art. 413. Este interzis transportul de persoane și materiale pe platforma de conducere sau pe oricare alt loc al combinei.

Art. 414. Combina va fi echipată și nu va lucra în lan fără stingător încărcat și montat la locul stabilit.

Art. 415. Nu îndepărtați bușonul radiatorului atunci când motorul termic este fierbinte. Așteptați ca motorul să se răcească, slăbiți bușonul lent la prima creștătură, pentru a permite evacuarea presiunii și numai după aceea scoateți bușonul.

Art. 416. Înainte de a deplasa combina autopropulsată pe drumuri publice sau alte mijloace pentru tranzit, se vor lua următoarele măsuri:

- goliți rezervorul pentru boabe;
- montați piesa pentru blocare între pedalele frânei, în așa fel ca ambele frâne pentru roțile frontale să fie acționate simultan;
- poziția melcului pentru descărcare să fie către spate;

- demontați hederul dacă acest lucru este convenabil. Dacă hederul trebuie să rămână pe combină în timpul transportului, căutați cea mai bună poziție a acestuia, pentru a asigura vizibilitatea conducătorului și ca hederul să păstreze cea mai bună distanță de la drum;
- verificați pentru a vă asigura că luminile pentru deplasare ale combinei sunt în stare de funcționare, în special luminile intermitente și girofarul;

f) măsurați lățimea totală și înălțimea totală a combinei pentru transportul pe drumuri înguste sau acolo unde ar putea exista subtreceri.

Art. 417. Se interzice ca salariații permanenți și sezonieri să intervină la combine, în camerele de detașare, la valțuri, tobe de tocare etc.

Art. 418. În timpul funcționării combinei se interzice orice intervenție la depănușător. Numai după ce acesta s-a oprit, se vor face desfundările respective.

Dacă depănușătorul este acționat electric, trebuie să fie racordat la nulul de protecție și la o instalație de legare la pământ. Toate defecțiunile la instalațiile electrice se vor remedia numai de către electricianul de serviciu.

Art. 419. Combinele pot lucra corespunzător pe pante de până la 8-10°, peste care nu este admis să se lucreze decât cu combine speciale pentru pantă, întoarcerea pe terenurile cu panta admisă se va face cu viteza de deplasare de 1,5 - 2 km/h.

Art. 420. Presele de balotat nefiind prevăzute cu un loc de deservire, este interzisă prezența oricărei persoane pe acestea, atunci când se află în funcțiune sau în timpul transportului.

Art. 421. Înainte de a porni motorul tractorului, mecanicul agricol trebuie să se asigure că priza de putere este decuplată. La antrenarea presei se va controla dacă în canalul de presare sau pe celelalte organe nu se află corpuri străine care ar putea produce accidente.

Art. 422. Este oprită trecerea dintr-o parte în alta a agregatului peste transmisia cardanică sau prin fața tractorului. Agregatul va fi ocolit prin spate.

Art. 423. În cazul înfundărilor este interzisă intervenția la mașinile pentru recoltat legume. Pentru desfundare, agregatul va fi manevrat înapoi până

când mașina se desprinde de plantele nerecoltate și iese complet din brazdă. Apoi trebuie să se oprească motorul și să se decupleze priza de putere. Lucrarea de desfundare se va efectua obligatoriu cu ajutorul unor unelte cu coadă lungă (furci ele.). Sunt interzise efectuarea desfundărilor cu brațele sau picioarele, precum și intrarea între mașină și tractor sau sub oricare dintre mașini.

Art. 424. Remorcile noi vor fi marcate de fabricant cu marcajele de scurhate CS'97, CS'98... în urma atestării acestora de către institutul de specialitate abilitat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale în baza prevederilor Legii protecției muncii.

Agenții economici vor achiziționa numai mașini, utilaje, instalații și remorci care poartă marcajul de securitate CS.

Art. 425. Pentru agregarea sigură a remorcilor biaxe la tractor, acesta trebuie echipat cu cuplă automată (dispozitiv superior de remorcare).

Art. 426. Dispozitivele superioare de remorcare pentru remorcile agricole biaxc trebuie să fie amplasate în spatele tractorului la o înălțime de la sol de 650-810 mm; furca dispozitivului să se poată roti în jurul axei longitudinale de simetrie; să permită ochiului de

remorcare al proțapului remorcii să oscileze cu un unghi de minimum 20°; să permită proțapului remorcii să se rotească în jurul unei axe verticale cu un unghi de minimum 60° la stânga și la dreapta; să permită ochiului de remorcare al proțapului să oscileze în jurul unei axe orizontale ce trece prin bulonul de remorcare cu un unghi de minimum 20°.

Art. 427. Dispozitivele speciale pentru remorci monoax sau tandem (dispozitive inferioare de remorcare) sunt montate la partea inferioară a tractorului, spate, fiind respectate strict dimensiunile indicate în STAS.

Dispozitivul de cuplare trebuie să asigure rotirea proțapului remorcii în plan orizontal cu minimum $\pm 55^\circ$ și posibilitatea de înclinare cu $\pm 20^\circ$.

Pentru ușurarea cuplării remorcilor monoax și tandem la dispozitivul special de remorcare, acesta trebuie să fie de tipul cu autocuplare-decuplare.

Art. 428. Pentru cuplarea remorcilor tehnologice la care organele active sunt acționate de la priza de putere prin transmisie cardanică, tractoarele trebuie să fie echipate cu dispozitivele și barele de tracțiune.

Art. 429. Tractoarele pentru transporturi trebuie să fie echipate cu cabine de protecție climatizate, care datorită cadrului de rezistență, în caz de răsturnare, preîntâmpină accidentarea conducătorului. Cabinele tractoarelor, folosite cu pondere la transporturi, trebuie să fie cu confort sporit.

Art. 430. Tractoarele pe roți, utilizate la transporturi în agregat cu remorci, trebuie să fie echipate în exclusivitate cu instalații hidraulice, ceea ce permite ca, toate remorcile agricole pentru transport să fie realizate cu bene basculabile pentru ușurarea descărcării produselor agricole.

Art. 431. Remorcile vor fi dotate cu dispozitive de protecție a muncii și pentru siguranța circulației:

- cabluri de asigurare a cuplării remorcii la tractor;
- propteaua pentru asigurarea benei în poziție ridicată în vederea efectuării unor intervenții;
- instalație electrică de semnalizare și iluminare;
- picior de sprijin sau resorturi pentru suspendarea proțapului în poziția de cuplare la tractor.

Art. 432. Operațiile de încărcare, descărcare, transport, manipulare și depozitare se vor executa de către salariați, instruiți special în acest scop și sub supravegherea unui șef de formație de lucru sau șef de echipă. Se vor respecta Normele specifice pentru manipularea, transportul prin purtare și cu mijloace mecanizate și depozitarea materialelor (anexa I pct. 7).

Art. 433. Se interzice folosirea tinerilor sub vârsta de 16 ani la efectuarea operațiilor manuale de încărcare, descărcare și transport.

Art. 434. Conducerea autovehiculelor, tractoarelor înmatriculate și a mijloacelor de transport în incintă este permisă salariaților care posedă permis de conducere și în conformitate cu prevederile din Normele specifice de securitate a muncii pentru transporturi rutiere (anexa I pct.5) și Normele specifice de securitate a muncii pentru transport intern (anexa I pct. 3).

Art. 435. Producția din câmp necesită un volum mare de transport cu mijloace auto, remorci sau căruțe. Organizarea și disciplina trebuie să fie bune, pentru ca mijloacele de transport să fie folosite cu randament, iar salariații permanenți și sezonieri să se afle în afara oricărui pericol de accidentare.

Art. 436. Salariații folosiți pentru încărcarea sacilor din grămezile de boabe de pe arii, vor umple sacii astfel ca încărcarea și descărcarea din camioane, remorci și căruțe să nu suprasolicite eforturi fizice.

Art. 437. Organizarea transportului produselor agricole va fi făcută pe baza stabilirii echipelor de încărcare și a celor de descărcare, evitându-se astfel ca salariații să fie urcați peste încărcătura din camioane și remorci, înlăturându-se în acest fel o cauză frecventă de accidentare.

Art. 438. Salariații de pe vehicule care primesc și așază paie, fânul sau cocenii sau le descarcă, nu vor depăși cu picioarele cadrul de susținere a încărcăturii, pentru a nu se expune căderii. Pentru a se evita accidentele la mânăuirea materialului ce urmează să fie aranjat, furcile de fier vor fi bine prinse în cozi.

Art. 439. În mijloacele de transport al materialelor voluminoase (paie, fân, coceni, masă verde) nu se vor transporta salariați, deoarece datorită gropilor

sau altor obstacole peste care trece camionul sau remorca, încărcătura face mișcări bruște, iar salariații neavând de ce să se sprijine pot fi accidentați.

Art. 440. Numai salariații pricepuți să facă șire și stoguri de paie și fân balotate sau nebalotate, ca și la făcutul glugilor de coceni, vor fi folosiți la asemenea lucrări.

Șirele de paie se vor construi cu rânduri de baloți întrețesute.

Art. 441. Coborârea salariaților de pe șire se face organizat, dând drumul în jos la furci, după ce s-a anunțat sonor această intenție.

Pentru evitarea accidentelor de muncă, pe șirele de paie se va folosi dispozitivul de ancorare, de care se va prinde centura de siguranță.

Art. 442. Se interzice adăpostirea salariaților lângă șire sau stoguri, pe timpul ploilor însoțite de descărcări electrice.

Art. 443. Desfacerea șirelor de baloți din paie se va face de sus în jos și în trepte, pentru a se evita accidentele grave. Se interzice scoaterea băieților de la baza șirei și crearea tumbei. Urcarea și coborârea de pe șire se vor face cu ajutorul scărilor în stare corespunzătoare.

Art. 444. La lucrările de încărcare a produselor în remorci, autocamioane și căruțe în zona LE A, mijlocul de transport va fi oprit la o distanță care să dea siguranță evitării electrocutării, încărcătorii-descărcători vor cobora din mijlocul de transport, vor trece pe sub LE A și se vor reîmbarca sau vor continua lucrul. Se interzice, la trecerea pe sub LEA, purtarea pe umăr a furcilor, lopeților, conductelor etc. Se interzice aruncarea peste încărcătura din remorcă a sârmelor pentru legatul baloților, fiind pericol de electrocutare .

Art. 445. Atunci când mijlocul de transport sau agregatul tractor-remorcă a intrat totuși sub tensiune, în câmpul de frecvență industrială (anvelopele se încălzesc, se simte miros de cauciuc ars etc.), se va proceda astfel:

- a) nu se atinge utilajul cu mâna și stând pe pământ;
- b) se va sări din tractor sau din cabina mijlocului de transport, cu ambele picioare, cât mai departe și lară a atinge utilajul;

nu se va reîntoarce la mijlocul de transport și nu îl va atinge în nici un fel;

se va anunța imediat conducătorul locului de muncă.

Art 446. În gări CFR, la efectuarea lucrărilor de încărcări- descărcări, se vor respecta următoarele:

sunt interzise intrarea între tamponalele vagoanelor de cale ferată și trecerea peste acestea;

nu se va circula și staționa printre șinele căii ferate;

este interzisă urcarea și coborârea din vagoanele de cale ferată aflate în mers;

liniile ocupate cu vagoane de cale ferată în staționare vor putea fi traversate la o distanță minimă de 5 m de acestea.

Art. 447. Este interzisă așezarea butoaielor în picioare, în stive mai mari de două rânduri. Așezarea butoaielor în stive, în poziția culcat, se va face cel mult în trei rânduri, dar cu asigurare la capete.

Art. 448. Transportul personalului la și de la locul de muncă se va face în conformitate cu Normele specifice de securitate a muncii pentru transporturi rutiere (anexa I pct. 5).

Art. 449. În cazuri speciale, când transportul de persoane se impune a fi executat cu autocamioane, se vor lua următoarele măsuri:

caroseria va fi prevăzută cu bănci fixate rigid pe podea, a căror înălțime va fi cu 15 cm mai mică decât înălțimea obloanelor;

autocamionul va fi dotat cu o scară mobilă care se va fixa, la urcare și la coborâre, în partea din spate a autocamionului;

caroseria autocamionului va fi prevăzută cu coviltir și prelată în stare bună.

Art. 450. În foaia de parcurs a autocamionului destinat transportului de persoane se va menționa - pe răspunderea celui care încuviințează transportul - că autovehiculul poate transporta persoane, fiind pregătit în acest scop.

9.2. Activități de recoltare

9.2.1. Lucrări de cosit manual și mecanizat

Art. 451. La recoltarea cu mașinile, persoanele care au legătură cu această lucrare (provizionare cu combustibil, cu masa, cu apa etc.), nu trebuie să se

apropie de agregatele respective și să nu intervină sub nici o formă la cuțitele echipamentului de cosit.

Art. 452. Personalul care lucrează la strânsul fânului în apropiere de mașini, se interzice staționarea în fața agregatelor în lucru sau intervenția la aparatul de tăiere.

Art. 453. Curățirea sau degajarea cuțitelor de iarbă, ori remedierea altor defecțiuni se face de către conducătorul tractorului sau vindroverului, numai după ce a oprit motorul și decuplat aparatul de tăiere.

Pentru a se evita accidentele, curățirea cuțitului de iarbă se face numai cu oticul de lemn, prin spatele aparatului de tăiere (fig. 35).

Art. 454. În timpul lucrului cu agregatul de cosit, este interzisă trecerea prin fața aparatului de tăiere.

Art. 455. La cositorile rotative nu se admite staționarea persoanelor atât în fața cât și în spatele tobelor cu cuțite.

Punerea în funcțiune se va face numai după montarea apărătoarei de protecție (din material special) a discurilor rotative împotriva proiectării pietrelor, corpurilor metalice etc. și accidentării conducătorului tractorului sau altor persoane.

Art. 456. În timpul funcționării agregatului sunt interzise executarea ungerii și reglarea acestuia. Pentru executarea remedierilor, înainte de a coborî de pe tractor, conducătorul va opri motorul și va decupla priza de putere.

Art. 457. Este interzisă urcarea sau coborârea de pe tractor în timpul mersului.

Art. 458. Pentru a se evita accidentele, șuruburile de fixare a cositorii pe tractor se vor controla și strânge atunci când este necesar.

Art. 459. Ridicarea aparatului de tăiere în poziția de transport se va face lent și se va asigura cu tija respectivă, pentru a nu se desface în timpul transportului.

Art. 460. Pe timpul stocării cositorii, aparatul de tăiere va fi protejat cu o apărătoare din scândură, pentru a se preveni accidentele ce le-ar putea provoca lamele cuțitului și degetele.

Art. 461. Vindroverul autopropulsat va fi deservit numai de către conducătorul care a fost pregătit în acest scop, instruit cu normele specifice de protecție a muncii și are permis de conducere.

Art. 462. Înainte de punerea în funcțiune, se va verifica dacă toate capotele sunt închise, apărătorile de protecție sunt montate și complete. Se va controla ca în jurul mașinii să nu fie persoane străine, se va clacsona și numai după aceea se va porni mașina.

Art. 463. Motorul vindroverului se va porni numai cu aparatul de tăiere decuplat și maneta schimbătorului de viteze pe poziția zero.

Art. 464. Deplasarea vindroverului autopropulsat pe drumurile publice se va face numai cu platforma de cosit montată pe căruciorul de transport.

Art. 465. Pregătirea vindroverului și deplasarea la locul de muncă se vor face astfel:

- se asigură hederul împotriva căderii;
- se verifică existența cablului de siguranță între cărucior și mașină;
- înaintea pornirii se deblochează placa turnantă a căruciorului;
- se protejează cu apărătoare despicătorul aparatului de tăiat;
- coșul de evacuare se rotește spre înapoi;
- se cuplează funcționarea lămpii girofar.

Art. 466. În timpul lucrului se respectă regulile următoare:

a) se interzice părăsirea mașinii fără oprirea motorului și decuplarea instalației electrice de la întrerupătorul principal;

b) la deplasarea pe pante și frânarea accentuată, conducătorul se va ține de volan;

la recoltarea pe curba de nivel se va asigura alimentarea cu tocătură a vehiculului ce merge în paralel cât mai aproape, utilizând la maximum clapeta conductei de aruncare. Vehiculul se va deplasa pe teren uscat și cu înclinare redusă în partea dinspre deal, iar pe teren neprielnic în partea dinspre vale;

în condiții de pantă nu se va încărca la maximum mijlocul de transport;

la deschiderea brazdei, remorca atașată în spate va avea sarcina de 8 t și frâne pneumatice pe toate patru roți;

remorcile ce vor primi tocătura vor avea obligatoriu montați opritori limitatori pentru blocarea arcurilor, iar lanțul de limitare a unghiului de basculare va fi reglat pentru evitarea căderii benei;

se vor evita deplasarea în lungul liniilor electrice de înaltă tensiune și urcarea de persoane deasupra gabaritului superior al cabinei;

h) se va evita staționarea sau părăsirea mașinilor sub liniile de înaltă tensiune sau la o distanță mai mică de 25 metri de acestea;

i) pentru evitarea influenței electricității, în cazuri deosebite, sub linii de înaltă tensiune, înaintea coborârii din mașină, se va lăsa hederul în contact cu solul;

j) înainte de staționare, se va bloca maneta schimbătorului de viteze pe poziția zero.

Art. 467. În cazul defecțiunilor sau al altor intervenții la mașină se vor respecta următoarele măsuri:

a) pentru intervenția la toba de tocare se oprește motorul și se verifică, prin deschiderea peretelui din dreapta, oprirea rotirii inerțiale a tobei, după care se blochează împotriva rotirii accidentale cu bolțul din peretele tobei și se zăvorăște;

b) se interzice ridicarea protecției sau capacului tobei de tocare, fără oprirea motorului și blocarea tobei de tocare;

c) în cazul necesității tragerii materialului înfundat din tobă, cu mâinile, acesta nu se va apuca în direcția cuțitelor;

d) ascuțirea cuțitelor tocătorului sau înlocuirea acestora se execută de către două persoane.

Art. 468. După revopsirea utilajului se refac obligatoriu inscripționările privind protecția muncii astfel: pe capacul tobei de tocare se va scrie **ÎNAINTEA RIDICĂRII CAPACULUI, OPRIȚI MOTORUL ȘI BLOCAȚI TOBA ÎN BOLȚUL DE SIGURANȚĂ**; pe baza tubului se va scrie: **ÎN TIMPUL DEPLASĂRII NU STAȚIONAȚI PE COMBINĂ ȘI NU VĂ ȚINEȚI DE TUBUL DE REFULARE A TOCĂTORII.**

Art. 469. La cositul manual, pentru a se reduce efortul fizic, coasele trebuie să fie bine ascuțite, iar coporiile potrivite cu talia fiecărui cosaș.

Art. 470. La oprirea lucrului, coasele se înfig cu coporiile în pământ și la distanță de locul unde se ia masa, pentru a se evita accidentarea prin ridicarea bruscă în picioare, sub coase.

Art. 471. Deplasarea în grup de la un loc la altul se va face ținând coasele pe umăr cu vârful lamei în sus. La strânsul manual al fânului cu furcile, întoarcerea brazdelor și adunarea în căpițe, în cazul lucrului în grup, se va păstra distanța de 2-3 m.

Art. 472. Când se lucrează la încărcarea fânurilor în apropierea zonei LEA, se interzice salariaților permanenți și sezonieri să încarce în lungul liniilor de înaltă tensiune.

Trebuie păstrată distanța de siguranță între înălțimea maximă a încărcăturii din mijlocul de transport (sau a uneltei din mâna omului) și LEA.

Art. 473. Când se întrerupe lucrul cu furca, aceasta se va înfige cu coarnele în pământ suficient de bine, pentru a nu fi răsturnată de vânt sau atunci când este lovită.

Art. 474. La pornire și în timpul funcționării motorului motocositorii, deservantul va purta îmbrăcămintea bine strânsă pe corp, deoarece șaiba are o tăietură pentru agățarea sforii de pornire, care poate prinde și răsuci îmbrăcămintea purtată neglijent sau lejer.

Art. 475. La pornirea motorului se va înfășură corect sfoara de pornire pe șaibă, astfel ca ea să se poată desprinde după desfășurare.

Art. 476. Prinderea sforii de pornire se va face de mânerul de lemn cu care trebuie să fie prevăzută, fiind interzisă înfășurarea sforii de mână.

În momentul tragerii de sfoară, deservantul se va propti bine pe ambele picioare, asigurându-se contra căderii în față, când motorul dă înapoi sau a căderii pe spate când sfoara scapă de pe șaibă sau se rupe.

Art. 477. Pentru buna funcționare a motocositorii și pentru evitarea accidentelor nu se va porni niciodată motocositoarea iară apărătoarea pârghiilor.

Art. 478. Orice reglaj, reparații, strângeri de șuruburi la motocositoare se vor face numai cu aparatul de tăiere decuplat și motorul oprit. Totdeauna se vor decupla vitezele înainte de a opri motorul, în cazul când motorul s-a oprit accidental, scoaterea din viteză se face imediat.

Art. 479. Nu este admisă ilinționarea motorului cu regulatorul de turație scos din funcțiune sau dereglat; aceasta poate duce la supraturarea motorului, deci la distrugerea lui și accidentarea celor din jur.

Art. 480. Înainte de încărcarea și descărcarea motocositorii în mijloacele de transport, se va monta apărătoarea de protecție a aparatului de tăiere. Se va interzice prinderea cu mâna a organelor tăioase și ascuțite ale motocositorii.

Art. 481. Avându-se în vedere că țeava de eșapament se înfierbântă puternic în timpul funcționării îndelungate, aceasta se va feri de scurgeri de combustibil care, aprinzându-se, pot provoca incendierea mașinii.

Art. 482. La reglarea carburatorului, se va avea grijă să nu se atingă» cu mâna țeava de eșapament, pentru a se evita arsurile grave.

Art. 483. Personalul care exploatează, întreține și repară combinele autopropulsate sau tractate pentru recoltat furaje, trebuie să fie calificat corespunzător, să cunoască aceste mașini și să fie instruit cu normele de protecție a muncii.

Art. 484. Înainte de începerea lucrului se vor face o serie de verificări privind modul de echipare a combinei astfel:

dacă combina este în bună stare și reglată corespunzător conform stării lanului și condițiilor specifice locale;

dacă toate apărătorile de protecție ale combinelor sunt montate la locul lor și în stare tehnică corespunzătoare.

Art. 485. La începerea lucrului, cuplarea motorului și a organelor funcționale ale combinelor se face după ce s-a asigurat că nimeni nu se află în apropierea mecanismelor în mișcare și după ce s-a făcut avertizarea sonoră.

Art. 486. Este interzis să se curețe, regleze sau repare combinele cu motorul în funcțiune, fiind exceptate reglajele care se pot face numai cu combina în funcțiune, cum este cazul reglajului supapelor instalației hidraulice.

Art. 487. Sunt interzise urcarea și coborârea de pe mașină în timpul lucrului.

Art. 488. La manevrarea hederului nu se va staționa sub această parte a combinei și nici în imediata apropiere.

Art. 489. Dacă în timpul lucrului, mecanismele de alimentare ale combinelor se înfundă, se opește mașina, se pune schimbătorul de viteze la punctul neutru, se inversează sensul mecanismului de alimentare și se lasă să funcționeze combina pe loc până se elimină înfundarea.

Art. 490. Este cu desăvârșire interzisă desfundarea combinelor cu mâinile sau cu picioarele, cu motorul în funcțiune, deoarece se creează pericol iminent de accidentare a celui care execută asemenea operațiuni.

- **Art. 491.** Pentru evitarea unor accidente grave, în timpul exploatării combinelor trebuie respectate cu strictețe următoarele măsuri de protecție:
- nimeni nu are voie să stea sau să se deplaseze în fața combinelor de recoltat furaje;
- combinierul nu se va ridica de pe scaunul combinei în timpul deplasării acesteia;
- este interzis să se transporte persoane și materiale pe platformele de conducere sau pe oricare alt loc al mașinii;
- pentru deplasarea combinei pe drumurile publice, combinierul trebuie să posede permis de conducere corespunzător;
- combinierul nu va părăsi platforma de conducere a combinei decât după oprirea motorului, blocarea frânei de parcare și scoaterea cheii de contact.

Art. 492. Este interzisă urcarea persoanelor în remorca încărcată cu material tocat și trecerea sau staționarea în fața jetului format de locătură.

Art. 493. La ascuțimea cuțitelor se vor folosi ochelari de protecție și se vor respecta Normele specifice de securitate a muncii pentru prelucrarea metalelor prin așchiere (anexa 1 pct. 8).

9.2.2. Lucrări de recoltare a cerealelor

A. Recoltarea cerealelor păioase cu combine autopropulsate

Art. 494. Înainte de începerea campaniei de recoltare și la începerea lucrului în tarlalele traversate de rețele electrice aeriene se va face un instructaj temeinic, insistându-se asupra pericolului de electrocutare în cazul urcării pe combina oprită sub asemenea rețele.

Art. 495. Înainte de începerea lucrului se vor face verificări care să garanteze dacă:

a) combina este în bună stare și reglată potrivit culturii care se recoltează și condițiilor specifice din lan;

b) toate apărătorile de protecție sunt corespunzătoare și montate la locul lor.

În mod special se va urmări montarea corectă a grilei de la șnecul de uniformizare din buncărul de boabe și a grilei de la șnecul de descărcare a buncărului; se va controla starea tehnică a scărilor de acces;

c) s-au marcat pe teren toate locurile periculoase;

d) au fost instruiți cei care, cu secera și coasa deschid drumuri de intrare a mașinilor în câmp, asigură cosirea eventualelor porțiuni rămase de la combină, a colțurilor tarlalelor, pe lângă stâlpii de electrificare, pe lângă hidranți etc. De asemenea, aceștia vor fi instruiți cum să poarte și să folosească uneltele cu care lucrează, să nu se urce pe combine, să nu meargă înaintea lor, să nu stea în fața platformei de tăiere.

Art. 496. Piulița vânătorului de pe axul bătătorului se va demonta conform prevederilor din cartea tehnică a combinei.

Art. 497. Pentru centrarea melcului de descărcare a buncărului nu se va introduce mâna între jgheabul înclinat (rabatabil) și cel fix - fiind pericol de accidentare.

Art. 498. În timpul funcționării motorului nu se va regla întinderea curelelor trapezoidale de la variatorul de tracțiune, acționând asupra întinzătorului, deoarece se produc accidente și avarii foarte grave prin spargerea discurilor, ruperea curelelor etc.

Art. 499. Combinerul nu va părăsi platforma de conducere a combinei decât după oprirea motorului, blocarea frânei și scoaterea cheii din contact.

Art. 500. În timpul lucrului în câmp nu se vor efectua opriri sub liniile electrice aeriene și nu se va admite urcarea pe combină a combinierului sau a altor persoane, deoarece se intră în zona electromagnetică a rețelei și se produc accidente prin electrocutare.

Art. 501. La executarea lucrărilor cu combina în zona apropiată de LEA peste 1 kV sau traversate de LEA peste 1 kV (zona cuprinsă pe porțiunea de 50 m, măsurată față de proiecția pe orizontală a conductoarelor fazelor extreme de o parte și de alta, de-a lungul liniei electrice) se vor lua următoarele măsuri:

a) combinele ce pot ajunge în apropierea părților sub tensiune se vor deplasa astfel încât în timpul manevrelor nici o parte a acestora, să nu se apropie la distanțe, față de elementele sub tensiune, mai mici decât:

2,5 m pentru LEA până la 35 kV;

4,0 m pentru LEA cu tensiuni de la 35 la 220 kV;

6,0 m pentru LEA de 400 kV.

b) trecerea combinelor pe sub conductoarele LEA peste 1 kV este interzisă dacă între gabaritul acestora și conductoare nu rămâne o distanță de cel puțin:

2,0 m pentru LEA până la 20 kV inclusiv;

2,5 m pentru LEA cu tensiuni între 25-35 kV;

4,0 m pentru LEA de 110 și 220 kV;

6,0 m pentru LEA de 400 kV.

executarea lucrărilor mecanizate la distanțe mai mici decât cele menționate la pct. a) se va face numai cu scoaterea de sub tensiune a LEA și sub supravegherea lucrărilor la fața locului de către un delegat special al unității de exploatare a LEA.

Art. 502. În timpul transportului pe calea ferată se interzice accesul persoanelor pe platformele sau în vagoanele în care se transportă combina, inclusiv a combinierilor.

Art. 503. La recoltarea pe pante a cerealelor păioase se vor folosi combine speciale care pot lucra fără pericol pe pante de până la 22°.

Art. 504. Manevrele de înclinare a combinei se vor face numai după asigurarea că, sub combină sau lângă aceasta, nu există persoane care ar putea fi accidentate în eventualitatea unor manevre greșite.

Art. 505. Pentru treieratul cu combinele pe care au fost montate echipamentele speciale, la staționar sau din grămadă a capitalelor de floarea-soarelui rezultate din operațiunea de rectificare în lanurile recoltate anterior, se vor lua următoarele măsuri:

- să fie în perfectă stare de funcționare și echipate cu toate apărătorile de protecție;
- se va demonta de pe partea stângă lanțul care transmite mișcarea la reductorul de acționare a secțiilor de recoltare, îndepărtându-se pericolul prinderii și accidentării persoanelor care alimentează hederul cu capitule;
- se va demonta biela care acționează cuțitul de tăiere;
- capitulele ce urmează a fi treierate vor fi mai întâi încărcate în coșuri, din grămezi și apoi răsturnate pe platforma de tăiere, la melcul de alimentare;
- personalul care face alimentarea cu capitule, va fi în prealabil instruit temeinic cu regulile de protecție a muncii și va purta îmbrăcămintea bine strânsă pe corp;
- combinierul va fi singurul care comandă printr-un cod de semnale sonore, momentul când personalul ce alimentează cu capitule se poate apropia de heder, când și câte capitule se descarcă pe heder și când trebuie să se depărteze pentru a putea face deplasarea combinei la altă grămadă;
- apropierea personalului de combină și începerea alimentării se vor face numai după ce aceasta a fost deplasată lângă grămada de capitule și s-a scos din viteză.

B. Recoltarea porumbului

Art. 506. Pentru prevenirea accidentelor la lucrările cu combine autopropulsate și tractate se vor respecta următoarele măsuri:

montați toate apărătorile de protecție și carcasele în mod corect înainte de a pune în funcțiune combina și aparatul pentru tăiat; mențineți apărătorile montate la locul lor;

strângeți toate elementele pentru racordare hidraulică; în mod sigur lichidul hidraulic sub presiune, care scapă, poate cauza răni serioase;

c) nu verificați niciodată scurgerile sau pierderile de lichid hidraulic, folosind mâinile, întrebuințați o piesă mică confecționată din carton, pentru a descoperi și verifica posibilele locuri ale scurgerilor sau scăpărilor;

d) montați în mod corespunzător OPRITORUL MOTORULUI LINIAR înainte de a lucra sub mecanismul pentru tăiat sau sub cel pentru alimentat, indiferent de motiv;

nu slăbiți sau demontați vreo piesă sau ansamblu din sistemul hidraulic al combinei decât după ce coborâți complet tamburul și mecanismul pentru tăiat și cel pentru alimentat; mențineți apăsat comutatorul pentru coborât, timp de aproximativ 10 secunde, pentru a elibera presiunea hidraulică din cilindri și din acumulatorul pneumohidraulic;

reglați corespunzător opritoarele pentru motoarele liniare hidraulice de la tambur; opriți motorul termic și asigurați blocarea înainte de a lucra sub tamburul ridicat;

pentru asigurare opriți motorul termic înainte de a proceda la defundarea mecanismului pentru tăiat sau înainte de a se executa orice reglaj;

h) niciodată să nu defundați, să ungeți sau să executați orice alte lucrări în timpul funcționării mecanismelor. Opriți motorul termic, scoateți cheia de contact, coborâți hederul pe sol și acționați frâna de mână înainte de a începe remedierile;

i) nu permiteți nimănui să se afle pe combină, indiferent în ce parte;

j) țineți mâinile, picioarele și îmbrăcămintea departe de orice părți ale combinei în funcțiune;

k) opriți motorul termic și scoateți cheia din contact ori de câte ori deschideți capacele, pentru a curăța elevatoarele și buncărul pentru boabe și înaintea reglării săgeții curelelor;

1) mențineți interiorul și exteriorul combinei în stare curată. Riscurile de incendiu sunt ridicate, îndepărtați uleiul sau combustibilul stropit. Transportați permanent pe combină unul sau mai multe stingătoare.

Art. 507. Combinierii repartizați să lucreze cu combinele de recoltat porumb vor fi instruiți înainte de începerea campaniei și testați asupra cunoașterii în cele mai mici amănunte a funcționării reglajelor și performanțelor mașinii în condițiile concrete din teren.

Art. 508. În timpul instruirii se va pune un accent deosebit pe cunoașterea locurilor periculoase la ansamblurile mașinii, efectuându-se demonstrații practice asupra modului de intervenție la acestea, fără pericol de accidentare.

Art. 509. Transportul combinelor la parcelele de lucru se va face după verificarea amănunțită a sistemelor de direcție, rulare, frânare, semnalizare și iluminat.

Viteza de deplasare va fi aleasă în funcție de starea drumurilor, intensitatea traficului, dar nu va depăși 20 km/h.

Cilindrii de ridicare ai hederului combinei vor fi asigurați pe timpul transportului.

Art. 510. Ori -de câte ori este nevoie, se vor curăța sita protectoare de la motor, precum și celelalte organe în jurul cărora s-au aglomerat resturi vegetale ce favorizează pericolul de apariție a incendiilor.

Art 511. Schimbarea remorcii de știuleți se va face prin deplasarea combinei înapoi pe distanța de maximum 1 m, cu semnalizare sonoră și asigurarea vizuală, combinerul conducând combina spre ochiul de împerechere, iar tractoristul de la transportul știuleților va cupla remorca de combină și o va asigura cu bolțul de împerechere, între combiner și tractorist se stabilește în prealabil un cod de semnale sonore.

Art. 512. În cazul înfundării valțurilor depănușătorului se oprește combina, inclusiv motorul și se verifică starea depănușătorului:

a) se curăță sita de pănușe;

b) și se înlătură materialul de pe depănușător;

c) se taie materialele înfășurate pe valțuri și se înlătură cu ajutorul cârligului cu muchia ascuțită (fig. 37);

d) se verifică transmisia și cuplajul de siguranță al depănușătorului.

Art. 513. În timpul executării lucrărilor de recoltare a porumbului, în apropierea sau sub liniile electrice aeriene de înaltă tensiune se vor respecta art. 500 și 501 din prezentele norme.

Art. 514. Se interzice ca personalul auxiliar să intervină la combine, în camera de detașare, la valțuri, tobe de tocare etc.

De asemenea, se interzice persoanelor a sta în poziție culcată sau a dormi în oricare punct al tarlalei pe care se recoltează, acestea putând fi accidentate de combinele de recoltat porumb, de tractoarele cu remorci, de autocamioane etc.

C. Lucrări de balotat

Art. 515. Pentru a nu se distruge apărătoarea transmisiei cardanice de la presa de balotat, se va evita întoarcerea agregatului folosind unghiul de bracare maxim.

Art. 516. La pornirea agregatului, conducătorul trebuie să se asigure că în apropierea mașinii nu există persoane care ar putea fi accidentate.

Art. 517. În timpul balotatului la staționar, alimentarea cu paie sau fân a mașinii de balotat se va face numai cu furca, punându-se materialul ce trebuie balotat în fața ridicătorului mașinii, fără a se atinge cu furca organele în mișcare. În acest caz, persoanele trebuie să stea departe, iar hainele lor să fie bine strânse pe corp, pentru a nu fi apucate de organele în mișcare.

În timpul balotatului în câmp sau la staționar, fumatul este interzis pentru toate persoanele care participă la această lucrare. Pentru a se evita incendiile, tractorul va fi prevăzut cu parascânteii în bună stare de funcționare.

D. Lucrări cu mașina de adunat

Art. 518. Executarea lucrărilor cu mașina de adunat se va face numai de către personalul care are cunoștințele necesare și a fost instruit pentru deservirea acestui utilaj.

Art. 519. Executarea lucrărilor cu mașina de adunat se va face pe terenuri situate la șes sau pe pante de până la 5°.

Art. 520. Înainte de începerea lucrului se va verifica:

dacă mașina este în stare de funcționare și s-a efectuat cuplarea corectă la tractor;

dacă apărătorile de protecție (protectori), inclusiv cea de la transmisia cardanică sunt în bună stare tehnică și montate corect; dacă dispozitivele de siguranță și hoiturile de la articulații sunt asigurate contra desfacerii.

Art. 521. În timpul când mașina este cuplată la tractor, se interzice urcarea oricărei persoane în mașină sau apropierea acesteia de organele în mișcare.

Art. 522. Intervențiile sau remedierile la mașină se vor executa numai cu motorul oprit, iar intrarea sub mașină se va face după asigurarea acesteia prin coborârea piciorului de sprijin.

9.2.3. Lucrări de recoltare a mazărei, fasolei și cepei

Art. 523. Este interzis conducătorului tractorului de a lucra cu acest agregat cu halat sau îmbrăcămintea nestrânsă pe corp.

Art. 524. Sunt interzise punerea în funcțiune și exploatarea mașinilor care au apărătoarea de protecție a transmisiei cardanice, deteriorată.

Art. 525 Înainte de începerea lucrului se verifică:

la mașina de recoltat mazăre, gradul de ascuțire a aparatului de tăiere, a despicătorului și dispozitivul de ridicare-smulgere;

la mașina pentru recoltat fasole verde păstăi, existența și siguranța menținerii tuturor apărătorilor de protecție; cuplarea corectă și fără pierderi a instalațiilor hidraulice și de frână cu aer și funcționarea eficientă a lor;

la mașina pentru recoltat și încărcat ceapă și usturoi, existența apărătorilor de protecție, a apărătoarei transmisiei cardanice, a colierului de blocare pe tija cilindrului de forță, strângerea și asigurarea lagărelor bielelor, fixarea lagărelor arborilor excentrici.

Art. 526. Curățirea aparatului de tăiere, a despicătorului de lan, a smulgătorului, precum și a altor organe, se va executa numai după ce motorul tractorului a fost oprit și priza de putere decuplată.

Art. 527. Este interzisă folosirea oamenilor în remorcă, pentru primirea și tasarea materialului.

Art. 528. Mașinile pentru recoltat legume se asigură obligatoriu pentru transportul pe drumurile publice, astfel:

a) ridicarea mașinilor cu ridicătorul hidraulic la înălțimea convenabilă evitării contactului cu solul al organelor acestora;

ridicarea cu șuruburile de reglaj a roților de copiere în poziția maximă;

demontarea sau rabatarea în poziție de transport a elevatoarelor de încărcare și a proțapurilor prevăzute pentru aceasta;

ridicarea și blocarea în poziția maximă, iar acolo unde sunt prevăzute dispozitive de blocare, prin folosirea acestora, a secțiilor sau ansamblurilor prevăzute cu cilindri de acționare hidraulică;

verificarea existenței, funcționării și eficienței tuturor elementelor instalației de iluminat și semnalizare și a instalației de frânare a mașinilor agabaritice și cu greutate proprie ridicată;

montarea la spatele mașinii a barei transversale cu instalația de iluminat și semnalizare.

9.2.4. Lucrări de recoltare a cartofilor

Art. 529. Înainte de începerea lucrului, conducătorul agregatului tractor-mașină de scos cartofi este obligat să controleze starea tehnică a mașinii.

O atenție deosebită se va acorda modului de asigurare a cardanului, apărătoarei sale și fixarea paravanului.

Art. 530. Recoltarea cartofilor pe terenuri în pantă este posibilă până la înclinarea transversală de 12%.

Art. 531. Pentru remedierea oricăror defecțiuni la m 0 s i na în timpul lucrului, se va opri motorul tractorului și se va decupla priza de putere.

Art. 532. În cazul înfundării mașinii, agregatul se va da înapoi, iar după oprirea motorului tractorului, scoaterea din viteză și decuplarea prizei de putere, cu

ajutorul unor unelte cu coadă lungă (furcă etc.) se vor îndepărta vrejii și bulgării din fața brăzdarelor, fără a se intra între mașină și tractor.

Art. 533. Eliminarea înfundărilor la trupițe și la elementele de cernere, ca și în cazul efectuării unor lucrări de întreținere sau reparații, se va executa cu mașina scoasă din funcțiune și motorul tractorului oprit.

9.2.5. Lucrări de recoltare a sfeclei de zahăr

Art. 534. Conducerea și exploatarea mașinilor de recoltat sfeclă se va încredința numai persoanelor special pregătite pentru acest lucru și care au fost instruite în privința cunoașterii normelor de securitate a muncii.

Art. 535. Înainte de începerea lucrului cu mașinile de recoltat sfeclă, se va face verificarea stării tehnice, a existenței și stării apărătorilor și dispozitivelor de siguranță.

Art. 536. Înainte de începerea lucrului, zilnic, se va controla starea scaunului mânătorului de pe mașină, verificându-se dacă suportul și șuruburile de fixare sunt bine strânse.

Art. 537. În timpul mersului este interzis să se coboare de pe scaun.

Art. 538. În timpul mersului este interzisă oricăror persoane staționarea în dreptul dispozitivului de încărcare a frunzelor sau sub transportorul de sfeclă.

Art. 539. La pornirea mașinii de pe loc sau la oprire, mecanicul agricol este obligat să avertizeze prin diferite semnale personalul de pe mașină. Pornirea și oprirea trebuie să se facă lin, fără șocuri, pentru a nu se provoca accidentarea celui de pe scaun.

Art. 540. Coborârea sau urcarea pe scaun, a celui care deservește mașina, se va face numai după ce tractorul a fost oprit, iar priza de putere a fost decuplată.

Art. 541. Pentru a se evita accidentarea conducătorului tractorului cu pietrele sau bulgării de pământ aruncați de banda transportoare sau dispozitivul de aruncare, tractoarele care acționează remorcile ce transportă frunzele și sfecla vor fi prevăzute cu cabină de protecție închisă în partea dinspre mașina de recoltat.

Art. 542. În cazul înfundării transportorului de colete, desfundarea nu se face numai după ce motorul a fost oprit și transmisia decuplată.

Art. 543. La transportul mașinilor de recoltat sfeclă, la distanță, se vor lua următoarele măsuri:

organele active ale mașinii se vor ridica suficient de mult cu ajutorul instalației hidraulice, pentru a nu se atinge sau agăța de diversele obstacole sau denivelări;

se vor rabata transportoarele laterale sau se vor demonta cele fixe, iar dispozitivele de curățire se vor asigura împotriva mișcărilor laterale;

c) se vor controla legătura și asigurarea lanțurilor de susținere, tija de legătură și fixarea apărătorii de protecție a arborelui cardanic. În nici un caz nu este permisă rabatarea transportorului, suflantei sau curățitorului de rânduri, iară ca motorul să fie oprit și priza de putere decuplată;

d) după ce transportorul a fost fixat în poziția de transport trebuie aplicat imediat lanțul de asigurare.

Art. 544. În timpul lucrului, conducătorul tractorului care acționează mașina de recoltat și cel cu agregatul tractor-remorcă, trebuie să-și sincronizeze bine mișcările tractoarelor, pentru a nu se produce accidente.

Art. 545. În timpul lucrului se va da o atenție deosebită încărcării uniforme cu frunze sau sfeclă a remorcii, deoarece dacă nu se respectă această condiție, pe terenurile în pantă sau la denivelări remorca se poate răsturna.

9.2.6. Lucrări de recoltare a inului și cânepei

Art. 546. Întinderea curelelor la secțiunile de smulgere sau la secțiunile transportorului se va face numai cu motorul tractorului oprit și priza de putere decuplată.

Art. 547. Periodic, mecanicul agricol este obligat să verifice modul de fixare a scaunului pe mașină, pentru a preîntâmpina căderea și accidentarea mânătorului între tractor și mașină.

Art. 548. La trecerea din poziție de lucru în poziție de transport și invers, se va verifica întotdeauna asigurarea bulonului de remorcare cu știftul autoblocant.

Art. 549. În timpul exploatării combinei pentru recoltarea inului se vor respecta următoarele reguli de securitate a muncii:

- În scopul efectuării unei exploatări economice și fără pericol de accidentare, este bine să fie folosite o combină autopropulsată la treieratul staționar al capsulelor, un tractor pentru transportul și bascularea remorcilor cu capsule și două combine de recoltat în aceeași parcelă;
- se va acorda atenție deosebită cuplării și decuplării remorcii la combină, precum și cuplării remorcii încărcată cu capsule de în la tractorul care o deplasează la aria special amenajată;
- în timpul cuplării remorcii basculante, atât la combină cât și la tractor, nu se va sta între acestea, dirijarea făcându-se din partea laterală;
- cuplările cu bolț vor fi asigurate cu știfturi autoblocante;
- combina de recoltat în va avea instalația hidraulică în perfectă stare de funcționare, care se poate cupla la instalația tractorului la una din prizele acestuia, pentru ridicarea și coborârea secțiilor de smulgere;
- conducătorul tractorului și operatorul vor controla atent bobinele de sfoară pentru legat, privind umflăturile și formarea de ochiuri de derulare din bobine care conduc la înfundarea dispozitivului de legat, desfacerea nodurilor etc.;
- operatorul trebuie instruit pentru a cunoaște operațiile de degajare a tulpinilor din combină și eventualele deficiențe care, atunci când apar, să fie semnalizate conducătorului tractorului prin instalația acustică;
- conducătorul tractorului care aduce remorci la combina de recoltat și care le descarcă prin bascularea capsulelor de în la aria unde combina autopropulsată ie treieră, trebuie să cunoască temeinic regulile de securitate a muncii privind cuplarea și decuplarea nepericuloasă a remorcilor basculante, să nu transporte oameni pe încărcătura din remorcă, pe proțapul acestora etc., să nu intre între bena și sașiu remorcii înainte de a se fixa corect propteaua metalică;
- conducătorul tractorului și operatorul de pe combină nu vor interveni la

secțiile de smulgere a inului, la transportorul transversal, transportorul reținător, decapsulator, transportorul pentru vraf și la aparatul de legat decât după oprirea motorului tractorului și decuplarea prizei de putere care acționează combina;

- Înainte de începerea lucrului, conducătorul tractorului și operatorul vor controla platforma și starea tehnică a semnalizatorului acustic (butonul, cablul și claxonul).

Art. 550. La exploatarea mașinii de recoltat cânepă se vor respecta următoarele reguli de securitate a muncii:

În timpul cuplării mașinii cu tractorul, salariatul nu trebuie să se găsească între tractor și mașină;

cardanul mașinii trebuie montat la tractor, după cuplarea proțapului la bara de tracțiune a tractorului;

conducătorul trebuie să acționeze mașina la semnalul deservantului de pe platformă. Aceștia trebuie să se înțeleagă înainte de începerea lucrului, în privința felului semnalelor;

d) înainte de decuplarea mașinii de tractor, trebuie lăsate în jos picioarele de sprijin;

e) întrucât vizibilitatea conducătorului tractorului în timpul lucrului este redusă, se vor depista anterior eventualele gropi sau obstacole din cultură, care se vor elimina sau se vor marca vizibil cu tăblițe de avertizare, în cazurile în care se efectuează recoltarea cânepii pe terenuri alunecoase, accidentate sau mărginite cu pante abrupte, alunecări de teren, săpături de teren sau prăpăstii, se vor jalona parcelele astfel încât să se evite răsturnarea sau căderea agregatului;

se vor controla zilnic șuruburile de montaj ale degetelor aparatului de tăiere și întinderea lanțurilor înainte de începerea lucrului;

în timpul lucrului sau în transport mașina se va ocoli prin spate;

h) pe drumuri sau șosele nu se va depăși viteza de transport prescrisă; mașina nu va circula fără sistemul de blocare fixat pe cadrul fix.

9.3. Activități de transport

Art. 551. Transportul produselor agricole, al produselor voluminoase, al materialelor în vrac, al produselor toxice etc., cu autobasculante, autocamioane, autocisterne și tractoare rutiere cu remorci se va face cu respectarea Normelor specifice de securitate a muncii pentru transporturi rutiere (anexa I pct. 5).

Art. 552. Dispozitivele de tracțiune trebuie să fie fixate în spatele tractorului pe suporturi proprii, independent de mecanismul de suspendare în trei puncte. Dispozitivul de tracțiune trebuie să fie reglabil în plan orizontal, în minimum cinci poziții și în plan vertical în minimum două poziții, în limitele de maximum 200 mm față de arborele prizei de putere și maximum 2 000 mm față de sol.

Art. 553. Bara de tracțiune prevăzută cu cinci găuri trebuie fixată în puncte de cuplare inferioare ale mecanismului de suspendare în trei puncte.

Art. 554. Pentru ca să poată asigura iluminarea și semnalizarea simultană a remorcii agregate, tractoarele vor fi echipate în plus cu priză electrică la care se cuplează ștecherul cablului instalației electrice a remorcii. De asemenea, tractoarele respective vor fi dotate, în mod obligatoriu, cu oglinzi retrovizoare stânga-dreapta, care să poată fi reglate după necesitate și în mod special să fie dotate cu ștergătoare de parbriz.

Art. 555. Conducătorii auto și rutieriștii vor acorda o atenție deosebită respectării următoarelor reguli:

- la trecerile de nivel nepăzite, peste calea ferată, conducătorii de vehicule sunt obligați să oprească, putându-se angaja în trecere după ce s-au asigurat că nu există nici un pericol; vehiculele vor fi oprite în locul unde se asigură o vizibilitate maximă, fără a se depăși indicatorul de atenție în cruce, ori linia transversală continuă pentru oprire.

Art. 556. Pentru asigurarea transportului, ochiul de împerechere de la proțap nu trebuie să fie uzat și deformat; pentru împerechere nu se vor folosi capete de fuzete, șuruburi, bolțuri etc., ci numai cupla automată a tractorului; furtunurile de aer vor fi în perfectă stare, precum și cablurile electrice; cârligele de prindere și cablurile de siguranță vor fi în perfectă stare tehnică; nu se vor admite cârlige

deformate sau cu siguranțele lipsă; se exclud cablurile rupte, înnădite și fără ochetți în stare bună; prinderea cablurilor de siguranță între remorcă și tractor se va face în cruce la remorcile cu piridoc și un singur cablu la remorcile tip auto.

Art. 557. Pentru transportul produselor voluminoase și foarte voluminoase (masă verde tocată direct din câmp, de la combine, paie, fân, coceni în vrac sau balotați, pleavă etc.) care au o masă specifică foarte mică, este necesar să fie folosite remorci cu bene cu capacități mari și o bună stabilitate la răsturnarea laterală.

Art. 558. Pentru prevenirea accidentelor produse în timpul transportului, baloții de paie vor fi așezați pe platforma remorcii în rânduri întretesute, evitându-se astfel căderea acestora în carosabil și producerea de accidente grave.

Art. 559. Furca de ridicat a baloturilor rotunde de paie sau fân execută încărcarea de pe câmp în mijloacele de transport. La descărcare pe platforma remorcii de transport nu se stă în fața balotului rotund; nu va staționa nici o persoană în față, lateral sau sub furca de ridicare a balotului rotund de paie sau fân.

Art. 560. Pentru încărcarea-descărcarea, transportul și depozitarea produselor toxice se vor respecta regulile de securitate a muncii din prezentele norme.

Art. 561. La lucrările de încărcare și descărcare cu greifere nu se va staționa sau lucra în zona de acțiune a utilajului. Atunci când operațiunea se execută în vagoane de cale ferată, este interzis ca în acestea să staționeze sau să lucreze salariați; conducătorul greiferului va semnaliza sonor manevrele pe care le execută pentru a avertiza manipulanții.

Art. 562. Manipularea butoaielor se va face prin împingere cu așezarea mâinilor pe partea de mijloc. Se interzice împingerea butoaielor culcate cu mâinile așezate pe gardină. La manipularea butoaielor se vor folosi dispozitive speciale pentru ușurarea efortului fizic depus la urcarea sau coborârea acestora din mijloacele de transport; este interzis ca frânghiile cu care se manevrează butoaietele să fie legate de mâini sau înfășurate pe corp; la urcarea sau coborârea butoaielor este interzis a se sprijini cu mâinile sau a sta în sensul de voltare a acestora

Art. 563. Transportul tulpinilor de in și cânepă se va face cu respectarea măsurilor de securitate a muncii:

- a) așezarea tulpinilor în autocamioane și remorci se va face astfel încât stabilitatea lor să fie asigurată în timpul transportului;
- b) pentru evitarea căderii, cei care primesc și așază tulpinile ori le descarcă, trebuie să nu depășească cu picioarele cadrul de susținere a încărcăturii;
- c) tulpinile care depășesc înălțimea obloanelor trebuie să fie bine legate cu frânghii, cu bile manele, cu lanțuri etc.

Operațiunile de asigurare a tulpinilor împotriva căderii în timpul transportului se vor face sub supravegherea conducătorului locului de muncă.

Art. 564. Înălțimea totală de la suprafața solului până la partea superioară a încărcăturii nu trebuie să depășească 4 m, iar lățimea să fie de maximum 2,5 m (fig. 39)

Art. 565. În timpul transportului tulpinilor se vor respecta următoarele reguli:

- conducerea vehiculului se va face fără șocuri;
 - în cazul slăbirii legăturilor de asigurare a căderii încărcăturii de tulpini, acestea se refac și se verifică;
 - se interzice lăsarea tară supraveghere a vehiculului și a încărcăturii de tulpini;
 - se interzice remorcarea altor mijloace de transport;
- vehiculul încărcat cu tulpini nu va staționa pe partea carosabilă a drumurilor;
- se interzice transportul de persoane deasupra încărcăturii;
 - se interzic fumatul și folosirea focului deschis.

Vehiculele care transportă tulpini vor fi dotate cu stingătoare portabile, iar eșapamentul va fi prevăzut cu parascânteii.

Art. 566. Transportul tutunului se va face în autocamioane, remorci și căruțe, iar teancurile de tutun vor fi așezate în poziție orizontală, stivuindu-se în țesătură și în trepte.

Art. 567. Conducătorii mijloacelor de transport sunt obligați să asigure legarea cu frânghii a teancurilor de tutun, pentru evitarea căderii acestora în timpul transportului și prevenirea accidentelor de circulație.

9.4. Activități de depozitare

9.4.1. Cereale

Art. 568. Depozitarea produselor agricole (grâu, porumb, floarea-soarelui etc.) se va face cu respectarea prevederilor din Normele specifice de securitate a muncii pentru recepționarea, conservarea, păstrarea și valorificarea produselor agricole (anexa I pct.9).

9.4.2. Furaje-paie

Art. 569. Depozitarea furajelor, paielor și a produselor de volum se face în condițiile stabilite de Normele specifice de securitate a muncii pentru sectorul creșterii animalelor (anexa I pct. 11).

Art. 570. Pentru a fi evitate accidentele ce se pot produce din cauza circulației intense a remorcilor, camioanelor sau căruțelor, se interzice culcatul sau prezența altor persoane la locul construirii șirelor sau stogurilor.

Art. 571. Se va verifica asigurarea tuturor mijloacelor de transport ce au acces în depozitele de furaje cu dispozitive parascânteii la țevile de eșapament; nu se permite accesul autovehiculelor ce nu au starea tehnică corespunzătoare și a conducătorilor auto care n-au o instruire temeinică asupra măsurilor de prevenire ce trebuie respectate în incinta parcului de furaje.

Se interzice apropierea autovehiculelor la o distanță mai mică de 5 m față de șire, efectuarea remedierilor și a defecțiunilor în aceste zone și parcare lor în incinta depozitului.

La stabilirea traseelor de circulație în depozit, precum și pe timpul manevrelor efectuate în vederea descărcării se va urmări ca nici într-un caz autovehiculele să nu se apropie de șire cu partea utilajului în care este montată țeava de eșapament.

9.4.3. In și cânepă

Art. 572. La lucrările de depozitare a tulpinilor de in și cânepă se vor respecta următoarele:

a) presa de balotat tulpini de in și cânepă va fi deservită de personal calificat și instruit asupra felului în care trebuie efectuată fiecare operațiune în parte, precum și asupra respectării regulilor de securitate a muncii;

la cuplarea presei cu tractorul se vor respecta regulile de securitate a muncii pentru efectuarea operațiunii fără accidente;

presele acționate electric se vor lega obligatoriu la nulul de protecție și la pământ, iar comanda lor se face numai de către salariatul urcat pe platforma electroizolantă;

se interzice intrarea sub capacul de presare a tulpinilor, pentru a se preveni astfel accidentarea gravă prin căderea liberă a personalului;

este obligatoriu ca alimentarea cu tulpini a camerei de presare, precum și așezarea lor să se facă din afară;

în timpul alimentării cu tulpini, capacul de presare se va asigura la partea superioară, în poziția maximă, pentru a se preveni căderea ca și prinderea celor ce deservesc utilajul;

panourile laterale ale camerei de presare vor fi bine fixate, pentru a se evita desprinderea lor în timpul operațiunii de presare și accidentarea celor din jur;

h) staționarea oricărui salariat sau persoane, indiferent de motiv, în partea unde baloții cu tulpini se basculează.

Art. 573. Se interzic amplasarea depozitului de tulpini, precum și efectuarea oricăror lucrări de încărcare sau descărcare sub liniile electrice aeriene.

Art. 574. La girezi, se va sosi într-o anumită ordine, funcție de cerințele de depozitare, evitându-se prezența a mai mult de 4-6 mijloace de transport pe o parte a girezii și 1-2 mijloace de transport la capete.

Tulpinile se vor stivui în girezi cu secțiune trapezoidală, cu baza mică în jos.

Art. 575. La construirea girezilor de tulpini se vor folosi numai salariați calificați, cu experiență îndelungată în astfel de lucrări, care vor fi echipați cu ochelari, degetare, palmare etc., iar când se lucrează pe marginile girezilor, la solzeală,

vor fi asigurați cu centură de siguranță și frânghie legată de dispozitivul de ancorare.

Art. 576. Desfacerea girezilor de tulpini se va face de sus în jos. Se interzice scoaterea legăturilor de tulpini de la baza girezii.

9.4.4. Tutun

Art. 577. Descărcarea teancurilor de tutun din mijloacele de transport se va face de sus în jos, interzicându-se răsturnarea sau smulgerea.

Art. 578. Teancurile de tutun primite de la cultivatori se vor așeza orizontal și cu legături între ele, pentru a se evita alunecarea și căderea stivei care trebuie să aibă cel mult 2,5 m înălțime.

Art. 579. Stiva se va face în trepte, iar ridicarea teancurilor spre partea superioară se face prin trecerea acestora din mână în mână.

Art. 580. Desfacerea stivei se va face prin luarea teancurilor din partea superioară, interzicându-se orice procedeu de dărâmare a stivei, de aruncare a teancurilor etc.

9.4.5. Cartofi

Art. 581. Instalația de separare a impurităților din cartofi se poate pune în funcțiune numai dacă s-au asigurat următoarele măsuri:

- a) s-a verificat realizarea protecției împotriva electrocutării prin atingere indirectă prin legare la nul, ca protecție principală și legare la pământ, ca protecție suplimentară;
- b) s-a montat paratrăsnetul împotriva descărcărilor electrice atmosferice și s-a legat la pământ;
- c) instalația este în perfectă stare de funcționare și s-a făcut avertizarea personalului înainte de pornire;
- d) pornirea, funcționarea și oprirea instalației se execută numai de către mecanicul de întreținere.

Art. 582. Balustradele rampei de descărcare, suportii de înclinare a benzii transportoare, balustrada de urcare și balustrada de la mesele de sortare a cartofilor se vopsesc cu dungii galben-negru.

Art. 583. În timpul funcționării instalației se interzic:

intrarea în buncăr;

apropierea de benzile transportoare;

efectuarea reglajelor, remedierilor sau a altor intervenții;

accesul persoanelor străine în raza de activitate a instalației.

9.4.6. Lucrări cu mașinile de tratat și condiționat semințe

Art. 584. Salariații care lucrează la condiționarea semințelor trebuie instruiți astfel încât să se ferească de organele active ale selectorului și să manevreze sacii, a căror greutate a fost uniformizată.

Atunci când condiționarea semințelor se face în magazie sau șoproane, conductele de evacuare ale selectoarelor vor fi prelungite și scoase pe ferestre, pentru evacuarea plevei și a prafului.

Art. 585. Agenții economici vor lua măsuri ca în atmosfera zonei de lucru să se asigure ventilația necesară reducerii pulberilor sub concentrația admisibilă de pulberi.

Art. 586. Salariații ce lucrează la mașini, nu vor purta halate, pentru a se evita agățarea lor, fapt ce ar provoca accidente. Aceștia vor purta salopete, iar capul va fi acoperit cu basc.

Art. 587. Se interzice oricărui salariat intrarea sub mașinile de condiționat semințe în timpul când acestea funcționează.

Art. 588. Curelele de transmisie se întind folosind în acest scop întinzătoarele reglabile, pentru a se evita patinarea. Se interzice folosirea bitumului sau al colofoniului, în scopul reducerii gradului de patinare.

Art. 589. La mașinile de tratat și condiționat semințe, acționate electric, se va realiza protecția împotriva electrocutării prin legare la nul, ca protecție principală și prin legare la pământ ca protecție suplimentară.

Art. 590. În timpul lucrului se interzice a se fuma, bea și mânca.

Art. 591. La lucrările de tratat semințe se vor respecta măsurile de securitate a muncii privind folosirea produselor de uz fitosanitar stabilite prin prezentele norme.

Art. 592. Toate rezervoarele care conțin produse de uz fitosanitar, sub formă de pulbere sau lichide, vor fi închise perfect și prevăzute cu inscripționări de avertizare: **ATENȚIE! PERICOL DE INTOXICARE.** Racordurile, robinetele, articulațiile și garniturile trebuie să fie în perfectă stare, pentru a nu se crea posibilitatea de scurgeri sau răsufări.

Art. 593. Atunci când instalarea mașinilor de tratat cu produse de uz fitosanitar se va face în loc deschis, se va respecta distanța de aproximativ 150 m de orice locuință, atelier sau magazie.

Art. 594. După încetarea lucrului, mașinile se vor curăți cu foarte mare atenție de resturile substanțelor toxice, iar echipamentul individual de protecție va fi predat la magazie pentru denocivizare.

9.5. Transportul de persoane

Art. 595. Transportul de persoane se va efectua conform Normelor specifice de securitate a muncii pentru transporturi rutiere (anexa I pct. 5).

10. ACTIVITĂȚI CU PRODUSE DE UZ FITOSANITAR

10.1. Prevederi generale

Art. 596. Prezentele reguli de securitate a muncii se aplică în toate unitățile economice în care se desfășoară activități cu produse de uz fitosanitar, indiferent de forma de proprietate asupra capitalului social și de modul de organizare a acestora.

Pe teritoriul României se fabrică, se comercializează și se utilizează numai produsele de uz fitosanitar omologate de Comisia Interministerială de Omologare a Produselor de Uz Fitosanitar.

Art. 597. Prin activități cu produse de uz fitosanitar se înțelege: condiționarea, transportul, depozitarea, livrarea, comercializarea, deținerea, folosirea, manipularea, aplicarea, prepararea, reziduurile acestora și ambalajele lor.

Art. 598. Pot fi utilizate numai acele produse de uz fitosanitar care sunt cuprinse în „Codexul produselor de uz fitosanitar omologate în România”.

Art. 599. Produsele de uz fitosanitar se încadrează în următoarele grupe de toxicitate, în funcție de doza letală 50% (DL 50), oral acută a substanței active (s.a.).

a) Grupa I: produse extrem de toxice, cu un conținut de s.a. având DL 50 până la 50 mg/kg corp.

Unele produse din această grupă, cu un conținut de s.a. între 1 și 25%, pot fi încadrate în grupa a II-a de toxicitate, cu excepția acelor care au DL 50 sub 30 mg/kg corp.

Produsele raticide, cu un conținut de s.a. sub 1%, pot fi încadrate în grupa a III-a de toxicitate, cu excepția acelor care au DL 50 sub 10 mg/kg corp.

Produsele clasificabile după DL 50 în alte grupe, dar care pot provoca prin manipularea lor, în conformitate cu grupa stabilită după DL 50, intoxicații mortale la om, în urma absorbției pe orice cale, se includ în grupa I.

b) Grupa a II-a: produse puternic toxice cu s.a. având DL 50 între 50 și inclusiv 200 mg/kg corp. Produsele din această grupă care conțin maximum 25% s.a. pot fi trecute în grupa a III-a.

c) Grupa a III-a: produse moderat toxice, cu DL50 peste 200 și inclusiv 1 000 mg/kg corp.

Produsele care conțin maximum 25% s.a. pot fi trecute în grupa a IV-a.

Grupa a IV-a: produse cu toxicitate redusă, cu DL 50 peste 1 000 mg/kg corp.

Depozitarea produselor de uz fitosanitar pe grupe de toxicitate este obligatorie.

Art. 600. În cazul în care din datele referitoare la toxicitate rezultă că un pesticid este mai toxic pentru om decât pentru șobolanul alb, la încadrarea produsului respectiv în grupa de toxicitate se ia în considerație numai toxicitatea pentru om.

În asemenea situații se vor utiliza datele experimentale și epidemiologice complementare.

Art. 601. Încadrarea în una din grupele de toxicitate a unui pesticid care conține două sau mai multe s.a. se face ținând seama de s.a. cu DL 50 mai mică.

Art. 602. Ministerul Sănătății stabilește DL 50 pentru produsele pesticide noi din producția internă sau își rezervă dreptul de a verifica DL 50, când aceasta este efectuată de către institute ce nu-i aparțin.

Avizul sanitar poate fi retras dacă în timp, se dovedește că produsul prezintă riscuri pentru sănătatea omului ce nu au fost cunoscute la data acordării avizului.

Art. 603. Ținând cont de toxicitatea cronică a produselor de uz fitosanitar ca rezultat al însumării în timp a efectelor unor doze mici repetate, prin reglementări comune MS-MAA se stabilesc Limite Maxime Admisibile (LMA) de reziduuri în produsele agroalimentare. Limitele Maxime Admisibile, exprimate în ppm sau mg substanță/kg produs alimentar, reprezintă concentrațiile lipsite de nocivitate și prin aceasta o măsură de profilaxie.

Pentru încadrarea în aceste limite se impune respectarea cu rigurozitate a timpilor de pauză și a dozelor la hectar indicate în „Codexul produselor de uz fitosanitar omologate în România”.

Art. 604. Este interzisă efectuarea de tratamente fitosanitare cu produse ale căror reziduuri se acumulează peste limitele maxime admise în sol, apă, furaje și produse agroalimentare.

Art. 605. Pentru atenționarea tuturor celor care vin în contact cu produsele de uz fitosanitar, în vederea evitării pericolului de intoxicare, toate ambalajele utilizate în activități cu produse de uz fitosanitar vor purta o etichetă inscripționată în una din culorile:

ROȘU, pentru grupa I;

VERDE, pentru grupa a II-a;

ALBASTRU, pentru grupa a III-a;

NEGRU, pentru grupa a IV-a.

Art. 606. Se pot distribui persoanelor fizice în vederea tratamentelor, în scopuri agricole, numai produse de uz fitosanitar din grupele de toxicitate III și IV.

Art. 607. Tratamentele cu ajutorul aeronavelor se efectuează numai cu produse de uz fitosanitar din grupele de toxicitate III și IV.

Art. 608. Tratamentele cu produsele de uz fitosanitar din grupele de toxicitate I și II pot fi efectuate în gospodăriile cetățenilor numai de echipe speciale, aparținând agenților economici autorizați să desfășoare activități cu produse de uz fitosanitar.

Art. 609. Agenții economici care desfășoară activități cu produse de uz fitosanitar sunt obligați:

a) să țină evidența intrărilor și livrărilor produselor de uz fitosanitar într-un registru special, numerotat și sigilat de Inspectoratul de Protecție a Plantelor.

Evidența cantităților de produse de uz fitosanitar în depozit sau magazie

Denumirea produsului de uz fitosanitar: Evidența tratamentelor cu produse de uz fitosanitar aplicate plantelor de cultură și terenurilor cultivate

să aplice și să respecte normele tehnice privind transportul, manipularea, depozitarea și folosirea produselor de uz fitosanitar;

să aplice și să respecte normele tehnice privind decontaminarea.

Art. 610. Agenții economici care desfășoară activități cu produse de uz fitosanitar răspund de asigurarea măsurilor privind securitatea muncii, prevenirea accidentelor în rândul populației și la animale și protecția mediului înconjurător.

Art. 611. Agenții economici care efectuează tratamente cu produse de uz fitosanitar sunt obligați să folosească la aceste tratamente numai personal instruit, dotat cu echipamentul individual de protecție stabilit de Normativul cadru de acordare și utilizare a echipamentului individual de protecție aprobat prin Ordinul Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 225/21 iulie 1995.

Art 612. Agenții economici care desfășoară activități cu produse de uz fitosanitar vor avea în dotare truse de prini-ajutor, cu materiale și medicamente conform instrucțiunilor Ministerului Sănătății.

Art 613. Este interzisă încadrarea în muncă pentru activități cu produse de uz fitosanitar a tinerilor sub 18 ani, a femeilor gravide, a celor care alăptează,

persoanelor cu răni deschise, a celor care se prezintă sub influența alcoolului, precum și a persoanelor suferinde de unele boli stabilite de Ministerul Sănătății.

614. Salariații folosiți în acțiunile de combatere cu produse de uz fitosanitar, precum și cei ce le manipulează (magazoneri, încărcători și descărcători) vor purta obligatoriu, echipamentul de protecție individual.

Art. 615. Echipamentul individual de protecție va fi spălat și reparat conform dispozițiilor în vigoare, iar în cazul folosirii substanțelor toxice, acesta va fi decontaminat conform prescripțiilor stabilite de Institutul de specialitate al Ministerului Agriculturii și Alimentației.

Art. 616. Personalul care folosește măști de protecție trebuie instruit asupra modului de folosire a lor și a posibilităților de control al bunei funcționări a dispozitivelor.

10.2. Transportul produselor de uz fitosanitar

Art. 617. Transportul produselor de uz fitosanitar se efectuează respectându-se Normele specifice de securitate a muncii pentru transporturi rutiere (anexa I pct. 5), precum și a următoarele măsuri:

transportul se va face cu mijloace corespunzătoare asigurării integrității ambalajelor;

transportul se va face cu mijloace prevăzute cu stingătoare portabile corespunzătoare;

c) încărcarea produselor de uz fitosanitar în mijloace de transport este admisă numai în ambalajul original.

Art. 618. Transportul produselor din grupele I și a II-a de toxicitate, cu excepția transporturilor periodice, va fi însoțit de un delegat al beneficiarului, care este obligat să respecte și să aplice toate măsurile de prevenire a intoxicațiilor cu aceste substanțe, în timpul transportului până la predare, iar în caz de deteriorare a ambalajelor și împrăștiere a produselor de uz fitosanitar să ia măsuri de decontaminare conform prevederilor din această normă.

Art. 619. În transportul fluvial, în cazul când nu există posibilități de cazare la bordul navei, delegatul asistă la încărcare până la sigilarea magaziilor navei, urmând a se prezenta la portul de destinație la data predării produselor.

Art. 620. Transportul va fi însoțit de un ordin de transport emis de agentul economic și care va cuprinde: ruta, cantitatea, mijlocul de transport și numele delegatului.

Art. 621. Este interzis transportul produselor de uz fitosanitar împreună cu persoane, alimente, furaje, apă potabilă sau folosirea la transportul produselor de uz fitosanitar a mijloacelor destinate special transportului de persoane sau alimente.

Art. 622. Transportul sulfurii de carbon, care este un produs inflamabil și a altor produse cu punct de inflamabilitate scăzut pe timp călduros se va face în vase acoperite cu saci sau foi de cort umezite.

10.3. Depozitarea produselor de uz fitosanitar

Art. 623. Se vor respecta următoarele măsuri:

- a) depozitarea și păstrarea produselor de uz fitosanitar se vor face în magazii sau încăperi destinate și amenajate special;
- b) magaziile vor avea pavimentul impermeabilizat și vor fi dotate cu cântare, instalații de apă potabilă, de îndepărtare a reziduurilor lichide și de epurare a acestora, precum și cu instalații de ventilație mecanică și pichet pentru stingerea incendiilor. Nu se va intra cu foc deschis în locurile unde sunt lichide inflamabile; încăperile de distribuție vor avea asigurată ventilația naturală necesară; produsele de uz fitosanitar care se pot autoaprinde se păstrează pe palete în strat de doi, trei saci;
- e) păstrarea materialelor de protecție și a trusei de prim-ajutor, precum și operațiile de înregistrare a intrărilor și livrărilor de produse de uz fitosanitar, se vor face în spații separate de locul de păstrare a produselor de uz fitosanitar;
- f) eliberarea produselor de uz fitosanitar din încăperile de distribuție se va face numai pe baza aprobării date de agentul economic (fig. 42);

- g) cantitățile de produse de uz fitosanitar nefolosite vor fi înapoiate la depozit imediat după terminarea lucrării;
 - h) magazionerul va sta în depozit numai în timpul primirii sau eliberării produselor de uz fitosanitar; el are obligația de a lua măsuri de decontaminare sau, după caz, de distrugere a ambalajelor după eliberarea produselor de uz fitosanitar;
 - i) magazionerul și salariații care îl ajută vor purta echipamentul de protecție pe toată perioada de primire și eliberare a produselor de uz fitosanitar, iar în cazul fumigațiilor, vor purta și mască de gaze;
 - j) magazionerul va păstra registrul special de evidență a produselor de uz fitosanitar intrate și livrate pe sortimente și cantitate;
 - k) magazionerul va fi numit, în condițiile legii, prin decizie, de conducătorul unității și va fi instruit de acesta asupra toxicității produselor pe care le manipulează;
- 1) este interzisă încălzirea cu sobe a magaziiilor de produse de uz fitosanitar;
- m) în magazia în care se depozitează produsele de uz fitosanitar nu se vor depozita sub nici un motiv alimente, furaje, obiecte casnice, îmbrăcăminte sau alte materiale.

Art. 624. între magazia cu produse de uz fitosanitar și Hădirile social-administrative, locuințe, surse de apă Notabilă sau ape curgătoare, trebuie să fie o distanță de mei puțin 50 m.

Art. 625. In magazii, produsele se depozitează grupate pe sortimente. Fiecare sortiment se va marca cu o tăbliță vizibilă cu denumirea produsului, scrisă cu alb pe fondul culorii grupei de toxicitate.

Art. 626. Produsele din sacii spați se vor aduna pe sortimente și se vor introduce în saci noi, pe care în mod obligatoriu se va scrie citeț și vizibil denumirea produsului și gradul de toxicitate. Produsele de uz fitosanitar din grupa I și II de toxicitate vor fi depozitate separat.

Art. 627. Este interzisă intrarea în depozitele cu produse de uz fitosanitar a copiilor, femeilor gravide, a

Art 628. Terenul din fața depozitului, magaziei va fi păstrat curat, iar gunoiul rezultat din curățirile periodice va fi ars sau îngropat.

Art. 629. Este interzisă cu desăvârșire intrarea cu surse de foc în încăperile unde se păstrează sulfura de carbon.

Art. 630. Se interzice distribuirea în stare vărsată a produselor de uz fitosanitar ce se livrează și se păstrează în ambalaje închise.

Scoaterea din ambalaje a produselor lichide toxice se face prin vărsarea directă în găleți sau prin sifonare cu amorsare mecanică, interzicându-se cu desăvârșire amorsarea cu gura. Operațiile se vor executa de către salariații stabiliți de agentul economic, echipați cu costum de protecție, ochelari, cizme și mănuși antiacide și șorț de protecție. ,

Art. 631. Este interzisă cu desăvârșire distribuirea din magazie a produselor de uz fitosanitar către persoane particulare, în vederea folosirii lor în scopuri casnice sau altor destinații în afara celor pentru care au fost omologate sau pentru recomercializare.

10.4. Utilizarea produselor de uz fitosanitar

Art. 632. Efectuarea tratamentelor cu produse de uz fitosanitar se va executa numai pe baza buletinelor de avertizare emise de stațiile de prognoză și avertizare ale Inspectoratului Județean de Protecție a Plantelor și Carantină Fitosanitară și a unităților silvice, ce vor fi trimise beneficiarilor de terenuri agricole. Se vor respecta următoarele măsuri:

a) folosirea de aparate și utilaje certificate din punct de vedere al calității de securitate a muncii care după terminarea lucrării se vor decontamina și se vor păstra corespunzător, în locuri special desemnate;

efectuarea fără aparatură a tratamentelor cu produse de uz fitosanitar este interzisă, cu excepția momelilor otrăvite, care pot fi aplicate și manual, cu respectarea măsurilor de protecție individuală a operatorilor;

semnalizarea prin indicatoare speciale a zonelor tratate, cu înscrierea perioadei de interdicție a circulației persoanelor și a pășunatului;

-anunțarea în scris, cu 5 zile înainte, a consiliilor locale pe raza cărora se execută tratamentele, de către unitățile beneficiare și înștiințarea consiliului local, cu cel puțin 48 ore, înainte de începerea tratamentului, a unităților sanitare, sanitar-veterinare și a populației din zona ce urmează a fi tratată, asupra perioadei de efectuare, precum și asupra măsurilor de protecție a omului, animalelor și albinelor;

tratamentele avio cu produse de uz fitosanitar se vor efectua numai în cursul dimineții sau după amiază, când temperatura nu depășește 20°C. Vor fi folosiți ca personal semnalizator numai lucrători care au sănătate corespunzătoare (auz, vedere) stabilită de medic. Jalonierii vor fi dotați pentru semnalizare cu panouri de culoare albă (pentru fond verde-închis sau negru) și roșie (pentru fond alb sau de culori deschise). Înainte ca avionul să ajungă deasupra sa, jalonierul va înfige panoul în pământ și se va da la o parte, lateral 30-40 m, în afara benzii de lucru, pentru a ieși din zona periculoasă. Direcția de zbor este indicată de panourile înfipte în pământ cu înălțime de cea. 2 m deasupra culturii. Se interzice folosirea metodei de „om jalon” cu steguleț, fiind certă intoxicarea gravă ca urmare a inhalării de aerosoli toxici sau stropirea și iritarea gravă a pielii, din cauza contactului cu substanțele toxice pulverizate din avion. operațiile de pulverizare și de prăfuire cu produse de uz fitosanitar sunt interzise când viteza vântului depășește 5 m/s;

verificarea cu apă a stării de funcționare a aparatelor de pulverizare se va face înainte de folosirea lor.

Art 633. Tratamentul prin stropiri sau prăfuiți este indicat să se facă pe timp liniștit. În caz de vânt, operațiunile vor fi conduse astfel încât praful sau soluția să fie îndreptate în direcția vântului, omul având vântul în spate.

Când lucrează mai mulți muncitori pe același lot, ei trebuie să fie așezați în diagonală, astfel ca substanța pulverizată să nu pătrundă în zona vecinului.

Art. 634. Prepararea soluțiilor de produse de uz fitosanitar se va face pe locuri alese special, situate la cel puțin 200 m de locuințe, surse de apă potabilă, furaje, împrejmuite cu șanț de o cazma adâncime, pentru a nu se răspândi

soluția și dacă este posibil chiar împrejmuite cu un gard pentru a nu pătrunde în acest loc animalele domestice. Locul de preparare va fi păzit .

Art. 635. Butoaiele, gălețile, măsurile de dozare etc., pentru prepararea soluțiilor, nu vor fi folosite sub nici un motiv în alte scopuri (uz casnic sau pentru adăpatul animalelor)

Art. 636. Sunt interzise odihna, fumatul, servirea mesei, consumarea băuturilor, apei potabile sau depozitarea îmbrăcăminte personale și a alimentelor, de către personalul folosit la prepararea soluțiilor sau la stropiri, pe locul unde se prepară soluția. Respectați regulile în următoarea ordine:

Depunerea echipamentului de protecție în dulap;

Spălarea;

Servirea mesei.

Art. 637. Locul pe care s-a preparat soluția și suprafețele pe care s-au manipulat substanțele toxice, după terminarea lucrării, se vor curăți prin răzuire cu sapa, iar ceea ce a rezultat din această operație se va îngropa în mod obligatoriu și cât mai departe de sursele de apă potabilă.

Art. 638. Substanțele rămase nefolosite, la sfârșitul zilei vor fi predate obligatoriu la magazinele speciale, în cazul când magazinele speciale sunt situate la distanțe mai mari de locul de muncă, se vor amenaja magazinele ocazionale, în care produsele vor fi păstrate sub cheie și păzite.

Art. 639. Personalul folosit la prepararea soluțiilor de stropit va fi instruit, pentru respectarea regulilor de protecție a muncii și va cunoaște precis dozele și concentrațiile produselor folosite.

Art. 640. Locul de pregătire a soluțiilor va fi marcat cu o placardă pe care se va scrie: **LOC PENTRU PREGĂTIREA SOLUȚIILOR TOXICE.**

Art. 641. La efectuarea tratamentelor cu produse de uz fitosanitar din aeronave, se vor lua următoarele măsuri:

aeronavele vor fi prevăzute cu dispozitive speciale de lestare;

încărcarea aeronavelor cu produse de uz fitosanitar lichide se va efectua numai mecanizat, încărcarea manuală fiind interzisă;

instruirea personalului navigant și terestru cu privire la toxicitatea produselor de uz fitosanitar și riscurile pentru populație, precum și cu privire la respectarea normelor de protecție a muncii pentru prevenirea accidentelor;

decontaminarea aeronavei de către personalul de deservire, imediat după terminarea operațiunilor de prăfuire sau stropire;

tratarea pe cale aeriană cu pesticide din grupele I și a II- a de toxicitate este interzisă;

salariații semnalizatori folosiți la lucrările de stropit sau prăfuit cu avioanele vor purta obligatoriu echipamentul individual de protecție prevăzut în Normativul-cadru al Ministerului Muncii și Protecției Sociale.

10.5. Tratarea semințelor

Art. 642. La efectuarea tratamentului cu produse de uz fitosanitar al semințelor pentru semănat se vor lua următoarele măsuri:

a) efectuarea tratamentului se va face numai cu mașini și aparate sau dispozitive speciale, în încăperi anume rezervate, în care trebuie să fie asigurată o ventilație corespunzătoare; tratamentele pot fi efectuate și pe platforme deschise, dacă sunt situate la o distanță de cel puțin 200 m de locuințe, sectoare zootehnice, surse de apă potabilă;

b) tratarea semințelor cu produse de uz fitosanitar din grupele I și a II-a de toxicitate de către persoane fizice sau juridice neautorizate este interzisă;

descărcarea semințelor tratate, din mașini, aparate sau dispozitive se va face în sa. de material compact, pe care se va marca: ATENȚIE – SEMINȚE OTRĂVITE!;

semințele se vor păstra în saci, în magazii speciale, sub cheie; este interzisă păstrarea în aceeași magazie a alimentelor și furajelor;

eliberarea semințelor tratate se va face numai pe baza dispoziției scrise a agentului economic; semințele tratate, neutilizate în ziua respectivă, vor fi readuse la magazie;

la terminarea operațiunilor de tratare, mașinile, aparatele și dispozitivele folosite vor fi decontaminate;

g) transportul semințelor tratate se va face în saci din material compact; este interzis transportul acestor semințe împreună cu alimente și furaje;

h) se va avea grijă ca semințele tratate să nu cadă pe sol, de unde să fie adunate de copii sau de păsări.

Art. 643. Sunt interzise tratarea și comercializarea de sămânță tratată cu produse din grupele I și a II-a de toxicitate de către persoane fizice sau persoane juridice neautorizate, precum și utilizarea de astfel de sămânță de către persoane fizice sau juridice neautorizate. Este interzisă utilizarea în scop alimentar sau furajer a semințelor tratate cu produse de uz fitosanitar.

Se exceptează semințele tratate cu sulfura de carbon, bromură de metil, fostoxin sau alte produse de uz fitosanitar autorizate nominal de Ministerul Sănătății.

Aceste semințe vor putea fi date în consum numai dacă conțin reziduuri ce nu depășesc limitele maxime admisibile, prevăzute în normele generale de protecție a muncii.

Determinarea cantităților reziduale de produse de uz fitosanitar va fi efectuată de laboratoarele de specialitate ale Ministerului Agriculturii și Alimentației (MAA), care vor emite un buletin de analiză.

Art. 644. La dezinfecția prin fumiganți (gazare) a hambarelor și depozitelor se vor lua următoarele măsuri:

dezinfecția va fi făcută numai de către echipe de specialiști sau grupe de salariați instruiți în acest scop;

Înainte de a începe operațiile de fumigare, se va interzice accesul persoanelor străine în zona respectivă, iar în jurul clădirii în care se fac aceste operații se vor pune plăci cu mențiunea: ATENȚIE! GAZE TOXICE;

persoanele care execută operațiile de fumigare vor purta obligatoriu echipamentul individual de protecție, iar tratamentele vor fi efectuate numai când temperatura interioară a clădirii este sub 35°;

conducătorul echipei va elibera, după terminarea operațiilor, o dovadă scrisă din care să rezulte data la care imobilul respectiv poate fi folosit;

e) tratarea cu fumiganți a solului se va executa exclusiv cu mijloace atestate din punct de vedere al securității muncii (CS'97, CS'98.).

10.6. Lucrări speciale de combatere

10.6.1. Gazarea cu sulfura de carbon

Art. 645. La manipularea sulfurii de carbon se interzic fumatul și aprinderea focurilor de orice fel, până la distanța prevăzută de normele p.s.i. Curentul electric va fi întrerupt. Se va avea grijă ca în apropiere să nu se afle produse de fermentare.

Personalul nu va purta încălțăminte cu ținte, potcoave sau blacheuri și nu va folosi unelte care prin manipulare ar putea produce scântei.

Art. 646. Înainte de începerea lucrului, se vor preda responsabilului lucrării brichetele, chibriturile etc.

Art. 647. După scoaterea sulfurii de carbon, vasul se va închide imediat.

Art. 648. Sulfura de carbon se păstrează în locuri răcoroase, ferite de razele soarelui. Pe suprafața sulfurii de carbon, în rezervorul de înmagazinare, se toarnă un strat de apă de cel puțin 5 cm grosime.

Art. 649. Este interzisă cu desăvârșire pătrunderea cu surse de foc în încăperea unde se păstrează sulfura de carbon.

Art. 650. Transportul sulfurii de carbon, care este un produs inflamabil, pe timp călduros, se va face în vase acoperite cu saci sau foi de cort umezite.

Gazarea se efectuează și cu hidrogen fosforat (fosfura de aluminiu sau fosfura de magneziu ce degajă în contact cu aerul umed hidrogen fosforat).

10.6.2. Aplicarea momelilor otrăvite

Art. 651. La folosirea momelilor otrăvite pentru combaterea rozătoarelor se vor respecta următoarele măsuri:

prepararea momelilor otrăvite și așezarea lor în câmp sau în localuri se vor efectua numai de către echipe special instruite și dotate cu echipamentul individual de protecție; responsabilul echipei va ține evidența locurilor unde au fost aplicate momelile;

prepararea momelilor otrăvite se va face cu mijloace mecanizate sau în lipsă, cu unelte adecvate, care să împiedice contactul direct al operatorilor cu substanțele toxice, în localuri bine ventilate, având pavimentul impermeabilizat, pentru a putea fi ușor decontaminat;

transportul momelilor se va face în ambalaje sau saci speciali, care vor purta inscripția: OTRAVĂ!;

în cazul aplicării momelilor în câmp, zona tratată va fi vizibil marcată cu tăblițe avertizoare și se va asigura paza pentru a se evita pătrunderea în zona periculoasă a oamenilor, animalelor domestice sau a păsărilor;

e) momelile toxice nu se pun în locuri frecventate de copii, păsări și animale;

f) momelile puse pentru rozătoare în încăperi locuite și care nu sunt consumate în timpul nopții, se adună dimineața și se distrug;

g) după terminarea intervalului de timp stabilit pentru ținerea momelilor, cele rămase vor fi strânse și distruse.

10.7. Protecția populației și a animalelor după , efectuarea tratamentelor

Art. 652. După terminarea tratamentelor vor fi fixate și puse la loc vizibil placarde cu interdicția TEREN OTRĂVIT, PĂȘUNATUL INTERZIS, scrise pe fond galben cu litere negre. Placardele vor fi așezate obligatoriu în colțurile terenului tratat și la toate căile de acces. Pășunatul va fi interzis timp de 2-4 săptămâni, în funcție de remanenta reziduurilor toxice pentru produsele folosite (fig. 48).

Fig. 48

Art. 653. Pentru evitarea intoxicațiilor la oameni, din cauza reziduurilor, agenții economici vor utiliza numai produse de uz fitosanitar omologate de Comisia Interministerială de Omologare a Produselor de Uz Fitosanitar, pentru fiecare cultură în parte și vor respecta cu rigurozitate timpul de pauză specific fiecărui produs de uz fitosanitar și culturii tratate.

Art. 654. În scopul asigurării protecției alimentelor și furajelor se interzic:

a) tratarea cu preparate organoclorurate stabile a solului și a grajdurilor destinate adăpostirii animalelor de lapte;

utilizarea produselor de uz fitosanitar care modifică gustul și mirosul produselor alimentare, la tratamentul culturilor alimentare, din momentul apariției părților comestibile ale plantei;

se vor respecta normele legale prevăzute în Ordinul 127/21.X.1991 emis de M.A.A. și A.C.A. privind unele măsuri pentru protecția familiilor de albine împotriva intoxicațiilor cu produse de uz fitosanitar.

Art. 655. Produsele agroalimentare care conțin reziduuri de produse de uz fitosanitar ce depășesc limitele maxime admise prevăzute în norme, nu vor fi puse în consum public și nu vor fi livrate pentru industrializare alimentară.

Art. 656. În scopul protecției aerului atmosferic și a surselor de apă împotriva contaminării cu produse toxice, se vor lua următoarele măsuri:

- a) interzicerea tratării cu generatori de aerosoli sau din aeronave a terenurilor situate la o distanță mai mică de 200 m de sursele de apă potabilă, amenajate ca atare și de obiectivele alimentare;
- b) interzicerea tratării parcurilor și a zonelor verzi cu produse de uz fitosanitar din grupele I și a II-a de toxicitate;
- c) în cursul aplicării tratamentelor cu produse de uz fitosanitar la terenurile gospodăriilor cetățenești, se vor acoperi fântânile și nutrețul și vor fi închise ferestrele și ușile locuințelor;
- d) neutralizarea apelor rezultate din decontaminarea apelor de dispersie, a ambalajelor și echipamentului de protecție se va face numai în locuri special amenajate și avizate de către direcțiile sanitare județene; modul de îndepărtare a acestor ape se stabilește de către unitățile care utilizează produse de uz fitosanitar ;u acordul prealabil al organelor de gospodărire a apelor împreună cu organele sanitare.

10.8. Decontaminarea după efectuarea lucrărilor cu produse de uz fitosanitar

Art. 657. Metodele de decontaminare a echipamentului individual de protecție, a ambalajelor, a mijloacelor de transport, a pardoselilor și a apelor reziduale vor avea la bază rețelele stabilite de către institutul de specialitate al Ministerului Agriculturii și Alimentației.

Art. 658. Apele rezultate din operațiile de decontaminare vor fi epurate corespunzător, pentru a se evita efectele nocive asupra mediului înconjurător.

Art. 659. Soluțiile și apele de spălare utilizate și rezultate din operațiunile de decontaminare se colectează în mod organizat în recipiente mari, etanșe (butoaie de lemn, căzi etc.), acoperite și marcate cu inscripția: "Ape reziduale - produse de uz fitosanitar". În aceste recipiente, apele reziduale se tratează și apoi vor fi depozitate în gropi împrejmuite cu sârmă ghimpată, amplasate în zone de permeabilitate cât mai redusă (marne,- argile sau prafuri argiloase) situate la o distanță de minimum 1 000 m de locuințe, surse de apă, obiective agricole sau economice, ori pășuni.

Art. 660. Apele reziduale nu vor fi deversate în râuri și lacuri sau în zone cu ape freatică (fig. 49).

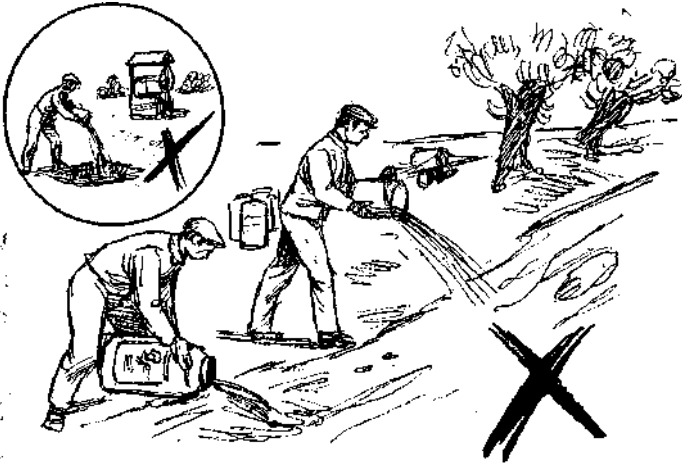

Fig. 49

Art. 661. Stabilirea zonelor pentru depozitarea soluțiilor și a apelor utilizate la decontaminare se va face cu avizul prealabil al organelor județene de gospodărire a apelor, emis de comun acord cu organele de protecție a mediului și sanitare locale.

10.9. Distrugerea produselor de uz fitosanitar degradate

Art. 662. Produsele de uz fitosanitar degradate vor fi distruse de către echipe autorizate pentru folosirea acestor substanțe.

Art. 663. După distrugerea produselor de uz fitosanitar se va întocmi un proces-verbal semnat de participanți, cu precizarea metodelor de distrugere aplicate.

Art. 664. Produsele de uz fitosanitar organoclorurate, organofosforice și carbonice, se distrug prin incinerare, organizată sub controlul agentului economic ca persoană juridică ce are activități cu produse de uz fitosanitar.

Art. 665. Sulfura de carbon se distrug prin ardere, în locuri situate la distanță de minimum 1 km de locuințe, surse de apă, pășuni.

10.10. Primul ajutor în cazul contaminării cu produse de uz fitosanitar

Art. 666. Agenții economici care desfășoară activități cu produse de uz fitosanitar sunt obligați să facă cunoscute dispensarului teritorial pe raza căruia se află, și spitalului cel mai apropiat produsele de uz fitosanitar cu care lucrează și să ia măsurile necesare pentru însușirea de către toți salariații a cunoștințelor

teoretice și practice pentru acordarea primului ajutor - la locul de muncă - în cazul contaminărilor cu produse de uz fitosanitar și pentru realizarea și respectarea normelor de igienă la locul de muncă.

Art. 667. Conducătorii lucrărilor de combatere a dăunătorilor trebuie să cunoască obligatoriu principiul activ al fiecărui produs de uz fitosanitar și grupa de toxicitate, pentru a fi indicate în caz de nevoie organelor sanitare pentru stabilirea tratamentului specific.

Art. 668. Instruirea echipelor de lucru cu produse de uz fitosanitar pentru acordarea primului ajutor se face la cererea agentului economic de către personalul medico-sanitar de la dispensarul teritorial pe raza căruia se află agentul economic, conform programului stabilit de către agentul economic împreună cu medicul dispensarului. Agentul economic este obligat să asigure participarea pentru instruire a echipelor de lucru cu produse de uz fitosanitar.

Art. 669. Controlul modului de însușire a noțiunilor de prim-ajutor în cazul contaminării cu produse de uz fitosanitar se va efectua de medicul dispensarului, în prezența agentului economic sau conducătorului locului de muncă și se va consemna în evidența, atât a agentului economic cât și a unității sanitare.

Art. 670. Agenții economici care desfășoară acțiuni de combatere a dăunătorilor sunt obligați să doteze echipele de stropire cu o trusă mobilă de prim-ajutor, care va conține materialele sanitare aprobate de Ministerul Sănătății.

11. PREVEDERI DE PROIECTARE PRIVIND ACTIVITATEA DIN CULTURA MARE, VITICULTURĂ, POMICULTURĂ, LEGUMICULTURA, PLANTE TEHNICE ȘI UTILIZARE A SUBSTANȚELOR TOXICE

Art. 671. La proiectarea tractoarelor, mașinilor și utilajelor agricole să se țină seama de cerințele de securitate a muncii astfel încât la exploatarea acestora să nu existe pericol de accidentare sau îmbolnăvire profesională.

Art. 672. La proiectarea de noi tractoare agricole, mașini și utilaje, unitățile de cercetare-proiectare trebuie să adopte soluții stabilite conform prevederilor standardelor în vigoare.

Art. 673. Fiecare tractor agricol trebuie să fie dotat cu:

a) dispozitiv de protecție a conducătorului tractorului în caz de cabrare sau răsturnare (arc fix sau rabatabil de securitate, cadru de protecție, cabină confort, cabină super confort și cabină super-confort + climatizare);

b) cabinele de protecție să aibă vizibilitate mărită și cu parbrizul până la planșeul cabinei; instalațiunde ventilație și un sistem de încălzire integrat în tabloul de bord cu sisteme de debit și orientare variabile; scaun cu amortizare și posibilități de reglare în diferite planuri; ameliorarea ergonomiei cabinei prin utilizarea unei pardoseli plate pentru a favoriza accesibilitatea și confortul conducătorului tractorului;

c) cabinele de protecție să fie dotate cu dispozitive tip silent- blocs pentru reducerea transmiterii vibrațiilor la conducătorul tractorului;

d) tractoarele să fie echipate cu dispozitive care să permită cuplarea mașinilor agricole purtate cu acționare de la locul de conducere al conducătorului tractorului.

Art. 674. Mașinile agricole să fie dotate cu apărători de protecție nerotitoare la transmisiile cardanice și să aibă durata maximă de funcționare.

Art. 675. Mașinile agricole să fie marcate cu dungi oblice alb-roșu la părțile din față și spate, care să delimiteze conturul maxim poligonal în vederea prevenirii accidentelor de circulație.

Art. 676. Pentru prevenirea accidentelor și a îmbolnăvirilor profesionale, tractoarele, motocultoarele, combinele autopropulsate etc. trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

postul de lucru sau platforma pe care stă conducătorul trebuie să aibă un acces comod și sigur, să aibă grătare, trepte, mânere sau bare de susținere;

postul de lucru trebuie să fie suficient de spațios și dotat cu elemente pentru ținerea picioarelor în poziție odihnitoare, astfel ca lucrul să se efectueze în securitate deplină și fără eforturi inutile;

atunci când este necesar, trebuie să fie prevăzute din construcție, scaune sau banchete pentru salariații manipulanți, încărcători-descărcători;

parapetele și grilajele trebuie, la nevoie, să fie montate. Scaunele trebuie să fie bine fixate și dotate cu o pernă elastică;

în fața scaunului va exista o pardoseală, o platformă sau un suport pentru odihnirea picioarelor, dar care să le împiedice să alunece. Suprafața acestora trebuie să fie antiderapantă, fără însă a permite acumularea de pământ sau zăpadă. Vergelele metalice provoacă accidente datorate alunecării și, ca atare, nu vor fi instalate pe tractor;

platformele de lucru ale mașinilor trebuie să fie dotate cu parapete și bordură; atunci când mașina este tractată, un grilaj de protecție cu bordură trebuie să fie montat la o înălțime convenabilă de-a lungul spatelui platformei, pentru a împiedica deservantul să cadă în spate sau să se rănească de organele în mișcare;

h) comenzile trebuie să fie construite rațional și robust, plasate astfel încât să fie ușor de manevrat de la platforma mașinii. Ele trebuie să fie proiectate conform cu principiile ergonomice.

Art. 677. Toate tractoarele, utilajele și mașinile agricole se vor livra de către unitățile constructoare cu instrucțiuni privind deservirea lor corectă și în condiții de securitate.

Art. 678. Dispozitivele de protecție trebuie să fie concepute pentru a asigura protecție maximă și să nu jeneze funcționarea mașinii sau a conducătorului. Organele în mișcare neperiodică trebuie, de asemenea, protejate de riscurile de accidentare:

a) dispozitivele de protecție care trebuie frecvent deschise, este necesar să fie fixate în așa fel încât să nu fie necesară demontarea lor completă;

b) în cazurile când este necesar ca mașina să nu poată fi pusă în funcțiune vor fi prevăzute dispozitive sau microîntrerupătoare la capote, cartere sau apărători, atâta vreme cât acestea sunt ridicate sau coborâte.

Art. 679. Dispozitivele speciale pentru remorci monoax sau tandem (dispozitive inferioare de remorcare) vor fi montate la partea inferioară a tractorului, spate, fiind respectate strict dimensiunile indicate în STAS. Dispozitivul de cuplare

trebuie să asigure rotirea proțapului remorcii în plan orizontal și posibilitatea de înclinare cu $\pm 20^\circ$.

Pentru ușurarea cuplării remorcilor monoax și tandem la dispozitivul special de remorcare, acesta trebuie să fie de tipul cu autocuplare-decuplare.

Art. 680. Pentru decuplarea remorcilor tehnologice la care organele active sunt acționate de la priza de putere prin transmisie cardanică, tractoarele trebuie să fie echipate cu dispozitivele și barele de tracțiune.

Art. 681. Dispozitivele de tracțiune trebuie să fie fixate în spatele tractorului pe suporturi proprii, independent de mecanismul de suspendare în trei puncte. Dispozitivul de tracțiune trebuie să fie reglabil în plan orizontal, în minimum cinci poziții și în plan vertical în minimum două poziții, în limitele de maximum 200 mm față de arborele prizei de putere și maximum 2 000 mm față de sol.

Art. 682. Bara de tracțiune trebuie să existe fixată în puncte de cuplare inferioare ale mecanismului de suspendare în trei puncte și prevăzute cu cinci găuri.

Art. 683. Tractoarele, combinele autopropulsate, remorcile și mașinile agricole vor fi proiectate și încercate în conformitate cu standardele prevăzute în anexa 2.

Art. 684. Elementele de comandă ale tractoarelor și combinelor autopropulsate trebuie să fie prevăzute cu inscripții sau semne sugestive, clare, care să indice felul comenzilor. Pe cât posibil, sensul de mișcare al elementelor de comandă manuală va corespunde cu sensul mișcării comandate.

Art. 685. Tractoarele și combinele autopropulsate trebuie să fie prevăzute cu dispozitive de închidere sau blocare a sistemelor de comandă, pentru ca în absența conducătorilor lor, acestea să nu poată fi pornite de către alte persoane sau să pornească necomandate.

Art. 686. Dispozitivele pentru cuplarea remorcilor trebuie astfel concepute și realizate, încât să nu se poată desface necomandat.

Art. 687. Tractoarele și remorcile vor satisface cerințele Normelor specifice de securitate a muncii pentru transporturi rutiere.

Art. 688. Iluminatul natural și iluminatul artificial vor fi astfel realizate în sere, viticultură, depozite etc. încât să se asigure o vizibilitate bună în conformitate cu normele generale de protecție a muncii.

Art. 689. Pentru aerisirea halelor și încăperilor se va asigura o ventilație naturală și mecanizată în conformitate cu normele generale de protecție a muncii.

Art. 690. Ventilația naturală se va realiza prin amenajarea unor ferestre rabatabile, amplasate la înălțime și acționate cu tijă de la sol. La amplasarea ferestrelor rabatabile, se va ține seama ca prin deschiderea lor să se evite formarea curenților de aer la nivelul locurilor de-muncă.

Art. 691. Tablourile electrice generale (la care accesul se face din seră, ciupercărie, hale de înmulțire, depozite, magazii etc.) vor fi împrejmuite, ușa de acces închisă cu cheie, inscripționate conform standardelor în vigoare, dotate cu platforme electroizolante, iar pe spatele ușilor de acces se va afișa schema monofilară a circuitelor.

ANEXAI LISTA CU NORME CONEXE

Nr. Denumirea normei specifice de securitate a muncii crt.

I

O

Norme specifice de securitate a muncii pentru utilizarea energiei electrice

Norme specifice de securitate a muncii pentru transportul și distribuția energiei electrice

Norme specifice de securitate a muncii pentru transport intern

Norme specifice de securitate a muncii pentru vinificație, fabricarea alcoolului băuturilor alcoolice, berii, drojdiei, amidonului, glucozei și apei minerale

Norme specifice de securitate a muncii pentru transporturi rutiere

Norme specifice de securitate a muncii pentru prelucrarea plantelor tehnice (in, cânepă și bumbac)

Norme specifice de securitate a muncii pentru manipularea, transportul prin purtare și cu mijloace mecanizate și depozitarea materialelor

Norme specifice de securitate a muncii pentru prelucrarea metalelor prin așchiere

9, Norme specifice de securitate a muncii pentru recepționarea, conservarea, păstrarea și valorificarea produselor agricole

Norme specifice de securitate a muncii pentru îmbunătățiri funciare și irigații

Norme specifice de securitate a muncii pentru sectorul creșterii animalelor

ANEXA 2 LISTA STANDARDELOR CONEXE

Culori și indicatoare de securitate - Condiții tehnice generale

Indicatoare de securitate Reprezentări

Protecția împotriva electrocutării. Instalații electrice fixe

Simboluri grafice. Simbol grafic pentru pământ de protecție

Tractoare agricole. Metode de încercare

Transportoare - Prescripții speciale de securitate

Transportoare mobile cu bandă -Prescripții speciale de securitate Tractoare agricole și forestiere pe roți. Structuri de protecție. Metodă de încercări dinamice și condiții de receptare.

Mijloace de transport continuu pentru produse în vrac. Transportoare cu bandă în albie (altele decât cele mobile) Role de susținere

Corpuri de iluminat. Corpuri de iluminat portabile de uz general.

Condiții tehnice speciale Protecție împotriva electrocutării la echipamentele electric mobile – Prescripții Tractoare și mașini agricole – Spațiu liber pentru transmisii cardanice

Tractoare, mașini agricole și remorci agricole. Sistemul hidraulic. Parametri principali

Tractoare agricole. Dispozitive de cuplare a mașinilor. Parametri principali

Mașini agricole. Arbori cardanici cu apărători de protecție. Parametri principali

Mașini pentru protecția plantelor.

Prescripții de protecție și igienă a muncii

Mașini agricole. Semănători pentru cereale păioase. Parametri principali

Mașini agricole. Combine autopropulsate pentru recoltat cereale păioase.

Condiții tehnice de calitate

Mașini agricole. Mașini de recoltat și treierat in și cânepă Mașini agricole. Mașini de recoltat legume și fructe

Protecția împotriva electrocutărilor. Limite admise

STAS 12604/4-89 Protecția împotriva electrocutărilor. Instalații electrice fixe.

Prescripții Protecția împotriva electrocutării la echipamentele electrice mobile.

Prescripții Protecția împotriva electrocutării la echipamentele electrice portabile.

Prescripții

ANEXA 3

GHID DE TERMINOLOGIE DE PROTECȚIE A MUNCII. NOȚIUNI DE BAZĂ

1. Persoană juridică și persoană fizică

În contextul prezentei norme, prin persoană juridică se înțelege agent economic și organizație cooperatistă, inclusiv cu capital străin, autorități și instalații publice, asociații și organizații nonprofit, ce desfășoară activități pe teritoriul României, precum și agenți economici români care efectuează lucrări cu personal român pe teritoriul altor țări. În contextul prezentei norme specifice, prin persoană fizică se înțelege lucrătorul angajat al persoanei juridice, cu funcția de executant.

2. Accident de muncă

Accident prin care se produc vătămarea organismului, precum și intoxicația acută profesională, care au loc în timpul procesului de muncă sau în îndeplinirea îndatoririlor de serviciu, indiferent de natura juridică a contractului în baza căruia își desfășoară activitatea și care provoacă incapacitate temporară de muncă de cel puțin trei zile, invaliditate ori deces.

Instructaj de protecție a muncii

Modalitatea de instruire în domeniul securității muncii, care se desfășoară la nivelul unităților și are drept scop însușirea de către salariați a cunoștințelor și formarea deprinderilor impuse de securitatea muncii, specifice activității pe care o realizează sau urmează a o realiza.

Instrucțiuni specifice de protecție a muncii

Componente ale sistemului de reglementări în domeniul securității muncii, ale căror prevederi sunt valabile numai pentru activitățile desfășurate în cadrul unei unități. Elaborarea lor de către unități (prin efort propriu sau în colaborare cu institute specializate), este obligatorie atunci când normele generale și specifice de securitate a muncii nu acoperă totalitatea activităților.

5. Echipament individual de protecție

Totalitatea mijloacelor individuale de protecție cu care este dotat lucrătorul în timpul îndeplinirii sarcinii de muncă și a accesului la și de la locul de muncă, în vederea asigurării protecției sale împotriva pericolelor la care este expus.

Echipament individual de lucru

Totalitatea mijloacelor pe care persoanele juridice le acordă unui salariat pentru protejarea îmbrăcămintei și încălțămintei personale, în timpul procesului de muncă.

Echipamente tehnice

În contextul prezentei norme specifice, prin echipamentele tehnice se înțeleg mijloacele de producție, adică totalitatea mașinilor, utilajelor, instalațiilor, dispozitivelor de lucru care concură la executarea sarcinii de muncă.

Dispozitiv de protecție

Dispozitivul care reduce sau elimină, singur sau în asociere cu un protector, riscul de accidentare.

Mediul de muncă

Ansamblul condițiilor fizice, chimice, biologice și psihologice în care, unul sau mai mulți executanți își realizează sarcina de muncă.

Prevenire

Ansamblul procedurilor și măsurile luate sau planificate la toate studiile de lucru, pentru evitarea pericolelor sau reducerea riscurilor.

Boală profesională

Afecțiuni care se produc ca urmare a exercitării unei meserii sau profesii, cauzate de factori nocivi, fizici, chimici sau biologici, caracteristici locului de

muncă, precum și de suprasolicitare a diferitelor organe sau sisteme ale organismului în procesul muncii.

12. Risc

Probabilitatea asociată cu gravitatea unei posibile leziuni sau afectări a sănătății, într-o situație periculoasă.

13. Risc profesional

Risc în procesul de muncă.

14. Situație periculoasă

Orice situație în care o persoană este expusă unuia sau mai multor pericole.

15. Noxă (sinonim: factor nociv)

Agent fizic, chimic sau biologic cu acțiune dăunătoare asupra organismului, în mediul luat în considerare.

16. Produse de uz fitosanitar

Substanțe chimice sau combinație de substanțe chimice cunoscută sub denumirile generice de bactericide, fungicide, insecticide, acaricide, nematocide, raticide, erbicide și altele asemenea, care se utilizează în agricultură și în silvicultură pentru tratamente fitosanitare ce vizează prevenirea și combaterea bolilor, dăunătorilor și buruienilor în culturile agricole, în plantațiile pomicole și viticole, în păduri, pășuni și fânețe, precum și pentru tratarea materialului semincer, pentru dezinsecția, dezinfecția și deratizarea spațiilor de depozitare a produselor agricole.

17. Concentrație de întrebuințare Masa de substanță activă sau de preparat conținută într-o unitate de volum de soluție de împrăștiere.

18. Doza Cantitatea de substanță activă sau de preparat aplicată pe unitatea de material tratat (lungime, suprafață, volum, masă).

19. DL 50 Doza unică de substanță activă (s.a.) exprimată în mg/kg corp care, administrată oral la șobolani albi - masculi și femele - supuși în prealabil la un post timp de 24 ore, provoacă moartea la 50% din lotul experimental, în cursul perioadei de observație de 14 zile (la 3 ore de la administrarea produsului, animalele sunt hrănite normal).

20. Substanță activă (s.a.) Componenta și componentele biologice active care intră în compoziția unui produs de uz fitosanitar.

21. Tratament

Operația constând în aplicarea sau punerea în lucru a unuia sau mai multor agenți fizici, chimici sau biologici, în vederea protejării sau ameliorării producției agricole.

